

70. IN 71.

IZVEŠTJE

1974-75

1975-76

GIMNAZIJE
DUŠANA KVEDRA
V PTUJU

*To Izvestje posvečamo 40-letnici
prihoda tov. Tita na čelo KPJ
in 40. obletnici ustanovitve KPS.*

ZVEŠTJE

IZ OBLASTI
DIPLOMANAZIJE
DIPLOMANA KVEDITA
DIPLOMA

70. IN 71.

IZVESTJE

GIMNAZIJE
DUŠANA KVEDRA
V PTUJU

ZA ŠOLSKI LETI

1974 - 1975

1975 - 1976

PTUJ 1977

TO. IN N.
IZVEŠTJE

GIMNASIJE
DUŠANA KVEDRA
V PTUJU

1974 - 1975

1975 - 1976

1976 - 1977

13855 / 1974-1975
1975-1976

S-16095-N
30.5.1977

Z nizom sestavkov v prejšnji številki Izvestja smo leta 1975 osvetlili zlasti trideseto obletnico ustanovitve nove Jugoslavije in ob njej šestdesetletnico rojstva Dušana Kvedra-Tomaža. Po enoletnem molku se naša skupnost zopet oglašča in predstavlja svojemu mlademu bralstvu, preko njega pa tudi širšemu krogu javnosti s 70. do 71. številko letnega poročila. Ta dvojna številka je sedmi povojni snopič Izvestja gimnazije Dušana Kvedra.

Sodobno življenje teče naglo, skoraj ni časa za predah. Preobražanje naše družbe ne pušča ob strani prosvete in njenih institucij. Ne le da se samoupravno življenje tudi v šoli vse bolj in bolj uveljavlja, dobiva jasnejše in ostrejšje obrise, uvajajo se tudi pomembne novosti, ki niso majhne teže, kot denimo celodnevno bivanje v šoli pa celodnevni pouk, novosti, ki bosta še poglobili družbeni značaj vzgojnoizobraževalnega dela v prid mladih pokolenj.

Toda če imajo te silnice svoje izhodišče že v prejšnjih letih, pa sodi preobrazba vzgojnoizobraževalnega dela, ki se navezuje na osnovno izobraževanje in ki jo poznamo pod nazivom usmerjeno izobraževanje, prav v novejši čas, v leta, ki jim posvečamo te naše zapise.

Krepko se spoprijemamo z zamislijo in z uresničevanjem usmerjenega izobraževanja na vseh stopnjah, to je od sedanje poklicne šole pa preko srednjih šol najrazličnejših aspektov in profilov do višjih in visokih šol. To preobražanje ni niti preprosto niti čez noč izvedljivo, saj so zanj potrebni zrelo domišljeni načrti, spremenjena šolska mreža, prostorski in personalni premiki, predvsem pa nove vsebine učnih načrtov, s katerimi želimo dosežati tiste sveže smotre, ki jih zastavlja družba z zahtevo po povezovanju izobraževanja z delom.

Neumorno iskanje in pripravljanje ustreznih rešitev je moč zaslediti povsod. Usmerjeno izobraževanje je že zajelo pomembno področje prosvete: usposabljanje učiteljev. Ta val je pljusnil tudi ob našo staro šolo, ki ima poleg oddelkov splošne gimnazijske smeri že peto leto oddelke pedagoške smeri. Zdaj teče že drugo leto, odkar se učiteljski naraščaj šola po načrtih usmerjenega izobraževanja. To je prvi rod, ki si bo moral po uspešno opravljenem drugem letniku izbrati eno od predvidenih poklicnih smeri, se zanjo odločiti in v njej vztrajati.

Da bi bila ta preobrazba kar se da učinkovita, se pedagoške institucije povezujejo in streme za tem, da bi bilo to izobraževanje kontinuirano in da

bi mu s tem dale enotno fiziognomijo. Tako se je tudi ptujska gimnazija s svojo pedagoško smerjo povezala s sorodnimi institucijami v tako imenovani pedagoški center in podpisala ustrezní sporazum.

Že v uvodni besedi v prejšnjem snopiču Izvestja je zapisano, da so se ptujske šole in dijaški dom povezali v Srednješolski center Ptuj in že leta 1974 podpisali ustrezní sporazum. Iskanje najustreznejših rešitev za uresničevanje usmerjenega izobraževanja pa je privedlo do spremenjene oblike te združitve. Od 1. januarja 1977 dalje so ptujske srednje šole in dijaški dom še tesneje povezani in vsi skupaj tvorijo enovito delovno organizacijo pod imenom Srednješolski zavod Ptuj.

Ob vseh teh novostih ne gre prezreti dogodka, pomembnega za ptujsko občino in njene zdravstvene ustanove, pa seveda tudi za usmerjeno izobraževanje. Na pobudo družbenopolitičnih organizacij, mnogih staršev, občinske skupščine, splošne bolnišnice dr. Jožeta Potrča in ne nazadnje zdravstvene šole v Mariboru, ja začel s šolskim letom 1976—1977 — točno 15. septembra 1976 — z delom en oddelek ambulantno-bolnične smeri zdravstvene šole. Za zdaj je to dislocirani oddelek, matična šola pa je zdravstvena šola v Mariboru. V Ptujú se trudimo — priznanje je treba izreči zlasti bolnišnici in izvršnemu odboru občinske skupščine —, da bi še v prvi polovici tekočega leta ustvarili vse materialne in personalne pogoje za osamosvojitve novoustanovljene šole, ki bi poslej delala in živela v okviru srednješolskega zavoda.

Šolsko leto 1976—1977 je mejnik, še več, prelomnica, ne samo zato, ker se je dokončno izoblikovala nova srednješolska ustanova, ki se ji je priključila še ena enota — prej omenjena zdravstvena šola — in ki bo po ureditvi in izpolnitvi številnih zakonskih formalnosti polno zaživela z novim šolskim letom, to leto je prelomno tudi zato, ker je akcija za novo šolsko poslopje dobila tvorno podlago in polet z uspelim referendumom za samoprispevek, ki bo omogočil in pospešil gradnjo šolskega prostora. Zemljišče za novo sredno šolo je izbrano, načrti se pripravljajo, še nekaj mesecev in položen bo temeljni kamen za sodobno šolsko poslopje, potem pa bodo kaj kmalu zapele lopate in zabrneli stroji. Tokrat gre torej zares. Dolga je bila pot — cela štiri desetletja — saj sem v enem teh naših glasil zapisal, da segajo prvi poskusi, da bi dobil Ptuj novo srednješolsko stavbo, v leto 1937, v čas, ko se je število dijaštva v našem mestu skokovito večalo.

Bralcem in pregledovalcem naših Izvestij je koncept publikacije že znan: v prvem delu so obseženi prispevki, zapisi, članki domačih in zunanjih sodelavcev, drugi del pa zajema letopisna, organizacijska in strokovna poročila. Zavaljo enoletnega premora je tokrat pred nami dvojna številka, ki obsega šolski leti 1974—1975 in 1975—1976. Čeprav gre za obračun za dve minuli šolski leti, pa dajemo temu snopiču širše obeležje,

ki presega omenjeni ozki časovni okvir. Ker stopa publikacija pred javnost v letu 1977, ima njen prvi, splošni del izbran in povsem določen značaj: deloma je posvečen 35. obletnici vstaje, ki smo jo proslavljali lani, glavni del pa namenjamo dvema jubilejema: 40-letnici ustanovitve komunistične partije Slovenije in maršalu Titu, ki ob svoji 85. obletnici življenja obhaja tudi 40-letnico nadvse uspešnega vodstva komunistične partije Jugoslavije oziroma zveze komunistov Jugoslavije. Doslednost, neomajnost in premočrtnost dejavnosti osrednje politične sile, ki ji je njeno naravnost skozi štiri desetletja začrtoval in ji še začrtuje Josip Broz, so vredne razširjene in poglobljene osvetlitve, zaslužijo pa tudi pozornost naših bralcev, mlajših in starejših.

Če sta torej po naši zamisli jedro in težišče tega snopiča v navedenih prispevkih, pa je treba pristaviti, da bo tudi siceršnje prosvetno delo na šoli v letu 1977 jubilejno uglašeno in povezano z dogajanjem v krajevni skupnosti in občini. Naj navedem nekaj postavk iz vzgojne dejavnosti:

— osrednja šolska proslava v aprilu bo v celoti v znamenju jubilejnega leta;

— v okvir osrednje proslave sodi tudi — zdaj že običajni — pohod v Mostje, ki bo 23. aprila;

— šolo in mladino bodo obiskali ugledni udeleženci narodnoosvobodilnega boja, pa tudi mladina se bo z vljudnostnimi obiski oddolžila nekdanjim borcem;

— šolske ekskurzije in izleti so načrtovani tako, da bo mladina obiskala kraje, obeležja in pomnike iz dogajanj v vojnih letih;

— vsaj ena številka mladinskega glasila »Informator« bo s svojimi sestavki osvetlila to pomembno leto;

— mladi likovniki bodo na svoji razstavi prikazali upodobitve, ki jim iščejo in izbirajo motive v bogati zakladnici revolucionarne dejavnosti naših ljudi.

Upati je, da bodo zadovoljni tudi tisti pregledovalci in bralci pričujočega snopiča, ki jih zanimata zlasti notranje življenje šole in potek šolskega dela v minulih dveh letih. Ob prebiranju bogate kronike in pregledovanju pestrega statističnega gradiva, uspehov učencev, utegnejo najti marsikaj, ob čemer se bodo z razmišljanjem pomudili.

Razvojna pot usmerjenega izobraževanja na Slovenskem je začrtana. Zato smemo zapisati, da je ta snopič Izvestja nekakšna poslovilna beseda gimnazije Dušana Kvedra kot samostojnega zavoda. Pričakovati namreč moremo, da bodo letna poročila izhajala tudi v bodoče, vendar bodo glasila novega srednješolskega zavoda vsebovala in združevala letne obračune posameznih pedagoških enot, ki bo med njimi tudi sedanja 108 let stara ptujska gimnazija.

Rudolf Čeh

TITO MLADIM

(Iz knjige Blaža Mandića:
S Titom v maju)

»Rad bi, da bi naši otroci pogosteje mislili na daljno minulo preteklost, da bi znali ceniti to, kar imajo danes. Rad bi, da bi bil sleherni njihov dan čim lepši ...

Edino, kar terjam od vas je, da že tudi v teh letih resno sprejemate vse, kar vam govorijo starejši. Moja želja bi bila, da naše preteklosti, ki je bila velika in junaška, toda tudi težavna, ne razumete kot kako staro pripovedko, marveč kot težko resničnost, ki je bila in ki terja, da to tudi vedno upoštevate, kadar boste odločali o nadaljnji usodi naše dežele. Tako boste lažje premagovali težave, na katere boste še naleteli ... Prizadevali si bomo, da se ne bo nikoli več ponovilo tisto, kar se je zgodilo in kar je zadelo nas, starejše rodove. Še nadalje vam bomo skušali zagotoviti pogoje, da boste v miru dokončali svoje šolanje in da boste imeli srečnejšo pot v svojem življenju, kakor smo jo imeli mi. Zato pa terjamo od vas, da bodite dobri in da se dobro učite, da ubogate svoje učitelje in da boste dosledni državljani naše socialistične dežele in tiste velike preteklosti, skozi katero je naša dežela morala iti ... Mnogo pričakujem od vaše vzgoje, kajti naši najmlajši morajo dalje graditi tisto, kar smo začeli mi, starejši ... Rad bi, da se naši mladi vzgajajo tako, da bi si prilastili tisto, kar je pri nas najboljše ...

Vedeti morate, da velika prihodnost ni nekaj, kar je že gotovo; nastajati mora tudi ob vašem sodelovanju in naporih ... V življenju je potrebna vztrajnost. Nobena resna stvar ne gre zlahka in gladko ... Če doživiš neuspeh, se ne smeš umakniti, temveč moraš spet poskušati in nazadnje boš tako prav gotovo uspel. Nobena težava ne bi smela omajati človeka v njegovi vztrajnosti ...

Mladina mora biti eden glavnih stebrov miru, mora tesno sodelovati pri poglabljanju bratstva in enotnosti ... Mladina mora sejati bratstvo med narodi, preprečiti mora reakcionarnim elementom, da bi uresničili svoje peklenske načrte, da bi znova sprli narode in izzvali nove katastrofe in krvoprelitja ...

Mladina ima nalogo, da varuje pridobitve našega boja, temelje bratstva in enotnosti, ki so bili postavljeni v tej vojni. Varovati mora vse demokratične pridobitve ... «

**»Na tebi, na tvojih plečih,
na plečih delavca — proletarca,
leži bodočnost slovenskega naroda,
naroda — proletarca.«**

(I. Cankar)

»PONOSNA JE LAHKO VSAKA DEŽELA, KI IMA TAKŠNO MLADINO, KOT JE NAŠA!« (Tito)

Vem, oba misliva enako, oba čutiva enako. Zakaj torej molčiš? Izreci že to besedo! »Tito.« Je bilo težko? Ne, le zdi se mi, da je vsaka nadaljnja beseda odveč.

Sedim v šolski klopi in zrem v njegovo sliko na steni. Kolikokrat že . . . Daleč nekje ga stara ženica nosi v srcu. Na polje gre . . . Delavec za strojem — le z rokami je pri delu, v mislih pa pri njegovih idealih . . . In v vrtcu majhen otrok recitira »Naš Tito . . .« Da, naš Tito! Tito revolucionar in heroj. Tito voditelj ljudskih množic. Tito upanje in možnost, odraz vizije novega, boljšega sveta. Tito — legenda.

In trideset let kasneje govorimo o revoluciji, o epopeji naše slavne preteklosti, o žrtvah. Stoletja zatajevane pravice, stoletja podcenjevani in nepriznani narodi so se v tistih dneh dvignili, da bi zrušili gnili kapitalistični svet in dosegli svoboden, enakopraven, human jutri. Govorimo torej o prelomnem obdobju naše narodne zgodovine in o času, ko je dal ogenj socialistične revolucije jugoslovanskim narodom — in človeštvu — TITA.

Zdi se, kot da so v njegovo osebnost vtikane vse tiste tisočletne krivice naših narodov, saj je s tako neomajno vero v bodočnost in s pogumom stopil na čelo svojega naroda, pred puške tistim, ki jim je v imenu vseh nas napovedal boj na življenje in smrt. In zmagalo je to življenje, majhno, drobno, življenje svobodne domovine, ki jo je tako ljubil. Tako je iz pripadnika vseh tistih, ki so se borili za socializem in humanizem, iz zagovornika Marxovih in Leninovih besed zrasel v legendarnega vojskovodjo partizanske vojske, vojskovodjo, ki so ga delegacije vseh jugoslovanskih narodov pol-drugo leto pred tem, ko je Nemčija položila orožje, imenovala za maršala in predsednika vlade, kasneje pa tudi za predsednika republike, ki jo je naše ljudstvo imenovalo kar Titova Jugoslavija.

Njegova pot miru in boj za mir pa sta tekla dalje. Med ruševinami in prvimi tovarnami, med novimi mesti pa vojnimi žarišči po svetu, med bedo in lakoto tisočerih nekje na drugih kontinentih.

Njegova domovina se je razvijala in rasla. Delavci in kmetje, toliko let izkoriščani, so sedaj sami razpolagali s svojimi izdelki in pridelki.

Razmere doma in po svetu kujejo Tita v borca za boljši družbeni in ekonomski položaj našega naroda . . . Krvave in boleče izkušnje revolucije, izgradnja domovine iz ruševin, pritiski od zunaj, »skrb« drugih za bodočnost male Jugoslavije — vsi ti viharji delajo Tita še bolj odločnega in neomajnega borca za njemu lastne, Marxove in Leninove ideale . . . Skovali so ga

v največjega borca za NEUVRŠČENOST v svetu. In kot da bi ob tem vztrajnem in napornem boju za politiko neuvrščenosti mali narodi izrekli: »Hvala...«

Tito je s svojim imenom in s svojimi dejanji vtkan v vse napredne tokove mednarodnih gibanj, ki se borijo proti hegemonizmu in imperializmu, proti rasizmu, za popuščanje napetosti v svetu, za razorožitev, za mir in svobodo.

Ljudem po svetu beseda Tito že dolgo več ne pomeni nekega gesla ali naziva kake organizacije — pomeni jim človeka, ki je posvetil življenje revoluciji in malim narodom, njihovu boju za enakopravni in pravičnejši svet. Za Jugoslavijo je Tito postal simbol, za človeštvo pa upanje v boljši jutri.

Pa je Tito še vse kaj več. V prvi vrsti je ČLOVEK. Človek s toplino in čustvi. Za vse mlade v naši domovini pa predstavlja ideal človeka, patriota, revolucionarja, borca za mir in svobodo, za humane odnose med ljudmi...

»Ponosna je lahko vsaka dežela, ki ima takšno mladino, kot je naša,« je nedolgo tega dejal tov. Tito.

Hvala ti, v imenu vseh. Vsi ne vidijo tako jasno, kot vidiš Ti.

OB ŠTIRIDESETLETNICI KPS

Vse bolj se odmika čas od težkih dni narodnoosvobodilnega boja, od boja za družbeno preobrazbo, vendar nam kažejo mnogi dogodki naše revolucionarne preteklosti tudi še danes svojo izredno pomembnost, vzbujajo v nas ponos in nas učijo. Ob obletnicah velikih dogodkov se navadno spomnimo preroških Cankarjevih besed, da si bo narod pisal sodbo sam. In pisal si jo je, ko se je pripravljajal na odločilne dni, pisal si jo je v revoluciji . . .

Prav letos še posebej razmišljamo o velikem delu in ustvarjalni moči naše ZKJ, ko se spominjamo ustanovnega sestanka KPS in prihoda tovariša Tita na čelo KPJ. Vse to se je dogajalo pred štiridesetimi leti. Tedaj se je v samotni kmečki hiši rudarja Barliča na Čebinah nad Zagorjem kovala usoda slovenskega naroda. V zgodovinski noči od 17. na 18. april 1937 so ustanovili KPS. Sprejeli so smernice boja slovenskega naroda, in to v času, ko je hitlerizem že segal po naših krajih in snoval načrte po iztrebljanju našega naroda. Medtem ko so se naša meščanska vodstva vse bolj odmikala od ljudstva, so komunisti postajali glasniki svojega naroda.

V »Manifestu KPS«, sprejetem na Čebinah, se nakazujejo smernice slovenskega revolucionarnega gibanja: Boj proti fašizmu se mora povezovati z bojem za družbene spremembe, z bojem proti zatiranju in izkoriščanju. Posebej je naglašeno, da bo prihodnost slovenskega naroda zagotovljena v zvezni državi svobodnih jugoslovanskih narodov.

Nakazana je bila pot našemu narodu, storjen je bil velik korak — stekle so priprave na veliko preizkušnjo in slovenski narod jo je pod vodstvom KP hrabro in častno prestal.

Začrtane smernice na Čebinah so dobivale svoj odraz v NOB, po revoluciji, žive pa tudi danes. Sprejeta ustava SRS leta 1974 jasno podčrtuje, »da je slovenski narod v svojem NOB in socialistični revoluciji neločljivo povezan z drugimi narodi in narodnostmi Jugoslavije, da si je z zmago nad silami fašistične agresije in notranje reakcije prvič v zgodovini ustvaril lastno državo, ki temelji na suverenosti in na oblasti ter samoupravljanju delavskega razreda in vseh delovnih ljudi in ki je v sestavi zvezne države SFRJ kot državne skupnosti prostovoljno združenih narodov in narodnosti . . .« (Ustava SRS, str. 9).

Danes, ko gradimo samoupravno socialistično skupnost, dojemamo pravilnost poti, ki jo je začrtala Partija že v letih pred vojno. Na tej poti stojijo številni pomniki in eden takih so tudi Čebine.

Da bi bolj dojeli boj komunistov, njihovo revolucionarno pot, prepustimo besedo njim. Ker je prav, da se ob štiridesetletnici KPS ozremo po naprednem delavskem gibanju tudi v našem kraju, sem se obrnila na nekatere najstarejše ptujske komuniste. Ti so takole obujali svoje spomine:

FRANC KOSEC, upokojenec, danes najstarejši komunist v Ptujju pripoveduje:

»V predvojnem obdobju sem bil delavec v železniških delavnicah. Spoznal sem krivičnost tedanjega družbenega reda, spoznal sem, da smo izkoriščani. Ni čudno, če je potem name zelo vplival Jože Potrč, ki je kot študent prihajal med nas, delavce, nas navduševal za boj proti režimu, za boj, ki vodi do narodne osvoboditve. S svojo razgledanostjo in predanostjo nas je popolnoma osvojil. Zasovražil sem tedanji režim in predal sem se ideji komunizma.

Mislím, da ima napredno delavsko gibanje v železniških delavnicah svoje korenine že v železničarskem štrajku leta 1920. Zato ni čudno, če je prav tu nastala prva partijska organizacija v našem kraju. Njen organizator je bil dr. Jože Potrč, ki je predstavljal dušo tedanjega naprednega gibanja. Spominjam se, da bi morala biti organizirana celica novembra 1928 v Femčevem stanovanju na Rogoznici (Femec je bil delavec v delavnicah). Ker je bilo na sestanku premalo prisotnih (sam tudi nisem bil), je bil sklican po treh dneh novi sestanek v stanovanju delavca v železniških delavnicah Vode Leopolda v Novi vasi. Celica je zajela 8 ljudi, delavcev v železniških delavnicah. Dobro se spominjam, kako nas je Potrč opozarjal na strogo konspiracijo. In res, do provale pred vojno sploh ni prišlo. Delovali smo po trojkah in vse je bilo do kraja pretehtano, čudovito organizirano. Mislím, da ima pri tem največ zaslug Potrč, vem pa, da je bil večkrat v Ptujju tudi Kidrič.

Spominjam se mnogih tovarišev, s katerimi sem bil v stiku; tako zlasti Arnuša Alojza, Krambergerja Franca, Frankoviča Ivana, Korena Karla, Voda Leopolda, Hercega Jakoba, Svenška Jurija pa tudi Spolenjak, ki je delal v Mariboru, je zame veliko pomenil, saj se spominjam, da je na vlaku, na poti na delo, glasno govoril o komunizmu (sam sem se namreč nekaj časa vozil na delo v Maribor). Vem tudi, da smo se družili tudi z nekaterimi naprednimi dijaki gimnazije: Centrihom, Kvedrom, Čučkom, Kuharjem, Kurešem in Ivanom Potrčem. Kot trojka smo se dvakrat ali trikrat sestali s Centrihom in Čučkom v prostoru, kjer je danes mlekarna.

Če se dobro spominjam, smo do leta 1935 delovali kot celica skupaj, nato pa so nastale trojke. Z mano sta bila povezana Arnuš in Herceg. Obveščanje o delu je bila naloga sekretarja trojke in vse je potekalo po-

polnoma organizirano in zakonspirirano. Sestajali smo se iz previdnosti na različnih krajih: pri Vodovih, za Ljudskim vrtom, v gostilni pri pošti, v Šegulovi gostilni itn. Trojke so se sestajale dvakrat ali trikrat tedensko in te so bile v delavnicah pozneje 3 ali 4. Na sestankih smo razpravljali ponavadi o položaju delavcev, o socialnem in bolezenskem zavarovanju ter študirali različno žepno partijsko literaturo.

Moja naloga v Partiji je bila, da sem opravljal kurirske posle. Vsako drugo nedeljo sem odhajal v Ljubljano, kamor me je pošiljal Potrč. Na dogovorjenem mestu sem dobival partijsko literaturo in tako dobro »založen« prihajal v Ptuj. Sumljiv nisem bil, saj sem se prevažal kot železničar. Seveda je bilo kljub temu zelo nevarno. V Ljubljani so me poznali pod imenom Triglav. V Ptuj sem prinašal tudi številne lepake, ki smo jih potem organizirano lepili po plotovih oz. jih trosili po cestah. Sam sem imel teren Budina in Brstje, s Krambergerjem pa sva trosila letake tudi na cesti Ptuj—Vurberk. Kurirske posle sem opravljal od leta 1928 do 1940.

Ko tako razmišljam o tistih časih, se mi zdi, da smo bili dobro seznanjeni z dogodki v svetu, v državi in v samem Ptujju. Voda pa nas je sproti obveščal tudi o delu in dogodkih na gimnaziji.

Tako smo delali pred vojno, nadaljevali z delom med okupacijo, ko je naša celica doživela provalo. Aretacije so se pričele že leta 1941 in se po tragičnem koncu Slovenskogoriške čete nadaljevale. 21. oktobra 1942 so me Nemci z drugimi tovariši aretirali v železniških delavnicah. V zaporu so nas strašno mučili, da bi tako kaj več izvedeli o našem delu. Toda mi smo že imeli za seboj določeno revolucionarno obdobje, kot komunisti smo se kalili že pred vojno.

Zdržal sem nasilje . . . , odgnali so me v Dachau . . . in v domovino sem se vrnil poleti 1945.

Ko danes premišlujem o svojem življenju, ki sem ga posvetil naprednemu delavskemu gibanju, naši Partiji, mi ostajajo predvsem v spominu discipliniranost komunistov, njihova skromnost, poštenost, požrtvovalnost in predanost delavskemu razredu in Partiji . . .«

JURIJ SVENŠEK, upokojenec železniških delavnic in predvojni komunist je svoja razmišljanja strnil v naslednje besede:

»V zgodnji mladosti sem izgubil očeta in si služil kruh kot pastir. Tako sem že kot desetletni deček začel spoznavati krivice. Ni se mi bilo pozneje težko odločiti za delavsko, za komunistično gibanje. Član KPJ sem postal leta 1932 v železniških delavnicah. Delal sem skupaj s Hercegom, Koscem, Arnušem in Korenom, medtem ko sem bil v trojki povezan z Vodo in Krambergerjem. Pri delu nas je usmerjal, nas vodil dr. Jože Potrč. Od dijakov komunistov se spominjam Centriha, Kvedra in Zvonka Sagadina. Večkrat

smo prihajali delavci v staro kasarno, kjer je imelo sedež kulturnoumetniško društvo »Vzajemnost«.

Sestanke celice smo imeli pri Vodovih v Novi vasi, nekajkrat pa smo se sestali tudi pri Lacku. Posebej se spominjam partijske konference pri Lackovih leta 1938. Mislim, da je posvetu prisostvoval tudi Boris Kidrič.

Kot komunist sem bil zadolžen, da opravljam blagajniške posle. Zbiral sem partijsko članarino in leta 1938 sem denar osebno nosil k dr. Potrču v Janežovce. Blagajnik sem bil od leta 1936. Po partijsko literaturo v Ljubljano sem šel le enkrat, gradivo je v glavnem nosil Kosec. Spominjam se, da sem se vsak večer peljal s kolesom od Suhe veje do Nove vasi, vedno s kakšnim listkovnim partijskim gradivom, pa sem imel srečo, da me niso ustavili žandarji. Moj teren je bil Podlehnik, kjer sem gradivo oddajal svojemu sorodniku.

Preko gradiva smo se seznanjali z aktualnostmi in spoznavali vedno večjo fašistično nevarnost. Prišla je vojna.

Ob okupaciji smo se sestali v gramozni jami v Rogoznici. Z dijakom Zvonkom Sagadinom smo se dogovarjali, kako delati naprej. Na sestanku sta bila tudi Kosec in Arnuš. V tistih časih smo se po trojkah večkrat sestajali. Tedaj je gestapo že zapiral, mučil in pobijal naše ljudi. Ptujski kulturnbundovci so triumfirali. Spominjam se, kako me je čuvaj železniškega prelaza prepričeval o nemški zmagi. Odgovoril sem mu, da lahko Nemci zasedejo vso Rusijo, toda zmaga ne bo njihova. Naslednji dan so že poizvedovali po meni v železniških delavnicah.

Najhujše pa se je začelo po tragediji Lackove čete. Dne 21. oktobra 1942 so me z drugimi tovariši zaprli. Vedeli so, da sem bil blagajnik v celici. Mučili so me, me pretepali, a priznanja od mene niso izsilili. Odpeljali so me v Maribor in potem v Dachau, kjer sem prebil 11 mesecev, zbolel za tifusom, nato bil premeščen v Buchenwald in spet odpeljan v taborišče Doro pri Weimarju, kjer sem v podzemnih rovih moral izdelovati raketno orožje V. Delal sem s francoskimi, italijanskimi in poljskimi zaporniki. Življenje je bilo strašno. Dva meseca nisem bil na zraku, vode za umivanje sploh ni bilo. Zbolel sem. Potem se je bližal konec vojne in nas bolnike oz. ambulanto so osem dni prevažali do taborišča Bergen-Belsen. Mnogi napora niso vzdržali. Vsako jutro so vrgli iz vlaka nekaj mrličev. V taborišču nas je bilo okrog 20.000 in komandant nas je hotel pomoriti z zastrupljenim kruhom. Zahvaljujoč posredovanju ambulantnega zdravnika pri komandantu taborišča, do naklepa ni prišlo. Čez dva dni potem so nas osvobodili Angleži, nas z avtomobili preselili v ujetniški lager in tam smo čakali na transport v domovino. Dočakali smo svobodo in poln vere v prihodnost sem se vrnil domov 26. avgusta 1945.«

JANKO VOGRINEC, eden izmed ptujskih komunistov iz železniških delavnic pa se svojega revolucionarnega dela pred vojno in med okupacijo takole spominja:

»Leta 1935 sem se zaposlil v železniških delavnicah kot mizar. Kmalu sem dojel krivice, ki jih moramo prenašati delavci. Zlasti Voda Leopold nam je znal na preprost način razložiti, kako so delavci izkoriščani. Potem smo tudi sami uvideli, da za svoje delo nismo plačani. Skratka, hitro sem se navzel naprednih idej. Vedel sem, da v delavnicah delujejo komunisti. Danes vem, da so vsakega novega delavca želeli in znali pritegniti k delu. Zlasti so se pri tem angažirali Kosec, Koren, Hlupič, Svenšek in Rudi Žnidarič.

Hodil sem k »Sokolu« in se tudi tam srečaval z mladimi revolucionarji: s Kvedrom, Centrihom, Kogejem. Seveda pa, ko omenjam tovariše, ki so vplivali name, ne morem mimo dr. Jožeta Potrča, ki je imel name najmočnejši vpliv.

Težak položaj delavcev v stari Jugoslaviji, vedno večja nevarnost fašizma, velika vplivna moč komunistov, ki so s svojim znanjem in preprostostjo znali pritegniti človeka — vse to je v bistvu vplivalo name, da sem se oblikoval, da sem se vključil v komunistično gibanje . . .

Spominjam se, da je v času španske državljanske vojne leta 1936 bila organizirana »rdeča pomoč« in kako smo se tedaj aktivno vključili v akcijo. Vedel sem, da so organizatorji komunisti in bili so zares odlični organizatorji in propagatorji. Zbirali so denar od simpatizerjev, in do izdaje sploh ni prišlo.

V spominu mi je ostal dogodek ob okupaciji Češke leta 1939, ko smo v gledališču metali protifašistične letake in smo se nato v mestu spopadli z žandarji, ki so nas zadržali, da nismo mogli oditi na Breg in obračunati z nemčurjem Straschilom. Vse bolj smo se zavedali nevarnosti, ki preti slovenskemu narodu, zavedali smo se nacistične nevarnosti. Sicer pa je bilo listkovnih akcij več. Vedeli smo, da bo do vojne prišlo in težko preizkušnjo smo pričakali pripravljeni.

Ob okupaciji še vedno nisem postal član KP, čeprav sem že dolgo časa delal s komunisti. Dobro se spominjam, kako me je Voda Leopold 22. junija 1941 povabil na svoje stanovanje v Novi vasi in mi sporočil, da je partijska celica v delavnicah sklenila, da me sprejme v članstvo KP. Rekel je, da so vseskozi spremljali moje delo, da se moram zavedati nujnosti ilegalnega dela in da vsaka izdaja pomeni smrt. Pričel sem delati kot organiziran komunist. Povezan sem bil v trojko, skupaj s Hercegom in Hlupičem. Sestajali smo se na njivah ali kje v gozdu. Zvonko Sagadin nam je dajal navodila za delo in mi smo se lotili sabotaž. Sipali smo pesek v olje pri kolesih

železniških vagonov, trosili žeblice po cestah, razpečevali ilegalno literaturo, zbirali hrano, material ipd.

Padec Slovenskogoriške čete je sprožil val aretacij. Mene so zaprli skupaj z drugimi tovariši 21. oktobra 1942. Nemci so ta dan obkolili železniške delavnice in odgnali v zapore 15 ljudi. Sledila so zasliševanja in pretepanja. Vzdržal sem, ne da bi klonil. Odgnali so me s tovariši v Maribor in od tam v Dachau, kjer sem bil do osvoboditve.«

*»Življenje je močnejše od smrti,
razum od nasilja,
ljubezen od sovraštva.
In od zločinov — človek,
ker njegovo pravo ime je svoboda in mir.«*

(Đorđe Radišić, Jasenovac)

KAKO SEM POSTAL KOMUNIST

Najpomembnejši dogodek v moji mladosti, ki je odločil o vsem mojem življenju, je bil moj prvi stik s Klubom marksistov na zagrebški univerzi, ko sem spoznal, da komunizem ni utopija, ampak zgodovinska nujnost. V eni sami uri sem postal komunist. To za mene ni bila največja preusmeritev v političnem pogledu, ampak predvsem rešitev iz zelo globoke notranje krize, ki me je bila mučila že več let. Tisti dan in tisto uro februarja 1924, ko sem postal komunist in iznenada spoznal najgloblje zakonitosti in težnje družbenega razvoja, sem našel tudi najgloblji smisel svojega življenja. Do takrat sem bil docela apolitičen, čutil sem le vso težo socialnega vprašanja. Pred menoj se je zdaj odprla najlepša, realno optimistična slika prihodnosti človeštva. Hkrati se mi je prebudila zavest globoke odgovornosti v razrednem boju. Jasno sem se zavedel, da se je treba temu boju najprej pridružiti, vsa ostala vprašanja pa se bodo reševala s skupnimi napori. Vse to pa se je zgodilo tako nepričakovano in naenkrat, da še danes čutim silno dramatičnost doživljanja, ki ga želim opisati.

Ob koncu vojne mi je bilo blizu 16 let. Svetovno vojno sem občutil za čisto krivico, nasilje, popoln nesmisel, za negacijo slehernega humanizma. Spoznal sem tudi razne druge krivice, ki so vladale na svetu. Iskal sem na svoj način rešitve socialnega vprašanja, sploh vprašanja, o katerih se je takrat pod vplivom oktobrske revolucije, pa tudi spontanega upora proti vojni nemalo govorilo. Toda za razumevanje vsega dogajanja krog mene in v svetu mi je še ogromno manjkalo. Povrh sem prebral Ušeničnikovo Sociologijo, ki prikazuje znanstveni socializem docela napačno in priporoča za rešitev iz umazanega, nepravičnega sveta v boljši, pravičnejši svet »krščanski solidarizem«. Ker sem doživel med vojno prav nasprotno vlogo cerkve, se je zmeda v moji glavi le še povečala. Zaradi študija omenjene Sociologije se mi je komunizem zazdel še bolj utopija. Edina, zame najlepša rešitev je postala neostvarljiv sen. Brez znanja znanstvenega socializma sem še nadalje blodil v iskanju »pravega« človeka in »pravega« recepta. Šele pozneje sem se poučil, da so hodili isto pot tudi najboljši ljudje, ki so ustvarjali celo razne utopične sisteme, dokler še ni bilo možnosti za znanstveni socializem. Tovariš profesor Žgeč, organizator KPJ v mojem okraju 1919. in 1920. leta, mi je kasneje vrsto vsiljenih predsodkov o komunizmu sicer razbil, vendar sem še nadalje ostal v težki krizi iskanja pozitivnih idej v komunizmu, saj sem ga imel še vedno za utopijo. Dr. Žgeč mi je obljubljal Buharinovo Abecedo komunizma, takratni uradni učbenik marksizma; a ker

se obljuba ni izpolnila, sem kot študent v Zagrebu še nadalje razmišljal in se mučil — pravzaprav s smislom življenja. Marsikaj je šlo enostavno mimo mene, marsičesa nisem razumel, le moja ljubezen do »utopije« je vendarle rasla.

Čisto po naključju sem končno doživel velik preobrat, ko sem spoznal Klub marksistov na univerzi in bil še isto leto sprejet v KP. Brezizhodnega iskanja je bilo nenadno konec. V začetku 1924. leta se je v društvu abstinentov postavilo vprašanje, kako organizirati podobno društvo na ljubljanski univerzi. Ko sem omenil, da poznam tovariša, ki to lahko stori, pa študira zdaj v Parizu, je medicinec tovariš Nick (zdaj polkovnik v JLA) menil, da ga je Pariz morda pokvaril. Zavrnil sem ga, da je komunist. Tedaj me je Nick silno iznenadil z vprašanjem: »A soglašáš z delavskim gibanjem?« Čudno se mi je zdelo, kako zvezo ima komunizem z delavskim gibanjem, toda iskreno sem priznal, da seveda soglašam, ker spoštujem vse pravično. Saj sem pod delavskim gibanjem razumel boj za boljše življenje delavcev. Nick me je nato vprašal, zakaj ne prihajam, če sem za delavsko gibanje, v Klub marksistov. Pojasnil mi je namen kluba. Takoj sem pristal na njegov predlog, ker sem videl, da so na svetu stvari, ki jih ne poznam, so pa v zvezi s komunizmom, ki sem ga toliko spoštoval kot utopijo.

Tako sem prišel k Črnemu orlu v Frankopanski ulici. Tovariš Josip Sajna, filozof, je imel predavanje o akumulaciji in koncentraciji kapitala. Pred mano kakor da se je odprl nov svet, ki o njem nisem imel pojma. Tako sem, kratko rečeno, spoznal, da nikakor ne gre za neuresničljivo utopijo, ampak za docela stvarno družbeno gibanje, za strogo zakonito gibanje v socializem in komunizem zaradi delovanja ekonomskih zakonov.

Tovariši v klubu so me navdušeno sprejeli in me prenatrpali z marksistično literaturo. Požiral sem jo, ker se mi je z njo odpiral nov svet in se mi je s tem študijem silno razširilo obzorje. Malo prej sem podobno doživel darvinizem in sistem elementov Mendeljejeva. Toda z marksizmom sem doživel neprimerno več. Že omenjeno prvo predavanje mi je dalo čvrst temelj tudi za moj pogled na življenje in svet. Docela jasna mi je postala zveza med delavskim gibanjem in komunizmom. Zdaj, 35 let pozneje, nisem nič »bolj komunist«, kakor sem bil po Šajnovem predavanju.

Junija mi je tovariš Nikola Kotur predlagal, naj izpolnim pristopnico v Zvezo delavske mladine Jugoslavije. A ker so vtem prišle vmes počitnice, SROJ (= Savez radničke omladine Jugoslavije, legalna mladinska organizacija pod vodstvom ilegalne KP, op. ur.) pa je bil prepovedan, so me jeseni sprejeli naravnost v partijo.

V tej zvezi želim poudariti svoje globoko zadovoljstvo, ki sem ga pozneje često občutil, da sem ostal študent v Zagrebu, čeprav sem imel priložnost študirati zunaj in videti svet. Toda, kar mi je dala partijska organizacija v

domovini, zlasti v Zagrebu, zunaj ne bi mogel doseči. To je globoko čustvo povezanosti z domačimi naprednimi silami, čustvo discipline in neomajne vere v zmago komunizma.

Iz tega časa mi je ostal neizbrisno v spominu razgovor s starejšim tovarišem, študentom medicine Fricem Dajčem. Ob vrnitvi Sime Markovića z robije sva se pogovarjala o frakcionaštvu; pripomnil je, da je morda bolje, če mi ne pove vsega, da se ne bi razočaral, ker »v komunizmu ni vse dobro«. Spominjam se svojega odgovora, da me nič na svetu glede zmage komunizma ne more razočarati, ker ne gre za stvar posameznikov; komunizem mora zmagati, pa čeprav bi ga, vzemimo, celo najvišji voditelji izdali, ker je stvar delavskega razreda in vsega človeštva.

Zdaj, po tolikih letih, lahko potrdim, da je frakcijski boj bil le kriza vodstva, ne pa vseh članov, ki smo opravljali najneznatnejše naloge globoko prepričani, da prispevamo k uresničitvi zgodovinske naloge. Stalin in Berija sta postala resda nosilca nizkih teženj v komunizmu, toda socializem kljub temu zmaguje in odstranjuje vse ovire znotraj delavskega razreda.

O NAŠEM BOJU ZA SOCIALISTIČNO ETIKO

(izvlečki iz članka)

Nova Jugoslavija se je uvrstila med dežele, kjer sta država in šola ločeni od cerkve. Ta princip ločitve je v bistvu buržoaznodemokratičen in je bil že davno izveden v vrsti dežel. Z razvojem tehnike in z industrijsko revolucijo so se izredno povečale proizvodilne sile družbe, znanost je doživela nesluten polet, vse življenje se je preoblikovalo. Splošno obvezno osnovno šolstvo je dvignilo kulturno raven vsega ljudstva. Z demokratično revolucijo so dežele kot npr. Amerika, Francija, Masarykova ČSR itd. prevzele zgodovinsko odgovornost za laično vzgojo mladine in s tem vse družbe v duhu meščanske etike. Že od francoske revolucije dalje so često poudarjali misel Montesquieuja, da je v demokraciji še zlasti potrebna moralna vzgoja. Ko je Francija ločila cerkev od šole, je uvedla laični pouk morale (1882). Laični pouk in vloga cerkve pa sta si močno v laseh in je zato predvsem potrebna analiza nasprotujočih si družbenih vplivov, ki so navidez zatemnili nujnost laicizacije šole v interesu splošnega napredka človeštva. Jugoslavija uvaja laični pouk morale v šole, ko zmaguje v svetu tudi nasprotna tendenca, vse večji vpliv cerkve. Jugoslavija se naslanja na najboljše tradicije v svetu in hkrati ustvarja v politiki in v kulturi nove družbene dobrine. Ko šola prevzema vso odgovornost za vzgojo mladine v socialističnem duhu, dela navidez isto, kar so storile demokratične dežele, vendar je ta ukrep v razmerah socialistične graditve neprimerno večjega pomena in ima daljnosežne posledice za razvoj družbe, kakor je bil in mogel biti ukrep uvajanja meščanske etike v demokratičnih deželah.

Zaradi nerazumevanja tega dejstva, deloma celo zaradi nepoznavanja laičnega pouka morale v svetu sploh, pri nas mnogi pedagogi niso sprejeli tega ukrepa tako, kot bi se smelo pričakovati. Namen tega članka je tudi pokazati, zakaj uvajamo predmet etike šole leta 1952 in kakšne naloge nas čakajo.

Že med osvobodilno vojno in po vojni je naša šola začela vzgajati mladino v duhu ljudske revolucije, bratstva in enotnosti naših narodov, socialističnega patriotizma in pravega proletarskega internacionalizma. Razkrinkavala je narodno izdajstvo buržoaznih strank in visokega klera in tolmačila osnove razredne politike v interesu ljudstva, to je prej izkoriščanih množic, torej demokratična in socialistična etična načela. Največ je bilo v tem smislu storjeno s tem, da je bilo tisočem mladim ljudem, ki so se v osvobodilni vojni izkazali za predane, požrtvovalne patriote, omogočeno, da so postali učitelji. Ni zanikati, da je bil vpliv sovjetske šole živ in da nas je ovi-

ral na samostojni poti, da bi domače tradicije dalje razvijali. Še danes imajo pomisleke pri uvajanju laičnega moralnega pouka tisti, ki se niso osvobodili sovjetskega vzora. Navajajo isti razlog kakor klerikalci, da namreč poseben moralni pouk ni potreben, češ, morala naj se poučuje pri vsaki uri, tako npr. tudi pri matematiki. Ni dvoma, da moralno vgaja mladino vsa družba odraslih, vsak posameznik, a posebno družina in vsak učitelj, predvsem seveda z vzgledom. Ni dvoma, da marsikateri učitelj mimogrede tudi ob pouku matematike mladino pouči in ji da kak zlat nauk za življenje; vse to je vedno bilo in bo. Toda zelo podcenjuje etiko, kdor misli, da jo je mogoče posredovati mimogrede pri tako prenatrpanem učnem programu, ki davi učitelja in učenca, torej nesistematično in brez kontrole. Tako bi bilo popolnoma prepuščeno učitelju, koliko bi pouk posameznih predmetov izkoristil tudi za moralno vzgojo. Vsekakor lahko učitelj opravi največ ob razlagi berila, pri pouku književnosti in tudi zgodovine. Stališče, da ni potreben poseben pouk morale, da zadostujeta slučajna dobra volja in sposobnost učitelja, je posledica neznanja zgodovinskih dejstev in je — razen pri katolikih — navinost. Skozi stoletja namreč je poleg vseh pozitivnih znanosti bila celo na odličnem mestu religija, katere osnovni smisel sta vedno bila pouk in vzgoja fevdalne in meščanske morale. Vsi ostali učitelji so se po pravilu vedno morali podrežati in se pri svojih predmetih ravnati po načelih, ki jih je učil veroučitelj. Seveda si cerkev še danes prisvaja monopolno pravico do moralne vzgoje. Zato je razumljivo, ako katoliški pedagogi smatrajo, da zadostuje nesistematičen, na vse predmete razpršen pouk in da je laični pouk morale s posebnim predmetom nepotreben, ker pač mislijo, da bodo starši potem tembolj segali po »edino možnem moralnem pouku« za svoje otroke, da se bodo namreč zatekali k versko-moralnemu pouku. In to se tudi z vso logično silo dogaja. Soglasje med katoliškimi nasprotniki laičnega pouka socialistične morale in tistimi marksisti, ki mislijo, da specialni pouk morale ni potreben (da to lahko učitelj opravi mimogrede), je torej le navidezno. Prvi vedo, kaj hočejo, drugim se ne sanja, za kaj gre . . .

Vsaka družba vzgaja mladino v svoji morali, in to na vedno bolj raznolik način, z vedno večjim bogastvom sredstev. Tudi morala sama je vse bolj bogata, bolj mnogolična, prefinjena; nastajajo vse nove dolžnosti in nove pravice, kar je najtesneje med seboj povezano. Ne razvija pa se samo vsebina, ampak tudi oblika. Vsi moralni sistemi, do socialističnega, so imeli več ali manj religiozno obliko. Zato bi bilo sila nespametno, če bi zaradi oblike zavrgli tudi zgodovinsko vsebino, tako imenovano zahodno kulturo, in z njo moralne pridobitve dveh tisočletij samo zato, ker je bila zgrajena najprej bolj, potem pa vse manj na religiozni podlagi. Te misli, vzeto na splošno, so last človeštva že najmanj sto let.

Ali obstoji komunistična morala? Ali obstoji komunistična nrvnost? Seveda obstoji! Često kažejo stvar tako, kot da mi nimamo lastne morale, in zelo pogosto nas buržoazija dolži, da komunisti zanikamo vsako moralo. To je mešanje pojmov, pesek v oči delavcem in kmetom.

V kakšnem smislu zanikamo moralo, zanikamo nrvnost? V tistem smislu, kakor jo je oznanjala buržoazija, ki je izvajala to moralo iz božjih zapovedi. Mi seveda odgovarjamo, da v boga ne verujemo, in zelo dobro vemo, da so v imenu boga govorili duhovniki, so govorili zemljiški gospodje in je govorila buržoazija, da bi utrjevali svoje izkoriščevalske interese. Toda namesto da bi izvajali moralo iz nrvnih načel, iz božjih zapovedi, so jo izvajali iz idealističnih ali polidealističnih fraz, ki pa so tudi vedno vodile k temu, kar je zelo podobno božjim zapovedim.

Zavračamo vsako nrvstvenost, ki stoji nad ljudmi in ne sloni na razrednih pojmovanjih. Mi pravimo, da je to sleparija, da je to goljufija in po-neumnjevanje delavcev in kmetov v interesu zemljiške gospode in kapitalistov.

Pravimo, da je naša nrvnost popolnoma podrejena interesom razrednega boja proletariata. Naša nrvnost izvira iz interesov razrednega boja proletariata . . .

V čem pa obstoji ta razredni boj? To je boj za strmoglavljenje carja, za strmoglavljenje kapitalistov, za uničenje razreda kapitalistov.

Kaj so sploh razredi? To, kar dovoljuje delu družbe, da si prilašča delo drugega dela družbe . . .

Mi svojo komunistično nrvnost podrejamo tej nalogi. Mi pravimo: nrvno je to, kar pomaga rušiti staro izkoriščevalsko družbo in združiti vse delovno ljudstvo okrog proletariata, ki gradi novo komunistično družbo.

Komunistična nrvnost je tista nrvnost, ki služi temu boju in združuje delovno ljudstvo proti slehernemu izkoriščanju, proti sleherni mali lastnini.

Mi, ki nimamo predsodkov, ne bomo rekli glede religije in njenih etičnih sistemov: moj bog, kako so bili naši predniki neumni, zarobljeni in nevedni, in kako smo mi pametni in plemeniti! Dobesedno tako so namreč govorili meščanski prosvetljenci. Takšno gledanje je metafizično v Engelsovem smislu. Mi pa mislimo, govorimo in ravnamo dialektično. To pomeni, da moramo tako kot Marx, ki je vse kritično obdelal in povzel celo po največjem idealistu njegovo racionalno jedro, namreč dialektiko, kritično obdelati vse etične sisteme preteklosti v njihovih religioznih lupinah in kljub tem lupinam. To pomeni dalje, da moramo ves moralni kapital, ki ga je nako-pičilo ljudstvo v sto- in tisočletjih, ohraniti in dalje razvijati. Drugi sklep, ki ga narekuje dialektična metoda, in sicer zakon o vsesplošni povezanosti, je spoznanje, da ne služi le etika političnemu razrednemu boju, ampak mora nasprotno tudi razredni boj služiti proletarski etiki. To pomeni, da spadata

v šolo i politika i etika, o čemer bo govora posebej in konkretno. Na splošno pa moramo v tej zvezi poudariti, da je šele historični materializem do kraja odkril izvor morale in njeno povezanost z družbenim razvojem . . .

Glavni namen sleherne znanosti naj ne bo negativen: pobijanje idealizma in popovstva, ampak pozitiven: odkrivanje resnice, to se pravi novi, konkretni rezultati, teoretični in praktični, torej nadaljnji razvoj znanosti . . .

Danes je vloga morale večja kakor v meščanski družbi. In če je bila iluzija in sanjarjenje zanašati se na plemenitejše odnose brez politične borbe, danes, po politični revoluciji ni več fantastično, romantično ali smešno upanje, da mora prej pretežno političnemu boju slediti tudi moralni boj. Kajti v novih razmerah se vsebina in oblike razrednega boja spreminjajo . . .

Mnogo smo diskutirali o šoli. Smatrali smo za napredek, če smo prenatrpali program z balastom in včasih prisilili otroke pred puberteto na šesturni pouk dnevno z dodatno zahtevo, da se še dve ali tri ure gulijo doma. Ob ločitvi šole od cerkve smo se zgledovali pri Rusih. Zadovoljili smo se s politiko. Vse naj služi politiki, tudi etika. Zadovoljili smo se s tem, da smo uvedli politiko, potrebe po uvedbi etike pa nismo čutili . . .

Ni dvoma, da je naša dolžnost vzgajati slehernega otroka v naši deželi v socialistični morali, ki se razvija in ki jo je treba šele proučevati. Vloga »lika komunista« je velika stvar, žalostno pa bi bilo, če ne bi verjeli, da nas more in mora ves mladi rod, rojen v odnosih, ki postajajo socialistični, sistematično vzgojen v socialistični etiki, prerasti in postati nekaj, kar bo mnogo boljše od naše generacije. Zato moramo pričakovati od sklepa CK KPJ, da se uvede moralni pouk v šolo, daljnosežne posledice. Velik del naših pedagogov ne razume zgodovinskega pomena tega sklepa, kakor se velik del svetovnega proletariata še danes ne zaveda, kako velikega pomena je uvajanje delavskega upravljanja v tovarnah. Za oboje je potrebno še veliko dela, zato pa bo zmaga zgodovinsko pomembna . . .

NEIZPOLNJENA ZAMISEL

Za enega od pglavitnih življenjskih ciljev si je dr. Jože Potrč zastavil uvedbo pouka etike in moralne vzgoje v šole. Pri tem prizadevanju pa je zadeval na težave, na podcenjevanje moralne vzgoje celo med nekaterimi prosvetnimi delavci in komunisti, češ da hoče uvesti v socialistične šole »rdeči katekizem«. Zato je bil toliko bolj vesel sklepa CK KPJ, da se v šole uvede moralni pouk. V osnovne, srednje in strokovne šole je bil res vpeljan leta 1952. Potrč si je obetal »daljnosežne posledice«, čeprav je hkrati sodil, da »velik del . . . pedagogov sploh ne razume zgodovinskega pomena tega sklepa.«

Potrčeva pričakovanja se niso izpolnila. Zaradi pomanjkanja učbenika in nepripravljenosti večine profesorjev na novo nalogo je bil pouk etike in moralne vzgoje na šolah srednje stopnje čez štiri leta ukinjen (gl. Izvestje Gimnazije Dušana Kvedra v Ptuj, 1869—1969, str. 47—48). Nihče ga ni metodološko obdelal, da bi se vključil »v vsestranski vzgojni in učni sistem socialističnega šolstva v Jugoslaviji«, kakor si je to dr. Potrč smotrno želel. Pa tudi pozneje se vprašanje pouka etike in moralne vzgoje, žal, dokler je Potrč živel, ni pomaknilo z mrtve točke.

Zadnja leta pred smrtjo se je dr. Potrč ukvarjal z mislijo, da sam napiše učbenik o etiki in morali. V ta namen je iskal in naročal ustrezne knjige v vseh jezikih, ki jih je obvladal: v francoščini, nemščini, ruščini in v srbohrvaščini. Vendar knjig, ki si jih je želel, skoro ni našel. Tudi v socialističnih deželah ne.

Učbenik mu je nameravala izdati Cankarjeva založba. Leta 1962 in 1963 se je pri Potrču v republiški ljudski skupščini nekajkrat oglasil zastopnik založbe, toda Potrč se ni mogel odločiti . . . 13. junija ga je zadela kap. Iz bolnišnice se je kmalu vrnil. Bil je zadovoljen, da ni podpisal pogodbe, saj bi je zaradi bolezni ne mogel izpolniti . . . Čeprav bi moral več počivati, ni miroval. Prihajal je v svojo pisarno v Društvo za Združene narode, od tam pa hodil po knjige v »sociološko knjižnico« (Trg osvoboditve 1).

Konec septembra je dobil znova srčni infarkt. Kljub takojšnji zdravniški pomoči v sanatoriju Emona (v bolnišnici dr. Petra Deržaja v Ljubljani), se mu je stanje naglo slabšalo . . . Toda še zadnjo noč življenja je omenil bolniški sestri Albini, da mora napisati knjigo o etiki, saj jo ima »že v glavi«. Zjutraj 4. oktobra ga je prehitela smrt . . . Tako se je prezgodaj ustavilo tankočutno in skromno, nesebično in požrtvovalno, z razmišljanji, znanjem in s plemenitimi dejanji bogato, hlabro življenje zdravnika in marksističnega misleca ter komunista v najlèpšem pomenu besede.

Z uvedbo predmeta samoupravljanje s temelji marksizma pred dvema letoma na srednjih šolah, se je del Potrčeve zamisli uresničil. Zamisel, ki jo je v razpravah pred leti, ali naj se uvede v šole pouk socialistične etike in morale, je odločno podprl tovariš Tito. Dr. Potrč bi dajal učiteljem samoupravljanja, marksizma in etike duha socialistične morale; pa bi bilo prav, da bi se ti poglobljali v njegove spise, ki bodo to leto izšli tudi v Novem Sadu v srbščini.

K teoretičnemu pouku samoupravljanja in marksizma kaže uvesti na vseh šolah dejansko uvajanje v samoupravne odnose in samoupravno delovanje, ki se da po dobljenih izkušnjah najuspešneje razvijati v razrednih skupnostih kot organskih enotah življenja na šolah. Zato bi morala biti temu namenjena povsod, na vseh šolah, kjer še ni, v vsakem razredu vsak teden po ena vzgojna ura. Zakaj živo, odgovorno, ustvarjalno samoupravljanje ni le stvar znanja in spoznanja, ampak predvsem zavesti na temeljih socialistične morale.

NEKAJ SPOMINOV NA JOŽETA POTRČA

Spomladi 1929 sem diplomirala in sem pol leta čakala na službo. Mama je bila prisiljena oddati tudi mojo sobo, tako da sem se v tem težkem času vselila na podstrešje bližnje stare hiše, kjer se je bil pravkar pred menoj nekdo obesil. Tam sem, premrla od mraza, pripravljala prvo samostojno znanstveno delo Herderjev pomen za slovensko literaturo. Temo je predlagal prof. Kidrič kot razpis za svetosavsko nagrado. Stanovali smo v neposredni bližini cerkve sv. Jožefa in je imel nekaj več vpogleda tudi v mojo gmotno stisko. Tudi Kidričev sin Boris je poznal moje razpoloženje, ki je z mojo najbližjo družbo vred vrelo v odporu proti šestojanuarskemu režimu. Bilo je komaj nekaj mesecev poprej, ko je znal spretno izkoristiti našo kopalnico in je v njej s pomočjo vnetih tovarišev ure in ure množil revolucionarne letake proti režimu krvavega kralja Aleksandra. V takšnem razpoloženju sem nihala med krvavo sedanjostjo in dvestoletno herderjevsko humanistično preteklostjo.

Ob zaključku tega leta je treščil v mojo premraženo delovno vnemo dekret o suplentskem imenovanju na gimnazijo v Ptuju.¹ Z nedokončano nalogo sem morala tik pred svetosavskim rokom odromati na Štajersko. Na ptujski železniški postaji sta me nadvse toplo sprejeli dve neznani sorodnici, sestri Anka Poznikova in Mici Habjaničeva. Ob modri predpripravi moje mame me je teta Mici odpeljala na svoj dom. Ker sta bila njena sinova odsotna, je čakalo njeno skromno stanovanje lahko tudi na moje bivališče, ki ga je z vso ljubeznijo pripravila. Kakor da ji leži moje življenje na dlani, je ta bistra žena še isti večer načela pogovor o najinih najbolj perečih in najbolj žgočih skupnih rečeh. Dušo temu pogovoru je dal Južek Potrč, čudoviti tovariš njenega dragega sina Benota, ki je še študiral v Zagrebu. Južek je tam že doštudiral in zdaj kot mlad zdravnik s svojega kmetskega doma pri Sv. Urbanu vse — naokrog ljudstvo zdravi kar zastonj. S svojo poživljajočo dobroto pa ga zdravi tudi duševno. Kakor ogenj šviga preko Ptuja in tako nemiren in neugnan prši iskre v mlada srca, dovezetna za silovito novo vero.

Južek Potrč! Prvič sem slišala to ime, pa sem ga že sprejela med najbližje. Da se z motorjem oglašča skoraj vsak dan tudi na tetinem domu, saj sta prijatelja ne le z odsotnim Benotom, marveč tudi z njo, ki ga visoko ceni.

V časih razpaljene zavzetosti za vse živo in dobro sem komaj vzdržala en dan. In že sem romala peš k župnišću Sv. Urbana, da tam ustrezem

obema Kidričema. Da profesorju prebrskam zanemarjeno podstrešje, če tam le ne odkrijem kakšnih starih bukev in zapiskov našega pesniškega preroditelja Volkmerja, še bolj pa, da sinu poglobim stike z živo prihodnostjo.

Z župnijskega podstrešja sem odnesla koščke nečitljivo oglodanih rokopisov, na Potrčevi kmetiji pa pustila svojcem za odsotnega propovednika listek s kipečim pozdravom neznanke.

Ko se je naslednjega dne oglasil pri nas, ga je teta navdušeno seznanila z »neznanke«. Otroško naivna, kakršna sem bila, sem mu na samem kar precej zaupala Borisovo junaštvo: kako je v naši kopalnici s slepim oknom na stopnišče, ob neposrednem bivališču italijanskega konzula, ure in ure ropotal revolucionarni stroj in razglašal protest proti redu, kakršnega je pod njim na dvorišču z dobrovoljnim konzulom vred potrpežljivo ure in ure nadziral in stražil uniformiran policaj. Razsmejan Potrč pa se je hipoma zresnil in mi zažugal: »Političnih tajnosti se ne razglašajo okrog, najmanj pa človeku, ki ga prvič srečaš!« — Ta prva politična vzgoja o konspirativnosti mi je zadostovala za vse nadaljnje dni. Naslednjo politično vzgojo mi je vcepil Južekov prijatelj Zechner.² Pa o tem kasneje.

Ves čas srečavanja pri teti Mici je Južek enako toplo izžareval svojo dobroto, do kakršnihkoli političnih pogovorov stvarnega značaja pa ni prišlo. Eden od vzrokov je bila pač Južekova nervozna naglica, ki se je z njo pri nas oglasal, pozdravil in kot blisk spet odbrzel. Če se je kdaj za hip zaklepetal, me je ponavadi pogrjal zavoljo moje znanstvene zamaknjenosti v preteklost — tudi v provincialni odmaknjenosti od vsakršnih znanstvenih pripomočkov sem ob nagrajeni nalogi še vedno brskala po njenem problemu — češ, kakšna nesmiselnost v takšnem času tratiti sile za takšno neaktualno stvar. Nekaj je res pripomogel, da sem neperečo problematiko zavrgla, ni pa se ne njemu ne komurkoli drugemu v še tako zatohlem kraju ali času do okupacije posrečilo, da bi me mogel odtrgati notranjemu poklicu. Polagoma je Južek sicer dognal mojo zanesljivost, toda prav ta zakrknjena »znanstvenost« ga je odbijala, da me ni resneje zapredel v politično delo.

Navdušenje moje ljubljanske družbe za nove ideje pa je pomagal netiti s posredovanjem sredstev, ki jih je imel na razpolago. Tako mi je tolmačil nevidno skrivno pisavo o nevarnejših novicah, ki so mi jih prekrivala pisma prijateljev. Od raznih dejanskih in romantično zanesenih revolucionarjev, ki sem bila takrat z njimi tovariško povezana in so v tem času drug za drugim cepali v zapor, je hodil najprevidnejšo in najstvarnejšo pot slavist Peter Romavh, o katerem nihče niti sanjal ni, da postaja močan organiziran komunist, ki bo smotrno pretehtano organizacijsko delo nesebnično in neslišno ob okupaciji končal kot talec. — Kdo je ta pisec s kemično tinto, pa prvemu političnemu učitelju že nisem več povedala. Niti mu nisem nosila

na nos anarhičnega razpoloženja na ptujski gimnaziji, ki je v tem času pač prednjačila pred vsemi drugimi v Sloveniji. S temi izrazito levo usmerjenimi dijaki Južek osebno do aretacije 19. maja 1930 ni bil povezan. Bil pa je z njimi v stikih (npr. z Dušanom Kvedrom) po vrnitvi z robije v letih 1933 do 1941. Prek predavanj in s svojim zgledom je izjemno vplival nanje. Mene je Potrč učinkovito naučil molka. Ni pa trajalo posebno dolgo, ko me je spoznal za zrelo, da prevzamem odgovorno nalogo. Prinašal mi je protestna rokopisna besedila, ki naj jih prepisem s svojo roko. Ker moja pisava še ni bila kompromitirana, sem mu prav rada pomagala, čeprav v zavesti, da svoje pisave, v raznih časih še tako bedaste, nikoli nisem mogla potvarjati. Da pa v tem ritmu ni šlo naprej, je preprečila Južekova aretacija, ki je mene ohranila kritiki in znanosti, Južeka pa je s pretepanjem in mučenjem tako zmrcvarila, da je bil žrtev posledic vse dni.

Organizacijo revolucionarne dediščine je prepustil prijatelju Zechnerju, ki me je bil k njemu zaupno pripeljal še v svobodi. Takrat je bil Zechner že do zadnjega vlakna prikovan na bolniško posteljo. Kostna tuberkuloza ga je izsesala do kosti, z orumenelimi rokami odmirajoče ptice pa je še strastno grabil po vsakem živem pisanju. Govoril je samo nemško, razumel vsako slovenščino. Željno je prebiral naloge mojih dijakov, talentu Ivana Potrča, ki z Južekom menda ni bil v nikakršni krvni zlahti, je prerokoval ne le literarno, marveč tudi revolucionarno bodočnost. — Zechner je bil moj drugi politični učitelj. Anarhično hlepenje po svobodi, kakršno trenutno razsaja tudi po gimnaziji, ni komunizem; zanj je potrebna železna discipliniranost. Celo askeza, kakršne je bil sposoben živ mrlič Zechner. V času, ko so po glavnjačah do smrti mrcvarili Južeka in njegove tovariše, se je tudi Zechner boleznimi z vso svojo zakrknjeno voljo upiral, pripravljen prispevati revolucionarnemu delu svoje življenje do zadnje kapljice. Ob predstavitvi v Ljubljano sem ga našla pri zadnjem obisku sicer do kraja izsušenega, vendar še z iskrami v očeh.

x x x

Zaročenka, ki ga je vseskozi negovala, mi je poslala v Ljubljano telegram o Zechnerjevi smrti, če se ne motim, prav v tistem času, ko sem obiskovala Južeka v sodnih zaporih. Od takrat sem hranila tudi nekaj njegovih pisem, ponajveč z željami, kakršnih knjig si želi. Ta moja korespondenca pa je bila tik po okupaciji odkrita v zaklonišču in dobesedno razgnana vsem vetrovom in močam. Kar so mi polpreperelega reševali pastirčki, sem pometala na dno svojega arhiva in do danes nisem mogla preveriti, kaj je ostalo še dragocenega. Nisem mogla.

Po osvoboditvi je bil Južek Potrč kot prosvetni minister nekaj časa moj šef. Kakor vsak pošten predvojni borec je tudi on med vojno nadaljeval svoj križev pot, ne da bi pomislil na nagrado. Po srcu se ni spremenil. Njegova osrednja vloga je bila etična vzgoja, kjer je ostal tudi z dobrim zgledom neprekosljiv. Manjkala mu je kot šefu Zechnerjeva jeklenost oziroma koncentracija na tok stvari, bil pa je nasprotno izredno osredotočen na vprašanja, o katerih je pisal. Sicer pa posledice predvojnih in medvojnih muk nikomur niso prizanesle.

Moj zadnji spomin na čistega Južeka Potrča sega v tišino pred njegovo smrtjo, ko me je spremljal do doma in jokal.

O p o m b i :

- 1) Marja Boršnik je kot profesor suplent poučevala na ptujski gimnaziji slovenski jezik od 14. januarja 1930 do 22. marca 1931.
- 2) Ferdinand Zechner je končal leta 1916 četrti razred ptujske gimnazije in se nato še v Mariboru trgovsko izobrazil, kjer se je verjetno seznanil s komunizmom. Po šolanju se je zaposlil v Ptuju kot knjigovodja in vzdrževal stike z voditelji KPS. Ob njegovi bolniški postelji so se zbirali ptujski komunisti.

Odkritje spomenika dr. Franju Žgeču v Dornavi 15. 8. 1976

dr. FRANJU ŽGEČU

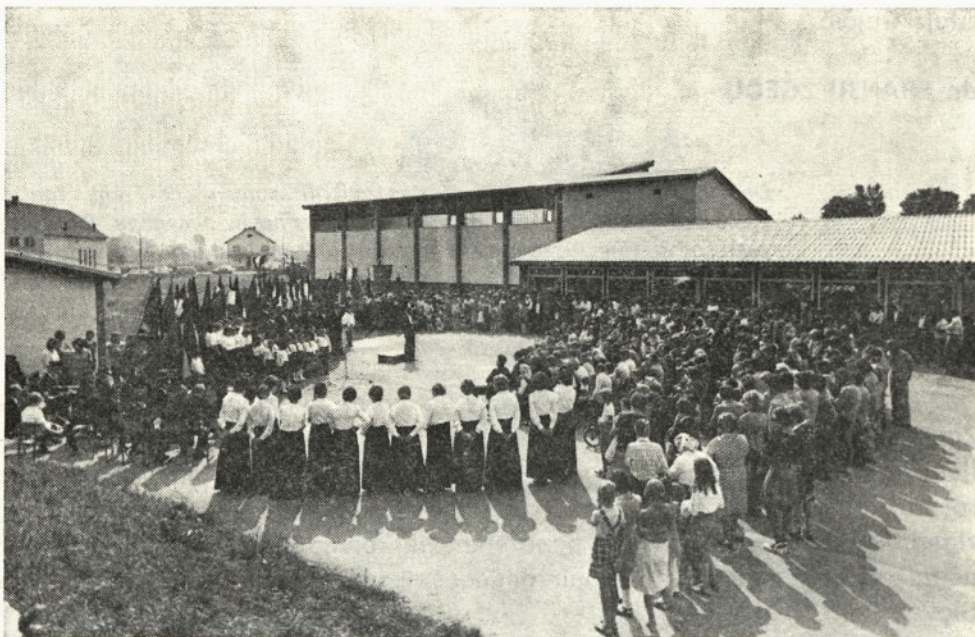
Dne 15. avgusta 1976 smo v Dornavi odkrili spomenik dr. Franju Žgeču, komunistu, znanstvenemu delavcu in naprednemu pedagogu, ki je kot profesor od leta 1931 do 1934 poučeval tudi na naši šoli. Profesor Alojz Gojčič je ob tej priliki v svojem govoru zbranim takole predstavil dr. Žgeča:

Po petnajstih letih smo se ponovno zbrali v rodni vasi dr. Franja Žgeča, da se poklonimo njegovemu spominu, predvsem pa njegovemu življenjskemu opusu. Ponos in radost nas navdajata ob odkrivanju spomenika rojaku, ki bo ostal vklesan v zgodovini naše ožje in širše družbene skupnosti, zlasti kot napreden državljan, nepozaben lik komunista, predvsem pa velik učitelj, doktor znanosti in pionir pedagoških ved med obema vojnama na Slovenskem.

S skopimi življenjskimi podatki lahko zabeležimo naslednje mejnike dr. Žgečeve biografije. Rojen 11. aprila 1886 v Dornavi, v kmečki družini devetih družinskih članov. Prve štiri razrede osnovne šole je končal v Dornavi, nadaljeval nižjo gimnazijo v Ptuju, višje razrede pa obiskoval na gimnaziji v Mariboru. Kot šestošolec je moral na fronto in 1916 so ga ujeli v Rusiji, kjer se je kot ruski ujetnik seznanil z idejami oktobrske revolucije. 1918 se je vrnil v domovino in v mladeniču so tlele ideje komunističnega preporoda ruskih delavcev in kmetov. Začel je ustanavljati prve partijske organizacije v Ptuju in njegovi okolici. Šolanje je nadaljeval na gimnaziji in že naslednje leto maturiral. Od 1919 do 1923 je študiral na filozofski fakulteti v Ljubljani predmetno skupino: pedagogiko, psihologijo, slavistiko. Potem je nadaljeval svoje izpopolnjevanje v inozemstvu: v Parizu na Sorboni in v Ženevi na Inštitutu Jean Jaque Rousseau.

Svoje službovanje v domovini pa je začel kot učitelj na osnovni šoli v Prevaljah, leta 1925 ga že srečamo na pedagoški akademiji v Zagrebu in še isto leto na učiteljski v Mariboru. Tu je leta 1928 ustanovil Pedagoško centralo in postal njen predsednik. Z njeno ustanovitvijo je sledil empiričnemu dokazovanju in znanstvenemu spoznanju soodvisnosti med družbeno — ekonomskim stanjem otrokovih družinskih razmer in učenčevih uspehov.

Žgečevi nazori so se v zgoščeni obliki pokazali v »Smernicah za nadaljnje delo revije Popotnik«, katere urednik je postal leta 1928. V teh smernicah se je zavzemal za to, da je potrebno vzgojiti »lastni narod, da bo lahko odločal sam o svoji usodi in ne bo več slepa igrača v tragično —

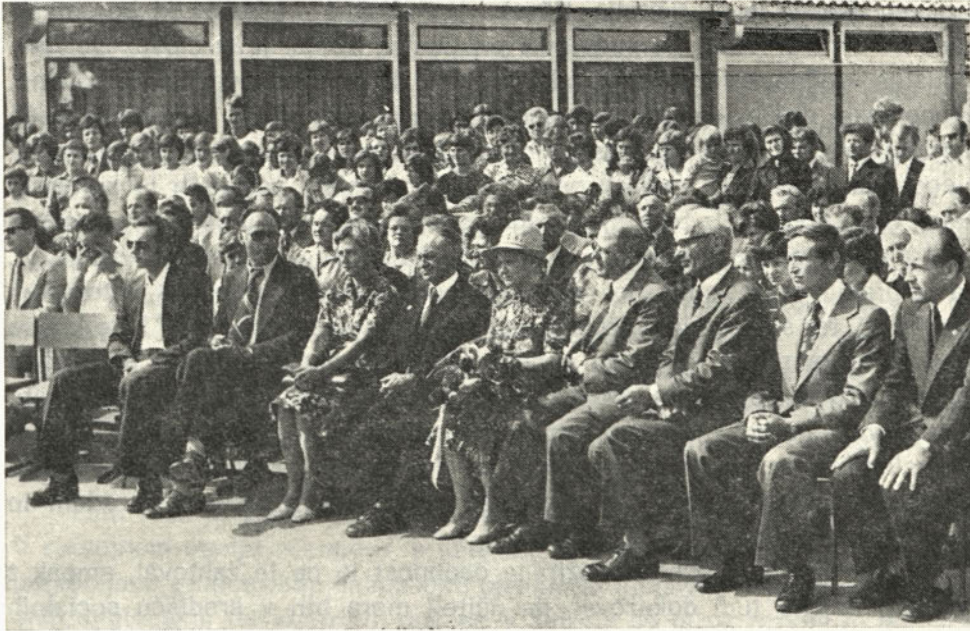
Svečanost v Dornavi 15. 8. 1976 ob odkritju spomenika dr. Franju Žgeču

komični, medsebojni tekmi raznih strank in vladnih posameznih skupin, za možnost izkoriščanja, ki se vrši pod najrazličnejšimi krinkami, kakor so to državotvornost, nacionalnost, ljubezen do naroda in vera. Narod sam, naše kmečko in delavsko prebivalstvo mora postati temelj, po katerem se bo ravnalo vse«* — je zapisal v smernicah.

Leta 1931 je bil dr. Franjo Žgeč kazensko premeščen na gimnazijo v Ptuj. Njegov prihod na ptujsko gimnazijo pomeni začetek širjenja marksističnih idej med ptujskimi študenti in učitelji. S ponosom se teh svetlih trenutkov gimnazije spominjamo vsi njeni dijaki in učitelji. Naj omenim le nekatera imena, ki so tesno povezana z Žgečevim likom komunista in pedagoga: dr. Jože Potrč, Dušan Kveder, Ivan Potrč, Jože Jurančič, Jože Kerenčič, Jože Hermanko idr.

Zaradi širjenja komunističnih idej in posrednega sodelovanja pri raznašanju komunističnih letakov na naši gimnaziji je bil dr. Franjo Žgeč ponovno kazensko premeščen v Celje leta 1934. V tem času je dr. Franjo Žgeč zbolel za nevarno možgansko boleznijo, ki je vodila v parkinsonizem in zaradi tega trpel cela desetletja. Tako lahko njegove zasluge ocenimo le tedaj, če upoštevamo to strašno oviro pri delu. Bolezen ga je ovirala v

* Popotnik, letnik 28/29, štev. 1—2, stran 1

Ob odkritju spomenika dr. Franju Žgeču v Dornavi 15. 8. 1976

njegovem partijskem in pedagoškem delu. Med vojno je ostal brez zaposlitve, po vojni pa je ponovno začel službovati na celjski gimnaziji, vendar ga je bolezen iztrgala iz delovnega okolja in leta 1950 se je dr. Franjo Žgeč invalidsko upokojil. Srce rojaku, mislecu, pedagogu in naprednemu učitelju je prenehalo biti 31. avgusta 1961. leta.

Krivični bi bili do razvoja pedagoške znanosti na Slovenskem, če ob tej priložnosti ne bi osvetlil dr. Franja Žgeča kot nepozabnega učitelja — pionirja pedagogike pri nas.

Res je, da je iskal svoja pedagoška spoznanja širom po svetu, od Rusije, Francije do Švice. Nedvomno pa so za našo pedagoško znanost pomembna nekatera Žgečeva temeljna pedagoška spoznanja, ki imajo sodobno rabo in sedanji pomen. Pravilno označiti njegovo pedagoško prizadevanje pomeni, priklicati si v spomin obdobje med obema vojnama in vso krutost tedanjih režimov: od zakona o zaščiti države, obznane, šestojanuarske diktature do zloma stare Jugoslavije.

V takih družbenih in pedagoških okoliščinah je Žgečeva doktorska disertacija iz leta 1923 »Vzgoja najširših plasti našega naroda«, naše prvo in najprepričljivejše delo, ki je rodilo na Slovenskem gibanje za delovno šolo. Kaj pomeni Žgečeva zahteva po delovni šoli? Zahteval je spremembo rabljenih pedagoških metod in postavitev v ospredje vzgojno-izobraževalnega

procesa učenca in ne učitelja. Učenca kot aktivno osebnost, ki bo ustvarjalno delovno-produktivno sodeloval pri pouku. Izhajal je iz človekove individualne vrednosti in zahteve od učiteljev, da poznajo učenčeve socialne, ekonomske, družinske razmere, sočasno pa ni pozabil na »razvijanje vseh produktivnih sil najširših plasti slovenskega naroda in predopredeljevanja njegovega hotenja za rešitev perečih gospodarskih, socialnih in kulturnih nalog naše dobe.«* Iz tega njegovega načela izhaja dialektična soodvisnost med človekom posameznikom in družbo, ko pravi: »... naloga vzgoje je, da pripravi posameznika do tega, da podreja lastne interese interesom skupnosti, ter se zaveda dolžnosti napram bližnjemu in družbi.«** Še krajše povedano, zavzemal se je za načela učenčeve samostojnosti, delavnosti in produktivne ustvarjalnosti, družbene odgovornosti in čuta lastne vesti. S tega vidnega kota je ostro kritiziral meščansko in cerkveno moralo, ker kapitalistične in cerkvene zapovedi ne dovoljujejo razvoja samostojne, z izostrenim čutom odgovorne osebnosti pred svojim lastnim narodom in pred samim seboj.

Kot družbeno močno angažirana osebnost je ne le zahteval, ampak z lastnimi dejanji tudi dokazoval, da učitelj mora biti v središču socialnih sprememb in se boriti za tisto, kar je najnaprednejše — najhumanejše. V poglavju omenjene disertacije »Položaj proletarske družine in proletarske dece« je dr. Žgeč z vso svojo socialno in moralno prizadetostjo opisal siromašne razmere, v katerih odraščajo revni proletarski otroci, in ostro obsodil krivice socialne in kulturne bede delavskega razreda. Pozival je učiteljstvo, naj usmeri svoje delo in svoje moči v boj za izboljšanje položaja proletariata in revnih kmečkih slojev.

Žgečeva knjiga »Vzgoja najširše plasti našega naroda« pomeni prvi plamen, ki je v silnem žaru in svitu razsvetlila nova obzorja ne le zahtev v slovenski šoli, ampak tudi zahtev po revolucionarnih spremembah v stari Jugoslaviji.

Pionirske korake je dr. Franjo Žgeč utiral tudi na področju praktičnega — empiričnega zbiranja gradiva o življenjskih pogojih slovenskih otrok in njihovih družin. V svojem empirično — raziskovalnem delu pa je dokazal, da je učinkovita šolska reforma najtesneje povezana s praktičnimi spoznanji socialnih, kulturnih in gospodarskih razmer šolajočega se otroka. V članku iz leta 1926, ki ga je objavil v listu Popotnik, »K reformi učiteljske izobrazbe« je dr. Franjo Žgeč posebej poudaril, da je brez marksistične sociologije nemogoče spoznati smer razvoja vzgoje, vloge vzgoje v družbi, določiti vzgojne cilje in ugotoviti razne pomanjkljivosti in nevarnosti okolja, v katerem živi otrok. Tako je bil Žgeč ponovno velik pobudnik napredno usmer-

* Omenjena disertacija stran 20

** Omenjena disertacija stran 22

jenim učiteljem, da so v letih 1926 in 1927 organizirali posebno izobraževalno akcijo študija marksistične sociologije in pedagogike.

Ko danes gledamo nazaj in presojava Žgečevo življenjsko delo med obema vojnama, ki je zaradi prerane Žgečeve bolezni zajemalo le 20 let njegovega ustvarjanja, moramo ugotoviti, da je dr. Franjo Žgeč ena najnaprednejših, najpogumnejših in vplivnih osebnosti svojega časa. Poleg nakazanih znanstvenih prizadevanj je dr. Žgeč objavil še vrsto razprav, ki so bile v letih 1920 do 1930 objavljene v pedagoškem Zborniku, kot npr. »Razvoj otroka v šolski dobi«, »V zagovor mladine«, »Ali spolna vzgoja res ni potrebna?«, »Idejni in praktični problemi pedagoške centrale«, »Pijančevanje, družba in vzgoja šolskih otrok« itd. Krajše razprave in članke s področja pedagogike in psihologije pa je objavljaj tudi v drugih listih svojega časa: Popotniku, Učiteljskem tovarišu, Ljubljanskem zvonu, Sodobnosti in ostalih listih.

Leta 1926 je izdala Pedagoška centrala v Mariboru Žgečeve »Popisnice o razvojnem stanju učencev«, s katerimi je organiziral obsežno, empirično poglobljeno proučevanje duševnosti otroka ter njegovih socialnih, gospodarskih, higienskih ter kulturnih razmer, v katerih se otrok razvija in dorašča. Njegova zahteva je bila, da z neprestanim proučevanjem in poglobljanjem v otrokovo duševnost spoznamo splošno veljavne psihološke zakonitosti vsake njegove razvojne stopnje, okolje, v katerem živi, vplive, ki delujejo nanj.

Leta 1936 je dr. Franjo Žgeč sodeloval pri sestavi »Anketne pole o življenju otrok oziroma dijakov v Dravski banovini«. Najpomembnejša in najdaljša Žgečeva psihološka študija so »Haloze«, ki je leta 1937 izhajala v slovenski napredni reviji »Sodobnost«. Razprava »Haloze« je nakazovala nova pota pri proučevanju slovenske vasi in sploh razmer na slovenskem podeželju. »Haloze« dokazujejo, da je dr. Franjo Žgeč zbiral, urejal in proučeval, da bi dal jasen odgovor na vprašanje: »čigava je zemlja v Halozah, čigavi vinogradi, kdo ima kruh in kdo lačno deco?«

Težko je v nekaj minutah oživeti veličino lika dr. Franja Žgeča, človeka, komunista, naprednega učitelja, znanstvenega delavca, ki je z vsemi svojimi idejami, z vso svojo osebnostjo, z vsem svojim življenjem zapustil globoke sledove ne le pri svojih učencih, sotovariših in prijateljih, ampak tudi pri vseh tistih, ki sta jih navdihovali njegova ideja po družbeno — ekonomskih spremembah predaprilske Jugoslavije in vizija komunistične družbe.

Z današnjim odkrivanjem spomenika dr. Franju Žgeču mu priznavamo častno in spoštovanja vredno mesto med vsemi tistimi zgodovinskimi osebnostmi naše pretekle dobe, ki so svojo življenjsko ustvarjalnost vklesali v našo sodobnost.

PO DESETI OBLETNICI SMRTI DUŠANA KVEDRA TOMAŽA

Da, 12. marca 1976 je minilo že deset let od smrti narodnega heroja Dušana Kvedra Tomaža, po katerem se imenuje ptujska gimnazija.

Ko je bilo izbrano za gimnazijo Kvedrovo ime, v spomin nanj, ki je bil njen dijak, še Kvedrova življenjska pot ni bila natančneje raziskana. Vedeli pa smo, da se je najbolj odlikoval od vseh ptujskih dijakov v osvobodilnem boju jugoslovanskih narodov med drugo svetovno vojno. Vedeli smo za njegovo revolucionarno odločitev v osmem razredu gimnazije služiti boju delavskega razreda za njegovo socialistično zmago. Vedeli smo za mnoge njegove politične, vojaške in diplomatske dolžnosti, za visoke vojaške stopnje, ki jih je dosegel, za odlikovanja, ki jih je prejel. Znane so bile tudi mnoge zasluge, ki si jih je pridobil pri odgovornih nalogah. Vendar sta bila še površno poznana njegova življenjska pot in njegov prispevek v socialistični revoluciji. Danes, po dolgotrajnem pregledovanju mnogih arhivskih virov in po številnih pričevanjih Kvedrovih sodelavcev o njem, sta jasneje pred nami Kvedrov lik in njegovo poslanstvo. Tudi čas, ki je potekel od Kvedrovega političnega, vojaškega in diplomatskega delovanja, je objektivneje ovrednotil zgodovinska dejanja tistih dni in Kvedrov prispevek v zgodovinskem razvoju.

Katere poteze svojega značaja je Dušan Kveder razvijal na revolucionarni poti in kako vrednotimo danes njegovo delo?

Globoko prepričan, da bo socializem osvobodil človeštvo velikih tragedij, ki izvirajo iz osebne lastnine proizvodjalnih sredstev, se je oklenil komunistične ideje na življenje in smrt. Da bi ji lahko zvesto in koristno služil, sta mu pomagali med drugim njegova vztrajnost in temeljitost pri delu. Bil pa je tudi željan znanja. Vse tri lastnosti je kar naprej razvijal. Spomnimo se samo, kako je že v petem razredu gimnazije krepil željo po znanju z neprestanim in temeljitim študijem dveh ved — matematike in kemije, ki sta ga tedaj najbolj zanimali. Kmalu je razširil zanimanje še na druge vede. V osmi gimnaziji pa je pričel vneto študirati marksizem, da bi bil idejno pripravljen na razredni boj. Omeniti moramo tudi, kako zaverovano je čital še literarna dela naprednih piscev in izpisoval iz njih globoke misli.

Ko je bral v knjigi Ernesta Tollerja Neka mladost — o prvi svetovni vojni, je med drugim izpisal: »... Mrtev človek! Ne mrtev Francoz, mrtev Nemeč! Mrtev človek! ... V tistem času vem, da sem bil slep, ker sem zaprl oči. Sedaj pa vem, da so bili vsi tisti mrtvi Francozi in Nemci bratje, da sem sam njihov brat.«

12. 4. 1975 občinska slovesnost v kino dvorani, posvečena 60-letnici Dušana Kvedra. V prvi vrsti sedijo Kvedrovi svojci, žena Kordija s sinom ter predstavniki slovenskega političnega življenja: Sergej Kraigher z ženo Lidijo, Mitja Ribičič, dr. Marjan Brecejl Idr.

Tollerjevo obsodbo vojnega gorja in obenem spev ljubezni do vsega človeštva je Kveder občutil kot vsi komunisti, ki so bili pripravljeni žrtvovati svoje življenje za osvoboditev delavskega razreda in vsega zatiranega človeštva.

Ko je stopil na revolucionarno pot, je razvijal pri svojem delu doslednost, iznajdljivost in optimizem, kar vse je bilo potrebno pri premagovanju mnogih ovir.

Ker je bila povezana z njegovimi značajskimi potezami tudi nadarjenost z organizacijsko sposobnostjo, je Dušan Kveder zgodaj dozorel v samoniklo osebnost, ki vlada svoji okolici. Odlike socialističnega voditelja so se v njem razvile že v prvih letih revolucionarnega delovanja, saj se je odlikoval že leta 1935 v vodstvu naprednega mladinskega gibanja Slovenije in bil glavni urednik glasila Mlada pota.

Ko je moral poleti 1936 bežati iz Jugoslavije, da bi ga ne zaprli, je bil skoro leto dni urednik Glasa izseljencev v Parizu. V Španiji, kjer je stal od poletja 1937 do februarja 1939 na barikadah ljudske fronte proti fašizmu, se je tudi izkazal. Za pogum je bil večkrat pohvaljen. Za vodstvo vojaških enot pa mu je sprva primanjkovalo izkušenj. Ko pa si jih je pridobil, je bil hudo ranjen. Zato je napredoval šele proti koncu bivanja v Španiji.

Odkritje spominske plošče Dušanu Kvedru ob njegovi 60-letnici 12. 4. 1975 na Potrčevi 32, kjer je Kveder preživel dijaška leta. V ospredju Ivan Bratko, Dušanov prijatelj, ki je odkril spominsko ploščo

Po mučnem obdobju v taboriščih španskih borcev v Franciji, od februarja 1939 pa do maja 1941, je Kveder preživel najslavnejši del svojega življenja — narodnoosvobodilni boj jugoslovanskih narodov.

Njegove vodilne dolžnosti v jugoslovanski osvobodilni vojski so nam dobro znane. Povzpenjal se je naglo od komandirja čete in komisarja bataljona v letu 1941 ter komisarja grupe odredov v letu 1942 — do člana glavnega štaba slovenske osvobodilne vojske v letu 1943. Poleti 1944 je bil izbran za pomočnika načelnika vrhovnega štaba jugoslovanske vojske, novembra pa za poveljnika slovenske osvobodilne vojske. V generalmajorja je napredoval, ko je bil star komaj 29 let.

V osvobodilni vojski se je odlikoval s sugestivno govorniško močjo. Zato je znal navdušiti vojake za boj v okoliščinah, ki so predvidevale poraz. Borcem NOV, ki so občudovali Kvedrov pogum in iznajdljivost v bojih, se je prikupil tudi z velikim tovarištvom in pravičnostjo.

Po osvoboditvi Jugoslavije je postal komandant Trsta, čez dva meseca pa pomočnik komandanta IV. armade. Marca naslednjega leta je odpotoval v Moskvo študirat na višjo vojaško akademijo. Pri učenju je spet pokazal vztrajnost in temeljitost. Obenem pa je gojil tudi šport ter izkoristil bivanje

v kulturnem središču Sovjetske zveze za obiske gledaliških in drugih prirediteljev visoke umetnosti. Še več, pripravljaj je skupinske ogled predstavi tudi za druge Jugoslovane na vojaški akademiji.

Omeniti moramo še, da se je že v gimnazijskih letih odločil živeti po navodilih zdravega življenja. Zato je telovadil, plaval, smučal, kolesaril, se pravilno hranil, ni kabil in ne pil alkoholnih pijač. Življenjske prilike pa mu niso dovoljevale, da bi vedno zdravo živel, posebno ne med ognjem španske državljanske vojne, v taboriščih južne Francije in med osvobodilnim bojem jugoslovanskih narodov.

Po prihodu iz Sovjetske zveze je bil dve leti pomočnik načelnika vojaške akademije v Beogradu s stopnjo generalpodpolkovnika. Na akademiji je položil temelje izobraževanju in vzgoji jugoslovanskih častnikov. Od leta 1950 do 1953 je bil urednik vojaških glasil, nato pa do januarja 1955 načelnik IV. uprave generalštaba JLA, nakar je prevzel do julija 1955 uredništvo Vojaške enciklopedije. S tem je zaključil svoje obdobje v JLA, kjer je vestno in z velikim uspehom opravljaj svoje naloge.

V diplomaciji je bil do leta 1962 vzoren ambasador, nato pa pomočnik državnega sekretarja SFRJ za zunanje zadeve.

Tudi na novem torišču svojega dela se je znašel in si pridobil ugled zaradi poklicne sposobnosti.

Pri orisu Kvedrovega značaja ne smemo pozabiti, da se je za njegovim mirnim nastopom skrivala strastno čustvena in ustvarjalna narava. Zato je vnašal v delo revolucionarne spremembe. Kakor vemo, je nagovarjal že v gimnaziji profesorje za reformo pouka. Pozneje so bile njegove pobude dobrodošle povsod: pri uredništvu Mladih potov, pri združevanju napredne slovenske mladine, pri političnem delu v Franciji, v Španiji. V francoskih taboriščih se je izkazal pri prirejanju skupinskih izobraževalnih tečajev in skupinskih nastopov taboriščnikov za izboljšanje življenjskih razmer. Med osvobodilnim bojem so bile njegove pobude usmerjene v razne oblike partizanskega boja, kjer si je pridobil velike zasluge. Uvrstil se je med najboljše jugoslovanske oblikovalce partizanske taktike.

Omeniti moramo še, da je po vojni vplival na oblikovanje jugoslovanske vojaške doktrine in kako pomembne so njegove vojaške znanstvene razprave. Pisal je o temeljih vojaške vede ter o mnogih vojaških vprašanjih iz strategije, taktike, tehnike in o drugem. Posebno pomembna pa je njegova teorija, da je splošen ljudski odpor edina uspešna obramba ljudstev in držav v bodoči vojni pred močnimi napadalci. Pri tem je izhajal iz izkušenj v jugoslovanskem osvobodilnem boju od leta 1941 do 1945. Dodal pa je, da mora splošen ljudski odpor temeljiti na mirnodobskih pripravah in na uporabi najnovejše vojaške tehnike.

Sprva je bila Kvedrova ideja o teritorialni vojni, kakor je imenoval splošen ljudski odpor v nasprotju s klasično frontalno vojno, sprejeta z nezaupanjem. Danes vemo, kaj pomeni in s tem tudi Kvedrova pobuda zanjo. O ideji splošnega ljudskega odpora je Kveder predaval v letih 1952 do 1954 na Norveškem, v Švici, ZDA, Angliji in Grčiji in pri tem prikazal vojaškim krogom teh dežel kot primer jugoslovanski osvobodilni boj.

Kot ambasador v Etiopiji in ZR Nemčiji, kjer je bival po eno leto, ter v Indiji, kjer je opravljal posle štiri leta, je pokazal z uglajenim nastopom, znanjem tujih jezikov in s široko izobrazbo svoje diplomatske odlike. Zato je z uspehom navezoval stike z diplomati, kulturniki, znanstveniki ter vojaškimi strokovnjaki.

Ker je bil pri delu temeljit, je hotel tudi do dna spoznati zgodovino in razmere v deželi, kjer je služboval. Prav tako si je prizadeval v tuji deželi prikazati Jugoslavijo s številnimi članki v časnikih in s predavanji. Vse to je rodilo lepe uspehe: poglobljene gospodarske in kulturne stike Jugoslavije z deželo, kjer je služboval.

Da bi zmagala ideja enakopravnosti in neodvisnosti narodov in držav in da bi zavladal trajen mir, je kot diplomat z notranjim žarom utiral ob rojstvu gibanja neuvrščenih držav njegovo pot. Tako se je uvrstil pri tem med sodelavce predsednika SFRJ, maršala Josipa Broza Tita, glavnega pobudnika gibanja držav, nevezanih v bloke.

Kako pomembno je gibanje neuvrščenih držav, za katerega je Kveder vneto deloval pred njegovo I. konferenco v Beogradu leta 1961, je ocenil tudi čas.

Dragocena je bila še Kvedrova pobuda, prenesti jugoslovanskim narodom znanje, ki si ga je nabral v Indiji o visoki umetnosti indijskih narodov. V ta namen je posnel nad dva tisoč diapozitivov indijskih kulturnih spomenikov. Ko se je vrnil v domovino, je predaval o njih redno vsak teden študentom ljubljanske filozofske fakultete do svoje bolezni leta 1965. Predaval je še na Kolarčevi delavski univerzi v Beogradu in drugod. Nameval je napisati tudi poljudno in bogato ilustrirano knjigo, s katero bi višoko kulturo indijskih narodov približal Jugoslovanom še v tiskani besedi in podobi. Toda smrt je iztrgala pero iz njegove roke. Kaj vse je še prekinila prezgodnja smrt, ki je uničila bogato in ustvarjalno življenje široko razgledanega socialističnega bojavnika Dušana Kvedra Tomaža!

Kvedrovi uspehi v revoluciji so plod neprestanega dela in učenja ter pogumnega premagovanja ovir, kakor pri vseh znamenitih ljudeh, ki so obdarovali človeštvo.

NEKAJ UTRINKOV IZ ŽIVLJENJA NA PTUJSKI GIMNAZIJI V DNEH PRED HITLERJEVIM NAPADOM NA JUGOSLAVIJO

KPJ je bila edina politična sila, ki je v letih pred drugo svetovno vojno dosledno in odločno obsojala fašistične agresorje, opozarjala na nevarnost, ki nam je pretila pred fašističnimi silami, in pripravljala ljudske množice na obrambo domovine.

Partija je spremljala izdajalsko profašistično usmerjenost jugoslovanske buržoazije, razkrivala njena dejanja in osveščala množice. Njena moč in organizacijska povezanost sta se izkazali v usodnih marčnih in aprilskih dneh leta 1941. Gibanje ljudskih množic 27. marca je dokazalo, da mineva doba buržoaznega sistema in »da je vodilna vloga prešla na delavski razred in njegov najzavednejši del — na KP« (Pregled zgodovine ZKJ, str. 234). Prav KP je bila edina zmožna ukreniti vse potrebno, da so se v usodnih dneh dvignili vsi naši narodi k upor. In tako aprilaska narodna katastrofa ni pomenila uničenja revolucionarno-demokratskega gibanja, temveč je prav v tem času KP v najtežjih pogojih fašistične okupacije nadaljevala boj in ga tudi izbojevala.

Od tistih usodnih dni je minilo že več kot petintrideset let. Pričujoči sestavek nam govori o doživetjih, občutkih in hotenjih mladih na gimnaziji v zadnjih mesecih pred aprilskim porazom. Obrnili smo se namreč na generacijo, ki je bila tedaj pred zaključkom šolanja na tej ustanovi, to je na tedanje osmošolce, ki so bili na pragu nove življenjske poti, pa vendar je vojna vihra marsikomu izmed njih prekrizala življenjske načrte.

Iz razgovora s posamezniki smo povzeli naslednje:

Od 1. septembra 1939 je rasla napetost na gimnaziji, posebej pa je prizadel profesorje in dijake poraz Francije leta 1940. Nemir je nastal na šoli tudi ob pristopu sosednjih držav k silam osi. Zaradi tega so bili mnogi profesorji poklicani na orožne vaje. To je močno motilo pouk in bil je precej okrnjen.

Ko je pristopila Jugoslavija k trojnemu paktu fašističnih sil, je 8. razred organiziral demonstracije. Zbirališče je bilo na Muzejskem trgu, od koder so odšli dijaki po Prešernovi ulici do magistrata. Vso pot so vzklikali gesla proti pristopu k paktu. Zaradi nemirov in v pričakovanju napada na Jugoslavijo je bil 29. marca 1941 prekinjen pouk. Od 31. marca do 6. aprila je skojevska organizacija organizirala na Dravskem polju opazovalne postaje za obrambo proti zračni invaziji. Ob napadu nemških bombnikov 6. aprila se je večina fantov, razen nekaterih nemškutarjev in enega dijaka, ki je bil nemškega rodu, prostovoljno javila v vojašnici. Tam pa jih niso hoteli spre-

jeti oz. jih oborožiti in razporediti v enote. Fantje so se javili v vojašnici ponovno popoldne, vendar njihova želja spet ni bila uresničena. Tedaj pa se je vojaštvo že tudi umaknilo na desni breg Drave.

Ko so se mudili dijaki v vojašnici, so jo prav tedaj napadli nemški lovci. Fantje so se umaknili na Panoramo. Ptuj so Nemci zasedli v torek 8. aprila.

Tedanji osmošolec ptujske gimnazije MITJA VOŠNJAK se tistih dni takole spominja:

Če bi zaprl oči, pa z mislimi posegel daleč nazaj, v usodne zadnje tedne vse do aprila 1941, bi zaživel liki in dogodki tistih dni — vznemirjeni pogledi in v njih težke slutnje, tovariško sodelovanje in sovražni spopadi, na koncu pa še jate nemških letal nad mestom, brezglava kraljevska vojska in prvi poskusi organiziranosti ljudstva, zlasti mladih ljudi. Če pa razmišljam kar z odprtimi očmi, da bi ugotovil globino vseh takratnih doživetij in dogajanj, bi morda vsa spoznanja strnil v nekaj dejstev.

Predvsem, ta vojna nas ni presenetila, vsaj nas ne, ki smo bili mladi in smo imeli radi svoje ljudstvo in svojo deželo. Vedeli smo, da prihaja, da bo kot vso Evropo morala zajeti tudi nas, saj smo na to vsak dan znova glasno opozarjali. Vedeli smo, da bo drugačna, kot so bile vojne prej — v filmskih tednikih in preko neštevilnih osebnih pričevanj smo spoznali njen pošastni lik, še preden je dosegla naše meje.

Vendar pa se je nismo bali, na srečanje z njo smo čakali z dvignjeno glavo. Življenje ali smrt posameznika nas ni vznemirjalo, saj je vojna pač vojna, skrbelo nas je le, da države ne bi vpregli v vojni stroj fašističnega nasilja, kar so poskušali tisti, ki so imeli v rokah vso oblast.

Zares, za odpor smo bili že pripravljeni. Skoro leto dni poprej smo se na gimnaziji dogovorili, da bomo v borbi proti fašističnim grožnjam enotni, ustanovili smo svoj meddruštveni odbor. Le nekaj dni je živel javno, potem so ga razpustili in mu prepovedali delo, vkljub temu pa je deloval naprej. V trenutku, ko se je protiljudska oblast znašla v agoniji, ko je v Beogradu ljudstvo zrušilo tiste, ki so nas prodajali, je tudi meddruštveni odbor v Ptujju javno zaživel svoje polno življenje.

Še preden je odjeknil na mejah prvi strel, precej pred prvo bombo, ki je eksplodirala v našem glavnem mestu, je že začelo razpadati, kar za življenje ni bilo sposobno. Čutili smo, da se res ruši vse, od oblasti v šoli pa na občini in v okraju do vojske, ki se je že pred prvim spopadom usmerjala h kapitulaciji. Bili smo vsi prepričani, da se to nikdar več ne bo vrnilo. Verjeli smo, da se bo po zmagi nad na videz vsemogočnimi nasilniki rodilo nekaj povsem novega. V kratkih dnevih, ko smo preplavili ulice mesta, ko smo se vključili v delo in prevzeli prostovoljno nalogo, ki bi jih morala opravljati uradna oblast, ko smo si oblačili uniforme in iskali orožje, smo zaslutili daljno resnico:

Da je bil v nas pa v čudovitih trenutkih zarodek bodočnosti, da bo vse, kar se bo rodilo iz težkih dni, ki prihajajo, res naše, da bo takrat oblast zares samo oblast delovnih ljudi!

SERGEJ VOŠNJAK pa o dneh, ko so se zgrnili nad našo deželo temni oblaki, pripoveduje:

Ali veste, kako boli, ko iz skromnih časopisnih sporočil spremljate, kako vlada izdaja in prodaja vašo domovino? To je bil občutek tistega časa. Čutili smo, da bo hudo, vojna je visela v zraku, najhuje pa je bilo spoznanje, da nas skušajo prodati nacističnim velikonemškim apetitom, ne da bi mig-nili s prstom. Dve leti smo v Ptujju opazovali vojaške graditelje, ki so gradili utrdbe, pa naenkrat tako klečeplazno izdajstvo. Zato je bil 27. marec ne le pravo olajšanje, ampak vzbruh zavesti.

Ne spominjam se več, kdaj smo zvedeli za sporočilo o uporih v Beogradu. Vem samo, da se je od gimnazije do muzeja zlivala vse večja množica ljudi, predvsem mladih. Iz gimnazije smo prinesli zastavo in vem, da sem jo stiskal s tako silo, da so me še precej časa bolele roke. Svoje občutke sem strnil v stisk zastave.

Tisto noč in vse naslednje noči do pričetka vojne smo stražili še bolj budno kot preje. Že nekaj časa smo namreč mladinci ponoči stražili oziroma opazovali, če bi se morda kje spustili nemški padalci. Vojska je mirno spala v kasarnah, rezervisti so pretežno v civilnih oblekah in brez orožja čakali v raznih taborih, mladi pa smo čutili več dolžnosti in pazili, da nas ne bi sovražnik presenetil. Vsak večer smo odhajali s kolesi, v glavnem v trojkah, na razna mesta, ki so bila po naši oceni primerna za padalski desant. V naši trojki smo bili izmenično Franta Komel, Franc Cestar, Zvonko Kostanjevec, Rudi Hvalec, Franc Bohanec (padel kot borec Cankarjeve brigade). Naš rajon opazovanja je bila okolica Hajdine. S Komelom sva imela pištoli, ki sva si ju sama oskrbela, a nobena ni imela več kot pet nabojev.

Šestega aprila zjutraj, ko smo se vračali z nočnega opazovanja, smo že med potjo izvedeli, da je Nemčija napadla. Mladi smo se zbrali in delegacija je odšla k poveljniku kasarne, da bi dobili orožje. Nič ni hotel slišati o tem, češ da brez povelja od zgoraj tega ne more storiti. Skladišče z orožjem je bilo zastraženo, okoli straže pa je budno hodil rezervni podporočnik Walner, zagrizen ptujski nemškutar in hitlerjanec. Poklican ali ne je pazil, da orožje ne bi prišlo v ljudske roke. Odprto pa je bilo skladišče obleke, kjer smo se hitro preoblekli v uniforme in si naredili čelade. Nihče nam ni vedel povedati, kje bi se naj zbrali prostovoljci in kakšna bi bila njihova naloga. Nekaj nas je odšlo na občino, če bi tam kaj izvedeli. Tam so nam ponudili raznašanje mobilizacijskih pozivov. Dobil sem listek za trgovca Lenarta, naj dostavi v kasarno oba osebna avtomobila. Lenart pa ni imel šoferja. S svojim skromnim znanjem o avtu sem sedel v Lenartov DKV in

ga nekako privlekel do kasarne. Neki kapetan je zahteval, naj ga s polkovno blagajno peljem proti Krapini. Pojasnil sem mu, da ne znam voziti, krepko je zaklel, dal naložiti blagajno na zadnji sedež in sam hreščaje odpeljal. Medtem pa je neki poročnik iskal avto ali voz, da bi z njim prepeljal municijo za protiletalski top na Turnišče, kjer je bil top brez municije. Nekdo je odkril na kasarniškem dvorišču že rekviziran avto Opel olimpia. Šoferja pa ni bilo. Javil sem se, da bom poskušal peljati in vojaki so naložili nekaj težkih zabojev. Podporočnik, ki je izbiral zaboje po oznakah kalibra, je vseeno pogledal v sam zaboj in ugotovil, da je bilo strelivo za drugo vrsto topa, ne protiletalskega.

Izdaja je bila očitna, peta kolona je svoje delo temeljito opravila.

Popoldne smo se zbrali, skoro vsi skojevci in še drugi mladinci pred muzejem. Zavedali smo se, da ta prvi boj ne bo ničesar rešil, vedeli pa smo tudi, da je to šele začetek in da bo boj dolg. Zvedeli smo za direktivo partije, da naj se javimo med prostovoljce in da čimveč orožja poskrijemo, ker ga bomo kasneje potrebovali. V taki direktivi pa smo videli upanje in trdno sklenili, da jo bomo uresničili.

Naša odločitev za štiriletno kasnejšo pot je padla tistega prvega vojnega dne. Seveda takrat še malo nismo mislili, da bo ta pot tako dolga. A odločitev je bila pravilna.

Alojz Gojčič

NEPOZABEN BO OSTAL 21. NOVEMBER 1976

Vzrokov za takšno trditev je več. Za 21. november 1976 je skupščina naše občine prvič razpisala enoten občinski referendum za samoprispevek, s katerim bomo zgradili dve šoli: srednješolski zavod v Ptujju in osnovno šolo v Markovcih. Ne le da smo razpisali referendum, marveč smo tudi uspeli z zavidanja vrednimi rezultati udeležbe občanov, ki je bila 98,1 %, »ZA« pa je glasovalo 87,3 %. Več kot razveseljiva pa so prizadevanja vseh tistih, ki so nekaj mesecev neutrudno pripravljali referendum. Zato ponovno izražam zahvalo za sodelovanje pionirjem, mladincem, učiteljem, družbenopolitičnim organizacijam, društvom, vsem, ki so doumeli veličino ideje V ZNANJU JE NAPREDEK.

Na svoji zadnji seji, 22. novembra 1976, je odbor za organizacijo priprav in izvedbo referenduma za izgradnjo šolskega prostora v oceni referenduma zapisal:

Aktivnost mladine pred referendumom za izgradnjo srednješolskega zavoda

- a) da je uspeh na referendumu dokaz težnje velike večine naših občanov, da se naša družbeno-politična skupnost hitreje razvija;
- b) da v celoti sprejemamo in podpiramo koncept srednjega usmerjenega šolstva, kot sta ga postavila oba zadnja partijska kongresa;
- c) da nas rezultati »ZA« samoprispevek obvezujejo, da najhitreje izgradimo srednješolski center v Ptuju in osnovno šolo v Markovcih;
- d) da pomagamo posameznim krajevnim skupnostim pri uresničevanju njihovih letnih in srednjeročnih načrtov.

Drugič ne smemo prezreti pripravljenosti naših delovnih ljudi, ki se zavedajo odgovornosti ne le pred mladino, ampak zlasti odgovornosti pred napredkom naše družbeno-politične skupnosti, saj so vzporedno vse organizacije združenega dela in delovne skupnosti podpisale samoupravni sporazum o združevanju sredstev za sofinansiranje programa gradnje obeh šol v obdobju od 1977 do 1981. S samoupravnim sporazumom pa letno združujemo 2 % ostanka dohodka in pospešene amortizacije ter 250 din na zaposlenega delavca v gospodarskih organizacijah, v organizacijah združenega dela družbenih dejavnosti (neproizvodnih organizacijah združenega dela) pa le 250 din po zaposlenem delavcu. Ne, nobena občina v SR Sloveniji se doslej ni lotila dveh tako odgovornih načinov zbiranja denarja za posamezno družbeno dejavnost — v našem primeru za šolstvo. Poleg omenjenih dveh virov zbiranja denarja računamo tudi na sredstva iz republiške izobraževalne skupnosti. S tovariši iz republiške interesne skupnosti smo se že drugič sestali 3. decembra 1976. Dogovarjali smo se o gradnji srednješolskega zavoda v Ptuju, osnovne šole v Markovcih in dijaškega doma v Ptuju. Žal smo se vračali iz Ljubljane z nejasnimi odgovori, ki so posledica še neurejenih in nepodpisanih samoupravnih sporazumov o temeljih razvoja samoupravnih interesnih skupnosti v obdobju 1976—1980. Celovita ureditev finansiranja skupne porabe (sem štejemo šolstvo, kulturo, zdravstvo, telesno kulturo, znanstveno dejavnost, socialno skrbstvo itd.) se prelaga za šest mesecev, do 1. julija 1977.

To pomeni, da do 1. julija ne bomo vedeli, koliko denarja lahko pridobimo iz republiške interesne skupnosti za srednješolski zavod. Mi se nadejamo 56 milijonov, saj je v osnutku programa republiške interesne skupnosti za vzgojo in izobraževanje prioriteto usmerjeno šolstvo. Poleg tega pa imajo prednost pedagoško šolstvo, proizvodno-tehnični poklici in medicinske šole. Vse tri pedagoške enote pa združujemo v našem srednješolskem zavodu.

Zaradi take finančne negotovosti smo prisiljeni graditi v etapah. Ker sta referendumski dinar in dinar organizacij združenega dela zagotovljena, moramo na podlagi teh dveh virov najeti kredit. Investitor — občinska

Seja odbora za pripravo in izvedbo referendumov 22. 11. 1976. Tovariš Alojz Gojčič podaja oceno izvedenega referenduma za izgradnjo srednješolskega zavoda

izobraževalna skupnost, izdelovalec načrtov — Projekтивni biro Ptuj, upravne službe skupščine občine Ptuj, Komunalno podjetje Ptuj, Elektro Maribor — TOZD Ptuj, Zavod za urbanizem Maribor, vsi so se obvezali na lokacijski razpravi 15. decembra 1976 v Ptuj, da bodo odgovorno in zavestno pripravili vse potrebno za začetek gradnje srednješolskega zavoda do občinskega praznika — 8. avgusta. Le odgovor arheologov je ostal odprt. Citiram del zapisnika lokacijske razprave: »Vse te sistematične raziskave (misli se na arheološke) je po mnenju zavoda za spomeniško varstvo potrebno opraviti na stroške investitorja.

Sistematične raziskave arheoloških terenov na območju občine Ptuj opravlja Pokrajinski muzej Ptuj, ki pa za obravnavano in potrebno delo nima dovolj strokovnega kadra in zato ne morejo zagotoviti raziskav pravočasno pred predvideno gradnjo.«

Kljub temu da smo se z njimi tudi letošnje leto že dvakrat sestali, ne vidim bistvenega napredka. Na iniciativo samoupravne stanovanjske skupnosti, kulturne skupnosti in raziskovalne skupnosti v Ptuj, smo se 27. decembra 1976 sestali s predstavniki arheološkega društva Slovenije, filozofske fakultete — oddelka za arheologijo, Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Zavoda za spomeniško varstvo, Pokrajinskega muzeja Ptuj, skupščine in družbeno-političnih organizacij Ptuj, da premostimo dve bistveni težavi. Najprej se je treba na področju arheološke raziskovalne

dejavnosti organizirati tako, da raziskovanje ne bo zaviralo gradnje stanovanj, zdravstvenega doma in srednješolskega zavoda. Drugič pa se moramo dogovoriti o finansiranju arheoloških raziskav, ki so širšega družbenega pomena. Nekateri so na tem posvetu govorili o evropskem interesu, ki pa ga naj Ptujčani plačujemo.

Vsa modrost omenjenega posveta je bila v tem, da smo imenovali širšo in ožjo komisijo za razreševanje nastalih problemov. Kljub vsemu pa sem optimist, saj je nemogoče, da se arheologi in tovariši na spomeniškem varstvu ne bi zavedali, da je za ptujsko občino ena sama rešitev, hitreje se razvijati od povprečne slovenske občine in nuditi tudi Slovenjgoričanom in Haložanom življenje, dostojno človeka socialistične domovine.

Kaj je z gradnjo osnovne šole v Markovcih? Za to šolo prosimo na republiški izobraževalni skupnosti kredit v višini 16 milijonov dinarjev. Kredita si lahko največ pridobimo 50 % investicijske vrednosti objekta. Prednost na natečaju za kredit bodo imele tiste šole, ki so na nerazvitih področjih in pa življenjsko nevarni objekti. Natečaj za kredit bo razpisan v februarju ali marcu 1977. V poštev pridejo le tisti objekti, ki imajo v celoti izdelano dokumentacijo do dne, ko poteče razpis za kredit. Pogodbo za projekt je investitor — občinska izobraževalna skupnost podpisala z delovno organizacijo Marles iz Maribora, ki je obljubila, da bodo načrti pravočasno pripravljene. Takoj ko bi imeli finančno pokrito investicijo, ni razloga, da ne bi začeli z gradnjo osnovne šole na lokaciji med stanovanjskim blokom, pokopališčem in glavno cesto v Markovcih.

Za dijaški dom v Ptujju nam zatrjujejo na republiški interesni skupnosti, ki bo investitor objekta, da se bo začel graditi v letu 1979, ob zelo ugodni gospodarski rasti v Sloveniji pa lahko tudi v letu 1978. Tudi za dijaški dom je potrebno imeti izdelane načrte, urejeno dokumentacijo, da nas bodo v republiki jemali za resne kandidate v planu izgradnje dijaških domov v SR Sloveniji do leta 1981.

H katerim ciljem teži naša usmerjena srednja šola in kakšen srednješolski zavod si zamišljamo v Ptujju?

Cilje reformirane srednje šole smo opredelili na X. kongresu KPJ in VII. kongresu ZKS:

1. Usmerjeno srednje šolstvo mora izobraževati za delo, ob delu, iz dela. To pomeni, da želimo vzgojno-izobraževalni proces spojiti, ga približati procesu proizvodnje, oziroma doseči sintezo med fizičnim in umskim delom.

2. Človek je cilj vseh naših humanih, socialistično samoupravnih prizadevanj, zato je potrebno premagovati vsako enostransko strokovno specializacijo z enakomernim razvijanjem vseh človekovih sposobnosti.

3. Šolski sistem mora postati neločljiva celota združenega dela in je potrebno najodločneje odpravljati dualizem med tako imenovano proizvodnjo in potrošnjo. Le najtesnejša povezanost šolskega sistema z gospodarstvom lahko zagotovi temeljne interese preosnove usmerjenega izobraževanja.

4. Z reformo srednjega šolstva ne želimo podaljšati obstoječega sistema vzgoje in izobraževanja, nasprotno, želimo ga skrajšati in dopolniti z izobraževanjem ob delu. Težimo k dvigu splošne izobrazbene ravni človeka in k hitrejšemu usposabljanju za delo.

5. Nova šola bo dala učencu možnost, da se za leto ali dve zrelejši odloča za svojo življenjsko usmeritev. Poklic si bo po konceptu nove šole učenec izbral po 9. oziroma 10. letu šolanja.

6. Ni dvoma, da moramo premagati deficitarnost posameznih poklicev in odpraviti hiperprodukcijo drugih. Ta cilj bomo dosegli le ob pravočasnem in točnem planiranju potrebnih kadrov v sleherni TOZD, delovni organizaciji, SOZD, delovni skupnosti, v celotnem združenem delu.

7. Razkorak med združenim delom in obstoječim šolskim sistemom je potrebno premagati tudi s pretokom kadrov iz proizvodnje v šolstvo oz. obratno. V večji meri se moramo posluževati priznanih strokovnjakov iz proizvodnje v šolah, vsaj za posamezne metodične enote.

8. Osnovni elementi slovenskega koncepta usmerjene srednje šole so:

a) Programi skupnih osnov za vse učence, ki so končali osemletno obvezno šolo in si žele pridobiti katerikoli poklic, kar je v programu 9. in 10. leto šolanja.

b) Finalno ali dokončno izobrazbo si bo učenec lahko pridobil že 10. oz. 11. leto šolanja in 12. leto, ko bo imel dokončano srednjo šolo.

c) Fakultativni program, ki si ga bo učenec sam izbral glede na svoja nagnjenja, težnje in sposobnosti.

Kakšen srednješolski zavod si zamišljamo v Ptuju na podlagi postavljenih strateških ciljev usmerjenega izobraževanja v Jugoslaviji in Sloveniji?

Na to vprašanje smo poskušali celovito odgovoriti po daljši razpravi v obstoječih srednješolskih ustanovah: gimnaziji, šolskem centru za kovinsko stroko, šolskem centru za gospodarstvo in upravo, poljedelsko-živinorejski šoli in dijaškem domu na občinski konferenci ZKS Ptuj dne 10. novembra 1976.

Iz neregistrirane sestavljene organizacije združenega dela moremo preiti v delovno organizacijo z devetimi pedagoškimi enotami:

a) Splošna gimnazija, ki bo po najnovejšem konceptu po štirih letih šolanja morala dati učencu poklicno izobrazbo.

b) Pedagoška gimnazija.

c) Medicinska šola (v začetku izpostava mariborske srednje medicinske šole, kasneje pa samostojna pedagoška enota v okviru srednješolskega zavoda).

d) Ekonomska šola.

e) Upravna šola.

f) Trgovska šola.

g) Kovinska šola.

h) Poljedelsko-živinorejska šola,

i) Dijaški dom.

Ob oblikovanju pedagoških enot velja poudariti, da naj pedagoške enote obdrže vse pristojnosti s področja vzgojno-izobraževalnega procesa in da se za vprašanja pedagoškega vodenja, dela in življenja enote oblikuje svet pedagoške enote. Prav bi bilo, da bi tak svet sestavljali po tri-partitnem načelu: učitelji, učenci in uporabniki (predstavniki staršev, združenega dela, krajevne skupnosti, družbeno-politične skupnosti in družbeno-političnih organizacij, predvsem SZDL).

Pri imenovanju pedagoškega vodje se velja približati načelu vpliva ustanovitelja za njegovo postavitvev oz. zavrnitev.

Po prikazani zamisli organiziranosti srednješolskega zavoda (glej grafično prikazano varianto) bi pedagoški vodja aktivno sodeloval v vzgojno-izobraževalnem procesu in ne bi bil posebej obremenjen z administrativno tehničnimi in drugimi nepedagoškimi opravili. Pri organiziranosti samoupravnih organov, predvsem sveta srednješolskega zavoda, je potrebno poudariti ustavno težnjo, da bi na celoten vzgojno-izobraževalni sistem morali imeti večji vpliv uporabniki: starši, združeno delo, družbeno-politične skupnosti in družbeno-politične organizacije. Pristojnosti sveta morajo iti v smeri usklajevanja pedagoškega dela posameznih enot, razreševanja celovitega samoupravnega, materialno finančnega in tehničnega položaja srednješolskega zavoda. Materialno-finančno poslovanje je lahko enovito in teče preko skupnega žiro računa za eksterno poslovanje; za interno poslovanje pa ne bi bilo zgrešeno, če bi pedagoške enote zadržale svoje žiro račune. Zakaj? Vzrokov je več:

a) Procesu svobodne menjave dela bodo zahtevali ustanavljanje posebnih interesnih skupnosti in bo tudi finansiranje posameznih pedagoških enot iz različnih virov.

b) Združeno delo — posamezne gospodarske dejavnosti bodo kmalu dobile neposreden vpliv na izobraževanje svojih poklicev tudi preko »denarnega« interesa (npr. pri opremljanju kabinetov, delavnic, nabavi učil itd.).

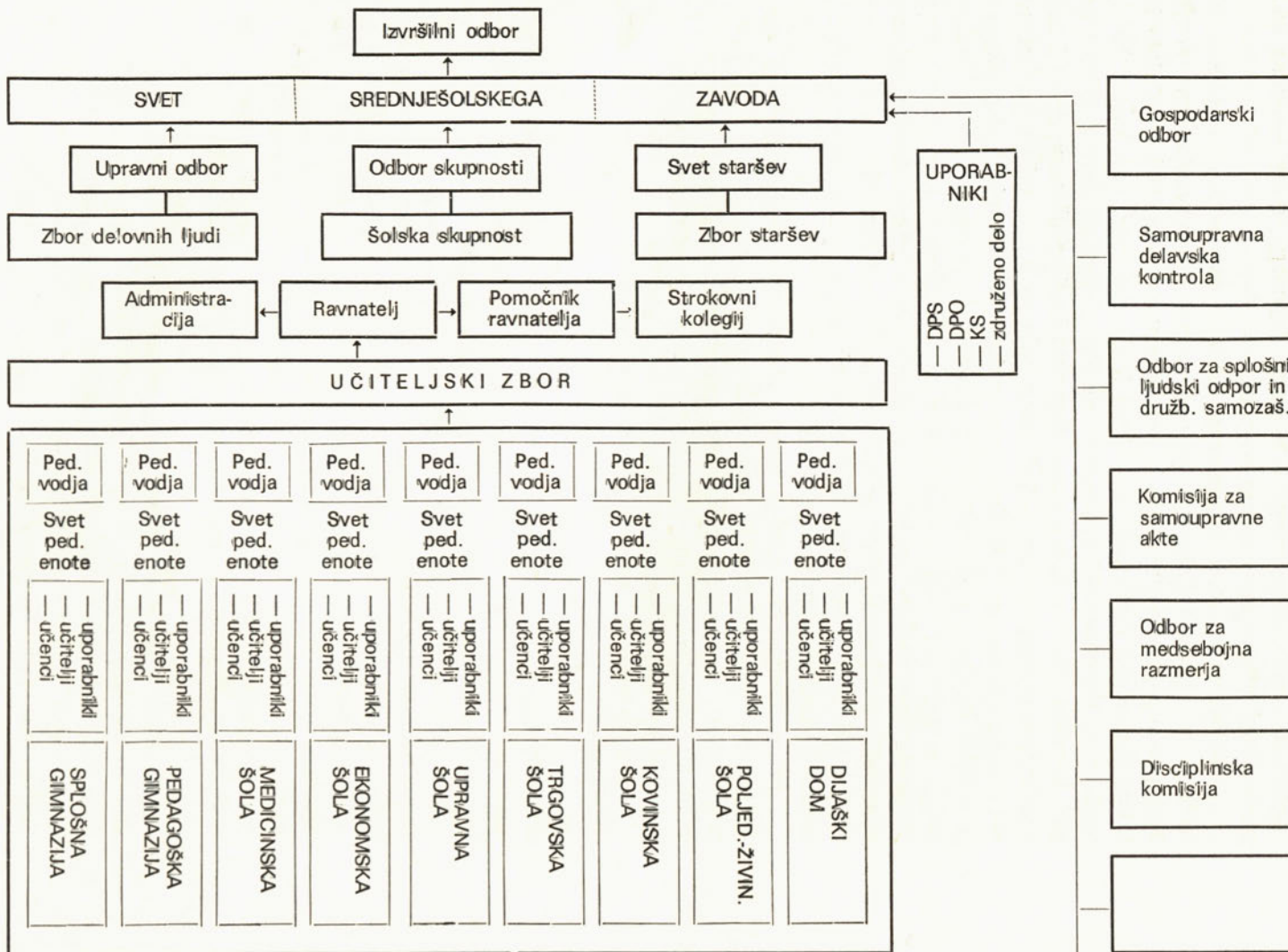
c) Interna uporaba žiro računa seveda izključuje različne sisteme nagrajevanja pedagoških delavcev, ki delajo v posameznih pedagoških

enotah, ne izključuje pa različnih osebnih dohodkov, če je temeljno vodilo osebnih dohodkov nagrajevanje po delu.

V slovenskem prostoru poznamo različne načine povezovanja šolskih ustanov, od horizontalnih (kot je naš primer povezovanja vseh srednjih šol med seboj) do vertikalnih, ko se povezujejo šole, ki izobražujejo isto-vrstne poklice z različnimi stopnjami izobrazbe, npr. vse kmetijske šole med seboj do povezovanja posameznih šol z drugimi organizacijami dela, npr. kmetijske šole s kmetijskimi organizacijami združenega dela. Z našim konceptom integracije ne izključujemo nobene druge težnje povezovanja, saj zakon o združenem delu daje vrsto variant povezovanja. Pedagoške enote iz enovite delovne organizacije— srednješolskega zavoda — se lahko povežejo s samoupravnim sporazumom ali v skupnosti (skupnost gimnazij, skupnost ekonomskih srednjih šol, skupnost dijaških domov, skupnost kmetijskih šol itd.) ali z delovnimi organizacijami (poljedelsko-živinorejska šola s kmetijskim kombinatom, kovinska šola z delovnimi organizacijami kovinsko predelovalne industrije itd.).

Pri utemeljevanju našega načrta oblikovanja srednješolskega zavoda ne moremo prezreti gradnje enotnega šolskega objekta, kjer si je težko predstavljati ob enotni uporabi vseh prostorov pet ali več »gospodarjev«. V ptujskem primeru ustanavljanja in gradnje srednješolskega zavoda je celovito vodenje ustanove nujnost.

VARIANTA ORGANIZIRANOSTI SREDNJEŠOLSKEGA ZAVODA

ROJSTVO PROLETARSKEGA OTROKA

*Negibnih lic sedé demoni mali
vso noč na ramah sajastih fabrik.
Oči žare jim v mraku ko kristali,
med dimom meče se v nebo njih krik.*

*Na tla požene eden se plesaje.
Vohlja za sledom do robú poljá.
Obstane. Spet okrog nizkih hiš skakaje
odkrije tisto, kjer ječi otročnica.*

*Z odprtim žrelom čaka na otroka.
Ko narodí se dete, dihne vanj.
In mati ve. Zre dete votlooka.*

*V očeh čepi ji togi strah. Zaman:
otrok dobil je znak ljudi fabrik.—
Demon lovi siren rdeči krik.*

IZSELJENA HIŠA

*Zaprta hiša. Mrtva straža.
Na njej v jeziku tujem rdeč plakat:
Zaplenjena! ves dan kriči.
Zvečer nihče ne gre v njo vasovat.
Nikogar ni iz nje. Na zidu živ plakat.*

*Ta mrka hiša! Vas od nje beži.
V njej ni srca več, samo kamen.
A ko pod krovom nizkim črni čas
v polnoč vsa vrata na stežaj odpre,
votlih oči čez zapuščeni prag
vsi njeni mrtveci prihajajo molče.*

*Ta nema hiša! V njo sto let
prihajali so živi. Živih živa govorica!
V spremstvu zvonov so mrtvi šli iz nje
in legali mirno v domači svet.
Zdaj so vrnili se, ker v njej več živih ni,
turobni, davni, stari, brez moči.*

STARČEVA PESEM

*Imaš srce, imaš oči
in jezik, da z njim govoriš,
krog tebe sence in luči
in vendarle zakaj drhtiš?*

*Čuj, veje se iztezajo,
za lučjo koprne
in z vetrom tiho govore.
Otožni veter, kaj šumiš?*

*Oči zapreš, srce drhti,
a jezik, glej, je tih,
še veter poje, še beži
čez polje kot samotni vzdih.*

*Šumečo dal ti je rokó,
da z njo se pohladiš,
objame te, ovije te,
ko ti je prehudo.*

*Je tu še luč? Je v tebi luč?
V temi človeku si prodal
srce in zdaj drhti, drhti.
Svetlejšje pesmi si želi.*

*V samoto zraslo je drevo,
uporno k bratrom je strmelo,
v višine zemlje in neba,
a stran od korenin ni smelo.*

*Tam vrt in grob, ki sam leži,
nad njim gre ptica v svet.
Pozdravi jo! Še vzklikneš ji?
In boš jo gledal spet?*

*A v grobu tam boš ti zaspal,
koraki novi zapojo,
bo veter pel iz modrih dalj .
Ne boš ti več z njim šel.*

LUČI NA OBALI

*Moral boš biti tih,
vendar stopiti k vsem,
ki boš šel mimo njih,
kakor v odprt objem.*

*In kot odprti cvet
roža srca ti zblesti
z vetrom, ki legel je v svet,
da v njem izjoče oči.*

*Vrgel na zemljo oblak
je svojo sivo ponjavo,
ali tvoj trpki korak
pojde kot ptica v daljavo.*

*Pojde k vsem tistim ljudem,
ki so srce komu dali.
Ves bo izžgan, izvotljen,
toda na topli obali.*

FRANCETU ONIČU (30. I. 1901 — 4. IV. 1975)

Na ptujsko gimnazijo je prišel spomladi 1931, zaznamovan z enomesečnim preiskovalnim zaporom v Veliki Kikindi zaradi sodelovanja v Knjigi drugova. Ta znameniti almanah socialne in revolucionarne poezije pesnikov iz vse Jugoslavije je bil zaplenjen, še preden je zagledal luč sveta (1929), njegovi sodelavci pa obtoženi komunizma in postavljeni pred sodišče. Onič je prispeval zanj pesem Košnja s takšnote zadnjo kitico:

*Množica vstaja in gladna kriči . . .
Kdo je pripravljen na košnji dan?
Kose sklepane so z votlimi udarci —
kdo je pripravljen, da pojde z njimi
na košnjo v tem času strašnih spoznanj?*

Čeprav je vedel, da budno bdi nad njim ptujska žandarmerija, ki je imela svoj sedež v isti (Prešernovi!) ulici kot gimnazija, se je brž spoprijateljil z dr. Franom Žgečem, ki je bil ptujski žandarmeriji in policiji hudo sumljiv zaradi svojih socioloških razprav in svojega levičarstva. Skupaj z njim je zahajal v delavsko prosvetno društvo Svoboda in tam — kot Žgeč — tudi predaval. Z njim in še z nekaterimi ptujskimi socialisti je celo organiziral krožek, v katerem so proučevali Marxov Kapital. V Ljubljanskem zvonu pa je objavljial pesmi s socialno tematiko in, seveda, delal v šoli. Bil je miren, razmišljujoč človek, ki je kljub svoji lirični naravi tako v pesmi kot v govoru znal tudi ostro obsoditi krivice tistega časa. Dijakom je z jasno besedo odkrival dogajanje v naravi, govoril pa jim je tudi o dogajanju v tedanji družbi pri nas in v svetu tako pri rednem pouku kot zunaj v ptujski okolici, kamor je zahajal z njimi kot profesor prirodopisa ali kot varuh šolske skavtske družine. V razgovorih s tovariši v zbornici in zunaj nje ni izgubljal časa s praznim besedičenjem — čeprav je kdaj pa kdaj tudi rad sedel k taroku — marveč je živo in prizadeto razpravljial o političnem dogajanju tistega časa. In tista leta — 1931 do 1935 — so bila leta diktature pri nas in rastočega fašizma pa nacizma zunaj naših meja. Leta 1933 se je poročil s Slavko Vučićević, ki je kot romanistka prišla dve leti za njim, in si ustanovil družino. Vendar mu ni bilo dano, da bi pognal korenine v ptujskem mestu in ptujski družbi. Že jeseni 1935 je moral z ženo vred zapustiti ptujsko gimnazijo. Zakaj? Napredni akademiki so pozimi 1934/35 priredili literarni večer,

na katerem je nastopil poleg Fr. Oniča, M. Kranjca, Al. Remca in A. Ingo-
liča tudi iz ptujske gimnazije izključeni osmošolec Ivan Potrč, ki je malo
prej odsedel skoraj leto dni v ljubljanskih zaporih zaradi sodelovanja v
veliki napisni in listkovni akciji komunistične partije ob peti obletnici šesto-
januarske diktature. Sodelovanje na literarnem nastopu, ki se je spremenil
v pravo demonstracijo proti tedanjemu režimu in še celo z bivšim svojim
dijakom, je bilo poleg vsega drugega, kar je Onič dotlej »zagrešil«, dovolj
za kazensko premestitev v Kočevje.

Medtem ko je Ptuj pred vojno živel intenzivno kulturno in razgibano
politično življenje, je v Kočevju vladalo mrtvilo. Šele dve leti pred izbruhom
druge svetovne vojne se je Onič lahko vrnil v kraje, ki so mu bili blizu, in
med ljudi, ki so imeli več razumevanja zanj in za njegovo delo. Toda od
tod — iz Maribora — ga je 1941 izgnal okupator v Srbijo, v Aleksinac, kjer
je — kot mnogi drugi Slovenci — prenašal tegobe okupacije, a tudi užival
bratsko pomoč srbskega ljudstva.

Še pred koncem vojne je bil poklican na delo v beograjsko radijsko
postajo, ki je v tistem času postala zbirališče slovenskih kulturnikov. Po
osvoboditvi se je vrnil v Maribor, že naslednje leto pa je odšel v Ljubljano,
kjer je prevzel ravnateljstvo radia, pozneje pa opravljal druge vodstvene
kulturno-prosvetne in vzgojne službe, dokler ni 1959 zaradi hude bolezni
moral v predčasni pokoj. Vendar kot pesnik tudi poslej ni utihnil.

Izdal je štiri pesniške zbirke. Že pred vojno je izšlo Darovanje (1923) z
izrazito ekspresionistično nastrojenimi verzi; v prvi povojni zbirki Luči na
obali (1959) je med drugim objavil svoje najboljše predvojne in vojne
pesmi; leta 1963 je izšla tretja Oničeva pesniška zbirka Iz vrtov ljubezni,
leto pred njegovo smrtjo pa so izšli Osviti z njegovimi poslednjimi, pretežno
refleksivnimi pesmimi. Skoraj ves čas pa je objavljaval pronicljive literarne in
gledališke kritike, od časa do časa pa tudi posegel v polemiko.

Oničevo zbrano (ali izbrano) delo bo šele pokazalo umetniško moč tega
prefinjenega, bolj vase kot navzven zagledanega ustvarjalca. Kot vzgojitelj
in kulturno-prosvetni delavec pa je že zdaj zapisan z najlepšimi besedami
v srcih tistih, ki so imeli srečo, da jim je bil učitelj ali prijatelj, ali vsaj
sogovornik.

A. I.

LOVRU FARAZINU

Ob svojem prihodu v Ptuj v začetku leta 1952 sem spoznal na novem službenem mestu, tedaj še osemrazredni ali — kot se je reklo — popolni gimnaziji, mnogo novih obrazov, stanovskih tovarišev — kolegov, mlajših in starejših. Med slednjimi je bil tudi Lovro Farazin. Ni se mi bilo potrebno dolgo ozirati po zbornici: kmalu sem nabral dovolj vtisov, da sem obenem z drugimi kolegi mogel kolikor toliko opredeliti Farazina kot resnega in prizadevnega predavatelja realij, predvsem matematike.

Pogled v anale naše šole nas pouči, da je Farazin začel poučevati na tukajšnji šoli takoj po drugi svetovni vojni in ostal na tem mestu sedem šolskih let. Prav je torej, da mu ob koncu življenja posvetimo nekaj besed v spomin.

Iz podatkov, ki so nam jih posredovali svojci, povzemamo nekaj življenjskih mejnikov.

Lovro Farazin je bil rojen 7. avgusta 1890 v Črmlji pri Trnovski vasi v Slovenskih goricah. Po končani osnovni šoli, ki jo je obiskoval v Trnovski vasi, je ostal doma na posestvu ter se nato okrog osemnajstega leta starosti zaposlil pri odvetniku Horvatu v Ptuju kot pomožni pisarniški delavec. Leta 1912 je bil vpoklican na odslužitev rednega vojaškega roka, ostal pa je v vojski, ker je izbruhnila prva svetovna vojna. Kot avstroogrškega vojaka-topničarja so ga zajeli Rusi v Galiciji. Konec prve svetovne vojne je dočakal kot ruski vojni ujetnik v Murmanskju.

Po vrnitvi v domovino se je odločil za učiteljski poklic, opravil tako imenovano pripravnico in nato učiteljišče v Mariboru, star približno petintrideset let. Prvo službeno mesto mu je bilo v Gorišnici pri Ptuju, nato je poučeval v Ormožu, odkoder je bil premeščen v Lendavo, kjer se je odločil za nadaljevanje študija na višji pedagoški šoli v Zagrebu. Nato se je zaposlil v Ptuju in poučeval na meščanski šoli.

Takoj na začetku druge svetovne vojne je bil izseljen v Bosansko Kostajnico. Po osvoboditvi domovine se je vrnil v Ptuj, kjer je poučeval na gimnaziji matematiko in fiziko, pa tudi kemijo in ruščino.

Leta 1952 je bil premeščen v Ljutomer, šest mesecev je služboval še v Gornji Radgoni, nakar je bil leta 1956 upokojen.

Vsekakor zanimiva in svojevrstna življenjska pot, ki nam slika Farazina kot samoniklo, odločno osebnost, ki je znala krojiti, kovati življenje. Tako tudi razumemo, da je v treh zaporednih šolskih letih od 1946 do 1949 — kot povzemamo iz kronike — poučeval poleg svojih predmetov (matematika, fizika, kemija) tudi ruščino, saj je bil vrsto let v Rusiji, kjer se je jezika naučil in ga nato posredoval našim otrokom.

Farazina smo poznali ne samo kot zahtevnega učitelja matematike, stroka mu je pomenila mnogo več: dobršen del življenja je z vso vnemo raziskoval in proučeval razna področja svoje stroke in prihajal do zavidljivih, čeprav ne vedno na odobravanje in priznanje odmevajočih zaključkov.

To resno plat njegove osebnosti je dopolnjevala druga, vedra: znal se je široko zasmejati in postreči ter ugajati z duhovitimi in krepkimi dovtipi, ki so zabavali zbornico ali drugo okolje.

Teh nekaj opazk nikakor ne prikazuje kolege Lovra v dovolj široki in jasni luči; njegovi vrstniki in sopotniki bi znali primakniti še marsikako značilnost in posebnost. Menim pa, da smo se s tem zapisom vsaj delno oddolžili njegovemu spominu.

Od Lovra Farazina, ki je preživel leta pokoja v Ptujju in tu umrl 3. maja 1974, se je poslovilo lepo število Ptujčanov, znancev in prijateljev.

Rudolf Čeh

IVANU KRAJNČIČU

Pomlad je naznanjala svoj prihod, ko se je leta 1975 v Ptuju bliskovito raznesla novica, da je v Mariboru preminil Ivan Krajnčič. Vsem, ki smo ga poznali, je bilo težko verjeti vesti in še težje jo dojeti kot resnico: šele dobrega pol leta poprej je obhajal svojo šestdesetletnico. In ko smo ga srečevali v Mariboru ter si tovariško segali v roke, se nismo mogli načuditi njegovi mladostni zunanosti, svežini obraza, dobremu razpoloženju, In vendar ... Tretji dan sušča tistega leta je nehalo biti srce in stanovski tovariši, prijatelji in znanci so prišli od vseh strani, da ga pospremijo na zadnji poti in se mu spoštljivo poklonijo.

Življenjska pot Ivana Krajnčiča je bila dokaj razgibana. Šolanje na učiteljskišči je končal kot dvajsetletnik v rojstnem Mariboru, bil je učitelj v Zavrču pri Ptuju, nato pa je nadaljeval v letih 1939 — 1941 študij na višji pedagoški šoli v Zagrebu. V tem času se je udeleževal kot član »učiteljskega pokreta«, kar poznavalcem takratnih razmer gotovo nekaj pomeni in kar je Krajnčiča pripeljalo na delo v okviru osvobodilne fronte med vojno.

V novi državi je prehodil naslednje etape službovanja: referent na komandi mesta Slovenska Bistrica ter dve leti (1946 — 1948) okrajni šolski nadzornik v tem okraju, nato pa dobro leto ravnatelj učiteljskišča v Tolminu. V analih 63. številke izvestja ptujske gimnazije beremo, da je bil Ivan Krajnčič ravnatelj te šole dobrih osem let (od 1. septembra 1949 do 31. oktobra 1957). Sledile so še naslednje zaposlitve v Ptuju do leta 1961: sekretar občinskega komiteja zveze komunistov in nato predsednik občinskega odbora socialistične zveze delovnega ljudstva.

Potem je odšel Ivan Krajnčič na nova službena mesta v rojstni Maribor. Od marca 1961 dalje je delal dobro leto dni kot predsednik okrajne ideološke komisije pri okrajnem komiteju ZKS, z Novim letom 1962 pa je postal upravnik Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru, kjer je ostal do svoje upokojitve 1. marca 1973.

To je strnjen, pa vendar pester življenjepis, ki osvetljuje Ivana Krajnčiča predvsem kot družbenopolitičnega delavca, kajti poleg drugih nalog si je dvakrat naprtil tudi odgovorno dolžnost zastopati volilce in njihove težnje kot poslanec republiške ljudske skupščine Slovenije. Tisti, ki smo bili njegovi življenjski sopotniki, to zelo dobro vemo in naša dolžnost je, da to njegovo življenjsko delo privzdignemo in postavimo na pravo mesto. Tak je bil mož ne le tedaj, ko je opravljal odgovorne družbenopolitične dolžnosti, marveč vselej, ob vsaki priliki, najsi je bil ravnatelj gimnazije v Ptuju ali upravnik gledališča v Mariboru.

Leta ravnateljjevanja v Ptuju niso bila lahka niti preprosta: šolo, ki se je po številu dijaštva močno razrastla, je bilo treba organizacijsko urediti —

pred prihodom Ivana Krajnčiča se je v štirih povojnih letih zvrstilo sedem ravnateljev — in kadrovske okrepiti. To so bila leta mnogih organizacijskih pa tudi vsebinskih sprememb in številnih tečajev ter večernih in dopolnilnih šol, s katerimi smo omogočali, da so si naknadno pridobivali izobrazbo tisti, ki so bili zaradi vojnih dogodkov zanj prikrajšani. To pa je bil tudi čas zametkov samoupravljanja, ko so na šolah že uspešno delali šolski odbori. Poleg vseh teh skrbi je Ivanu Krajnčiču, ki je bil trdno zasidran v življenju, ostajalo časa za delo v javnosti, v družbenopolitičnih organizacijah. Skoraj tri desetletja je tega, pa se še spominjamo: komaj je postoril najnujnejše za šolo, že je bil na poti k političnemu delu, ki se mu ni izneveril vse do konca dni, tudi v letih zasluženega pokoja ne. Kolegi in njegovi učenci so ga poznali kot skrbnega vodjo zavoda, ki je imel vselej posluš za človeka, zlasti kadar je bil v nevolji, ves očetovski pa je bil do mladih, ki jim je bil v veliko pomoč s svojim svetovalskim delom, pri čemer ga je prav posebej mikala likovna vzgoja mladih talentov. V letih povojne obnove, ko je bilo treba postavljati na noge zlasti razdejjano gospodarstvo, so prosvetnim ustanovam pritekali potrebni denarci po kapljicah. To stanje je ravnatelj Krajnčič dobro poznal, zato je bil varčen gospodar z zaupanim mu premoženjem.

Iz niza njegovih zaposlitev naj odberemo še eno, da bi primerno osvetlili pomen te osebnosti: mesto upravnika v mariborskem gledališču. Podobno kakor na ptujski gimnaziji je opravil Ivan Krajnčič pionirsko delo tudi v tej kulturni ustanovi. V enem izmed nekrologov je med drugim zapisano, da je kot upravnik gledališča menil, da je samoupravljanje temeljni družbeni odnos tudi v tej ustanovi, da je potrebno v nenehnem boju za svobodo umetniškega ustvarjanja vzpostaviti neposredne vezi med ustvarjalci in občinstvom, ustvariti pogoje, v katerih ne bo varuštva državnih in drugih centrov moči in v katerih naj odklenka monopolizmu, ki je imel v kulturnem življenju več opore, kot je bilo pričakovati.

Tak je bil Ivan Krajnčič v javnem življenju: delaven, neutrudljiv in požrtvovalen, pri ljudeh in sodelavcih priljubljen in spoštovan, ker je bil skromen, miren in zadržan.

S temi odlikami svojega značaja je pokojnik živel tudi v svojem družinskem krogu, cenjen kot dober mož in oče ter vzgojitelj svojih otrok, zato je v javnosti veljal in še velja za vzornika.

Rudolf Čeh

BRANKU PREKORŠKU

Skoraj 28 let je minilo, odkar je zapustil ptujsko gimnazijo, kjer je deloval 3 leta kot profesor in ravnatelj. Tako v profesorskem zboru kot pri dijakih si je znal pridobiti ugled in naklonjenost zaradi svoje delavnosti in lepega tovariškega odnosa.

Profesor Branko Prekoršek se je rodil 29. 1. 1917 v Žalcu. Po osnovni šoli in gimnaziji v Celju je obiskoval univerzo v Ljubljani, kjer je leta 1939 diplomiral na filozofski fakulteti iz biologije. Prvo službeno mesto je nastopil v Zaječaru v Srbiji, leto nato pa je bil premeščen v Čačak. Tu ga je zajela vojna in moral se je umakniti v okolico mesta, ker ga je gestapo preganjal. Po osvoboditvi je bil profesor v Žalcu, zatem pa je prišel v Ptuj, poučeval na ptujski gimnaziji in bil od julija 1948 do 1. septembra 1949 imenovan za v. d. ravnatelja. V jeseni 1949 je bil premeščen v Kranj in tu je ostal 18 let, dokler ga niso poklicali v Ljubljano, kjer je postal profesor na Pedagoški akademiji in predstojnik oddelka za biologijo-kemijo. Delal je neutrudljivo do zadnjega dne. Še iz bolnišnice je dajal navodila in nasvete svojim študentom. Umrli je 29. 8. 1975.

Branko Prekoršek je bil izredno delaven in prizadeven človek. Napisal je vrsto člankov in prispevkov v poljudnoznanstvene revije in strokovne liste. Od leta 1950 je sodeloval v Proteusu s 50 članki o živalskih križancih, o nahajališčih redkih rastlin v naših planinah, o zaščiti planinske flore ipd. Prispeval je tudi članke za Planinski in Biološki vestnik.

Kot navdušen planinec je prehodil slovenske planine poprek in počez ter odkrival nova nahajališča redkih rastlin, o čemer je potem poročal v imenovanih listih. Zaradi njegovega obsežnega strokovnega znanja so ga cenili kolegi in študentje. Bil pa je kljub temu zelo skromen in nevsiljiv.

Bil je zares dober tovariš.

A. P.

DRAGU HASLU

Med pedagogi, ki so prispevali k razvoju in napredku ptujske gimnazije po osvoboditvi, je nedvomno tudi nekdanji ravnatelj oziroma predsednik šolskega odbora, znani ptujski kulturni delavec Drago Hasl.

Drago Hasl se je rodil leta 1900 v Framu. Bil je rojen pedagog, vedno zavzet za lepo in dobro, zato se je odločil za učiteljski poklic. Učiteljsko pot je začel v Lehnu na Pohorju, jo nadaljeval v Cirkovcah, leta 1927 pa je bil kot predmetni učitelj za glasbo premeščen na meščansko šolo v Ptuj.

Drago Hasl je bil široko razgledan, doma zlasti na umetniškem področju, s težnjo po neprestanem izpopolnjevanju. Udeležil se je mednarodnega kongresa glasbenikov v Berlinu ter tečaja za modeliranje in slikanje v Dornachu v Švici.

Z veliko vnemo se je vključil v ptujsko kulturno življenje, ustanovil lutkovno gledališče, sodeloval pri ljudski univerzi, posebej pa je bil povezan z Glasbeno matico (član pevskega zbora, član godalnega kvarteta).

To živahno delovanje je pretrgala druga svetovna vojna, ki ga je z družino pognala v Srbijo. V izseljeništvu je poučeval na gimnaziji v Nišu ter Knjaževcu in tu ustanovil sindikalni mešani pevski zbor.

Po osvoboditvi se je vrnil v Ptuj. Kot poverjenik za ljudsko prosveto pri OLO Ptuj si je prizadeval, da bi bile kulturne dobrine enako dostopne vsem prebivalcem ptujskega okraja. Zatem je bil predsednik Mestnega ljudskega odbora Ptuj; v tej funkciji je podpiral in pospeševal arheološka izkopavanja na ptujskem gradu pod vodstvom dr. Josipa Korošca, za kar se mu je zahvalila tudi Slovenska akademija znanosti in umetnosti.

8. 12. 1947 je bil imenovan za v. d. ravnatelja gimnazije in je ostal na tem delovnem mestu do konca šolskega leta 1947/48. Vera v človeka in zaupanje vanj, ki se mu ni omajalo niti v najtežjih življenjskih situacijah, ter razgledanost, vse to je prispevalo k ugledu, ki ga je užival med dijaki in poklicnimi tovariši. Z gimnazijo je ostal povezan tudi pozneje, ko je že deloval na knjižničarskem področju. Od leta 1957 dalje je sodeloval v šolskem odboru kot predsednik oziroma aktiven član. S svojo napredno pedagoško usmerjenostjo je prispeval k uspešnemu delu šolskega odbora, k vzgojnim in učnim uspehom zavoda.

Od leta 1950 do upokojitve v letu 1966 je vodil Študijsko, nato pa združeno Ljudsko in študijsko knjižnico, ki se je pod njegovim vodstvom vsestransko razvila in se družbeno uveljavila. Organiziral je zbiralne akcije slovenskega tiska, ustanovil za podeželje potujočo knjižnico, organiziral uspele razstave v Ptuj in na podeželju ter številne tečaje za knjižničarje amaterje. Vedno je iskal novih, uspešnejših oblik dela in z veliko zavze-

tostjo približeval knjigo ptujskemu občanu. To je potrdila tudi Čopova diploma, ki mu jo je leta 1969 podelilo Društvo bibliotekarjev Slovenije.

Veliko mu je pomenila glasba in tudi na tem področju se je srečeval z mladino. Kot pedagoški svetovalec je vrsto let usmerjal glasbeni pouk na osnovnih šolah in takratnih nižjih gimnazijah ter organiziral revije mladinskih pevskih zborov. V glasbeni šoli je poučeval violino, vodil mladinski godalni orkester, predsedoval šolskemu odboru ter sam sodeloval pri klavirskem triu. Izpod njegovega peresa sta izšli samostojni publikaciji »Zgodovina glasbene šole Ptuj« (1959) ter »Petdesetletnica slovenske glasbene šole v Ptuj« (1969), kronika glasbene šole v Ptuj, ki bi naj izšla ob stoletnici leta 1978, pa mu je žal ostala v rokopisu. Proučeval je haloško žveglo ter priobčil o tem starem ljudskem glasbilu študijo v skrajšani obliki v Ptujskem zborniku 1975. Zbiral je ljudska glasbila, uredil posebno zbirko v kulturnozgodovinskem oddelku ptujskega muzeja in jo dopolnil z indijskimi ljudskimi instrumenti, ki mu jih je daroval nekdanji veleposlanik v Indiji Dušan Kveder. Celo desetletje je vodil ženski pevski zbor na Vičavi.

Dal je pobudo, da bi Zgodovinsko društvo pospeševalo stare ljudske običaje, ki že izumirajo, in organiziralo kurentovanje s folklornimi šemskimi skupinami. Od leta 1960 dalje je s svojimi sodelavci oblikoval in razvijal to kulturno in turistično prireditev, katere sloves je segel daleč, tudi izven naših meja. Sodeloval je pri Društvu prijateljev mladine, pri občinskem svetu ZKPO na mnogih področjih (glasbenem, knjižničarskem in gledališkem) in pri svetu za prosveto in kulturo občine Ptuj. Nad štirideset let je bil povezan s celotnim kulturnim dogajanjem kot organizator, aktivni sodelavec ali kot poročevalec v tisku. Za svoje delo je prejel številna priznanja, med njimi tudi red dela z zlatim vencem.

15. novembra 1976 se je Dragu Haslu izteklo njegovo plodno življenje.

Milojka Alič

DR. STANKU CAJNKARJU

Besede pisatelja Ivana Potrča na spominski seji društva slovenskih pisateljev 20. januarja 1977, na kateri so se spominjali pisatelja dr. Cajnkarja tudi še drugi, tako pisatelj Anton Ingolič ter pesnik in kritik France Vodnik. Še in še je zaživel njegovo delo na ptujski gimnaziji, z njim vred pa tudi njegova in ptujska Noetova barka ter njegovo delo med katoliško mladino v predvojnih časih.

Tovarišice, tovariši, to je žalna seja za našim pisateljskim tovarišem dr. Stankom Cajnkarjem. K zadnjemu počitku smo ga položili včeraj popoldne pri Tomažu v njegovih Slovenskih goricah, v tej ožji Meškovi in Kerenčičevi domovini. Na pogrebu sva bila s tovarišem Ingoličem — in naj povem, da sem bil sam njegov dijak in tovariš Ingolič njegov profesorski kolega na ptujski gimnaziji, na tej Cajnkarjevi Noetovi barki. Tako sem se tudi sam oglasil pri Cajnkarjevem odprtem grobu ter povedal tako v svojem kot v društvenem imenu spominsko besedo.

Naj se malo ponovim. O Stanku Cajnkarju moremo danes povedati, da je bil pisatelj, ki je s svojo dramo ali igro, s svojima dvema romanoma, kakor sta Noetova barka in Križnarjevi, zatem s svojo novelo, enako tudi z razpravami, govoril in iskal in krčil nova pota našemu življenju. Hotel je, da bi njegova napisana beseda, njegova lepa beseda ali literatura bila žlahtna — spregovoriti bi mogli o mehki te njegove besede, kakršno čutimo iz vsakega njegovega pisanja, naj bo to pisanje ali literatura ali cerkvena razprava. Napisano je bilo o njem, kako »imajo njegove besede tako rekoč samo srce in misli, telesa pa ne«. Da, nova je bila pri Cajnkarju vedno misel, prvo je bilo hotenje — ali to vedno najbolj žlahtna misel in najbolj žlahtno hotenje. Ta njegova žlahtnost, ko da je prekrivala pisateljevo razklanost in nepomirljivost s svetom, v kakršnem mu je bilo dano živeti, in ko da je prišla zato v njegovo pisanje, da bi ga pomirjevala tako z njegovim katolištvom ko z življenjem ali z družbo.

Stanko Cajnkar je bil rojen pred šestinsedemdesetimi leti — 25. aprila 1900 v Savcih pri Tomažu — to je prav v Meškovi fari. Bil je prvi izmed enajsterice otrok v družini. Povedali so mi, da je oče, kmet, živel s knjigo, medtem ko je mati bila dobrotna in pravična kmetica tako do otrok ko do drugih ljudi. Gimnazijska leta je začel na klasični v Mariboru, končal pa na ptujski gimnaziji. V Ptujju je kasneje (od 3. maja 1933), ko so ga pregnali kot profesorja iz mariborskega bogoslovja, tudi katehetoval; in prav ta ptujska leta na tej tako politično razgibani gimnaziji so bila Cajnkarjeva najbolj plodna pisateljska leta. Napisane so bile štiri knjige: Luč sveti v temi, Potopljeni svet, Očenaš in V planinah. To je bila tako dramatika, je

bila proza, so bile knjige z religiozno tematiko — naj omenim, da je bil Cajnkar v mariborskem bogoslovju profesor svetega pisma.

Pisati je začel zgodaj, že v srednji šoli; prva pisanja je objavljala v Vigradi, v Mladiki — prva drama ali žaloigra Potopljeni svet, katere prvo dejanje je izšlo v Domu in svetu, je pomagala pri takratnem literarnem razkolu na katoliški strani. Dramo pa so igrali v Ljubljani, v Mariboru, v Celju — in kasneje tudi v Zagrebu. Nesrečni junak te Cajnkarjeve svetovljanske žaloigre se po zablodah svetovljanskega življenja očisti v trpljenju in se vrne cerkvi.

Tudi Križnarjevi in Po vrnitvi, povesti, ki sta bili napisani po vojni, govorita predvsem o miselni ali recimo kar duhovni spremembi našega človeka, njegov mladi duhovnik v Križnarjevih pa se do kraja zave, kako je njegovo mesto med zapostavljenim ali zatiranim svetom — in terja pravičnejšo družbo.

Druga drama, ki bi jo še omenil, je štiridejanka Za svobodo. To je Cajnkarjeva partizanska dramatika, dejanje se godi leta 1942 na Krasu, terja pa od človeka pogum, da brani svojo domovino.

Cajnkarjevo najbolj značilno delo tako po načinu pisanja ko po vsebini, delo, ki je zelo osebno napisano, je roman Noetova barka. To je pripovedovanje o neki gimnaziji, o ptujski, je delo o miselnih razhajanjih in zblizevanjih predvsem tistega mladega predvojnega sveta, ki je vsak dan bolj čutil in se zavedal odgovornosti, ki ga čakajo v jutrišnjem dnevu. Delo je izšlo v prvem povojnem letu, ponatis pa je izdala Mohorjeva družba ob Cajnkarjevi 70. obletnici. Mogoče je to delo, ki največ pove tudi o pisateljevi osebnosti sami: kakršen je bil pisatelj junak v romanu, takšen je bil pisatelj v knjigi.

Od govornikov ob njegovem grobu pri Tomažu smo s ponosom lahko poslušali, kako je bil pokojni član slovenskega pisateljskega društva največ storil, da se je cerkev tesneje povezala z našim ljudstvom in z družbenimi hotenji naših ljudi, zatem, da je največ storil za teološko fakulteto, katere dekan je bil dolga leta, kakor tudi to, da bodo pogrješali pri Mohorjevi družbi svojega urednika in pisatelja. Da, reči smemo, da smo izgubili z globoko ljudsko etiko prežeto osebnost, osebnost, ki je živela za človeka, da bi pomagala človeku — vse tudi zato, da bi s tem dala vrednost in smisel svojemu življenju.

Takšna Cajnkarjeva človeška in pisateljska osebnost se mi je začela razkrivati že v gimnazijskih letih, v Ptujju, ko je prišel kot iz bogoslovja pregnan profesor za veroučitelja na gimnazijo. Dijaki smo vedeli, da je prišel na gimnazijo kot pregnanec zaradi svojih naprednih in socialističnih naziranj — in tako se je potem ko samo po sebi zgodilo, da so se te naše veroučne šolske ure spremenile v ure, na katerih se je od prve do zadnje

minute razpravljalo o dialektiki in o marksizmu. Pravzaprav pa je stekla beseda o tisti naši narobešnji in krivični družbeni stvarnosti, s katero se tako naš veroučni profesor ali katehet in enako mi nismo mogli pomiriti. Ali ta razpravljanja, ti razgreti prepiri, ko nismo več gimnazijsko razpravljali, ali je bog ali ga ni, ta razpravljanja so šla v družbeno širino in bila so zaradi velikega profesorjevega razumevanja, a tudi tolerantnosti, vselej do kraja tovariška.

Vsi smo bili prizadeti od krivične družbe, vendar pa je bilo tako, da naša mladeniška anarhična radikalnost ni poznala meja — in tod je bil prav naš katehet, naš Cajnkar tisti, ki nas je s svojo pomirjajočo rabsodnostjo ali preišljenostjo ne samo enkrat obvaroval pred vsemi različnimi žandarji naše takratne kraljevine.

Imeli smo različne poglede, kako spremeniti svet, naše težnje, tisto, kar moramo in smo dolžni storiti za človeka, pa so bile enake, so nas trdno vezale. A kako so bile profesorjeve besede in težnje tudi uresničene do zadnjega vlakna, pa sem lahko začutil in spoznal, ko sva se srečala čez leta na osvobojenem partizanskem ozemlju. Naš katehet je bil z nami tudi v velikem boju slovenskega ljudstva — lahko sem bil samo srečen, da sem imel takšnega učitelja.

Lahko rečem, tudi v imenu vseh nas, da smo ponosni, ko je bil naš član, da je bil naš pisatelj — in da ga bomo ohranili kot svetel pisateljski in človeški lik v svojem spominu.

(Omenjeni spominski govor objavljamo s privolitvijo avtorja — pisatelja Ivana Potrča)

TELESNA KULTURA V SLOVENIJI NA NOVIH TEMELJIH

Skupščina telesnokulturne skupnosti Slovenije je sprejela 17. aprila 1976 v Portorožu samoupravni sporazum o uresničevanju nekaterih pomembnih vprašanj nadaljnega razvoja telesnokulturne dejavnosti v Sloveniji. Na temelju tega samoupravnega sporazuma je sprejela sklep o uresničevanju koncepta vrhunškega športa in sklep o uveljavljanju tekmovalnih sistemov v SR Sloveniji. Dokumenti opredeljujejo osnovne naloge, ki jih lahko strnemo v naslednjem:

1. Vsi telesnokulturni dejavniki morajo zagotoviti čim večjemu številu delovnih ljudi in občanov optimalne pogoje za aktivno sodelovanje v raznih oblikah telesne kulture. To pomeni, da je treba finančna sredstva prerazporediti tako, da bo 50 % združenih sredstev namenjenih množičnosti. Število aktivnih je prvo merilo za ocenjevanje uspešnega dela. Zato morajo v prihodnjem obdobju vsi nosilci telesne kulture prilagoditi programe dela tem zahtevam.

2. V Sloveniji bomo v skladu z množičnostjo organizirali tiste dejavnosti, ki razvijajo psihomotorne sposobnosti občanov, potrebne za delo in športno-rekreativno udejstvovanje. Te prvine, ki tvorijo »telesnokulturni minimum«, so: hoja, tek, plavanje, kolesarjenje, smučanje, streljanje ter osnove gimnastike in iger z žogo.

3. Sporazum opredeljuje naloge in nakazuje rešitve, ki jih moramo upoštevati pri vzdrževanju in izgradnji objektov ter šolanju in izpopolnjevanju strokovnih kadrov. Posebno pozornost posveča tistim nalogam, ki so ključne za splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito. Prav tako so določeni nosilci, ki naj čim hitreje poskrbijo za odpravo socialnih razlik v telesni kulturi.

4. Na področju vrhunškega športa so potrebne temeljite vsebinske in organizacijske spremembe. Ker želimo v prihodnosti dosegati vrhunske rezultate, moramo zagotoviti temu področju širok izbor ali selekcijo, strokovno timsko delo na znanstvenih osnovah in ustrezna materialna sredstva. Vzporedno s tem moramo izsolati čim več profesionalnih in amaterskih kadrov.

V prvem obdobju bomo izvedli selekcijo v atletiki in košarki, in to v celotnem slovenskem prostoru. V namiznem tenisu, nogometu, rokometu in smučanju pa bomo izvedli selekcijo v dogovorjenih občinah in v republiki. Posebne pozornosti bodo deležni tudi vrhunski in nadarjeni športniki v ostalih športnih panogah, tisti, ki imajo vse pogoje, da dosežejo pomembne rezultate doma in v tujini. Na podlagi uspeha ali neuspeha bo možno zamenjati panoge v prioritetnih skupinah.

5. Tekmovalni sistemi morajo temeljiti na množičnosti in rednem športnem udejstvovanju delovnih ljudi in občanov. Zaradi omejenih finančnih možnosti bodo TKS organizirale tekmovanja po krajevnih skupnostih in v občinah, na višji ravni pa selektivno v dogovoru s TKS Slovenije. Načelno bosta obstajala dva tekmovalna sistema: športno-rekreativski in športno-tekmovalni sistem. Oba morata izhajati iz koncepta množičnosti in vrhunškega športa. Predloge tekmovalnih sistemov oblikujejo neposredni nosilci v občinah in republiki. Le-ti morajo biti znatno cenejši od dosedanjih.

6. Vse naloge, ki izhajajo iz navedenih dokumentov, morajo telesnokulturne skupnosti in športne organizacije vključiti v srednjeročne načrte 1976 — 1980 kot tudi v letne programe dela. Sprejete naloge so obveza vseh v vsakodnevem telesnokulturnem snovanju.

Model za razvoj vrhunškega športa v Sloveniji

»Smo za vrhunski šport, ker smo za ustvarjalnost, smo za zagotavljanje pogojev za vrhunske dosežke tistim, ki so za to res sposobni. Vendar in predvsem smo za šport, ki razvija take vrednote, da ga v vsakem trenutku lahko s ponosom imenujemo socialistični in samoupravni; samo tak ima lahko prostor v naši duhovni in materialni kulturi« (iz razširjene seje RK SZDL).

Ta misel je moto vsem tvorcem novega modela vrhunškega športa, ki prav sedaj dobiva konkretne obrise in vsebino. Za doseganje vrhunskih športnih rezultatov so osnovni pogoji nepretrgana selekcija na znanstvenih osnovah, strokovno timsko delo in učinkovit tekmovalni sistem. »Selekcija je celovitost vseh postopkov in ukrepov, ki imajo za cilj določitev takšnih kandidatov iz neke populacije otrok in mladine, ki imajo največje perspektive za doseganje vrhunskih dosežkov v dobi svoje največje tekmovalne zrelosti.«

V naši selekciji gre za dosežke v atletiki in košarki, ki sta v prvi prioritetni skupini. Selekcija v športu ni enkratna akcija, temveč je kontinuiran proces, v katerem je začetni izbor večjega števila kandidatov samo njegov začetek, ki se pozneje znova pojavlja in povzroča vedno večjo redukcijo kandidatov. Postopki izbora so samo ena komponenta; drugo tvori treniranje z vsemi učinki na izbrane kandidate. Obe komponenti predstavljata nedeljivo celoto, med njima pa obstaja možnost kompenzacije. Začetni izbor novin-

cev, ki se prično ukvarjati s tekmovalnim športom in se vključujejo v proces treniranja, mora temeljiti na interdisciplinarnem pristopu. V tem primeru gre za izbor na podlagi meritev v področju motorike, funkcionalnih sposobnosti, morfoloških značilnosti, zdravstvenega stanja, na podlagi psihometrijskih meritev in upoštevanja socialno-statusnih značilnosti. Ta način je popoln, vendar je v celovitosti zaenkrat samo hipotetičen.

Nosilci usmerjene in vrhunske športne dejavnosti so:

1. ŠŠD v osnovnih in srednjih šolah
2. Dogovorjene telesnokulturne organizacije
3. Dogovorjeni centri v tekmovalnih skupnostih

1. Temeljni namen ŠŠD je v tem, da omogoči vsem učencem tedensko 2 uri vadbe v izbrani športni panogi. To je t. i. A-program, za katerega je odgovoren svet šole, poleg njega pa še pionirska oz. mladinska organizacija. Razen te temeljne naloge ima ŠŠD še pomembno mesto tudi kot organizacijska oblika, v kateri uresničujemo posebno vadbo z izbranimi kandidati (B-program). Teh kandidatov je manj, njihova vadba pa je programirana in strokovno vodena. ŠŠD na osnovnih šolah so nosilci B-programa z izbranimi potencialnimi kandidati za vrhunske rezultate, in to:

a) za izbrane učence in učenke na podlagi ugotovljenih rezultatov testiranja od 1. do 4. razreda — splošni program;

b) za atletiko in košarko kot izbrani panogi prve prioritete;

c) za športni panogi, ki jih je izbrala vsaka telesnokulturna skupnost občine kot svoji posebni panogi (Ptuj — rokomet, namizni tenis ali nogomet);

d) za vse posameznike, ne glede na športno panogo, ki so izbrani na podlagi testiranja.

ŠŠD v usmerjenem izobraževanju so nadgradnja ŠŠD v osnovnih šolah. Ta društva izvajajo programe pod točko 2, 3, 4 za vse tiste izbrane panoge, ki so sestavni del učnega načrta in ki so vsebinsko in materialno povezane z izobraževalno-vzgojno ustanovo. Lahko pa so nosilec dejavnosti tudi za druge športne panoge.

2. Za športne dejavnosti, ki jih ni mogoče izvajati v ŠŠD (letalstvo, kegljanje, drsanje), so nosilci klubi, ki delujejo v določenih centrih.

3. Tekmovalno skupnost določene panoge predstavlja funkcionalno ali geografsko zaključeno območje, kjer so vsi tisti dejavniki, ki izvajajo B-program, torej usmerjeno športno aktivnost. Vrh organizacijske in strokovne povezanosti predstavlja center (npr. center za košarko Štajerske).

Organizacijska povezanost nosilcev vrhunskega športa

Ta povezanost mora sloneti na samoupravnih in strokovnih temeljih.

1. Na občinskem nivoju so vsi nosilci vrhunskega športa povezani (na delegatski osnovi) v temeljno skupnost za vrhunski šport pri Ob ZTKO.

2. Vse občinske asociacije za vrhunski šport se na delegatski osnovi povezujejo v območne tekmovalne skupnosti.

3. Vse območne združbe za vrhunski šport se prav tako povezujejo v republiški odbor za vrhunski šport.

Strokovno se nosilci povezujejo v dveh smereh. Centri določene panoge se povezujejo zaradi izvedbe tekmovanj in koordinacije v odbore oz. komisije, strokovni delavci in sodniki pa se združujejo v strokovne svete. Ta povezava teče od šole do republike v vseh športnih panogah.

Organizacija izbora in tekmovalni sistem selekcij

1. Osnovna selekcija (prva): Vadbene skupine se ustvarijo na podlagi meritev in zdravniškega pregleda v 1. razredu osnovne šole. V selekcijo bo zajeto 10 % učencev od celotne populacije prvošolcev, kar bo na velikih osnovnih šolah zadoščalo za vadbeno skupino 15 do 20 učencev. V primeru manjšega števila učencev bo treba združevati kandidate iz dveh sosednjih šol in organizirati vadbo tam, kjer so najbolj optimalni pogoji. V manjših šolah bo možno združiti selekcionirane učence iz prvih in drugih razredov. Tekmovanja na ravni osnovne selekcije bodo načelno organizirana le na občinskem nivoju ali celo delu občine v obliki dvobojev med sosednjima šolama. Program bo izhajal iz vsebine vadbe in ga pripravljala Visoka šola za telesno kulturo v Ljubljani.

2. Usmerjena selekcija (druga): Izvede se v 5. razredu osnovne šole (kronološka starost 11 let) in obsega 5 % populacije. V tej starosti se otroci že odločijo za konkretno športno panogo. Izbor kandidatov za atletiko in košarko je potrebno izpeljati iz osnovne selekcije. Pri športnih panogah druge prioritete skupine pa bomo sestavljali vadbene skupine v okviru sekcij ŠŠD. Nesmotno bi bilo sestavljati skupine pri vsaki šoli. Združujemo jih tam, kjer so najboljši kadrovske in materialni pogoji za delo. Tekmovalni sistem v usmerjeni selekciji je organiziran v obliki stalnih tekmovanj na območju občine. Na regijskem in republiškem nivoju nastopajo izključno selekcije, ki se sestavijo po zaključku tekmovanja na nižjem nivoju. Pri individualnih športih se sestavi selekcija na podlagi norm. V principu tekmujejo na regijskem in republiškem nivoju le starostne kategorije starejših pionirjev.

3. Specializirana selekcija (tretja): Izvede se v 1. razredu usmerjenega izobraževanja. Kandidate pa moramo zaradi migracije določiti že v zaključnem razredu osnovne šole. Pri opredelitvi območij je potrebna koncentracija šol usmerjenega izobraževanja. Število vadbenih skupin in športnikov mora zadoščati za stalno obnavljanje regijske selekcije. To je pomembno za športne igre, medtem ko lahko v individualnih športih (atletika) združimo kandidate tam, kjer so optimalni pogoji. Selekcija je v pristojnosti regijskega strokovnega sveta, notranje pa je opredeljena v dveh skupinah: mlajši mladinci — kadeti in starejši mladinci — juniorji.

Tekmovalni sistem je v igrah organiziran v tekmovalni skupnosti. Na medregijskem in republiškem nivoju pa nastopajo selekcije. Pri individualnih športih pa je sistem tekmovanj grajen na podlagi norm.

4. Finalna selekcija (četrt): Izbor izvede strokovni svet centra, ker je pri športnih igrah le ta zelo zahteven. Finalna selekcija se izvede v športnih igrah okrog 21.—22. leta, v individualnih športih pa v 3. razredu srednje šole. Pri tem je treba upoštevati specifiko športne panoge.

Specializirana in finalna selekcija predstavljata perspektivne vrhunške športnike.

Selekcije tekmujejo v neprekinjenem liga tekmovanju na republiški ravni v športnih igrah, oz. v individualnem sistemu tekmovanj v atletiki.

5. Absolutna kvaliteta (peta): S tem pojmom lahko opredelimo tiste športnike, ki tekmujejo v medrepubliških in zveznih tekmovanjih in izpolnjujejo pogoje za naslov športnika zveznega razreda v obeh vrsteh športa. Kvaliteta se pri tekmovalcih meri z mednarodnimi dosežki, ki so bili doseženi v mednarodnih klubskih nastopih ali pa

v nastopih reprezentance SFRJ. Ustrezno koncentracijo tekmovalcev je treba imeti tam, kjer so najboljše pogoji za delo. To je lahko v regionalnih centrih ali na republiškem nivoju.

Finansiranje

1. Viri so naslednji:

- a) združena sredstva v TKS (občinska in republiška)
- b) lastni dohodki nosilcev
- c) povezovanje z interesi gospodarstva (marketing)

2. Kriteriji finansiranja:

- a) prednostna razvrstitev športnih panog
- b) uspešnost ekip in posameznikov
- c) cena športne panoge
- d) verificirani tekmovalni sistemi
- e) lastna ustvarjena sredstva nosilcev.

Zaključek

Celotno selekcijo bo mogoče izvesti le postopno, najprej za športne panoge prve in druge skupine, nato pa še za ostale. Kar najhitreje bo treba zaposliti čim več profesionalnih trenerjev in organizatorjev na vseh nivojih. Potrebno bo rešiti vprašanje »migracije« športnikov, njihov socialni status in izvorno pripadnost. Trenutno predstavljajo regijske selekcije začasno rešitev za tekmovanja na republiški ravni.

NAŠ OBRAMBNI DAN

Dne 19. oktobra 1976 je bil že drugi obrambni dan gimnazije, tokrat združen z obrambnim dnevom ostalih srednjih in poklicnih šol v ptujski občini.

Program, ki ga je izvajala Gimnazija Dušana Kvedra, je imel naslednje vzgojne in izobraževalne cilje:

— praktično preveriti plan obrambnih priprav in izurjenost dijakov v primeru alarma (v preplahu, v hitrem izhodu iz gimnazije in prihodu na določeno mesto ter seznanitev s signali);

— v priprave in izvajanje tega programa vključiti čim večje število dijakov in preveriti, koliko teoretičnega znanja iz predmeta »obramba in zaščita« znajo praktično uporabljati;

— program naj bi tudi vzpodbudno vplival na delo dijakov in jih pritegnil k sodelovanju.

Program je bil prilagojen vojaškemu predznanju dijakov in razdeljen na nekaj različnih dejavnosti (vojaške spretnosti, tekmovanje posameznikov in po razredih, metanje bombe, streljanje z zračno puško, sanitetni pouk, RBK zaščita).

Pri skupni vaji so sodelovale tudi vojaške starišine garnizona Ptuj.

Vsi dijaki, profesorji in vojaške starišine ter drugi udeleženci so z nestrpnostjo in z navdušenjem pričakovali dan izvajanja vaje.

Psihično pripravljene, vojaško »opremljene«, s silno željo, da pokažemo svojo pripravljenost boriti se proti sovražniku, smo se zbrali ob določenem času v gimnaziji. Muhavo vreme pa nam je nekoliko ponagajalo, zato smo program prilagodili novim pogojem in ga izvedli v nekoliko spremenjeni obliki.

Informativno propagandna skupina je napisala parole in jih postavila na vidna mesta, redno je obveščala udeležence vaje o dogodkih na fronti, o odnosih med državami v svetu, o rezultatih in poteku dela. Izdala je tudi posebno številko lista »Mladina in SLO« ter pripravila program za miting, ki pa je zaradi mrzlega vremena odpadel.

Sanitetna skupina je delovala zelo uspešno. Nudila je prvo pomoč številnim ranjencem. Dokazala je svojo strokovno usposobljenost in pripravljenost pri nudenju prve pomoči. Na sanitetni postaji je delo organiziral in kontroliral zdravnik iz garnizijske ambulante.

Tehnična skupina je redno prenašala signale po razglasni postaji, skrbela za označevanje skupin ter si prizadevala, da so ranjenci pravočasno prihajali na sanitetno postajo z za to pripravljenimi listi.

Dijaška kulturno-umetniška skupina gimnazije je izvedla kulturni program s tematiko iz NOV.

Idejni osnutek obrambnega dne je potekal po naslednji taktični predpostavki:

»Danes, dne 19. oktobra 1976, ob 5. uri zjutraj je sovražna vojska brez vojne napovedi prestopila naše meje. Naše enote bijejo ogorčen boj na področju Lenarta, Radgone in M. Sobote, da bi preprečile sovražni vojski prodor v smeri Ptuj—Zagreb.«

V ta namen je Krajevna skupnost Ptuj sklicala odbor za SLO na gimnaziji in glavne izvajalce obrambnega dne ter jih seznanila s taktično predpostavko. Dopolnila jo je z naslednjim: »Naše oborožene sile ob podpori vsega prebivalstva uspešno zadržujejo sovražnika. Da bi le-ta dosegel svoj cilj, bo verjetno z zračnim napadom na mesto Ptuj in na naselja v njegovi neposredni bližini poskušal demoralizirati prebivalstvo. Ni izključeno, da ne bo uporabljal tudi sredstev za množično uničevanje. Storit je potrebno vse in se aktivno vključiti v obrambo domovine.«

Časovna razporeditev vaje:

- 6,30 — Tov. ravnatelj se je na poziv KS Ptuj takoj napotil v gimnazijo.
- 7,00 — Sklic kratke seje (10 minut) odbora SLO, izvajalcev obrambnega načrta in vseh zaposlenih.
- 7,10 — Vsi delavci se zberejo v zbornici, kjer zvedo za naloge. Učenci so bili pri rednem pouku.
- 7,50 — Interni znak za alarm (5-krat kratko zvočenje s šolskim zvoncem). Ekipa za red in varnost, ki so jo sestavljali dijaki 4. a Arnečič Silvo, Senčar Emil, Ketiš Igor in Krajnc Niko, je zaprla javni promet v Prešernovi ulici v času umika.
- 8,00 — Nalet sovražnih letal. Napad je trajal 5 minut. Ekipa za imitiranje napada v sestavi dijakov 4. d Jagarinca Viktorja, Kanclerja Branka in Pravdiča Romana je aktivirala petarde.

Organizacija:

V sklopu obrambnega dne SŠC je gimnazija predstavljala Odred Dušana Kvedra — Tomaža. Komandant odreda je bil dijak Rajh Bojan iz 2. d, ki je predsednik mladinske organizacije na šoli. Odred je bil sestavljen iz 3 čet.

1. četa je vključevala 1. a, 1. b, 1. c, 1. d, 1. e, 1. f, 2. a, 2. b
2. četa je vključevala 2. c, 2. d, 2. e, 3. a, 3. b
3. četa je vključevala 3. c, 3. d, 4. a, 4. b, 4. c, 4. d, 4. e

Umik:

1. četa je imela zborna mesto v Ljudskem vrtu. Sestavljena je bila iz 8 vodov. Vodje vodov so bili predsedniki razrednih skupnosti. Komandir čete je bil dijak 2. a Kozel Edvard. Odgovorni iz profsorskega zbora so bili: Anica Kvas-Predikaka, Milan Čimerman in Majda Kovačec.

2. četa se je umaknila na Vičavsko pot ob Dravi. Sestavljena je bila iz 5 vodov in se je umikala po vrstnem redu: 2. e, 3. b, 3. a, 2. d, 2. c.

Vodje vodov so bili predsedniki razrednih skupnosti. Komandir čete je bil dijak 3. b Gorjup Samo. Odgovoren iz profsorskega zbora je bil Branko Tonejc.

3. četa se je umaknila tako kot 2. četa na Vičavsko pot ob Dravi. Vrstni red umika je bil: 4. a,

3. c, 4. d, 4. c, 3. d, 4. b, 4. e. Sestavljena je bila iz 7 vodov. Vodje vodov so bili predsedniki razrednih skupnosti. Komandir čete je bil dijak 4. b Lončar Miran, odgovoren iz profsorskega zbora pa Jovo Tarbuk.

Prisotni so bili vsi učitelji, ki so bili zjutraj v razredu. Izpraznitev prostorov je potekala točno po vrstnem redu.

Pri vsaki četi je bila tudi ekipa prve pomoči. V 1. četi so jo sestavljale dijakinje 4. d Kokol Vlasta, Irgl Olga, Svenšek Fanika, v 2. četi dijakinje 4. d Bezjak Jelka, Lončarič Anica, Ekart Vanda, v 3. četi pa Ledinek Maja (4. a), Meško Lidija (3. a) in Verk Darja (4. c).

8,10 — Bil je dan znak o prenehanju zračne nevarnosti. Na terenu je konec nevarnosti sporočil komandant odreda.

8,30 — Zbor vseh sodelujočih oddelkov gimnazije na prostoru med cesto, ki vodi v Naselje bratov Reš, in cesto, ki pelje na Mestni vrh. Tu je govoril komandant odreda, program pa je izvedla gimnazijska mladina. Ob 9,30 je mladina krenila v smeri strelišča (Babusekova graba), kjer se je odred formiral in nato sodeloval pri zaključku obrambnega dne.

VTISI S POTOVANJA PO MOJI LEPI DOMOVINI

Domovina! Kdo je ne ljubi? Kdo ne hrepeni po njeni lepoti, po toplem in varnem kotičku, ki ga ni nikjer drugje? Zakaj se na tisoče ljudi zmeraj znova vrača domov, domov, pa čeprav pod slamnato streho? Ni težko odgovoriti — domovina je ena! Da, samo ena, in vendar tako velika, da jo spoštuje vsi svet!

Kako naj opišem sonce, ki se zjutraj dviga nad hribom, kako reko, ki hiti kot bistra solza in odnaša naše trpljenje ter srečo? Torej, kako naj opišem tebe, domovina? Stara in siva gruda te pokriva, gruda, ki je bila teptana pod škornji številnih sovražnikov in napojena s solzami in znojem našega tlačenege kmeta. Kako naj te opišem, kako naj povem vse, kar sem videla in doživela? Kje naj pričnem?

Naš maturantski izlet se je pričel z vikom in krikom na avtobusni postaji. Nasmeljanih, pričakovanja polnih obrazov smo sedli v avtobus in počasi začeli doživljati to, kar so nam sanjavih oči pripovedovali bratje, sestre, matere... Najprej nas je cesta, ki jo je gradila mladina iz vse Jugoslavije l. 1949, popeljala do ravnice Panonske nižine. Ob sotočju Save z Donavo se vzpenja cvet naše domovine — Beograd. Bolj ko gledaš to mesto, manj vidiš, in če malo zamišiš, se pred tabo pojavijo ostanki Rimljanov, Turkov, Avstro-Ogrske in odmevi revolucije: »Bolje rat, nego pakt!« Koliko src je prenehalo biti pod težo ruševin Hitlerjevega napada in koliko rok je tedaj stisnilo puške — vse to je en sam velik spomenik — od Kalemegdana do Avale — spomenik in opomin za nas!

Kakor vsako noč zamenja jutro, je tudi v naša srca prihrumelo veselje, in vendar so nas že od daleč opominjali grobna tišina gozdov in spomini Užiške republike. Čeprav je okupator razkosal našo domovino in skušal zanetiti nacionalno sovraštvo, mu ni uspelo vzeti največjega bogastva človeka — ljubezni do domovine.

Pot nas je peljala v deželo sonca, v deželo, v katere domovih živijo naši veliki domoljubi. Temni, zagoreli obrazi ljudi, kot da so živ prikaz naše preteklosti, živ spomenik zmage nad Turki, hkrati pa so njihove besede tako mehke in prijetne, da v vsaki čutiš roko, ki bi jo ponudili za svojega »brata«. To so tla, ki so vzgojila našo prvo kulturo, ki so rodila toliko slavnih imen, kot so: Njegoš — črnogorski vladika in pesnik nepozabnega Gorskega venca, Ivan Crnojević — ustanovitelj Cetinja, mesta vladik, Jurij Crnojević — ustanovitelj verjetno najstarejše tiskarne na slovanskem jugu.

Po strmi cesti smo nadaljevali pot do Skadarkega jezera. Okrog in okrog drevje in tista lepa,

modra gladina jezera, ti pa kot omamljen stojiš sredi lepote in ne moreš verjeti, da je vse to naše — tvoje!

Vročina nas je dušila, znoj umival, ko smo nadaljevali pot proti črnogorski obali. Ko od daleč opazuješ zaton sonca, barčice, ti srce poskakuje in hoče ven iz prsi, da bi čimprej prispelo tja, kjer v vseh očeh valovi sreča. Cesta se je počasi vijugala pod Lovčenom in mi, kot da bi dobili krila, smo zleteli iz avtobusov, še preden so se ti prav ustavili. Kot omamljeni smo stegovali roke in hoteli zajeti vsaj košček toplote in miline narave, ki ti ponuja najlepša bogastva na svetu.

Na otočku, kjer je pleme Paštrovičev ustanovilo utrdbo, se danes kot biser v školjki na Jadranu šopiri Sv. Štefan. Zapeljivo steguje svoje roke in vabi, vabi. In ko smo se jih hoteli oprijeti tudi mi, jih je odmaknil.

Za nami so ostajali Miločer, Budva, Kotor, Perast, Risan, v naših glavah pa so si iskale prostor nekdanja rezidenca Karadorđevićev, stara ilirska naselja, bokeljska mornarica...

S sončnim zatonom smo se bližali našemu pravljicnemu mestu, in ko smo prekoračili mejo med Črno goro in Hrvatsko pri Sutorini, smo pred sabo videli samo še Dubrovnik. Mesto sanj, mesto naših želja, je že drugo jutro vstajalo v soncu. Staro obzidje obdaja spomenike dubrovniške republike, zvonovi na cerkvi sv. Vlahi ji pojo slavospev, iz marmornatih ulic silijo posledice Bizantincev, mestne republike, Napoleona.

O, ljudje, ste že videli kje kaj tako lepega, nežnega in tako mogočnega hkrati? In takrat, ko sem gledala tebe, Dubrovnik, ko sem čutila vso tvojo toplino, sem sama v sebi prisegla: »Ostala bom tu, za zmerom, s teboj, domovina!«

Minil je že peti dan našega izleta. Oči so bile utrujene in so le s težavo premagovale spanec. Vendar pa smo bili vsi prisiljeni, da jih ponovno široko odpremo z vstopom v Bosno in Hercegovino. Pred nami so namreč vstajali številni spomeniki NOB. Ob reki Plivi in njenih slapovih teži Jajce, mesto, v katerem so bili leta 1943 postavljeni temelji novi Jugoslaviji. Veseli smo hodili po zeleni travi. Vem, da se je v malokatera srca prikradla misel, da je ta trava prepojena s krvjo in da sta ozemlje okrog Drvarja, Bihača in Neretve namakala znoj in trpljenje naših dedov.

Bosna je dežela, kjer se staro prepleta z novim, kjer so še vedno »moderne« dimije in se orientalno vzdušje z džamijami prepleta z modernimi naselji.

Čeprav se je naša pot bližala koncu in so naše glave že s težavo pričakovale mehke blazine in

trdo spanje, pa se je ravno v teh dneh zgodilo nekaj, kar je meni in morda vsem ostalo v najlepšem spominu. Bili so to ljudje, ta preprosta mladina! S koliko vilka in ljubezni je iz njihovih ust privrela pesem, ko smo skupaj zaplesali kolo. Kaj so čutili takrat, ko so nas s prijaznim nasmehom povabili, naj se jim priključimo, naj zapojemo z njimi?

V prsih me je stisnilo! In ko sem zadela ob njihove jasne poglede, bi najraje zardela! Postalo me je sram! Ali bi tudi mi s pesmijo na ustih razprli roke in dejali: Pridite, bratje!«? Včasih se čutimo nekaj več, nekaj . . ., in vendar smo tako majhni proti tem ljudem, ker nam je civilizacija

omejila to, česar imajo oni na pretek — ljubezen do rojakov, do domovine!

S spomini na veselo pesem, na nasmejane obraze, smo se vrnili domov. Na postaji pa smo še zadnjič, kot za slovo in pozdrav njim, še enkrat zapeli in zaplesali kolo. Morda se bomo kdaj vrnili med vas, med vaše gozdove in svobodno pesem. In takrat ne bomo prišli praznih rok. Prinesli bomo cvetje, ga položili na grobove, naša srca pa spletili z vencji, ki naj ostanejo trajen spomin našega bratstva!

In ko sem tisto noč utrujena legla v posteljo, so iz daljave zazvene v mojem ušesu Kurentove besede: Zemlja, zemljica, mati, če nimaš kruha, daj mi kamen, še ob kamnu bom prepeval!«

Marina Irgl, 3.b

ZNANOST IN MLADI

V zadnjih dveh letih je bilo na šoli precej storjenega v zvezi z gibanjem »ZNANOST MLADINI«. Nekateri dijaki so se začeli intenzivneje zanimati za različna znanstvena področja, se udeležili mladinskega raziskovalnega tabora ali pa se pomerili z vrstniki na republiškem tekmovanju »ZNANOST MLADINI«. Tako sta se meseca maja 1976 udeležila republiškega tekmovanja mladih arheologov tudi dva naša dijaka. Na tekmovanje so se pripravljali tudi naši mladi fiziki, vendar do republiškega srečanja ni prišlo, ker se je k tekmovanju iz vse Slovenije prijavilo premalo kandidatov.

Objavljamo skrajšana poročila nekaterih udeležencev omenjenih srečanj in izvlečke iz arheološke naloge, ki jo je zagovarjala v Ljubljani in prejela zanjo 4. republiško nagrado dijakinja 2. c razreda Majda Zorec.

x x x

Tabor je bil organiziran v počitniških mesecih v vasi Dubravi na Dolenjskem, in sicer v dveh izmenah. Vsaka izmed njiju je trajala tri tedne. Namen tabora je bil obdelati »dolenjski« problem in omogočiti mlademu človeku, da se spozna tudi s prakso določenih ved. Zbrali smo se ljubitelji različnih znanosti: arheologije, biologije, geografije in kemije. Sam sem bil v kemijski skupini, ki se je ukvarjala predvsem s Krko, tem biserom Dolenjske. Ta reka je na pogled zelo čista, z zelenkastim odtokom, vendar se je naš prvotni vtis o njeni čistoti, ko smo to vodo analizirali v epruvetah, popolnoma spremenil. Določali smo različne trdote v vodi (Ca, Mg), kemijsko in biološko porabo kislika, merili temperaturo in kislost ter bazičnost. S tem smo dobili presenetljive rezultate, ki kažejo na počasno umiranje te lepe reke. Stanje je že precej resno in tudi »biološke eksplozije« so vse pogostejše. Sam problem pa je naslednji: Krka je bila še v srednjem veku plovna in po njej so lahko plule celo velike rečne ladje. Pozneje so na reki začeli graditi mline in žage, ki so zmeraj tudi zajezili del struge. Posledica zajezitve je bilo bujno rastlinstvo v mirni vodi okrog jezov, ki je povzročilo izločanje lehnjaka. Tako je Krka skozi stoletja postajala zmeraj plitvejša in logična posledica so bile poplave, ki so tudi danes na Dolenjskem velik problem. Zanimivo je dejstvo, da je na nekaterih delih struge danes celo prehod s čolnom zelo težak zaradi plitvin (lehnjaka).

Kemiki smo imeli svoj laboratorij v opuščnem hlevu, kjer pa so še zmeraj bivalne lastovke. Posebno mi je ostal v spominu letalski krst naših malih »kemijskih« lastovk. Naša naloga pa ni bila samo analizirati vzorce, marveč tudi njihovo jemanje. To pa ni bilo tako preprosto, saj smo v ta namen morali vsak dan preveslati deset kilomet-

rov. Ob sončnem vremenu so bili to čudoviti izleti, vendar pa je večkrat tudi deževalo in tedaj smo imeli vodo povsod: na prostem, v reki, v škornjih in v čolnu. Toda bilo je lepo.

Biologi so proučevali floro in favno našega področja, geografi so naredili poplavno karto in opravili anketo med prebivalstvom o obsegu in času poplav, arheologi pa so odkrivali in obdelovali grobnice v cerkvi, iskali sledove poplav v starejših horizontih...

Čuhalev Igor, 3. b

x x x

V času od 29. junija do 21. julija 1976 sem sodeloval v mladinskem raziskovalnem taboru »ZNANOST MLADINI« na Otoku pri Dobravi na Dolenjskem. Tu so delovale tri sekcije: arheološka, geografsko-geološka in biološko-kemijska. Pod vodstvom 8 mentorjev je delalo 22 udeležencev tabora. Vodja tabora je bil arheolog dr. Vinko Šribar.

Arheološka skupina je nadaljevala z izkopavanjem na Otoku pri Dobravi. Delo na tem področju poteka že dalj časa in doseglji so že pomembne rezultate (odkopani so bili temelji romanske cerkve in srednjeveškega mesta Gutenwerth).

Biološko-kemijska skupina se je ukvarjala z reko Krko, analizirala vodo, proučevala favno in floro v reki in okrog nje. Vse to je bilo potrebno opraviti zaradi vedno množičnejšega izumiranja živali (predvsem rib) v Krki. Do tega prihaja zaradi strupenih odpadkov, ki pritekajo v reko predvsem iz novomeških tovarn.

Sodeloval sem v geografsko-geološki skupini. Na področju geografije je bila naša naloga kartirati poplavna območja v dolini reke Krke in njenih pritokov. To nalogo smo opravili s pomočjo ljudi, ki živijo ob reki. Pokazali so nam meje zadnjih poplav, povedali o njihovem trajanju in o posledicah. Razen tega, da smo kartirali poplavna območja, smo morali na specialki 1 : 25000 označiti tudi studence, mostove ter žage in mline. Opazovanja na področju geologije pa smo izvajali v sami Krki. Opazovali smo polja lehnjaka od naselja Drage do Dobrove. Pod vodstvom mentorja smo nabirali vzorce lehnjaka in kartirali njegova polja. Naloga geološke skupine je bila, da bi odkrila vzroke nastanka lehnjaka v Krki, zaradi katerega se rečna struga vse bolj viša, poplave pa se pojavljajo vse pogostejše.

Ob delu po skupinah smo vsi udeleženci poslušali tudi razna predavanja. Dr. A. Kornhauser nam je predavala o onesnaženju slovenskih rek, mentor geologije pa nam je prikazal razvoj geologije.

V taboru smo seveda poskrbeli tudi za zabavo. Prirejali smo taborne ognje ter navezali stike z mladino iz Šentjerneja. Ob vsem tem pa ne sme-

mo pozabiti, da je pomenil tabor srečanje mladih iz vse Slovenije, ki smo tukaj sklenili nova prijateljstva in se naučili mnogo koristnega.

Pluško Alojz, 2. d

x x x

Študijska knjižnica Ptuj

Med počitnicami sem preživela 3 tedne v mladinskem raziskovalnem taboru na Dolenjskem. V Dobrovi smo se zbrali mladi iz vse Slovenije. Ker me je vedno zanimalo življenje naših prednikov, sem se vključila v arheološko skupino. Vsak dan smo poslušali predavanja iz arheologije in se seznanjali s pomembnejšimi arheološkimi izkopaninami na Dolenjskem. Izkopavanja so potekala na Otoku in cerkvi in zunaj nje. Na prostem so bile odkrite zemljanke in ognjišča. Natančno smo risali izkopane predmete. V cerkvi smo odkrivali grobišče iz 11. in 13. stoletja. Tudi tu smo risali skelete in profile grobov. Najzanimivejše delo je bilo čiščenje skeletov.

Izkopavanja na Otoku trajajo že 9 let. Odkrili so temelje romanske cerkve, ki si jih obiskovalci danes že lahko ogledajo. Nekoliko vstran so našli tudi ostanke srednjeveškega mesta Gutenwertha — to je cesto in temelje hiš — delavnic. Mesto je bilo freisinška posest, gospodarsko zelo razvito, po zatonu gospodarske moči pa je propadlo. Zelo čudno je, da se pozneje tu ni več obnavljalo naselje — saj je samo mesto nastalo na področju, ki je že nekoč bilo naselje.

Namen tabora je bil seznaniti mlade z znanstvenim delom. Po mojem mnenju je to zelo dobro, saj se lahko tako že kot dijaki podrobneje seznanimo z delom, ki nas zanima.

Stojnšek Blanka, 3. b

x x x

Še pred koncem 1. polletja nas je prof. Šuligojeva povprašala, koga arheologija posebej zanima in kdo bi bil pripravljen sestaviti arheološko nalogo ter jo potem v Ljubljani tudi zagovarjati. Zamislila sem se, če me arheologija res zanima. Priznati sem si morala, da se do tedaj vanjo nisem posebno poglobljala, da pa sem vendarle prebrala vsak teden v Tedniku nadaljevanja o arheoloških izkopavanjih v ptujski okolici.

Odločila sem se. Tedaj seveda še nisem vedela, koliko dela me čaka, vendar sem to kaj kmalu spoznala. Tov. Šuligojeva mi je priskrbela skoraj vso potrebno literaturo, pa tudi sicer mi je pri nalogi z nasveti veliko pomagala. Kar malo žalostno sem včasih gledala sošolce, ki so po pouku brezskrbno zapuščali šolo, jaz pa sem morala še med mrzle muzejske zidove. Ko sem prišla domov, pa me je na mizi čakal kup literature, ki

jo je bilo potrebno predelati. 28. maj, dan, določen za tekmovanje v Ljubljani, pa se je vedno bolj bližal...

Z Brankom Kolaričem iz 3. b razreda, ki se je tudi pripravljal na tekmovanje, sva hodila v arheološki muzej še po zadnje napotke. Napotila pa sva se tudi med arheološke delavce, ki so ravno takrat v Rabelčji vasi izkopavali rimsko obrtniško naselje, da bi bila tako seznanjena tudi z najnovejšimi izkopavanji v Ptuj.

Kaj hitro je prišel 28. maj, ko smo se iz vse Slovenije zbrali mladi arheologi, kemiki, biologi, geografi in umetnostni zgodovinarji na X. republiškem tekmovanju »ZNANOST MLADINI«. V avli filozofske fakultete v Ljubljani smo dobili navodila o poteku tekmovanja, od tu pa je odšla vsaka skupina drugam; tekmovalci iz arheologije smo odšli v dvorano SAZU. Zbralo se nas je 7 iz vse Slovenije in bila sem edina predstavnica ženskega spola.

Medtem ko smo čakali na profesorje z arheološkega oddelka filozofske fakultete (dr. Franc Leben, dr. Peter Petru, dr. Srečko Brodar, dr. Bernarda Perc, prof. Zorka Šubic idr.), smo se tekmovalci med sabo seznanili. Ko so prišli profesorji, smo malce poklepetali tudi z njimi in se tako rešili treme.

Tekmovanje se je končalo že ob 13. uri. Vse do 10. ure naslednjega dne je bila Ljubljana naša. Najprej smo jo mahnilli na grad, potem pa še kam. V Zveznem centru, kjer smo prenočevali, smo se našli mladi kemiki, geografi, biologi, arheologi in umetnostni zgodovinarji iz Celja, Idrije, Postojne, Nove Gorice, Stične, Maribora, Novega mesta itd. Veliko smo si povedali, marsikatero uganili...

Naslednjega dne dopoldne smo obiskali razne muzeje, razstave, tekmovalci iz biologije so obiskali botanični vrt, mladi umetnostni zgodovinarji so si ogledali zbirke v Narodni galeriji, mi, mladi arheologi, pa smo si pod strokovnim vodstvom dr. Franca Lebna z Inštituta za arheologijo v Ljubljani ogledali arheološko razstavo v Arkadah, Jakopičev vrt ter izkopano najdišče iz stare Emone ob šoli Majde Vrhovnik (rimski vodovod, centralna kurjava, kanalizacija, mozaična tla...).

Ob 15. uri se je v veliki zbornični dvorani ljubljanske univerze pričel svečan zaključek tekmovanja s podelitvijo nagrad in priznanj. Najprej je vsem, ki smo tekmovali v okviru gibanja »ZNANOST MLADINI«, spregovoril predsednik tekmovanja dr. Marjan Žagar. Pohvalil je naš trud in prizadevanje, ki smo ga vložili, in nas vzpodbudil še k nadaljnjemu delu.

Vsem tekmovalcem so bile podeljene knjižne nagrade in priznanja, prvim trem najboljšim pa še računalniki.

S tem je bilo tekmovanje končano. Vsi, ki smo na njem sodelovali, smo obljubili, da se bomo spet srečali prihodnje leto na XI. republiškem tekmovanju.

Zorec Majda, 2. c

KELTSKE NAJDBE NA PTUJSKEM PODROČJU

(izvlečki iz arheološke naloge)

Razvoj starejše železne dobe so pretrgali Kelti, nosilci t. i. latenskega obdobja, ki traja od približno 400 pr. n. št. do začetka našega štetja (obdobje je poimenovano po najdišču La Tène ob Neuenburškem jezeru v zahodni Švici, kjer so leta 1857 odkrili značilne predmete: železno orožje, glinasto posodo, izdelano na lončarskem kolesu itn.).

Kelti (Gali) so bili močni, visoki ljudje bele polti, dolgih plavih in rdečih las.¹ Podobno kot Ilii pred njimi so bili tudi oni predvsem poljedelci in živinorejci, ukvarjali pa so se tudi z rudarstvom in obrtjo. Rimski viri nam pričajo o visoko razvitem »noriškem železarstvu« o pridobivanju zlata in srebra iz rečnega peska. Uveljavilo se je tudi znano keltsko usnjarstvo. Nič čudnega, če je oživila živahna trgovina.

Življenje Keltov je bilo močno prepojeno z magičnim svetom in rituali. Častili so družino bogov, ki predstavljajo razne prirodne sile (npr. kult boginje plodnosti Nutrices, boginje konj Epone ...). Častili so jih v svetiščih, kjer so jim postavljali kipe, ter ob svetih studencih.

Keltska plemena so povezovali druidi — svečeniiki, ki so bili hkrati tudi zdravniki, filozofi in sodniki.

V Vzhodne Alpe so prinesli Kelti predvsem dve novosti, in sicer mestne naselbine s tlakovanimi ulicami in kanalizacijo ter novi način pokopa, t. i. žarni pokop (mrtve so sežgali in pokopali pepel v žarah).

Predvsem velik prirastek prebivalstva in notranja nesoglasja so prisilila Kelte, da so se začeli z ozemlja matične Galije (današnje Francije, srednje in južne Nemčije ter Češke) seliti proti vzhodu: v severno Italijo, na Balkanski polotok do Makedonije, Trakije in Grčije ter v Španijo.

Keltska plemena so ustvarila pri nas prvo državno tvorbo — »Noriško kraljestvo«. Najbolj znana plemena v sklopu tega kraljestva so bila Tauriski, Karni, Latobilki, Ambiliki, Ambidravi.

Zadnje keltsko skupnost — Galijo (na ozemlju današnje Francije) je premagal Cezar v šestletni galski vojni (l. 52 pr. n. št.). Tedaj so se začeli premagani Kelti stapljati z našimi slovanskimi predniki.

Keltska naselitev pri nas je sorazmerno skromna; še najmočnejša je v Sloveniji (Šmihel pri Postojni, Vinica, Mokronog, Šmarjeta pri Novem mestu, Poštela pri Mariboru, najdbe v Ziljski dolini, Skorba in Formin pri Ptujju). Vendar pa so tudi med njimi izrazito latenska najdišča redka. Najdišča s še najbolj keltskim značajem so v dolini reke Mirne in Krke s Krškimi poljem ter Podravje okrog Ptujja.

Kelti na Ptujskem področju

Ptujsko področje je sicer zelo bogato s keltskimi najdbami, toda tem do sedaj ni bilo posvečene take pozornosti, kot bi jih zaslužile. Arheologi se namreč vse premalo posvečajo keltskemu obdobju.

Vsa grobišča, ki so jih odkrili arheologi, leže v neposredni bližini Drave. Grobovi so sorazmerno plitvi, od 50 do 70 cm. Gre za žarne pokope. Med najdbami v grobovih prevladujejo železni predmeti, bronastih je le 15 %. Vse to se lepo ujema z razcvetom noriškega železarstva v 2. stol. pr. n. št. Prevladujejo meči, suličaste osti, ščiti, verige, udarni noži, med nakitom fibule, prstani, veliko je keramičnih najdb in novcev.

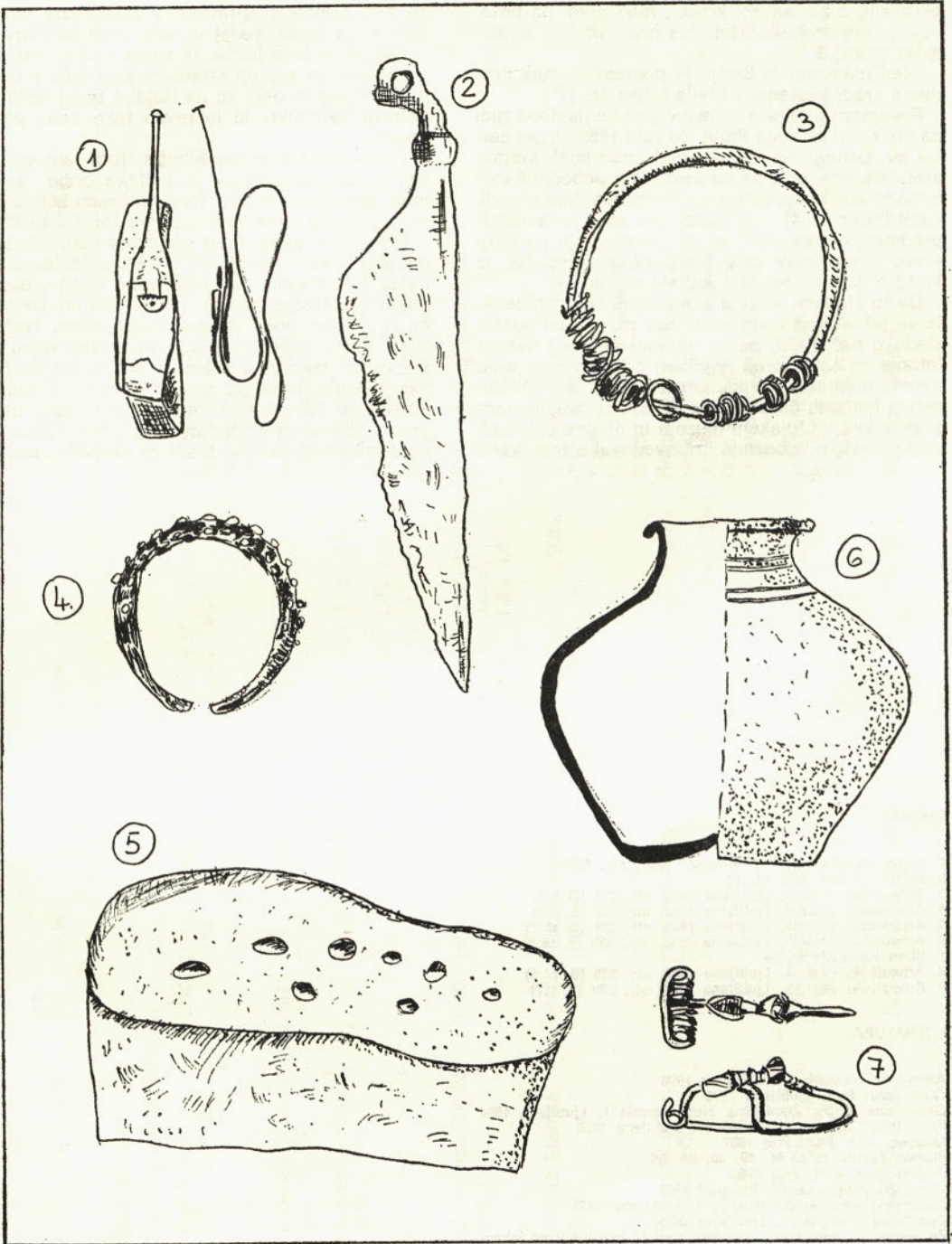
Med vsemi najdišči je arheološko najbolj zanimiv Formin. Tu je bila v letih 1935 do 1939 odkrita velika žgana nekropola, leta 1941 pa je graški arheolog Schmid odkril tudi h keltskim grobovom pripadajočo naselbino.² Našel je tlorise dveh manjših lesenih stavb s kamnitimi temelji in ognjišča. Verjetno se ostanki podobnih stavb še skrivajo pod površino Formina, le poiskati jih bo treba. Med predmeti najdemo meče, verige, suličaste osti, udarne nože, britve, škarje, keramiko in nakit (fibule, zapestnice, prstan).

Med meči je zelo zanimiv trikrat prepognjen železni meč (glej risbo št. 1).³ Prepognjeni meči so bili sploh značilni za keltsko obdobje. Pripenjali so si jih z verigami. H keltskemu orožju pa so spadale tudi suličaste osti, ščitne grbe in udarni noži (slika št. 2).⁴ Našli pa so tudi prelomljene železne škarje.

Najdene je bilo tudi veliko keramike. Delimo jo, kot v vseh keltskih grobovih, na skodele in žare. Skupna lastnost vseh pa je, da so bile tako prve kot druge izdelane na lončarskem kolesu.

Tudi nakit je med forminskimi najdbami močno zastopan. Prevladujejo fibule (posebne sponke), ki so razen šestih vse iz železa. Tudi zapestnic je veliko. Prijetna za oko je npr. železna zapestnica iz dvakrat zvite 4 mm debele železne žice. Na njej je obešenih mnogo od 0,8 do 1,5 cm širokih železnih obročkov (slika št. 3).⁵

V Brstju pri Ptujju so leta 1959 pri širjenju gramoznice našli nekatere dragocene keltske predmete v žganih grobovih. Med njimi je gotovo največjega občudovanja vreden členkasti bronasti pas, ki ga prištevajo arheologi med najdragocenejše keltske najdbe pri nas. Sestavljen je iz obročkov in paličastih členkov. Štirje poslednji členki na koncu pasu so opremljeni s ploščicami, ki so

okrašene z žlebastimi krožci, med njimi pa potekajo proge drobnih črtic. Pas hrani ptujski arheološki muzej.

Med najdbami iz Brstja je pomembna tudi bronasta srednjelatenska fibula (slika št. 7)⁹

Posamezne keltske ostaline so bile najdene tudi na področju samega Ptuja. Že leta 1850 so pri cerkvi sv. Ožbalta na Ljutomerski cesti našli keltski srebrnik, leta 1938 pa na severnem pobočju Panorame bronasto zapestnico z bradavičastimi izboklinami (slika št. 4)⁶ ter nekaj latenskih keramičnih predmetov. Leta 1947 so pri izkopavanju na ptujskem gradu prav tako našli nekaj keramike iz keltske dobe in bronast keltski novec.

Da je Hajdina bogata z rimskimi izkopaninami, je verjetno vsakomur znano. Da pa so tam pustili sledove tudi Kelti, pa ne ve vsakdo. Pred dvema letoma se je namreč najdbam pridružila še ena, menda najdragocenejša. Gre za veliko keramično peč iz keltskih časov (slika št. 5)⁷. To najdbo sem si ogledala v ptujskem muzeju in njegov oskrbnik mi je z veliko ljubeznijo pripovedoval o tem, kako

so peč previdno spravljali v notranjost muzeja, kjer si jo lahko sedaj ogleda vsak obiskovalec.

Peč, ki je črne barve, je zares velika. Ima ovalno obliko, na zgornji strani pa je plošča z odprtini. Poleg te peči so na Hajdini tedaj našli tudi keltsko keramiko, ki jo ravno tako hrani ptujski muzej.

Blizu Hajdine je vas Skorba. Tudi tam so našli kar precej predmetov iz keltske dobe: železni meč, dve suličasti osti, fragmentirano ščitno grbo in tri posode, med njimi kar dve žari (slika št. 6)⁸.

O keltskih najdbah na ptujskem področju lahko govorimo tudi v Stojncih pri Ptujju (železna suličasta ost, fragmentirane železne škarje, dve zapestnici, železna fibula), v Pleterjih pri Lovrencu na Dravskem polju (fragmentiran železni meč, železni udarni nož). Drugod je bil najden samo keltski denar, tako na Turškem vrhu pri Zavrču (keltski srebrnik; hrani ga ptujski muzej) v Slomih pri Polenšaku (devetnajst keltskih zlatnikov; najdba je izgubljena) in v Markovcih pri Ptujju (leta 1908 najden keltski zlatnik; hrani ga ptujski muzej).

OPOMBE:

1. Vojna enciklopedija IV, Beograd 1961, str. 422
2. Ptujski Tednik 1975 št. 19
3. Arheološki vestnik, Ljubljana 1966, str. 322 (S. 3:1)
4. Arheološki vestnik, Ljubljana 1966, str. 327 (S. 8:1)
5. Arheološki vestnik, Ljubljana 1966, str. 334 (S. 15:7)
6. Arheološki vestnik, Ljubljana 1966, str. 335 (S. 16:2)
7. Sliko napravila sama
8. Arheološki vestnik, Ljubljana 1966, str. 333 (S. 14:5)
9. Arheološki vestnik, Ljubljana 1966, str. 320 (S. 1:7)

LITERATURA:

Arheološki vestnik 17, Ljubljana 1966
Curk Jože: Ptuj, Ljubljana 1970
Grafenauer Bogo: Zgodovina slov. naroda I, Ljubljana 1964
Kos Milko: Zgodovina Slovencev, Ljubljana 1955
Maučec Jože: Ptuj, Ptuj 1957
Ptujski Tednik 1975, št. 19, 20, 26, 36
Ptujski zbornik II, Ptuj 1962
Vojna enciklopedija IV, Beograd 1961
Zgodovina narodov Jugoslavije I, Ljubljana 1953
Zgodovina v slikah V, Ljubljana 1975
Za nalogo pa sem dobila podatke tudi iz gradiva v ptujskem muzeju. Pri tem so mi nudili strokovno pomoč muzejski delavci, za kar se jim prav lepo zahvaljujem.

DELOVNA SKUPNOST GIMNAZIJE V ŠOLSLEM LETU 1974—75

Zap. št.	Priimek, ime in naziv	Nastop službe	Stroka	Razrednik	Poučeval	Zadolžitve	Opombe
Profesorski zbor							
a) Redno nastavljeni							
1.	Čeh Rudolf, prof., ravnatelj	1940	franc. in latin. jezik	—	fr.: 3.b ³ , 4.a ² , 4.b ² pz.: 3.ab ² , (lat.)	pedagoški vodja zavoda, član IO, komisije za medsebojna razmerja in vpisne komisije	
2.	Bezeljak-Glazer Branka, abs. fil. fak.	1974	slov. in srbohrv. jezik	—	sl.: 1.a ⁴ , 1.b ³ , 1.c ⁴	mentor MKUD, organizacija proslav	
3.	Cimerman Milan, prof.		telesna vzgoja	4. c	te. (m): 3.a ² , 3.bc ² , 4.ab ² , 4.c ² te. (ž): 1.c ³ , 1.d ³ , 2.d ² , 2.e ² , 3.a ² , 3.b ² , 3.c ² , 4.a ² , 4.bc ²	telovadna zbirka, ŠŠD, nam. preds. DS, predsednik komisije za medsebojna razmerja, član komisije za inventure	
4.	Cimerman Slavko, abs. PA	1973	telesna vzgoja	—	te. (m): 1.a ³ , 1.b ³ , 1.cd ² , 2.a ² , 2.b ² , 2.cde ² te. (ž): 1.a ³ , 1.b ³ , 2.a ² , 2.b ² , 2.c ²	ŠŠD, planinska sekcija	
5.	Hlupič Matilda, prof.	1960	slov. in ruski jezik	3. c	sl.: 1.d ⁴ , 2.a ⁴ , 2.c ⁴ , 3.a ⁴ , 3.c ⁴ , 4.b ⁴	mentor pedagog. oddelkov, član komisije za medsebojna razmerja, član delavske samoupravne kontrole	
6.	Korenjak Borís, predm. učitelj	1945	glasbena vzg., zgod.	2. d	gv.: 2.a ¹ , 2.b ¹ , 2.c ¹ , 2.d ² , 2.e ² , 3.c ¹ tp.: 1.a ¹ , 1.b ¹ , 2.a ¹ , 2.b ¹ , 2.c ¹ tv.: 1.ab ² — 4 skupine 2.abc ² — 6 skupin	delavnica za tehnični pouk, predsednik delavske samoupravne kontrole, član komisije za inventure, predsednik OO ZSS	
7.	Kvas Anica, predm. učitelj	1974	geografija	2. c	ge.: 1.a ¹ , 1.b ¹ , 1.c ¹ , 1.d ¹ , 2.a ² , 2.b ² , 2.c ² , 2.d ² , 2.e ² , 3.a ² , 3.b ² , 3.c ² , 4.a ² , 4.b ² , 4.c ²	taborniška organizacija, komisija za inventure, svet srednješol. centra geografski krožek	10. 12. 1974 imenovana v svet srednješol. centra
8.	Lugarič Albin, prof.	1953	likovna vzgoja	—	lv.: 1.a ¹ , 1.b ¹ , 1.c ² , 1.d ² , 2.a ¹ , 2.b ¹ , 2.c ¹ , 2.d ² , 2.e ² , 3.c ¹	likovna zbirka, likovni krožek	

Zap. št.	Priimek, ime in naziv	Nastop službe	Stroka	Razrednik	Poučeval	Zadolžitve	Opombe
9.	Mesojedec-Erlih Emilija, prof. priprav.	1971	nemški in franc. jezik	2. b	ne.: 1.b ⁴ ₃ , 1.c ⁴ ₃ , 2.b ² ₃ , 2.c ² ₃ , 2.d ³ ₃ , 2.e ³ ₃ , 3.b ³ ₃ , 3.c ³ ₃ , 4.b ³ ₃	avdiovizualna zbirka, delovni načrt šole, član komisije za medsebojna razmerja, mentor skupnosti učencev	poučevala do 31. 12. 1974
10.	Podgoršek Helena, prof.	1952	angl. in nemški jezik	1.a	an.: 1.a ⁴ ₃ , 1.c ⁴ ₃ , 2.a ² ₃ , 2.c ² ₃ , 2.d ³ ₃ , 3.a ² ₃ , 3.b ² ₃ , 3.c ² ₃ , 4.a ² ₃ pz.: 3.ab ¹ ₂ (angl.)	RK, član delavske samoupravne kontrole	
11.	Puklavec Metka, dipl. ing.	1972	kemija	1. b	ke.: 1.a ² ₂ , 1.b ² ₂ , 1.c ² ₂ , 1.d ² ₂ , 2.a ³ ₂ , 2.b ³ ₂ , 2.c ³ ₂ , 2.d ³ ₂ , 2.e ³ ₂ , 3.a ¹ ₁ , 3.b ¹ ₁ , 3.c ² ₂ pz.: 4.abc ¹ ₂ (kemija)	kemijski kabinet, kemijski krožek, član komisije za medsebojna razmerja, komisije za samoupravne akte, vodja delegacije gimnazije za zbor združenega dela SO Ptuj	10. 12. 1974 imenovana v svet srednješol. centra
12.	Regent Jasna, prof. pripravnik	1972	franc. in ital. jezik	3. a	fr.: 1.c ³ ₂ , 1.d ³ ₂ , 2.a ² ₃ , 2.c ³ ₃ , 2.d ² ₃ , 2.e ³ ₃ , 3.a ³ ₃ , 3.c ² ₂ , 4.c ² ₂	organizacija filmskih in gledaliških predstav, predsednik stanovanjske komisije, član vpisne komisije	
13.	Sorec Herbert, predm. učitelj, kapetan I. klase JLA	1938	obramba in zaščita	—	oz.: 3.a ¹ ₂ , 3.b ¹ ₂ , 3.c ¹ ₂ , 4.a ² ₂ , 4.b ² ₂ , 4.c ² ₂	kabinet za obrambo in zaščito, član stanovanjske komisije	
14.	Šuligoj Drago, prof.	1956	slov. in srbohrv. jezik	4. a	sl.: 2.b ⁴ ₃ , 2.d ⁴ ₃ , 2.e ⁴ ₃ , 3.b ⁴ ₃ , 4.a ⁴ ₄ , 4.c ⁴ ₄	knjižnica, mladinski tisk, urednik Izvestij, namestnik ravnatelja, predsednik IO, predsed. konference delegacij sred. šol za zbor združ. dela SO	
15.	Šuligoj Ljubica, prof. zg. in dipl. polit.	1957	zgodovina, sociologija	2. a	zg.: 1.a ² ₂ , 1.c ² ₂ , 1.d ² ₂ , 2.a ³ ₂ , 2.b ³ ₂ , 2.c ³ ₂ , 3.a ³ ₂ , 3.b ³ ₂ , 4.a ³ ₂ , 4.b ³ ₂ , 4.c ³ ₂	zbirka za zgodovino-geografijo, predsednik DS, delovni načrt šole, krožek OZN, šolska kronika, tehn. org. izvestij, sekretar OO ZK	
16.	Tarbuk Jovo, dipl. sociolog	1974	sociologija	1. d	STM.: 1.a ² ₂ , 1.b ² ₂ , 1.c ² ₂ , 1.d ² ₂ , 4.a ² ₂ , 4.b ² ₂ , 4.c ² ₂ so.: 3.a ¹ ₂ , 3.b ¹ ₂ , 3.c ¹ ₂ pz.: 4.abc ¹ ₂ (družb. vede)	mentor OO ZSMS, marksistični krožek	

17. Tonejc Branko, predm. učitelj	1969	matematika, fizika	2. e	ma.: 1.a ³ ₃ , 1.d ⁴ ₄ , 2.a ³ ₃ , 2.c ³ ₃ , 2.e ³ ₃ , 3.a ³ ₃ , 3.c ³ ₃ fi.: 4.c ⁴ ₃ pz.: 3.ab ¹ ₂ (matematika - fi- zika)	fizikalni kabinet, član IO, komisije za inventure, matematični krožek, men- tor mladinske hranilnice, sestava urnika, tajnik po- družnice OO sindikata
18. Zorec Anton, ing. kemije	1963	kemija	4. b	fi.: 2.a ² ₃ , 2.b ² ₃ , 2.c ² ₃ , 2.d ² ₃ , 2.e ² ₃ , 3.a ² ₃ , 2.b ² ₃ , 3.c ² ₂ , 4.a ⁴ ₃ , 4.b ⁴ ₃	fizikalni krožek, član ko- misije za samoupravne akte
19. Žerak Zlatko, prof.	1960	biologija, kemija	1. c	bi.: 1.a ³ ₃ , 1.b ³ ₃ , 1.c ³ ₃ , 1.d ³ ₃ , 2.d ² ₂ , 3.a ² ₂ , 3.b ² ₂ , 3.c ² ₂	biološki kabinet, šahov- ski krožek, član komisije za medsebojna razmerja, predsednik komisije za inventure
20. Žmavc Ivan, prof.	1963	matematika, fizika	3. b	ma.: 1.b ³ ₃ , 1.c ⁴ ₄ , 2.b ³ ₃ , 2.d ² ₃ , 3.b ³ ₃ , 4.a ⁴ ₄ , 4.b ⁴ ₄ , 4.c ⁴ ₄ pz.: 4.abc ¹ ₂ (matematika - fizika)	matematična zbirka, pred- sednik komisije za samo- upravne akte

b) Honorarni predavatelji

21. Bratušek Renata, abs. fil. fak.	1975	nem. in angl. jezik	2. b	ne.: od 1. 1. 1975: 1.b ⁴ ₄ , 1.c ⁴ ₄ , 2.b ² ₃ , 2.c ³ ₃ , 2.d ³ ₃ , 2.e ³ ₃ , 3.c ² ₃	
22. Florjančič Franko, predm. učitelj	1964	tehn. pouk, fizika	—	tp.: 1.c ¹ ₀ , 1.d ¹ ₀ , 2.d ¹ ₀ , 2.e ¹ ₀ tv.: 1.cd ¹ ₁ , 2 skupini 2.de ¹ ₁ , 2 skupini	
23. Gojčič Alojz, dipl. polit., prof.	1966	sociologija	—	fil.: 4.a ² ₃ , 4.b ² ₃ , 4.c ² ₃	
24. Horvat Anton, prof.	1959	glasba-instrum.	—	harmonika: 2.de, 3.c 14 ur	
25. Korpar Jožica, prof.	1959	pedagogika	—	ps.: 3.a ² ₂ , 3.b ² ₂ , 3.c ² ₂	
26. Lačen Franc, predm. učitelj	1965	glasbena vzgoja	—	gv.: 1.a ¹ ₁ , 1.b ¹ ₁ , 1.c ¹ ₁ , 1.d ¹ ₁ p. zbor: 4 ure	
27. Lorgar Anton, prof.	1952	biologija, kemija	—	bi.: 2.a ² ₂ , 2.b ² ₂ , 2.c ² ₂ , 2.e ² ₂	

Zap. št.	Priimek, ime in naziv	Nastop službe	Stroka	Razrednik	Poučeval	Zadolžitve	Opombe
28.	Maučec Matija, prof.	1936	geografija, zgodovina	—	zg.: 1.b ³ , 2.d ³ , 2.e ³ , 3.c ³		
29.	Paulinič Arnold, prof.	1931	nemški in franc. jezik	—	ne.: 1.d ⁴ , 4.c ³ od 1. 1. 1975: 3.b ³ , 4.b ³		
30.	Senčar Emerik, učitelj	1936	glasba-instrument	—	kitara: 2.de 3 ure		
31.	Škrinjar Irma, predm. učitelj	1960	glasba-instrument	—	klavir: 2.de, 3.c 2 uri		
32.	Šrol-Senčar Eleonora, prof.	1945	glasba-instrument	—	klavir: 2.de, 3.c 4 ure		
33.	Vukasovič Hermina, prof. pripravnik	1971	angleški in franc. jezik	—	fr.: 1.a ³ , 1.b ³ , 2.b ³		
34.	Vuletič Sonja, predm. učitelj	1966	glasba-instrument	—	klavir: 2.de 2 uri		
35.	Michel Le Marechal, prof.	1972	lektor za franc. jezik	—	pz.: 4.abc ¹		

Administrativno in tehnično osebje

36.	Vauda Fanika, računovodkinja	1941				član IO in stanovanjske komisije	
37.	Rašl Marija, tajnica, ekonom. tehnik	1974					
38.	Peternik Viktor, hišnik	1958	kurjač			član IO in komisije za inventure	
39.	Merc Ana, snažilka	1955				član komisije za medsebojna razmerja	
40.	Rojko Jožefa, snažilka	1948					
41.	Zorec Jožefa, snažilka	1943					

DELOVNA SKUPNOST GIMNAZIJE V ŠOLSLEM LETU 1975—76

Zap. št.	Prilimek, ime in naziv	Nastop službe	Stroka	Razrednik	Poučeval	Zadolžitve	Opombe
Profesorski zbor							
a) Redno nastavljeni							
1.	Čeh Rudolf, prof. ravnatelj	1940	franc. in latin. jezik	—	fr.: 3.b ³ , 3.d ² , 4.b ² , pz.: 3.abc ¹ ₂ (latinščina)	pedagoški vodja zavoda, član IO, komisije za med- sebojna razmerja in vpis- ne komisije	
2.	Bezeljak-Glazer Branka, abs. fil. fak.	1974	slov. in srbohrv. jezik	1. d	sl.: 1.d ⁴ , 1.e ⁴ , 2.a ³ , 2.b ³ , 2.c ³	mentor MKUD, organiza- cija proslav, član komisi- je za medsebojna raz- merja	
3.	Cimerman Milan, prof.	1960	telesna vzgoja	1. a	te. (m): 1.a ² , 1.bc ² , 1.de ² , 2.a ² , 2.bcd ² , 3.ab ² , 3.cde ² , 4.abc ² te. (ž): 1.a ² , 1.b ² , 1.c ² , 1.d ² , 1.e ²	telovadna zbirka, ŠŠD, član IO	
4.	Hlupič Matilda, prof.	1960	slov. in ruski jezik	4. c	sl.: 1.c ⁴ , 2.d ³ , 3.a ⁴ , 3.c ⁴ , 4.a ⁴ , 4.c ⁴	mentor pedagoških od- delkov, predsednik komi- sije za medsebojna raz- merja	
5.	Korenjak Boris, predm. učitelj	1945	glasbena vzg., zgodovina	1. c	gu.: 1.a ¹ , 1.b ¹ , 1.c ¹ , 1.d ¹ , 1.e ¹ , 2.a ¹ , 2.b ¹ , 2.c ² , 2.d ² , 3.d ¹ , 3.c ¹ , 4.c ¹ tp.: 1.c ¹ , 2.a ¹ , 2.b ¹ tv.: 1.c ² 2 skupini, 2.ab ² 4 skupine	delavnica za tehnični po- uk, predsednik OO ZSS, namestnik člana IO	
6.	Kovačec Majda, abs. PA	1975	telesna vzgoja	—	te. (ž): 2.a ² , 2.b ² , 2.c ² , 2.d ² , 3.ab ² , 3.c ² , 3.d ² , 3.e ² , 4.ab ² , 4.c ²	ŠŠD	
7.	Kvas-Predikaka Anica, predm. učitelj	1974	geografija	3. c	ge.: 1.d ² , 1.c ² , 2.a ² , 2.b ² , 2.c ² , 2.d ² , 3.a ² , 3.b ² , 3.c ² , 3.d ² , 3.e ² , 4.a ² , 4.b ² , 4.c ²	taborniška organizacija, planinski krožek, geo- grafski krožek, član sta- novanjske komisije, član sveta srednješolskega centra	

Zap. št.	Priimek, ime in naziv	Nastop službe	Stroka	Razrednik	Poučeval	Zadolžitve	Opombe
8.	Lugarič Albin, prof.	1953	likovna vzgoja	—	lu.: 1.a ¹ , 1.b ¹ , 1.c ¹ , 1.d ¹ , 1.e ¹ , 2.a ¹ , 2.b ¹ , 2.c ² , 2.d ² , 3.d ¹ , 3.e ¹ , 4.c ¹	likovna zbirka, likovni krožek	
9.	Mesojedec-Erlih Emilija, prof.	1971	nemški in franc. jezik	3. b	ne.: 1.b ⁴ , 1.c ³ , 1.d ³ , 1.e ³ , 2.b ³ , 3.b ³ , 3.c ³ , 4.b ³ , 4.c ³	mentor skupnosti učen- cev, član komisije za medsebojna razmerja	poučuje od 6. 10. 1975
10.	Podgoršek Helena, prof.	1952	angl. in nemški jezik	2. a	an.: 1.a ⁴ , 1.d ³ , 2.a ³ , 2.c ³ , 3.a ³ , 3.d ³ , 4.a ³ , 4.bc ³	RK, član komisije za od- likovanja	
11.	Potočnik Milan, predm. učitelj	1969	tehnični pouk, fizika	1. e	fi.: 1.d ² , 1.e ² tp.: 1.a ¹ , 1.b ¹ , 1.d ¹ , 1.e ¹ , 2.c ⁰ , 2.d ⁰ tv.: 1.ab ² 4 skupine 1.de ¹ , 2.cd ⁰ 3 skupine	audiovizualna zbirka, mentor aktiva ZSMS, član komisije za samo- upravne akte	
12.	Puklavec Metka, dipl. ing., prof.	1972	kemija	2. b	ke.: 1.a ² , 1.b ² , 1.c ² , 1.d ² , 1.e ² , 2.a ³ , 2.b ³ , 2.c ³ , 2.d ³ , 3.a ¹ , 3.b ¹ , 3.c ¹ , 3.d ² , 3.e ²	kemijski praktikum, ke- mijski krožek, predsed- nik IO in namestnik ravnatelja, vodja temeljne delegacije, član sveta srednješolskega centra	
13.	Regent Jasna, prof. pripravnik	1972	franc. in ital. jezik	4. a	fr.: 1.a ³ , 1.b ³ , 1.c ³ , 2.a ² , 2.b ² , 2.c ² , 2.d ² , 3.a ³ , 3.c ³ , 3.e ² , 4.a ² , 4.c ²	organizacija gledaliških in filmskih predstav, predsednik stanovanjske komisije, član vpisne komisije	
14.	Sorec Herbert, major JLA	1938	obramba in zaščita	—	oz.: 1.a ² , 1.b ² , 1.c ² , 1.d ² , 1.e ² , 4.a ² , 4.b ² , 4.c ²	kabinet za OZ, član ko- misije za medsebojna razmerja, član komisije za odlikovanja	
15.	Šuligoj Drago, prof.	1956	slov. in srbohnv. jezik	1. b	sl.: 1.a ⁴ , 1.b ⁴ , 3. b ⁴ , 3.d ⁴ , 3.e ⁴ , 4.b ⁴	knjižnica, mladinski tisk, urednik Izvestij, član ko- misije za medsebojna razmerja, predsednik ko- misije za odlikovanja, predsednik konference delegacij srednjih šol za zbor združenega dela SO, delovni načrt šole	

16. Šuligoj Ljubica, prof. zg. in dipl. polit.	1957	zgodovina, sociologija	3. a	zg.: 2.a ² ₂ , 2.b ² ₂ , 2.c ² ₂ , 2.d ² ₂ , 3.a ³ ₂ , 3.b ³ ₂ , 3.c ³ ₂ , 4.a ³ ₂ , 4.b ³ ₂ , 4.c ³ ₂	zbirka za zgodovino in geografijo, mentor kluba OZN, šolska kronika, tehnični urednik Izvestij, predsednik komisije delavske samoupravne kontrole, sekretar OO ZKS
17. Tarbuk Jovo, dipl. sociolog	1974	sociologija	2. d	so.: 3.a ¹ ₂ , 3.b ¹ ₂ , 3.c ¹ ₂ , 3.d ¹ ₂ , 3.e ¹ ₂ , 4.a ² ₂ , 4.b ² ₂ , 4.c ² ₂ STM.: 1.d ² ₂ , 1.e ² ₂ , 2.a ² ₂ , 2.b ² ₂ , 2.c ² ₂ , 2.d ² ₂	marksistični krožek, predsednik vpisne komisije, namestnik predsed. DS
18. Tonejc Branko, predm. učitelj	1969	matematika, fizika	3. e	ma.: 1.a ³ ₃ , 1.e ³ ₃ , 2.a ³ ₃ , 2.c ³ ₃ , 2.d ³ ₃ , 3.a ³ ₃ , 3.c ³ ₃ , 3.e ³ ₃	mentor MH, sestava urnika, matematični krožek, predsednik DS, tajnik OO ZSS
19. Zorec Anton, ling. kemije	1963	kemija	3. d	fi.: 2.c ² ₃ , 2.d ² ₃ , 3.a ³ ₃ , 3.b ² ₃ , 3.c ² ₃ , 3.d ² ₃ , 3.e ³ ₃ , 4.a ⁴ ₃ , 4.b ⁴ ₃ , 4.c ³ ₃	fizikalni kabinet, fizikalni krožek, namestnik predsed. IO, član sveta srednješolskega centra, član komisije samoupravne delavske kontrole
20. Žerak Zlatko, prof.	1960	biologija, kemija	2. c	bi.: 1.a ³ ₃ , 1.b ³ ₃ , 1.c ³ ₃ , 1.d ² ₂ , 1.e ² ₂ , 2.c ² ₂ , 3.a ² ₂ , 3.b ² ₂ , 3.c ³ ₂ , 3.d ³ ₂ , 3.e ³ ₂	biološki kabinet, šahovski krožek, član komisije delavske samoupravne kontrole
21. Žmavc Ivan, prof.	1963	matematika, fizika	4. b	ma.: 2.b ³ ₃ , 3.b ³ ₃ , 3.d ³ ₃ , 4.a ⁴ ₄ , 4.b ⁴ ₄ , 4.c ³ ₃ fi.: 2.a ² ₃ , 2.b ² ₃	matematična zbirka, matematična knjiga, suplenture, član komisije za samoupravne akte

b) Honorarni predavatelji

22. Burjan Truda, predm. učitelj	1973	zgodovina, geografija	—	zg.: 1.a ² ₂ , 1.b ² ₂ , 1.c ² ₂ , 1.d ² ₂ , 1.e ² ₂	
23. Bratušek Renata, abs. fil. fak.	1975	angl. in nem. jezik	—	pz.: 3.abc ¹ ₂ , 4.ab ¹ ₂ (angleški jezik)	

do 6. 10. 1975 poučevala
namesto Mesojedec-Erlih
Emilije

Zap. št.	Preimek, ime in naziv	Nastop službe	Stroka	Razrednik	Poučeval	Zadolžitve	Opombe
24.	Gojčič Alojz, prof., dipl. polit.	1966	sociologija	—	fil.: 4.a ² , 4.b ³ , 4.c ³		
25.	Horvat Anton, prof.	1959	glasba-instrument	—	harmonika: 3.de, 4.c	7 ur	
26.	Korpar Jožica, prof.	1959	pedagogika	—	ps.: 3.a ² , 3.b ² , 3.c ² , 3.d ² , 3.e ² ped.: 4.c ¹		
27.	Longer Anton, prof.	1952	biologija, kemija	—	bi.: 2.a ² , 2.b ² , 2.d ²		
28.	Maučec Matija, prof.	1936	geografija, zgodovina	—	ge.: 1.a ¹ , 1.b ¹ , 1.c ¹ zg.: 3.d ³ , 3.e ³		
29.	Paulinič Arnold, prof.	1931	nemški in franc. jezik	—	ne.: 2.c ³ , 2.d ³ , 3.d ³ , 3.e ³		
30.	Purgaj Sonja, predm. učitelj	1974	matematika, fizika	—	ma.: 1.b ³ , 1.c ³ , 1.d ³		
31.	Senčar Emerik, učitelj	1936	glasba-instrument	—	kitara: 3.de	1 ura	
32.	Šrol-Senčar Eleonora, prof.	1945	glasba-instrument	—	klavir: 3.de, 4.c	2 uri	
33.	Tomšič Tatjana, predm. uč.	1939	glasba-instrument	—	klavir: 3.de, 4.c	1 ura	
34.	Velikonja Anton, prof.	1962	pedagogika	—	STM.: 1.a ² , 1.b ² , 1.c ²		
35.	Vukasovič Hermina, prof. pripravnik	1971	angl. in franc. jezik	—	fr.: 2.a ² , 2.b ²		od aprila 1976 dopolnjevala obvezo
36.	Vuletič Sonja, predm. učitelj	1966	glasba-instrument	—	klavir: 3.de	1,5 ure	
37.	Esteoule Marie-Helene, prof.		lektor za franc. jezik	—	fr.: 3.a ¹ , 3.b ¹ , 4.a ¹ , 4.b ¹		

Administrativno in tehnično osebje

38. Kalem Slavica, tajnica, ekonom. teh.	1975			nastopila službo 14. 11. 1975
39. Klajderič-Rašl Marija, računovodja, ekonom. teh.	1974			predsednik komisije za samoupravne akte, bla- gajnik OO ZSS od 1. 10. 1975 računovodkinja
40. Kumer Marija, abs. PA — laborant	1975	biologija, kemija	— pz.: 3.abc ¹ / ₂ , 4.ab ¹ / ₂ (biologi- ja, kemija)	član stanovanjske komi- sije
41. Vauda Fanika, računovodja	1941			upokojena 1. 10. 1975
42. Peternik Viktor, hišnik	1958	kurjač		namestnik člana IO
43. Merc Ana, snažilka	1955			član IO
44. Rojko Jožefa, snažilka	1948			
45. Svenšek Jelka, snažilka	1958			

PERSONALNE SPREMEMBE IN BOLEZENSKI DOPUSTI

ŠOLSKO LETO 1974/75:

1. Nameščenici:

Bezeljak Branka, abs. fil. fak., je bila nameščena 1/9-1974 kot predavateljica za slovenski jezik. Nameščena je bila za nepoln delovni čas; delovno razmerje: določen čas.

Caf Elizabeta, snažilka, je bila nameščena 26/8-1974; delovno razmerje: določen čas.

Kvas Anica, abs. fil. fak., je bila nameščena 1/9-1974 kot predavateljica za geografijo. Delovno razmerje: določen čas.

Raši Marija, ekonomski tehnik, je bila nameščena 1/8-1974 kot tajnik šole.

Svenšek Jelena, končana OŠ, je bila nameščena 25/8-1975 kot snažilka.

Tarbuk Jovo, prof., je bil nameščen 1/9-1974 kot predavatelj za sociologijo in STM.

Zorec Anton, ing. kemijske tehnologije, je bil nameščen 1/9-1974 kot predavatelj za fiziko; delovno razmerje: določen čas.

Bratušek Renata, abs. fil. fak., je bila nameščena 1/1-1975 kot predavatelj za nemški jezik; delovno razmerje: določen čas.

2. Zunanji sodelavci:

Florjančič Franko, predmetni učitelj, je poučeval tehnično vzgojo od 1/9-1975 kot honorarni predavatelj.

Gojčič Alojz, prof., je poučeval filozofijo od 1/9-1974 do 30/6-1975 kot honorarni predavatelj.

Horvat Anton, prof., je poučeval harmoniko od 1/9-1974 do 30/6-1975 kot honorarni predavatelj.

Korpar Jožica, prof., je poučevala psihologijo od 1/9-1974 do 30/6-1975 kot honorarni predavatelj.

Lačen Franc, predm. učitelj, je poučeval glasbeno umetnost in vodil pevski zbor od 1/9-1974 do 30/6-1975 kot honorarni predavatelj.

Lorger Anton, prof., je poučeval biologijo od 1/9-1974 do 30/6-1975 kot honorarni predavatelj.

Maučec Matija, prof., je poučeval zgodovino od 1/9-1974 do 30/6-1975 kot honorarni predavatelj.

Paulinič Arnold, prof., je poučeval nemški jezik od 1/9-1974 do 30/6-1975 kot honorarni predavatelj.

Senčar Emerik, strokovni učitelj, je poučeval kitaro od 1/9-1974 do 30/6-1975 kot honorarni predavatelj.

Šrol-Senčar Ela, prof., je poučevala klavir od 1/9-1974 do 30/6-1975 kot honorarni predavatelj.

Škrinjar Irma, predm. učit., je poučevala klavir od 1/9-1974 do 30/6-1975 kot honorarni predavatelj.

Vukasovič Hermina, prof., je poučevala francoški jezik od 1/9-1974 do 30/6-1975 kot honorarni predavatelj.

Vuletič Sonja, pred., učit., je poučevala klavir od 1/9-1974 do 30/6-1975 kot honorarni predavatelj.

Michel le Marechal, lektor, je poučeval francoški jezik od 1/9-1974 do 30/6-1975 kot honorarni predavatelj.

Ilovar Zora, predm. učit., vodja gospodinjstvskega tečaja od 20/6 do 29/6-1975 kot honorarni predavatelj.

3. Prenehanje delovnega razmerja:

Caf Elizabeta, snažilka, je zapustila zavod 10/7-1975; odšla v Zdravstveni dom — zobna ambulanta.

Cimerman Slavko, abs. PA, je zapustil zavod 18/7-1975 zaradi odhoda v JLA.

Zorec Jožefa, snažilka, je zapustila zavod 1/4-1975 zaradi invalidske upokojitve.

4. Bolezenski dopusti:

Caf Elizabeta, snažilka, od 20/3 do 31/3-1975 in od 11/6 do 12/6-1975.

Cimerman Slavko, abs. PA, od 6/1 do 10/1-1975 in od 15/1 do 23/1-1975.

Čeh Rudolf, prof., od 4/11 do 14/11-1974.

Hlupič Matilda, prof., 24/1-1975 in od 1/4 do 2/4-1975.

Kvas Anica, abs. fil. fak., od 28/10 do 23/11-1974.

Mesojedec-Erlih Emilija, prof., od 1/1-1975 do 3/9-1975 — porodniški dopust.

Vauda Fanika, računovodja, od 1/10 do 30/10-1974, od 1/11 do 30/11-1974 do 1/3 do 31/3-1975.

Zorec Jožefa, snažilka, od 1/9-1974 do 1/4-1975.

Žerak Zlatko, prof., 23/1-1975, od 3/2 do 6/2-1975 in od 18/2 do 20/2-1975.

ŠOLSKO LETO 1975/76:

1. Nameščenici:

Kalem Slavica, ekonomski tehnik, je bila nameščena 15/11-1975 kot tajnik šole (pripravnik 6 mesecev).

Kovačec Marija, predm. učit., je bila nameščena 1/10-1975 kot predavateljica telesne vzgoje; delovno razmerje: določen čas.

Kumer Marija, abs. PA, je bila nameščena 1/9-1975 kot laborant za biologijo in kemijo; delovno razmerje: določen čas.

Potočnik Milan, predm. učit., je bil nameščen 1/9-1975 kot predavatelj fizike in tehničnega pouka.

Klajderič-Rašl Marija, ekonomski tehnik, je bila nameščena 1/10-1975 kot računovodja.

2. Zunanji sodelavci:

Bratušek Renata, abs. fil. fak., je poučevala praktična znanja iz angleškega jezika kot honorarni predavatelj od 1/9-1975 do 30/6-1976.

Burjan Truda, predm. učit., je poučevala zgodovino od 1/9-1975 do 30/6-1976 kot honorarni predavatelj.

Gojčič Alojz, prof., je poučeval filozofijo od 1/9-1975 do 30/6-1976 kot honorarni predavatelj.

Horvat Anton, prof., je poučeval harmoniko od 1/9-1975 do 30/6-1976 kot honorarni predavatelj.

Korpar Jožica, prof., je poučevala psihologijo in pedagogiko od 1/9-1975 do 30/6-1976 kot honorarni predavatelj.

Lorger Anton, prof., je poučeval biologijo od 1/9-1975 do 30/6-1976 kot honorarni predavatelj.

Maučec Matija, prof., je poučeval zgodovino in geografijo od 1/9-1975 do 30/6-1976 kot honorarni predavatelj.

Paulinič Arnold, prof., je poučeval nemški jezik od 1/9-1975 do 30/6-1976 kot honorarni predavatelj.

Purgaj Sonja, predm. učit., je poučevala matematiko od 1/9-1975 do 30/6-1976 kot honorarni predavatelj.

Senčar Emerik, strok. učitelj, je poučeval kitaro od 1/9-1975 do 30/6-1976 kot honorarni predavatelj.

Šrol-Senčar Ela, prof., je poučevala klavir od 1/9-1975 do 30/6-1976 kot honorarni predavatelj.

Tomšič Tatjana, predm. učit., je poučevala klavir od 1/9-1975 do 30/6-1976 kot honorarni predavatelj.

Velikonja Anton, prof., je poučeval STM od 1/9-1975 do 30/6-1976 kot honorarni predavatelj.

Vukasovič Hermina, prof., je poučevala francoski jezik od 1/9-1975 do 1/4-1976 kot honorarni predavatelj in od 1/4 do 31/8-1976 je dopolnjevala učno obveznost za 4 pedagoške ure.

Vuletič Sonja, predm. učit., je poučevala klavir od 1/9-1975 do 30/6-1976 kot honorarni predavatelj.

Exel Marie-Helene, lektorica, je poučevala francoski jezik od 1/9-1975 do 30/6-1976 kot honorarni predavatelj.

Tomažič Tatjana, predm. učit., je poučevala na smučarskem tečaju od 26/1 do 1/2-1976 kot honorarni predavatelj.

Gerlovič Dušan, predm. učit., je poučeval na smučarskem tečaju od 26/1 do 1/2-1976 kot honorarni predavatelj.

Meglič Stanko, predm. učit., je poučeval obrambo in zaščito (intenzivni pouk) 28/2, 6/3 in 20/3-1976 kot honorarni predavatelj.

Bezjak Franc, predm. učit., je poučeval OZ (intenzivni pouk 28/2, 6/3 in 20/3-1976 kot honorarni predavatelj.

Saupperl Ciril, predm. učit., je poučeval na plavalnem tečaju od 5/6 do 15/6-1976 kot honorarni predavatelj.

Saupperl Breda, predm. učit., je poučevala na plavalnem tečaju od 5/6 do 15/6-1976 kot honorarni predavatelj.

Breznik Drago, predm. učit., je poučeval na plavalnem tečaju od 5/6 do 15/6-1976 kot honorarni predavatelj.

Ilovar Zora, predm. učit., je poučevala na kuharskem tečaju od 16/6 do 26/6-1976 kot honorarni predavatelj.

3. Prenehanje delovnega razmerja:

Bratušek Renata, abs., fil. fak., je zapustila zavod 6/10-1975 zaradi nadaljnega študija.

Vauda Fanika, računovodja, je zapustila zavod 1/10-1975 zaradi upokojitve.

4. Bolezenski dopusti:

Čeh Rudolf, prof., od 15/10 do 31/10-1975.

Cimerman Milan, prof., od 25/3 do 31/3-1976 in od 1/4 do 2/4-1976.

Kalem Slavica, tajnica, od 16/3 do 21/3-1976.

Korenjak Boris, predm. uč., od 16/3 do 18/3-1976.

Kvas-Predikaka Anica, abs. fil. fak., od 9/12 do 31/12-1975 in od 1/1 do 31/1-1976.

Kumer Marija, abs. PA, od 12/3 do 17/3-1976.

Potočnik Milan, predm. učit., od 10/3 do 16/3-1976.

Svenšek Jelka, snažilka, od 15/8 do 31/8-1976.

Šuligoj Drago, prof., od 5/2 do 28/2-1976.

Šuligoj Ljubica, prof., od 16/3 do 20/3-1976.

Zmavc Ivan, prof., od 17/11 do 30/11-1975 in od 1/12 do 17/12-1975.

PREDMETNIK V PETDNEVNEM DELOVNEM TEDNU ZA ŠOLSKO LETO 1974—1975

a) splošna smer

Predmet	Razred				Skup. štev. teden. ur v letnikih
	1.	2.	3.	4.	
Slovenski jezik s književnostjo	3 4	4 3	4 3	4 4	14,5
Zgodovina	2 2	3 2	3 2	3 2	9,5
Uvod v sociologijo s tem. družb. pol. ured.	— —	— —	1 2	2 2	3,5
Samouprav. s temelji marksizma	2 2	— —	— —	— —	2
Temelji filozofije	— —	— —	— —	2 3	2,5
Psihologija	— —	— —	2 2	— —	2
Osnove umet. vzgoje	2 2	2 2	— —	— —	4
Prvi tuji jezik	4 3	2 3	2 3	2 3	11
Drugi tuji jezik	3 2	2 3	3 3	2 2	10
Geografija	2 1	2 2	2 1	2 1	6,5
Matematika	3 3	3 3	3 3	4 4	13
Fizika z astronom.	— —	2 3	2 3	4 3	8,5
Biologija z geologijo	3 3	2 2	3 2	— —	7,5
Kemija	2 2	3 2	2 1	— —	6
Telesna vzgoja	2 3	2 2	2 2	2 2	8,5
Tehnična vzgoja z delom v proizvodnji	2 3	3 3	— —	— —	5,5
Praktična znanja	— —	— —	1 2	1 2	3
Obramba in zaščita	— —	— —	1 2	2 2	3,5
Skupaj:	30 30	30 30	31 31	30 30	121

Opomba: V rubriki razred 1. 2. 3. 4. pomeni prva številka število učnih ur v prvi, druga številka pa število učnih ur v drugi poldekadi.

b) pedagoška smer

Predmet	Razred				Skup. štev. teden. ur v letnikih
	1.	2.	3.	4.	
Slovenski jezik	3 4	4 3	4 3	4 4	14,5
Zgodovina	2 2	3 2	2 3	3 2	9,5
Uvod v sociologijo s temelji družb. pol. ureditve	— —	— —	1 2	2 2	3,5
Samouprav. s temelji marksizma	2 2	— —	— —	— —	2
Temelji filozofije	— —	— —	— —	2 3	2,5
Pedagogika	— —	— —	— —	1 2	1,5
Psihologija	— —	— —	2 2	— —	2
Likovna vzgoja	2 2	2 2	1 1	1 1	6
Glasbena vzgoja	1 1	2 2	1 1	1 1	5
Prvi tuji jezik	4 3	3 3	2 3	3 3	12
Drugi tuji jezik	3 2	2 3	3 3	2 2	10
Geografija	2 1	2 2	2 1	2 1	6,5
Matematika	4 4	3 3	3 3	3 3	13
Fizika	— —	2 3	3 2	3 3	8
Kemija	2 2	3 2	2 2	— —	6,5
Biologija	3 3	2 2	3 2	— —	7,5
Telesna vzgoja	2 3	2 2	2 2	2 2	8,5
Tehnična vzgoja	1 2	1 2	— —	— —	3
Obramba in zaščita	— —	— —	1 2	2 2	3,5
Skupaj:	31 31	31 31	32 32	31 31	125

PREDMETNIK V PETDNEVNEM DELOVNEM TEDNU ZA ŠOLSKO LETO 1975—1976

a) splošna
smer

Predmet	Razred				Skup. štev. teden. ur v letnikih
	1.	2.	3.	4.	
Slovenski jezik s književnostjo	3 4	3 3	4 3	4 4	14
Zgodovina	2 2	2 2	3 2	3 2	9
Uvod v sociologijo	— —	— —	1 2	2 2	3,5
s temelji družb. politične ureditve	— —	— —	— —	— —	4
Samouprav. s temelji marksizma	2 2	2 2	— —	— —	4
Temelji filozofije	— —	— —	— —	2 3	2,5
Psihologija	— —	— —	2 2	— —	2
Likovna vzgoja	1 1	1 1	— —	— —	2
Glasbena vzgoja	1 1	1 1	— —	— —	2
Prvi tuji jezik	4 3	2 3	2 3	2 3	11
Drugi tuji jezik	3 2	2 2	3 3	2 2	9,5
Geografija	2 1	2 1	2 1	2 1	6
Matematika	3 3	3 3	3 3	4 4	13
Fizika z astronomijo	— —	2 3	2 3	4 3	8,5
Biologija z geologijo	3 3	2 2	3 2	— —	7,5
Kemija	2 2	3 2	2 1	— —	6
Telesna vzgoja	2 3	2 2	2 2	2 2	8,5
Tehnična vzgoja	— —	— —	— —	— —	—
z delom v proizvodnji	2 3	3 3	— —	— —	5,5
Praktična znanja	— —	— —	1 2	1 2	3
Obramba in zaščita	2 2	— —	— —	2 2	4
Skupaj :	32 32	30 30	30 29	30 30	121,5

Opomba: V rubriki razred 1. 2. 3. 4. pomeni prva številka število učnih ur v prvi, druga številka pa število učnih ur v drugi poldekadi.

b) pedagoška
smer

Predmet	Razred				Skup. štev. teden. ur v letnikih
	1.	2.	3.	4.	
Slovenski jezik	4 4	3 3	4 3	4 4	14,5
Zgodovina	2 2	2 2	2 3	3 2	9,0
Uvod v sociologijo	— —	— —	1 2	2 2	3,5
s temelji družb. politične ureditve	— —	— —	— —	— —	4
Samouprav. s temelji marksizma	2 2	2 2	— —	— —	4
Temelji filozofije	— —	— —	— —	2 3	2,5
Pedagogika	— —	— —	— —	1 2	1,5
Psihologija	— —	— —	2 2	— —	2
Likovna umetnost	1 1	2 2	1 1	1 1	5
Glasbena umetnost	1 1	2 2	1 1	1 1	5
Prvi tuji jezik	3 3	3 3	2 3	3 3	11,5
Drugi tuji jezik	— —	2 2	2 2	2 2	6
Geografija	2 2	2 1	2 1	2 1	6,5
Matematika	3 3	3 3	3 3	3 3	12
Fizika	2 2	2 3	3 2	3 3	10
Kemija	2 2	2 2	2 2	— —	6,0
Biologija	2 2	2 2	3 2	— —	6,5
Telesna vzgoja	2 2	2 2	2 2	2 2	8
Tehnična vzgoja	2 2	1 2	— —	— —	3,5
Obramba in zaščita	2 2	— —	— —	2 2	4
Skupaj :	30 30	30 31	30 29	31 31	121

KRONIKA

a) za šolsko leto 1974/75

2. september: Začetek pouka, otvoritvena konferenca, razdelitev nalog; vpisanih 397 dijakov; uveden kabinetni pouk tudi za družboslovne predmete in tuje jezike;

6. september: Kranjsko gledališče se je predstavilo s Svetinovo Ukano;

13. september: Šolska filmska predstava slovenskega omnibusa Tri zgodbe;

17. september: Polnoletni dijaki so izvolili 9 delegatov v temeljno delegacijo šole;

19. september: OO ZK je sprejela akcijski načrt; IO je kooptiral nove člane v samoupravne organe, ki jih je DS še isti dan potrdila; konferenca učiteljskega zbora o uvajanju kongresnih partijskih sklepov v učnovzgojni proces;

20. september: Ogled zagrebškega velesejma; 26. september: Letna konferenca ZSMS, roditeljski sestanki za prve razrede;

27. do 29. septembra: Stokovna ekskurzija članov DS v Avstrijo in ZRN, ogled Dachaua, Münchna, Berchtesgadna.

5. oktober: Kviz tekmovanja TVD Partizan v Gorišnici se je udeležila gimnazijska ekipa in dosegla 1. mesto;

V oktobru: Priprave na združitev srednjih šol in dijaškega doma v SOZD;

8. oktober: Športni dan — orientacijski pohod;

24. oktober: DS je sprejela dopolnila k statutu na podlagi zakona o šolstvu; formiran je svet staršev; zbor DS se je razširil z zunanjimi sodelavci; sprejet je bil pravilnik o dijaški samoupravi; 1. zbor roditeljske skupnosti; sestanek sveta staršev in razredni roditeljski sestanki;

Dramska skupina je na proslavi slovenskega kulturnega praznika 6. 2. 1975 recitirala v Klubu mladih Prešernovo Zdravljico v režiji Marjana Kovača

Sodelovanje gimnazijske ekipe na tradicionalnem ptujskem karnevalu 9. 2. 1975

25. oktober: Proslava ob dnevu OZN v Klubu mladih;

31. oktober: Komemoracija pred spominsko ploščo v šoli in na pokopališču;

7. november: Letni občni zbor ŠSD;

12. november: DS je sklenila podpisati samoupravni sporazum o ustanovitvi SOZD; priprave na adaptacijo sanitarij;

14. november: 1. redovalna konferenca, uspeh 55,6 %;

19. november: Na javni tribuni je govorila dijakom o zgodovini komunističnega gibanja Ljubica Šuligoj, o vlogi ZK pa tov. Gojčič;

27. november: Podpisan samoupravni sporazum o formiranju SOZD Srednješolski center Ptuj;

28. november: Razredne proslave ob dnevu republike; dijaki so nastopili s programom tudi v Kmetijskem kombinatu in v TAP;

10. december: DS je imenovala svoje zastopnike v Svet SOZD;

12. december: Ustanovitev MKUD na šoli; konferenca učiteljskega zbora je razpravljala o vedno slabših učnih uspehih; DS je pristopila k SIS za osnov. izobraževanje, telesnokulturno, zdravstve-

no, kulturno, stanovanjsko, raziskovalno skupnost, socialno skrbstvo, otroško varstvo; za vodjo delegacije SIS je bila izvoljena Branka Bezeljak-Glazer;

16. december: Podpisan samoupravni sporazum o pristopu k SIS; za gimnazijo je sporazum podpisala Anica Kvas-Predikaka;

19. december: Sekretar medobčinskega sveta ZKS Slavko Soršak je govoril dijakom o samoupravnih odnosih na šoli;

20. december: Dan odprtih vrat za četrtošolce na mariborskih višjih in visokih šolah;

26. december: Dijaška filmska predstava Uziška republika; občni zbor sindikalne podružnice, na kateri je bil za predsednika izvoljen Boris Korenjak; DS je sklenila, da izdela stabilizacijski načrt; sprejete so bile naloge o SLO;

30. december: Novoletna jelka po razredih; ŠSD je doseglo 1. mesto na novoletnem turnirju;

8. januar: Zavod za zaposlovanje je anketiral dijake četrtilih razredov o poklicni usmeritvi;

od 13. do 30. januarja: Zbiranje oblačil in šolskih potrebščin za haloške otroke;

»Partizanski miting« dramske skupine v režiji Marjana Kovača v Narodnem domu ob ptujskem krajevnem prazniku 8. 5. 1975

14. januar: Prvi razširjeni partijski sestanek SOZD in političnega aktiva; sestanku je prisostvoval tov. Popit, predsednik CK ZKS;

17. januar: Sestanku OO ZK, ki je štela 58 članov, so prisostvovali seminaristi iz drugih osnovnih organizacij;

22. januar: Polletna redovalna konferenca, na kateri je bilo ugotovljeno, da je učni uspeh padel za 5 % v primerjavi z lanskim letom, saj je znašal le 62 %;

23. januar: Ptujski študentje so se srečali s četrtošolci in jih seznanili s študijem na fakultetah;

24. januar: Na javni tribuni je govoril dijakom o problemih gospodarstva ing. Milan Knežević; razdelitev polletnih spričeval; pričetek polletnega odmora, ki je trajal do 3. februarja;

27. januar: Od tega dne do 3. februarja so se drugošolci pedagoške smeri udeležili obveznega smučarskega tečaja na Ribniški koči;

5. februar: Na Prešernovi proslavi v Narodnem domu so nastopili dijaki z recitalom v režiji Marjana Kovača;

9. februar: Pustnega karnevala se je udeležila tudi skupina gimnazijcev, ki je zasedla 5. mesto;

10. februar: Sprejet stabilizacijski plan za leto 1975 po kriterijih splošne štednje;

12. februar: Informativni dan za četrtošolce v Ljubljani;

15. februar: Maturantski ples v Kidričevem pod pokroviteljstvom trgovskega podjetja Mercator — Panonija Ptuj;

25. februar: Komisija za medsebojna razmerja je razpravljala o razpisu delovnih mest, upoštevajoč tudi moralno-politične kriterije; DS je sprejela zaključni račun za leto 1974;

4. marec: Umrli Ivan Krajncič, ravnatelj gimnazije v letih 1949 do 1957;

7. marec: Šolska proslava ob dnevu žena;

9. marec: »Didake« v Nürnbergu se je udeležil Drago Šuligoj;

13. marec: Pripadniki JLA so predvajali dijakom v risalnici film »Operacija Beograd«; konferenca učiteljskega zbora in seja DS;

14. marec: Tretješolci so bili na strokovni kemijski ekskurziji v Lendavi;

15. marec: Občinsko tekmovanje klubov OZN, na katerem je zmagala gimnazijska ekipa;

19. marec: Pouku biologije je prisostvovala pedagoška svetovalka Romana Jazbec;

20. marec: Šolska filmska predstava »Kabaret«; konferenca učiteljskega zbora, na kateri je bilo sklenjeno, da naj se letošnje šolske ekskurzije posvetijo 30-letnici osvoboditve;

22. marec: Tekmovanje srednješolcev SRS v matematiki, ki se ga je med 21 najboljšimi udeležila tudi naša dijakinja iz 1. a Habjanič Brigita; regionalno tekmovanje klubov OZN, na katerem se je gimnazijska ekipa uvrstila na republiško tekmovanje;

27. marec: Zbor roditeljske skupnosti (slab uspeh, zdravo okolje, mladinske delovne akcije);

29. marec: Kulturni maraton ptujskih in murskosoboških srednješolcev v Klubu mladih;

4. april: Sprejem Titove štafete;

6. april: Taborniki na Mali kopi;

7. april: Zbiranje papirja v okviru akcije RK;

8. april: Cepljenje četrtošolcev proti TBC;

10. april: Moška gimnazijska vrsta je zasedla na področnem prvenstvu 2. mesto, ženska vrsta pa 4. mesto; na občinskem tekmovanju v košarki so gimnazijci in gimnazijke zasedle 1. mesto; seja DS, na kateri je bilo sklenjeno, da je treba pripraviti pravilnik o delitvi dohodka in OD; izšla je 69. številka Izvestja, posvečena 60-letnici Du-

šana Kvedra; 3. redovalna konferenca (uspeh 52,2 %);

12. april: Občinska proslava ob Kvedrovi 60-letnici v kino dvorani; razstava o Kvedrovem življenju in odkritje spominske plošče Dušanu Kvedru na hiši, to je na Potrčevi 32, kjer je Kveder preživel svoja dijaška leta;

14. april: Mladinsko kviz tekmovanje o Dušanu Kvedru, na katerem je zmagala gimnazijska ekipa;

15. april: Šolska proslava, posvečena Dušanu Kvedru;

23. april: DS je sprejela pravilnik o delitvi dohodka in OD po merilih sindikalne liste; konstituiran odbor za družbeno samozaščito;

24. april: Dijaki so si ogledali poučne filme o varstvu okolja;

25. april: Dijaška akcija — čiščenje okolja;

26. april: Pod pokroviteljstvom Obč. komiteja ZK »Pohod po poteh revolucije« v Mostje, kjer je 8. avgusta 1942 padla Slovenskogoriška četa; na proslavi je bilo sprejetih v ZK tudi 10 gimnazijcev;

5. maj: DS je potrdila odbor za samozaščito, ki je postal hkrati tudi odbor za SLO; izvoljena je bila komisija za odlikovanje;

7. maj: Komisija za medsebojna razmerja je razpravljala o sprejemu novih učnih moči;

Pohod maturantov po ptujskih ulicah junija 1975

8. maj: Ob dnevu osvoboditve Ptuja je bilo svečano zasedanje skupščine Krajevne skupnosti; gimnazijci so nastopili s partizanskim mitingom;

9. maj: Šolska proslava ob dnevu zmage v Narodnem domu;

10. maj: Pohod dijakov »Ob žici okupirane Ljubljane«;

15. maj: Na konferenci učiteljskega zbora smo obravnavali nove predpise;

17. maj: Dan prosvetnih delavcev; govoril je član CK ZKS Emil Rojc;

23. maj: Gimnazijski pevski zbor je gostoval v Ljutomeru;

27. maj: Razredni roditeljski sestanki; zdravniški pregledi dijakov;

28. maj: Občni zbor šolske mladinske hranilnice pri LB;

30. maj: Ekskurzije dijakov, posvečene 30-letnici osvoboditve;

4. junij: Dijaška gledališka predstava »Ifigenija na Tavridi«;

5. junij: Zaključek pouka za četrtošolce;

6. junij: Športni dan; fantje so pomagali mladinski delovni brigadi v Majšperku;

11. junij: Srečanja najboljših srednješolcev se je udeležilo 6 dijakov naše šole;

16. junij: Popravni izpiti za četrtošolce;

18. junij: Dijaška filmska predstava »Povest o dobrih ljudeh«; 1. seja izpitnega odbora za zaključni izpit, h kateremu se je prijavilo 65 kandidatov; zaključek pisnega dela zaključnega izpita;

19. junij: Zaključna redovalna konferenca (uspeh 76 %), na kateri so bili predlagani najboljši dijaki za nagrade in pohvale;

od 20. do 30. junija: Drugošolci na proizvodnem delu;

od 21. do 24. junija: Ustni del zaključnega izpita;

24. junij: Konec zaključnega izpita, ki ga je izdelalo 57 kandidatov; valeta na Poštarskem domu na Pohorju;

26. junij: Zaključna šolska slovesnost v Narodnem domu; razdelitev spričeval; sprejem novincev (85 za splošno in 69 za pedagoško smer); konferenca učiteljskega zbora, na kateri je bilo sklenjeno, da bo treba v prihodnjem šolskem letu nujno pričeti tudi s popoldanskim poukom; na seji DS so bili sprejeti nekateri samoupravni akti; od 27. junija do 5. julija: Člani DS so bili na ekskurziji po Srbiji, Bolgariji in Turčiji;

Avgust: Dopolnilni pouk za dijake s popravnimi izpiti;

27. avgust: Konferenca učiteljskega zbora; pričetek popravnih izpitov; komisija za medsebojna razmerja je sprejela nove delavce.

b) za šolsko leto 1975/76

1. september: Konferenca učiteljskega zbora — razvrstitev oddelkov; zaradi povečanega števila novincev je bilo oblikovanih 17 oddelkov, zato smo pričeli s popoldanskim poukom;

3. september: Umrli v Ljubljani prof. Branko Prekoršek, ravnatelj na naši gimnaziji v šol. letu 1948/49;

15. september: Pričetek jesenskega dela zaključnega izpita;

17. september: Polnoletni dijaki so izvolili 9-člansko delegacijo v temeljno delegacijo šole; seja DS;

18. september: Roditeljski sestanek za 1. razrede; delegacija 18 dijakov s tov. Bezeljakovo in Puklavčevo je odpotovala na občinsko proslavo pobratenega Arandelovca in se tam predstavila s kulturnim programom;

24. september: Športni dan vseh srednješolcev — tekmovanje v športnih igrah;

25. september: Konferenca učiteljskega zbora in seja DS (vrednotenje nadurnega dela);

1. oktober: Upokojila se je tov. Fanika Vauda, računovodkinja in izredno požrtvovalna delavka v našem kolektivu; manifestativni pohod mladine po ptujskih ulicah zaradi fašističnega terorja v Španiji;

7. oktober: Krvodajalska akcija za polnoletne dijake;

9. oktober: Letna šolska konferenca ZSMS in sprejem akcijskega programa; seja DS (samoupravni sporazum o delitvi dohodka in OD v srednjih šolah, prenos izplačevanja OD na hranilne knjižice);

16. oktober: Konferenca učiteljskega zbora, ki je razpravljala o problemih učnovzgojnega procesa na šoli;

19. oktober: Ob 30-letnici OZN podeljeno na proslavi v Slovenjem Gradcu republiško priznanje mentorju kluba;

20. oktober: Seminar za vodstva razrednih skupnosti;

20. in 21. oktober: Zaključni izpit v oktobrskem roku;

Dijaki so si v domu JLA ogledali razstavo »Tito — strateg revolucije«;

24. oktober: Šolska proslava dneva OZN v Klubu mladih;

25. oktober: Letna volilna konferenca OO ZK (analiza dela v dveletnem obdobju, akcijski načrt); za sekretarja je bila izvoljena Ljubica Šuligo;

Gimnazijska dramska skupina je pod vodstvom Bezeljakove in Puklavčeve 18. 9. 1975 sodelovala s »partizanskim mitingom« na proslavi občinskega praznika v Arandelovcu

27. oktober: Pouku biologije je prisostvovala pedagoška svetovalka Zavoda za šolstvo, organizacijske enote Maribor, Romana Jazbec;

28. oktober: Občni zbor ŠSD;

30. oktober: Zbor dijaške šolske skupnosti; seja DS;

31. oktober: Dijaki so si ogledali v Kvedrovem paviljonu razstavo »Zadnji boji na Slovenskem 1945«, ki jo je ob 30-letnici osvoboditve pripravil Muzej revolucije iz Ljubljane; komemoracija pred spominsko ploščo v šolski avli in komemorativna svečanost pred spomenikom borcev NOV na pokopališču;

6. november: Zbor roditeljske skupnosti in sestanek sveta staršev;

8. november: Kviz oddaja RTV Ljubljana »Spoznavajmo svet in domovino« v Ptuj, na kateri so ptujski srednješolci premagali ekipo iz Ljubljane-Center;

10. november: Mladi komunisti so razpravljali v sindikalnem domu s sekretarjem CK ZKS tov. Šetincem o usmerjenem izobraževanju;

13. november: 1. redovalna konferenca (uspeh 55,5 %);

15. november: Kalem Slavica začela na šoli poskusno opravljati tajniške posle;

17. november: Direktor Kmetijskega kombinata dr. Doplihar je govoril dijakom o kmetijski politiki v občini;

20. november: OO ZK je razpravljala o 25 novih kandidatih za člane ZK in o izvajanju akcijskega programa;

27. november: DS je sprejela delovni načrt za šolsko leto 1975/76;

28. november: Šolska proslava ob dnevu republike v športni dvorani Mladika; na večerni proslavi sta nastopila združen srednješolski pevski in recitacijski zbor;

4. december: Skupnost za zaposlovanje Maribor je anketirala četrtošolce o usmerjanju v poklice; seja izvršnega odbora (priprave na volitve samoupravnih organov šole);

6. december: Obrambni dan za obveznike predmeta »obramba in zaščita«;

11. december: Konferenca učiteljskega zbora je pretresla pravilnik o ocenjevanju dijakov;

Združen pevski zbor srednjih šol pod vodstvom tov. Lačna in recitacijski zbor na občinski proslavi ob dnevu republike 18. 11. 1975 v športni dvorani »Mladika«

12. december: Pouku fizike je prisostvoval pedagoški svetovalec Zavoda za šolstvo, organizacijske enote Maribor, Franc Garb;

18. december: Samoupravnim organom se je izteklo dvoletno mandatno obdobje, zato so bili izvoljeni novi samoupravni organi, za predsednika DS Branko Tonejc;

19. december: Osrednja proslava za obveznike predmeta »obramba in zaščita« s podelitvijo knjižnih nagrad najboljšim;

20. december: Občinska proslava ob dnevu JLA, na kateri so nastopili tudi gimnazijci;

23. december: Sestanek OO ZK, na katerem so komunisti kritično ocenili delo organizacije, posameznikov in same šole;

27. december: Strokovni seminar za predavateljke kemije v Ljubljani; silvestrovanje mladincev v Narodnem domu; V jesenskih mesecih je bilo precej obolenj v učiteljskem zboru, znašli pa smo se tudi v precejšnji prostorski stiski;

8. januar: Informativni dan v Mariboru za četrtošolce;

9. januar: Razredni roditeljski sestanki;

15. januar: DS se je odločila, da najame kredit pri RIS za adaptacijo stavbe; izdelan in sprejet je bil plan potrebnih kadrov na šoli;

20. januar: Podpisan samoupravni sporazum o združevanju sredstev za SLO; na sestanku ravnateljev SOZD Srednješolski center je bila nakazana nujna potreba izgradnje srednješolskega prostora, še posebej zaradi prehoda na usmerjeno izobraževanje;

21. januar: Polletna redovalna konferenca (uspeh 68 %);

22. januar: Javna tribuna, na kateri je sekretar občinskega komiteja tov. Alojz Gojčič razpravljal z dijaki o svetovnem nazoru;

23. januar: Ptujski študentje so govorili četrtošolcem o študiju na univerzi in visokih šolah; zaključek polletja; v počitnicah so bili drugošolci na obveznem smučarskem tečaju na Peci;

1. februar: Pričetek 2. semestra;

4. februar: Zimski športni dan na Pohorju — smučanje in pohod;

7. februar: Maturantski ples v Kidričevem pod pokroviteljstvom trgovskega podjetja »Merkur«;

9. februar: Zastopniki srednjih šol in dijaškega doma so se sestali z zastopniki občinskega političnega aktiva, razpravljali o šolskem prostoru, vpisu novincev in o kadrovski problematiki; sprejet je bil sklep, da se naj prične v občini politična akcija za izvedbo referendum, s čimer bi zagotovili sredstva za izgradnjo srednješolskega centra; razredne proslave slovenskega kulturnega praznika;

12. februar: Na skupnem sestanku komunistov srednjih in osnovnih šol so se dogovorili o kriterijih kadrovanja dijakov v pedagoško gimnazijo;

14. februar: Uveden pouk predmeta »obramba in zaščita« v 2. razredu;

18. februar: Dijaška filmska predstava slovenskega filma »Med strahom in dolžnostjo«;

24. februar: DS je potrdila poročila inventurnih komisij;

26. februar: DS je sprejela zaključni račun za leto 1975;

3. marec: Komisija za medsebojna razmerja je razpravljala o razpisu delovnih mest za naslednje šolsko leto;

8. marec: Ob zaključku »Mednarodnega leta žena« je bila v Klubu mladih proslava, na kateri je nastopil dramski krožek; dijaki so si ogledali razstavo »Vlakno in izdelki«, ki jo je pripravil Pokrajinski muzej v Ptujju ob dnevu žena;

10. marec: Komemorativno srečanje v glasbeni šoli ob 10-letnici Kvedrove smrti; nastopili so tudi gimnazijci in pripadniki JLA z recitalom o delu in življenju Dušana Kvedra;

13. marec: Izbirno tekmovanje dijakov v matematiki za republiško srečanje;

14. marec: Dijaki so si ogledali opero »Gubec-beg« v zagrebški dvorani »Vatroslav Lisinski«;

18. marec: Javna tribuna, na kateri je razpravljala z dijaki o družbeni samozaščiti tov. Stane Urbančič; konferenca učiteljskega zbora (uspeh, disciplina, reforma srednjega šolstva);

19. marec: Na področnem prvenstvu srednješolcev v gimnastiki je gimnazijska moška vrsta dosegla 1. mesto;

20. marec: Na občinskem prvenstvu v košarki so dosegli gimnazijci 1. mesto;

28. marec: Na področnem prvenstvu v košarki je dosegla moška gimnazijska ekipa 1., ženska ekipa pa 2. mesto;

1. april: Zbor roditeljske skupnosti;

10. april: Na republiškem prvenstvu v gimnastiki je dosegla ženska gimnazijska vrsta 7., moška vrsta pa 9. mesto; samoupravna delavska kontrola je pregledala stanje na šoli, DS pa je sprejela ustrezne sklepe; organizacija RK v občini je izvedla akcijo zbiranja papirja; pri čiščenju okolja so sodelovali tudi gimnazijci; ekipa srednješolcev je v tekmovanju »Spoznavajmo svet in domovino« premagala tržiško ekipo in se uvrstila v finale; taborniki so se udeležili republiške taborniške akcije »Prežihovina 76«;

13. april: Oddelčne konference, ki pa niso dosegle zaželenih ciljev zaradi nekritične in neobjektivne obravnave problemov;

14. april: OO ZK je razpravljala o nalogah komunistov pri pripravah na referendum in o pripravah na mladinske delovne akcije;

15. april: 3. redovalna konferenca (uspeh 60,4 %);

16. april: Tretješolci na geološki ekskurziji v Oplotnici; Zavod za zaposlovanje Maribor, enota Ptuj, je testiral četrtošolce o usmerjanju v poklice;

17. april: Na področnem taborniškem tekmovanju v Mariboru so naši taborniki dosegli 1. mesto;

22. april: Cepljenje četrtošolcev proti tetanusu; DS je potrdila spremembe v sporazumu o delitvi dohodka, o dokvalifikaciji tistih, ki še nimajo ustrezne izobrazbe, in o poslovanju v 1. trimesečju;

25. april: Dijaki so se ob 35-letnici OF udeležili pohoda »Vsi po poteh revolucije« in obiskali spomenik Slovenskogoriške čete v Mostju; množičen pohod je organizirala Občinska konferenca SZDL; na slovesnosti je bilo sprejetih v ZK 11 gimnazijcev;

29. april: Šolska proslava ob dnevu OF in ob 1. maju;

30. april: Športni dan — medrazredna tekmovanja v športnih igrah in pohod; člani DS so odptovali na strokovno ekskurzijo v Grčijo in si ogledali antične spomenike;

5. maj: Na občinskem srednješolskem prvenstvu v rokometu je dosegla ženska gimnazijska ekipa 1., moška ekipa pa 3. mesto;

6. maj: Učiteljski zbor je razpravljala na konferenci o usmerjenem izobraževanju; dijaki so se udeležili delovnih akcij in pomagali arheologom pri novih izkopavanjih, ker je tisti prostor namenjen gradnji solidarnostnih stanovanj; komisija za medsebojna razmerja je razpravljala o prosilcih za delovna mesta v naslednjem šolskem letu;

7. maj: Na javni tribuni je ing. Miloš Polič razpravljala z dijaki o varstvu okolja; na večerni proslavi ob 100-letnici Cankarjevega rojstva je nastopil tudi gimnazijski dramski krožek;

8. maj: Proslava občinskega praznika, na kateri so nastopili naši recitatorji; na finalnem tekmovanju »Spoznavajmo svet in domovino«, je ptujska srednješolska ekipa, ki jo je vodila gimnazijska Marina Irgl, premagala ekipo iz Mozirja in tako dosegla 1. mesto;

12. maj: Na Trgu MDB je mladina pospremila zvezno Titovo štafeto; štafetno palico je prinesla tretješolka Lidija Korpar, predsednica ZSMS na gimnaziji;

17. maj: Gimnazijska dramska skupina je uprizorila v gledališču v režiji Marjana Kovača Shakespearovo dramo »Sen kresne noči«;

Prvošolci gimnazije pedagoške smeri na plavalnem tečaju v šol. letu 1975/76

20. maj: DS je sklepala o javnem posojilu za izgradnjo cest v SRS ter o pomoči prizadetemu Posočju; solidarnostna akcija bo izvedena tudi med dijaki;

22. maj: RTV Ljubljana je organizirala na dvorišču minoritskega samostana zaključno prireditev ob izteku oddaje »Spoznajmo svet in domovino« in podelila Ptujčanom nagrado za doseženo 1. mesto;

25. maj: Za dan mladosti je ŠŠD organiziralo različna tekmovanja;

26. maj: Na seji DS je bil usklajen pravilnik o delitvi OD s sindikalno listo;

28. maj: Republiško prvenstvo »znanost mladini« iz arheologije v Ljubljani; drugošolka Majda Zorec je dosegla 4., tretješolec Branko Kolarič pa 6. mesto;

28. in 29. maj: Razredne ekskurzije ob koncu šolskega leta;

4. junij: Zaključek pouka za četrtošolce;

7. junij: Redovalna konferenca za 4. razrede; učiteljski zbor je razpravljal o delu do konca šolskega leta in sprejel kriterije za vpis novincev;

9. junij: Letna šolska konferenca ZSMS;

10. junij: Šolska filmska predstava »Idealist«; 11. junij: Srečanje najboljših dijakov v republiki; v Ljubljano je odpotovalo 7 gimnazijcev;

15. junij: Popravni izpiti za četrtošolce;

16. junij: Drugošolci so odšli na obvezno delo v proizvodnjo; 1. seja izpitnega odbora za zaključni izpit ter pričetek pisnega dela zaključnega izpita;

18. junij: Plavalni športni dan v novem olimpijskem bazenu TGC in zaključek pouka; popoldne redovalna konferenca (uspeh 76,4 %);

od 18. do 23. junija: Vpis novincev;

od 20. do 23. junija: Ustni del zaključnega izpita;

24. junij: Zaključna šolska slovesnost, razdelitev spričeval, pohval in knjižnih nagrad;

od 25. junija do 2. julija: Zaključna ekskurzija tretješolcev po Jugoslaviji;

29. junij: Zaključna konferenca učiteljskega zbora; vpisati smo morali vse novince, čeprav ni bilo jasno, kako bo s prostorom in kadri; v splošno smer se je vpisalo 78, v pedagoško pa 70 dijakov; oblikovanih bo 6 prvih oddelkov in verjetno 1 dislocirani oddelek mariborske srednje medicinske šole; maturanti pedagoške smeri so odšli na 2-dnevno ekskurzijo po partizanskih krajih v Bosansko krajino; seminar v Ljubljani za učitelje pedagoških oddelkov, ki so poučevali v 1. razredih; na posvetu sekretarjev OO ZK v občini je OO ZK na gimnaziji dobila priznanje ČZP Komunist;

1. julij: Začetek adaptacijskih del v gimnazijski stavbi;

4. julij: Prvošolci pedagoške smeri odšli na obvezen plavalni tečaj v Biograd;

od 14. do 21. julija: SDK je izvedla kontrolo psovanja na šoli;

od 18. do 24. avgusta: Inštruktaža dijakov s popravnimi izpiti;

25. avgust: Konferenca učiteljskega zbora in pričetek popravnih izpitov; sklenjeno je bilo, da bo na šoli 6 prvih oddelkov (od tega 1 medicinski), oz. v celoti 20 oddelkov; za tako število dijakov pa na šoli ni dovolj kadra, zato bo treba dobiti tudi nekaj honorarnih predavateljev.

Pohod maturantov po ptujskih ulicah junija 1976

ŠOLSKE ORGANIZACIJE, DRUŠTVA IN KROŽKI

MLADINSKA ORGANIZACIJA

»Zveza socialistične mladine je družbenopolitična organizacija mladih in njihovih organizacij, ki se bori za aktivno vlogo mladine v graditvi samoupravne socialistične družbe in za doseganje idejnopolitične ter akcijske enotnosti mlade generacije na temeljih programa in politike Zveze komunistov Jugoslavije.

Neposredni predhodnik današnje Zveze mladine Slovenije je Zveza slovenske mladine, ustanovljena oktobra 1943 v Kočevski Reki kot del narodnoosvobodilnega gibanja slovenskega naroda.

V ZSMS organizirana mladina se bori za vključevanje mladine v reševanje temeljnih vprašanj razvoja samoupravnega socializma v skladu s cilji, načrtanimi v programu ZKJ ter ustavah SFRJ in SRS.« (iz statuta ZSMS)

Pri sestavi programa dela na šoli se opiramo na statut ZSMS in smernice, podane v poročilu o delu v prvem mandatu po 9. kongresu. Program mora vsebovati takšne dejavnosti:

— da si mladi ustvarijo marksistični pogled na svet in da ob njegovi ustvarjalni uporabi sprejemajo in razvijajo socialistične vrednote, zlasti vrednotenje človeka po delu, socialistično moralo, socialistično samoupravljanje, konstruktivno kritiko in samokritiko;

— da se mladina vzgaja in oblikuje v duhu socialističnega humanizma, jugoslovanske socialistične domoljubnosti in internacionalizma;

— da se mladi povezujejo in zblžujejo z mladino narodov in narodnosti Jugoslavije in manjšinami izven naše domovine;

— da se mladina aktivno vključuje v samoupravljanje na šoli in izven nje.

V šolskem letu 1974/75 in 1975/76 so se člani naše organizacije izpopolnjevali na številnih seminarjih (seminar za vodstva osnovnih organizacij in seminar za vodstva razrednih skupnosti) in javnih tribunah (zgodovina komunističnega gibanja, položaj ZK danes, naš ekonomski sistem, položaj koroških Slovencev ...).

Razen ideološkega izpopolnjevanja so se mladi šolali tudi v mladinskih delovnih akcijah kot so Brkini, Kozjansko in Haloze. V lokalni delovni brigadi so opravili okrog 2000 delovnih ur, zasluženi denar pa so namenili obnovi Kluba mladih.

Ob vseh pomembnih praznikih in spominskih dnevih smo pripravili ustrezen program. Večkrat smo se spomnili padlih profesorjev in dijakov ter jim očistili grobove.

V zadnjih letih smo se tesneje povezali s pripadniki JLA ter skupaj pripravili več tekmovanj in

kulturnih prireditev. Na šoli izdajamo glasilo Informator.

V letu 1975/76 smo največ razpravljali o preobrazbi srednjega šolstva v usmerjeno izobraževanje. Razprave so bile v vseh razredih. Da bi izboljšali samoupravne odnose na šoli, smo organizirali oddelčne konference za 1.e, 2.d, 3.b, in 4.b razred. Čeprav so bile to prve konference takšne oblike, smo vendarle ugotovili, da stopnja samoupravne osveščenosti učencev v celoti še ne ustreza stopnji in zahtevam našega samoupravnega socialističnega družbenega razvoja. Temu ustreza je tudi vsakdanja politična praksa osnovne organizacije ZSMS na šoli, ki si prizadeva, da bi mlade vključila v reševanje pomembnih vprašanj samoupravne socialistične preobrazbe učno-vzgojnega sistema.

Milan Potočnik, predm. uč.

DIJAŠKA ŠOLSKA SKUPNOST

Šolsko skupnost sestavljajo vsi učenci na šoli, njen odbor pa predsedniki razrednih skupnosti, ki iz svoje srede izberejo predsednika šolske skupnosti.

V letu 1974/75 je bil predsednik ŠS Branko Voljč, v letu 1975/76 pa Majda Rajh. Šolska skupnost ima po 1 predstavnika v DS gimnazije, v pisni komisiji, v komisiji samoupravne delavske kontrole, 3 v komisiji učencev za usklajevanje medsebojnih odnosov v učno-vzgojnem procesu, v delegaciji gimnazije, njeni predstavniki pa redno sodelujejo tudi na učno vzgojnih konferencah.

Šolska skupnost sodeluje pri organizaciji razrednih akcij in razrednih proslav, skrbi za čim boljši učni uspeh, pri čemer pa ne dosega posebnih rezultatov.

V letu 1975/76 smo pripravili poskusne oddelčne konference v 4 oddelkih. Namen teh konferenc naj bi bil ta, da bi starši, učenci in učitelji skupaj razpravljali o delu in vseh problemih na šoli ter da bi sprejeli take zaključke, ki bi vodili k napredku.

Vse oddelčne konference niso dale zaželenih rezultatov. V prihodnje jih bo treba mnogo bolje pripraviti.

Emilija Mesojedec-Erlj, prof.

ORGANIZACIJA ZVEZE KOMUNISTOV

V zadnjih dveh šolskih letih se je dejavnost OO ZK vse bolj čutila navzven. ZK je vplivala na vsa področja dejavnosti šole, se pravi, da je bila OO ZK usmerjevalec dela na šoli. Ena od bistve-

nih nalog komunistov je bilo ideološko izgraevanje dijakov. V ta namen so bile organizirane javne tribune, pripravljen je bil program za delo marksističnega krožka ter mladinskih ur po razrednih skupnostih.

Sestanki OO ZK so bili sklicani po 1-krat mesečno, po potrebi pa tudi večkrat. Delali smo v skladu z navodili in smernicami občinskega komiteja. Disciplina članov je bila na primerni ravni. Neopravičenih izostankov skorajda ni bilo in partijski sklepi so se več ali manj dobro izvajali. Navzven so člani vselej enotno nastopali.

OO ZK je ob začetku obeh šolskih let sprejela akcijski program, ki je zajemal: idejno izobraževanje njenih članov, angažiranje vseh na različnih področjih dejavnosti, razvijanje samoupravnih odnosov na šoli, seznanjanje s SLO in družbeno samozaščito, delo v razrednih skupnostih, izvenšolske dejavnosti, kadrovanje dijakov v pedagoške oddelke in povezavo z osnovnimi šolami, sodelovanje z drugimi OO ZK v SOZD, sprejemanje novih članov v ZK itd. Začrtani program se je v zadnjih dveh letih realiziral 90 %. Mislim, da smo bili uspešni pri sprejemanju novih članov. Kriteriji sprejemanja so temeljili na dotedanjem delu kandidata in njegovi zrelosti. Menim, da smo pretežno dobro kadrovali. Tako je bilo na začetku šolskega leta 1975/76 v OO ZK 53 članov, od tega 19 odraslih (17 iz DS, 2 tovariša iz glasbene šole, ki je organizacijsko vezana na gimnazijo), ostali pa so bili dijaki. Na koncu istega šolskega leta pa je OO ZK štela že 88 komunistov. Nove članke smo sprejemali po obiskanem predhodnem obveznem seminarju, in to ob dnevu republike in ob dnevu OF.

Neprestana rast članstva pa precej otežkoča delo OO ZK, zato določene probleme predhodno obravnavamo na aktivu dijakov ali na aktivu predavateljev.

Med našimi posveti velja omeniti sestanek komunistov SOZD srednjih šol, sestanek občinskega političnega aktiva na gimnaziji, ki mu je prisostvoval predsednik CK ZKS tovariš Popit, in sestanek OO ZK gimnazije, ki so mu prisostvovali nekateri udeleženci seminarja za vodstva OO ZK v občini. Prva dva sestanka, ki sta bila v januarju 1975, sta zajela problematiko šolstva, usmeritev srednjega šolstva glede na potrebe občine, opozorila pa sta tudi na hudo prostorsko in kadrovsko stisko v srednjem šolstvu v naši občini. Komunisti so tudi opozarjali na kadrovanje v pedagoški poklic, na pravilno pedagoško uravnanost otrok, ki se odločajo za pedagoški poklic. V ta namen smo sklicali sestanek s komunisti osnovnih šol, se načeloma dogovorili o skupnih akcijah, vendar menim, da do pravega sodelovanja še ni prišlo.

Ko ocenjujem delo OO ZK in sploh politično stanje na šoli, lahko ugotovim, da bistvenih odklonov ni bilo. Bolj smo se srečavali s problemom težernosti, z določeno malomeščansko miselnostjo

jo pri posameznikih ali pa tudi z določeno religiozno miselnostjo dijakov pod vplivom podeželskega okolja.

Mislím tudi, da ponekod v razrednih skupnostih komunisti ne predstavljajo hrbtenice, da so premalo zdravo revolucionarni, da bi se morali bolj angažirati na področju dijaške samouprave. Le tako bi lahko na šoli beležili tudi boljše učne rezultate.

Delo članov ZK v DS ni enakomerno porazdeljeno. Tudi naše delo v krajevni skupnosti se premalo čuti. Prvenstveno pa moramo doseči večje sodelovanje med starši, DS in dijaki — skratka, doseči na samoupravni način kvalitetnejše znanje učeče se mladine.

Ljubica Šuligoj, sekretar OO ZK

MARKSISTIČNI KROŽEK

Delo marksističnega krožka je potekalo v zadnjem času zelo intenzivno, saj je končno dobil krožek stalnega mentorja prof. Jova Tarbuka. Še posebej se je to poznalo pri kvaliteti dela.

Študijska usmeritev krožka se je precej povečala, ker je število članov naraslo preko 40 in ker je to zahtevalo tudi idejno izobraževanje mladih komunistov. Jedro krožka so sestavljali prav mladi komunisti, ki so morali biti vanj obvezno vključeni.

V krožku smo oblikovali skupine, ki so samostojno proučevale določeno gradivo, največ osnove marksistične ideologije, nato pa so na skupnem sestanku poročale o svojem študiju. Prednosti te oblike dela so predvsem v tem, da so bili člani bolje pripravljani na razpravo, ki je tako postala tudi plodnejša. Druga novost pa je bila, da so posamezniki pripravili 14-dnevna poročila o političnih dogodkih doma in v svetu ter z njimi seznanili vse člane.

Miran Lončar, 3.b

KLUB OZN

Delo kluba, ki ima na naši šoli veliko tradicijo, je tudi tokrat potekalo pod strokovnim vodstvom profesorice Ljubice Šuligoj. Prvih sestankov se je udeležilo preko 40 dijakov, pozneje pa je število nihalo med 15 in 20 zaradi problemov z urnikom. Imeli pa smo tudi to smolo, da so mnoge proslave sovpadale z dnevi, ko naj bi imeli sestanke. Kljub vsem težavam pa smo vsaj delno izpolnili plan dela. Poleg rednega spremljanja dogodkov doma in v svetu, smo pripravili tudi vrsto referatov, tako o novi meji med Jugoslavijo in Italijo, o informbiroju, Slovencih na Koroškem, o 60-letnici rojstva Dušana Kvedra itd.

Regionalno tekmovanje klubov OZN v Klubu mladih 22. 3. 1975. Na sliki gimnazijska ekipa z mentorico.

Marljivo delo članov krožka je bilo opaziti tudi ob uspešni prodaji novoletnih voščilnic UNICEF in prodaji kompletov značk OZN. Na finalnem kviz tekmovanju pa je naša ekipa zasedla 3. mesto v republiki.

Organizirali smo tudi predavanje o Sudanu, ki so se ga udeležili vsi dijaki gimnazije. Preko panoja v šolski avli smo redno obveščali dijake o političnih dogodkih doma in v svetu ter o državnih praznikih in praznikih OZN.

Miran Lončar, 3. b

MLADINSKA ORGANIZACIJA RK

V zadnjih dveh šolskih letih so bili skoraj vsi dijaki in dijakinje gimnazije člani RK.

Preko svojih razrednih zastopnikov je mladinska organizacija RK poskušala vzgojno vplivati na dijake glede čistoče v šolskih prostorih, osebne higiene in kajenja. Zastopniki dijakov so se udeležili občnega zbora in seminarja RK v občinskem merilu. V tednu zdravja so dijaki pri pouku

biologije in praktičnih znanj obravnavali temo: Varujmo oči!

Zdravi dijaki, stari nad 18 let, so se udeležili krvodajalske akcije.

Helena Podgoršek, prof.

MLADINSKO KULTURNO-UMETNIŠKO DRUŠTVO

»Svoj čas izpolni, kdor življenja moč vso žrtvuje idealom, ciljem...«, pravi Anton Aškerc.

Mladi, ki se združujemo v MKUD, smo člani dramske, literarne, likovne sekcije in pevskega zbora. Z našim delom v sekcijah želimo vsaj delno izpolniti svoj čas.

Natančneje vam bom predstavila svet, v katerega se zatekamo člani dramske sekcije.

Gledališče je za nas izobraževalna in vzgojna sila. Naša dolžnost in dolžnost slehernega posameznika je, da se te ustanove oklepa z vso ljubeznijo in zanimanjem. To so naše uvodne misli, če bi nas vprašali, kaj si predstavljamo pod besedo »gledališče« in zakaj smo se odločili za

delo v tej sekciji. Res je, da nas je večina sodelovala v takih ali podobnih skupinah že v osnovnih šolah in da se je potreba, da ljudem na tak način pripovedujemo o veselju, žalosti, trpljenju ali sreči, v nas že globoko zakoreninila. Veseli nas igranje na odru. Naša želja je, da bi kulturno življenje čim bolj približali množicam, da bi postalo domače in da bi to veličino — kulturo — tudi razumeli. Želimo tudi, da bi naša skupina uspela prikazati odraslim ljudem, da nekaj zmoremo, da nekaj znamo, da ni vse slabo, kar počenjamo in s čimer se ukvarjamo. S tem ko se trudimo na odru, da bi bile pesnikove misli tudi naše misli, in ko hočemo vzpostaviti stik s publiko, želimo vzbuditi v ljudeh čut za naravo, lepoto in ljubezen.

Kaj smo delali v šolskem letu 1974/75?

12. decembra 1974 smo imeli ustanovni občni zbor MKUD. Nato smo začeli delati v sekcijah. Dramska sekcija je pripravila številne recitale in proslave pod vodstvom režiserja Marjana Kovača in mentorice Branke Bezeljak-Glazer. Z njuno pomočjo je skupina uspela in dosegla svoj namen. Za ure in ure, za trenutke težav, ki sta jih delila z

nami, za odpoved tudi njima pripadajočega prostega časa, se zahvaljujemo. Pripravili smo recital ob slovenskem kulturnem prazniku, ob dnevu žena, ob obletnici rojstva Dušana Kvedra, literarni večer pesmi Branka Ciglerja ter recital v počastitev 30-letnice osvoboditve. Naslovili smo ga »Partizanski miting«. Za naše delo smo prejeli priznanje Občinske konference ZSMS Ptuj.

In kakšno je bilo naše delo v šolskem letu 1975/76?

V mesecu septembru smo gostovali v našem pobratenem mestu Arandelovcu in tako tudi mi prispevali svoj delež k utrjevanju bratstva in enotnosti naših narodov. V naslednjih mesecih pa smo znova začeli po starem voznem redu: recital ob 24. oktobru — dnevu OZN, ob rojstnem dnevu naše republike (pripravili smo ga v okviru SŠC), 22. december smo proslavili skupaj z vojaški vojašnice Ptuj, ob slovenskem kulturnem prazniku smo pripravili literarni večer Borove poezije, nastopili smo ob dnevu žena (obiskali Splošno bolnišnico dr. Jožeta Potrča, gostovali po krajevnih skupnostih), ob prazniku dela pa smo

Prizor iz Shakespearove komedije Sen kresne noči

Igralci z režiserjem Marjanom Kovačem in nekaterimi člani učiteljskega zbora po premieri Shakespearove komedije Sen kresne noči 19. 5. 1976

nastopili v delovnih kolektivih. Razen proslav ob praznikih smo pripravili še nekaj literarnih večerov pesmi Branka Ciglerja in nastopa po MA in OO ZSMS, predstavili smo pesnika Francija Černigoja in njegove pesmi.

Vzpostavili smo stik z drugimi srednjimi šolami in sodelovali z vojaki. Tako smo se nekajkrat v letu združili v enotno manifestacijo.

V mesecu maju je naše delo doseglo vrh, ko smo v ptujskem gledališču nastopili s Shakespearovo komedijo Sen kresne noči. V igri je sodelovalo 34 članov naše sekcije. Sicer pa smo v šolskem letu 1975/76 delali v dveh skupinah; mlajša skupina je pripravljala proslave, starejša pa je študirala igro. Danes lahko rečemo, da sta bili uspešni obe skupini.

Kakšen je naš program za vnaprej?

Pripravljali bomo programe v počastitev praznikov, se pravi nadaljevali bomo tako, kot smo navajeni. Povečali bomo sodelovanje z mladinsko klubsko skupnostjo in popestrili sodelovanje z vojaki garnizona Dušana Kvedra. In morda za zanimivost: 1974. leta nas je začelo delati v sekciji

12, danes pa je aktivnih članov dramske sekcije že 45. Prav zaradi tolikšnega števila članov bomo v sezoni 1976/77 lahko pripravili igri Petra Božiča Križišče in Zasilni izhod (naštudirala ju bo starejša skupina) ter Suhodolčanovo igro Srečna hiša Doberdan, ki nam jo bo predstavila mlajša skupina.

Delo v našem društvu nam vzame precej časa. Vendar ga zmoremo, ker je prežeto z ljubeznijo do kulture, ker iščemo v kulturnem ustvarjanju prostor za vsakega posebej in za vse skupaj. Kadar ne najdemo soglasja med svojimi prijatelji, si poiščemo tiste, ki so nam vedno zvesti: pesem mladih src, risbe in svet slik prijateljev.

Nada Topolovec, 2. b

LIKOVNI KROŽEK

Likovni krožek je tudi v zadnjih dveh šolskih letih uspešno nadaljeval z likovno estetsko vzgojo mladih talentov.

V krožku je delovalo 9 dijakov. Sestajali smo se vsakih štirinajst dni in delali po dve uri skupaj. Program likovnega dela je bil usmerjen v

spoznavanje osnovne zakonitosti risbe, kompozicije, konstrukcije, proporcij in gibov človeškega telesa. Dijaki so se seznanili z različnimi slikarskimi tehnikami.

V šolskem letu 1975/76 so v Klubu mladih razstavljali risbe, akvarele in grafike dijaki: Gorjup, Gnilšek, Voda in Rihtar. Sodelovali so tudi na razstavi ob slovenskem kulturnem prazniku »Mladi Prešernu« na mladinskem razstavišču »Avla« I. gimnazija Maribor. Svoja dela so razstavljali dijaki: Jager, Rihtar, Gorjup, Voda.

Albin Lugarič, prof.

MATEMATIČNI KROŽEK

Člani krožka se vedno niso redno sestajali. Pred prvenstvom je postalo delo krožka intenzivnejše. V obeh letih smo izvedli kvalifikacijsko tekmovanje za republiško prvenstvo. Tega tekmovanja se je v šolskem letu 1974/75 udeležila dijakinja Habjanič Brigita, v šolskem letu 1975/76 pa Pišek Zdenka. Na sestankih smo reševali različne matematične naloge in razširjali teoretično znanje.

Branko Tonejc, predm. uč.

FIZIKALNI KROŽEK

Fizikalni krožek je redno deloval skozi vse šolsko leto 1975/76 in je štel 4 člane. Naš mentor je bil predavatelj fizike tov. Anton Zorec. Sestajali smo se enkrat tedensko. Krožek je bil izrazito eksperimentalno usmerjen. Sprva smo se hoteli ukvarjati z elektroniko, vendar ker smo vsi člani obiskovali 3. razred, je bilo naše znanje na tem področju prešibko. Zato smo se preusmerili na področje kalorika — elektrika. Eksperimentirali smo s termoelementi in skušali njihove lastnosti uporabiti tudi v vsakdanjem življenju in ne le v laboratoriju (reguliranje toplote, ogrevanje). Z nalogo Termoelementi smo se prijaviли tudi na tekmovanje Znanost mladini, vendar to leto tekmovanja iz fizike zaradi premajhnega števila udeležencev iz republike ni bilo. Dva člana pa sta se udeležila tekmovanja v Mariboru. To tekmovanje je bilo povezano z ogledom dravskih elektrarn. Člani krožka pa smo si ogledali tudi razstavo elektronike v Ljubljani.

Igor Čuhalev, 3. b

ŠAHOVSKI KROŽEK

Vanj je bilo v šolskem letu 1974/75 vključenih 10 dijakov. Organizirali smo srednješolski turnir in imeli štiri srečanja z dijaki ESS. Tudi v šolskem letu 1975/76 je bilo v krožek vključenih 10 dijakov, ki so sodelovali na srednješolskem turnirju, na tekmovanju ob dnevu mladosti, na tekmovanju v Kidričevem, organizirali pa smo tudi štiri srečanja z dijaki ESS.

Zlatko Žerak, prof.

TABORNIŠKI ODRED »DUŠANA KVEDRA«

Program dela je bil v šolskem letu 1974/75 skromen, ker je prišlo v odred do velikih kadrovske sprememb. Mentorstvo je prevzela tov. Anica Kvas-Predikaka, ki se je tokrat prvič srečala s taborniško organizacijo in njenim delom. Zato je bilo delo odreda v tem šolskem letu manj aktivno kot prejšnja leta. Precej vodnikov je zapustilo gimnazijo, vendar smo s prizadevanjem preostalih vodnikov le nekako nadaljevali delo.

Naša pomembna naloga je bila vzgoja kadrov, saj smo jih potrebovali precej, ker so se v odred vključili tudi učenci osnovne šole Franca Osojnika, kjer je delalo več vodov MČ.

V zimskem času smo organizirali dva smučarska izleta na Malo kopo. Zanju je bilo veliko zanimanje. Aprila so se taborniki množično udeležili pohoda »Po poteh revolucije« v Mostje, v začetku maja pa smo odšli v Ljubljano na pohod »Po poteh tovarištva in spominov«. Na pohodu so tabornice in taborniki gimnazije prehodili 10 km, medvedki in čebelice iz osnovne šole Franca Osojnika pa 5 km. Ob povratku smo si ogledali še letališče na Brniku.

Ob dnevu mladosti smo v Ljudskem vrtu pripravili odredov mnogoboj za MČ. Junija smo prvič taborili v Biogradu. Taborilo je 93 TT in MČ. Da bi to 10-dnevno taborjenje popestrili, smo pripravili več tekmovanj v odbojki in namiznem tenisu. Peš smo odšli na izlet v Filip Jakov in pripravili enodnevni izlet na otok Pašman. Seveda pa smo si najprej ogledali mesto, v katerem smo taborili (tudi zanimiv arheološki muzej). Pripravili smo več kulturnih in zabavnih večerov, v goste pa smo povabili tudi češkega artista.

Taborniki so si na taborjenju pridobivali različne veščine: veščino izletnika, plavalca, pevca itd. Z letnim taborjenjem se je končalo tudi naše delo v tem šolskem letu.

V šolskem letu 1975/76 smo sprejeli zelo obsežen program in ga tudi realizirali. V odred je bilo vključenih preko 200 tabornikov, od tega 19 vodnikov. Število tabornikov se je povečalo zaradi tega, ker smo v našo organizacijo vključili tudi učence osnovne šole Ivana Spolenjaka. Vodniki in vodnice so imeli vodniški sestanek vsak teden, enkrat mesečno pa se je sestajala uprava odreda.

Najpomembnejše naloge odreda so bile: vzgojno delo, ohranjanje tradicij NOV, razne akcije. Veliko poudarka pri našem delu smo dali civilni zaščiti in pripravam na splošen ljudski odpor. Odred je pri članih razvijal zavest o zaščiti človekovega okolja.

Tudi v tem šolskem letu je odred sodeloval v tekmovanju za značko Živka Lovšeta. Udeležili smo se nekaterih republiških akcij, ki jih je razpisal IO ZTS. Organizirali smo dva smučarska izleta, ki se ju je udeležilo okoli 100 tabornikov. Odšli smo na tradicionalni shod tabornikov se-

verovzhodne Slovenije »Prežihovina 76«. Aprila smo bili v Mariboru na področnem mnogoboju za TT, kjer je ekipa našega odreda (starejše tabornice) dosegla 1. mesto in se uvrstila na republiško tekmovanje. Za! se tega srečanja ni mogla udeležiti, ker so članice ekipe bile na obveznem maturantskem izletu.

Konec aprila smo se taborniki odreda udeležili pohoda »Po poteh revolucije« v Mostje. Članica odreda je bila politična sekretarka gimnazijske čete. V začetku maja pa smo s 50 taborniki odšli na pohod »Po poteh tovarištva in spominov« v Ljubljano. Da bi popestrili pohod, smo obiskali tudi muzej revolucije v Begunjah, kjer so taborniki videli, kako zverinsko se je znašal okupator nad Slovenci med 2. svetovno vojno.

Maj je čas, ko potekajo področni mnogoboji za medvedke in čebelice. Mi smo se udeležili mnogoboja za mariborsko področje, ki je bil v Makolah oz. na gradu Štatenbergu. Ker smo se tega tekmovanja udeležili le z mlajšimi člani, smo bili z rezultati zadovoljni. Junija smo želeli pripraviti taborni ogenj s kulturnim programom, a načrta v celoti zaradi slabega vremena nismo mogli uresničiti. Pripravili smo le manjši taborni ogenj.

Že drugo leto smo taborili v Biogradu. Tokrat so se taborjenja udeležili le taborniki in tabornice. MČ so taborili skupaj z Lackovim odredom v Kaštel-Kambelovcu. V Biogradu je taborilo 84, v Kambelovcu pa okoli 25 tabornikov. Na obeh taborjenjih smo pripravili več športnih tekmovanj, kulturnih in zabavnih večerov. Seveda so si taborniki pridobili tudi vrsto novih veščin.

Načrt dela odreda, sprejet na skupščini v začetku šolskega leta, je bil uresničen. Želimo, da bi bila tako aktivna naša organizacija tudi v prihodnje.

Anica Kvas-Predikaka, predm. uč.

ŠPORTNO DRUŠTVO

V šolskem letu 1974/75 je bilo delo ŠSD na gimnaziji dokaj pestro. Poglejmo delo po posameznih panogah.

Moška košarkarska ekipa je sodelovala na občinskem prvenstvu in osvojila 1. mesto ter se tako uvrstila v nadaljnje tekmovanje. Na področnem prvenstvu v Mariboru pa so košarkarji zasedli 3. mesto. Sodelovali so tudi na treh turnirjih: v Murski Soboti so bili v konkurenci šestih ekip četrti, zmagali so na novoletnem turnirju v Ptujju in bili tretji na turnirju ob obletnici mariborske prve gimnazije. Pod vodstvom maturantov je bilo izvedeno tudi tekmovanje v šolski košarkarski ligi. Ženska košarkarska ekipa je dosegala skoraj enake rezultate kot moška. Na turnirju v Mariboru je bila druga, na turnirju ob dnevu žena pa prva.

Tudi moška rokometna ekipa je bila zelo aktivna, vendar zaželenih uspehov ni žela. Na občinskem prvenstvu je zasedla skromno 3. mesto. Sodelovala je tudi na turnirju v Mariboru (3. mesto) in na turnirju v počastitev 25. maja, kjer je izpadla že v 1. kolu. Veliko boljše se je odrezala ženska ekipa, ki je bila prva na občinskem in področnem prvenstvu, na republiškem tekmovanju pa je zasedla 5. mesto. Rokometaši so organizirali tudi tekmovanje v šolski ligi.

Tudi nogometaši so na več tekmovanjih dosegli podobne rezultate kot rokometaši.

Atletični so bili prvi na srednješolskem tekmovanju ptujskih in mariborskih šol. Na jesenskem krosu 1974 so mladinci in mladinke dosegli 1. mesto. Najboljša sta bila Solina Črtomir in Fras Cvetka.

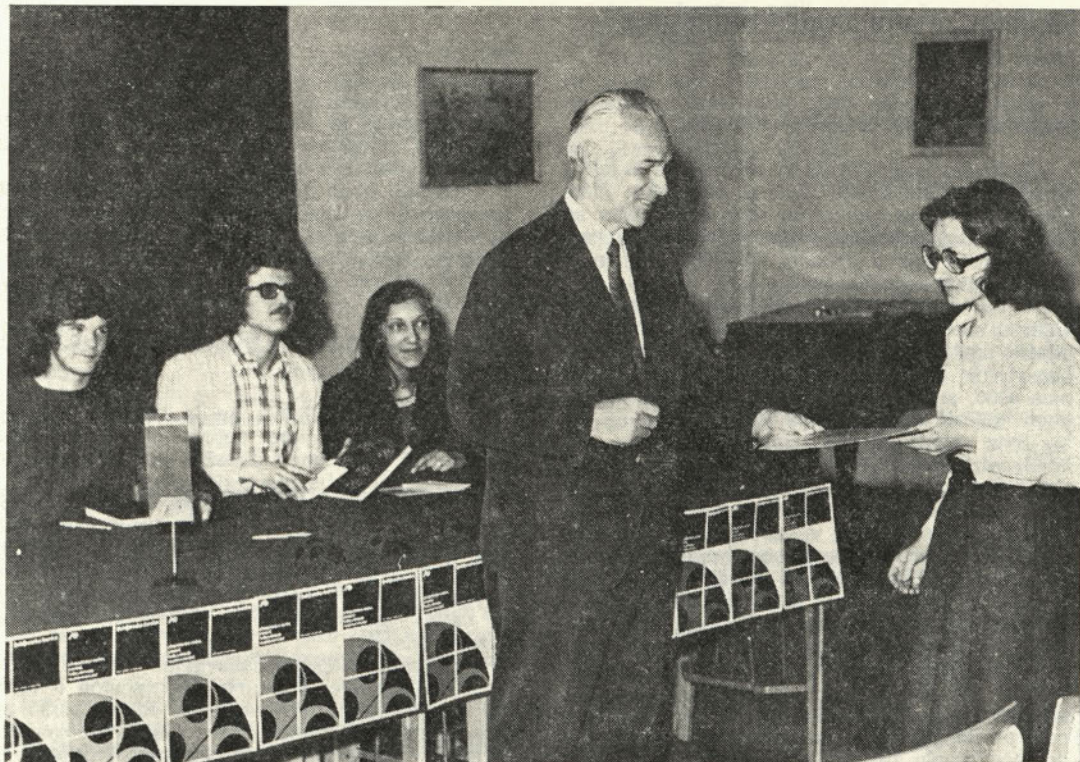
Že nekaj let so na naši šoli najuspešnejši telovadci, ki so na področnem tekmovanju zasedli 2. mesto, na republiškem pa 3. mesto. Ženska vrsta je imela manj sreče, saj je na področnem tekmovanju dosegla 4. mesto in se tako ni mogla udeležiti republiškega prvenstva.

Za šolsko leto 1974/75 je bilo značilno, da je množičnost v vseh disciplinah močno upadla. Temu primerni so bili tudi rezultati. Problem pa je bil tudi v tem, ker so bili nekateri športniki dobri v več panogah in zato so si sledili neredki spori med vrstami, kje bo kdo igral. V ŠSD bi se morali pravzaprav vključiti vsi dijaki. Vse preveč pozabljamo, da je telesna vzgoja tisto področje, na katerem razvija človek zdrav duh in zdravo telo.

Rezultati ŠSD, doseženi v šol. letu 1975/76, so bili precej slabši kot prejšnja leta. Delalo je sicer 10 športnih sekcij, vendar je bilo število aktivnih članov majhno. V ŠSD so aktivni le tisti, ki trenirajo tudi po klubih. O kaki posebni kvaliteti, razen pri košarkarjih in redkih posameznikih, ne moremo govoriti.

Na občinskem prvenstvu smo bili še kar uspešni. Prva mesta so zasedli košarkarji, košarkarice in rokometarice, medtem ko so bili rokometarji in tenisači tretji. Na področnem prvenstvu so bili košarkarji prvi, vendar se republiškega tekmovanja niso udeležili, ker so nastopali kot reprezentanca SŠC. Prve so bile tudi rokometarice, ki prav tako niso sodelovale na republiškem prvenstvu, ker jih organizator področnega prvenstva v Murski Soboti ni prijavil za nadaljnje tekmovanje. Košarkarice so zasedle 3. mesto, kljub požrtvovalnosti in velikemu zanimanju za vadbo. Atletični pa so dosegli povprečne rezultate. Telovadci in telovadke so se edini udeležili republiških tekmovanj, ker ni bilo kvalifikacij. Dosegli pa so skromne rezultate. Sodelovali smo še na več turnirjih in tekmovanjih, vendar s spremenljivimi uspehi.

V vsaki panogi smo imeli po 2 do 3 kvalitetne tekmovalce, vendar to ni bilo dovolj za doseg večjih uspehov. Z občinskimi in področnimi lo-

Tovariš Drolc izroča listino o pokroviteljstvu mladinske hranilnice učenki Habjanič Brigiti

vorikami pa se ne smemo zadovoljiti. Vzrok skromnim rezultatom je premajhna množičnost. Naši dijaki so preveč neresni, kar se je pokazalo tudi v košarkarski in rokometni ligi, saj sta bili odigrani samo prvi dve koli. Mladi pozabljamo ne le na zdravje, temveč tudi na šport kot zabavo in rekreacijo. Šport je sicer garanje za vrhunske športnike, za nas pa pomeni le razvedrilo.

Matej Kravos, 3. a

MLADINSKA HRANILNICA

Maja 1975 smo ustanovili na šoli mladinsko hranilnico pod pokroviteljstvom LB — podružnice Maribor. Svet hranilnice je vodila dijakinja Habjanič Brigita, mentor pa je bil Branko Tonejc. Vse štipendije smo začeli izplačevati preko hranilnih knjižic. Učenci so lahko v hranilnici tudi vlagali in dvigovali denar. V šolskem letu 1975/76 so pričele z varčevanjem tudi razredne skupnosti.

Vseh varčevalcev je na šoli 309, poleg tega pa varčuje še 9 razredov oz. organizacij.

Če pogledamo spodnjo tabelo, lahko vidimo, da smo namen varčevanja delno dosegli, saj privarčevalni denar narašča:

datum:	članov:	stanje vlog:
31. 8. 1975	126	122 102,25
30. 11. 1975	172	157 100,10
31. 8. 1976	309	187 455,25

V prihodnje bomo svoje delo še razširili in poskušali pridobiti še več varčevalcev.

Branko Tonejc, predm. uč.

KNJIŽNICA IN STROKOVNE ZBIRKE

DIJAŠKA IN PROFESORSKA KNJIŽNICA

V šolskem letu 1974/75 in 1975/76 so si lahko dijaki izposojali knjige dvakrat tedensko, člani učnega zbora pa tudi izven tega časa. Njim so bile vseskozi dostopne nekatere strokovne knjige in revije tudi v priložni knjižnici, ki smo jo uredili v gimnazijski zbornici.

V dveh letih se je v dijaški in profesorski knjižnici povečal knjižni fond za 394 enot. Za dijaško knjižnico smo dokupili 233, za profesorsko pa 161 knjig. Tako šteje sedaj dijaška knjižnica 4960, profesorska pa 4059 knjig. Na policah obeh knjižnic je trenutno 9019 knjižnih enot. Poleg tega imamo še 560 kompletnih letnikov različnih strokovnih in leposlovnih revij. Njihovo število se vsako leto poveča za 22 kompletov, ker je šola naročena na najpomembnejše sodobne revije. Te dajemo v vezavo, čeprav nas v zadnjih letih to finančno precej bremeni.

V šolskem letu 1974/75 je bilo 147 rednih bralcev, ki so si skupaj izposodili 2378 knjig, v šolskem letu 1975/76 pa 164 bralcev, ki so obiskali knjižnico 947-krat in si izposodili 2535 knjižnih enot. Med obiskovalci iz vrst dijakov je bilo približno polovico rednih bralcev — ljubiteljev dobre knjige, ostali pa so se zatekali k nam po knjige, če so jih potrebovali za obvezno domače branje ter izdelavo referatov oz. seminarskih nalog.

V zadnjih dveh letih smo dokončali abecedni imenski katalog za obe knjižnici. Sestavljale so ga dijakinja Krajnc Nada, Ljubec Lidija, Irgl Marina in Vršič Sonja. Slednji dve sta tudi sicer pomagali knjižničarju v šolskem letu 1975/76.

Na razne knjižne zbirke in na »Mladino« je bilo naročenih precej naših dijakov. Navajam podatke o naročnikih v šolskem letu 1975/76:

a) na Redno zbirko Prešernove družbe	162 dij.
b) na zbirko »Ljudska knjiga«	36 dij.
c) na »Mladino«	87 dij.
č) Prešernove Poezije pa je naročilo	68 dij.

Drago Šuligoj, prof.

ZGODOVINSKA IN ZEMLJEPISNA ZBIRKA

V šolskem letu 1974/75 smo uvedli nekatere prvine kabinetnega pouka zgodovine in zemljepisa. Seveda te še zdaleč ne odgovarjajo meto-dam sodobnega pouka. »Kabinet« je v bistvu navadna učilnica, kamor prihajajo dijaki k pouku zgodovine in zemljepisa. V tem prostoru so shranjeni vsi zemljevidi oz. vsa učila, ki jih imamo za ta pouk. Prostor bi moral biti zares kabinet, toda v času, ko ni pouka zgodovine ali zemljepisa, je to tudi učilnica za druge predmete.

Takšno stanje je rezultat prenatrpanosti in zastarelosti prostorov. Stara stavba onemogoča uvedbo sodobnega pouka v celoti.

V zadnjih dveh šolskih letih smo nabavili 11 geografskih in zgodovinskih zemljevidov, nekaj učnih kart za pouk geografije, grafoskop, episkop in ustrezeni inventar.

Ljubica Šuligoj, prof.

ZBIRKA AVDIO-VIZUALNIH UČNIH PRIPOMOČKOV

V sodobnem življenju se je izkazalo, da najbolj napredujejo tiste dejavnosti, ki nenehno spremljajo znanstvene dosežke in tehnologijo in ki kar najbolj skrbijo za vzgojo kadrov.

Če želimo videti napredek tudi v šolstvu, moramo tudi mi budno spremljati dosežke na področju tehnike in tehnologije. Šola bi morala biti vselej seznanjena z najnovejšimi stvaritvami. Če želimo posodobiti pouk, se moramo rešiti krede in table, namesto tega pa uporabljati sodobna učna sredstva.

V ta namen načrtno nabavljamo učila in audiovizualne naprave. Trenutno razpolagamo s štirimi magnetofoni, grafoskopi, z zbirko plošč za tuje jezike, glasbeno zbirko plošč, episkopom, dvema diaprojektorjema, kinoprojektorjem za 16 mm film in kasetnim projektorjem super 8.

Da bi še bolj posodobili pouk, smo se odločili za nabavo fotokopirnega in termokopirnega aparata ter kompleta interne televizije. V tem kompletu, ki smo ga vplačali pri zastopstvu AKAI, so tuner, magnetoskop (videorekorder), monitor in snemalna kamera.

Zavedamo se, da niti televizija niti kak drug učni pripomoček ne bosta nadomestila učitelja, vendar lahko z vsem skupaj le dosežemo cilj, ki si ga vsi želimo — izobraziti mladega samoupravljalca, ki bo koristil družbi in sebi.

Milan Potočnik, predm. uč.

KEMIJSKI KABINET

V šolskem letu 1975/76 je bila obnovljena plinska napeljava, tako da lahko opravljamo vse eksperimente po učnem programu. Dosegali pa bi lahko boljše rezultate, če bi bilo v oddelkih manj učencev, saj je v kabinetu včasih tudi 20 % učencev več, kot je bila predvidena zmogljivost kabineta.

Za pouk kemije v medicinskem oddelku smo nabavili še nekaj dodatnih naprav in steklovine, kar potrebujemo pri vajah, predpisanih za medicinsko šolo.

Meta Puklavec, dipl. ing.

FIZIKALNI KABINET

V šolskem letu 1974/75 in 1975/76 ni bilo nabavljenih nobenih novih učil. Kabinet je opremljen tako, kot je to opisano v prejšnjih izveštjih.

Anton Zorec, ing.

BIOLOŠKI LABORATORIJ

Po programu smo nabavili laboratorijski material in kemikalije za vaje v 1. in 2. razredu. Univerza v Ljubljani pa nam je poslala 9 novih mikroskopov in 8 binokularjev, laboratorijske tehtnice in ekonom lonec. Tako imamo na šoli sedaj okrog 30 mikroskopov.

Laboratorij je primerno opremljen za sodoben pouk biologije na srednjih šolah, problem pa so prostori, ki so premajhni, torej neustrezni.

Zlatko Žerak, prof.

DELAVNICA IN PROIZVODNO TEHNIČNI POUK

Sedanji sistem srednjega šolstva ne odgovarja potrebam hitrega razvoja tehnike, tehnologije, znanosti in družbe. Pri preobrazbi srednjega šolstva v usmerjeno izobraževanje moramo vedeti, da je izobraževanje za delo namenjeno delu in programsko neposredno povezano s proizvodnim in drugim družbeno koristnim delom.

Čeprav je delavnica relativno primerno opremljena za sedanji način tehničnega pouka, pa zmogljivosti in oprema ne zadoščajo potrebam proizvodno-tehničnega pouka v usmerjenem izobraževanju.

Trenutno je v delavnici 15 delovnih mest, od tega 7 za obdelavo kovin in 8 za obdelovanje lesa. Vsa delovna mesta so opremljena s potrebnim ročnim orodjem. Za strojno obdelavo razpolagamo s stružnico za kovine, tremi vrtnalnimi stroji, brusnim strojem, krožno žago in univerzalnim strojem za obdelavo lesa.

V oddelkih, ki že delajo po programu usmerjenega izobraževanja (1. in 2. pedagoški) in tudi v ostalih, poskušamo zadostiti zahtevam proizvodno tehničnega pouka. Tako izdelujemo pri praktičnem pouku stvari, ki imajo uporabno vrednost. V prejšnjem šolskem letu smo izdelovali

za dijake knjižne police, v tem letu pa za razredne skupnosti korita za rože.

Zavedati se moramo, da je proizvodno tehnični pouk nova kakovost socialistične vzgoje in izobrazbe. Proizvodno delo združuje učenje in delo ter s tem prispeva svoj delež k človekovemu vsestranskemu razvoju.

Milan Potočnik, predm. uč.

KABINET ZA POUK OBRAMBE IN ZAŠČITE

Kabinet za obrambo in zaščito, kakršen bi moral biti po veljavnih navodilih Državnega sekretariata za narodno obrambo, na šoli ne obstaja. Imamo le manjši prostor, ki je izpolnjen z najnujnejšimi učnimi pripomočki. Služi vsem srednjim in poklicnim šolam v Ptujju.

Stanje učil se od šol. leta 1973/74 do danes ni spremenilo. Oprema je ista. Težiti je po še večji idejnosti pri pouku, kar bomo dosegli s povečanim aktivnim vključevanjem mladih v vse prvine, ki sestavljajo koncept SLO.

Na šoli obstaja odbor za SLO, v katerega so vključeni delavci DS gimnazije. Za aktivnost odbora je odgovoren celoten šolski kolektiv in ne posameznik.

Mnenja sem, da bi bilo prav, če bi imeli tudi dijaki v odboru SLO svojega predstavnika, ki bi delo odbora vsklajeval z delom ostalih družbenopolitičnih organizacij na šoli.

Herbert Sorec, rez. major

ŠPORTNA ZBIRKA

V šolskih letih 1974/75 in 1975/76 smo za redno telesno vzgojo kupili 3 gimnastične blazine, štartne bloke za sprint, mreže za rokometne gole, žoge za športne igre in tudi športno literaturo. Prav tako smo dopolnili smučarsko opremo za tečaje. Trenutno razpolagamo z 19 pari smučič in palic, ki jih posojamo dijakom.

Razno drugo opremo, predvsem drese, kupujemo v okviru ŠSD. V naslednjem letu moramo nujno kupiti blazine za skok v višino in konja za preskoke.

Milan Cimerman, prof.

**PRIMERJAVA UČNEGA USPEHA DIJAKOV V PRVIH RAZREDIH OB KONCU POUKA
Z UČNIM USPEHOM V 8. RAZREDU OSNOVNE ŠOLE**

A) ŠOLSKO LETO 1974/75

a) splošna smer:

Šola	Uspeh v osnovni šoli					Uspeh v gimnaziji						
	odl.	pdb.	db.	zad.	sk.	odl.	pdb.	db.	zad.	1 nz.	2 nz.	3 nz.
OŠ Franca Osojnika Ptuj	11	2	—	—	13	1	3	7	2	—	—	—
OŠ Tone Žnidarič Ptuj	11	1	—	—	12	—	6	5	—	1	—	—
OŠ Ivan Spolenjak Ptuj	4	3	—	—	7	—	—	5	—	1	1	—
OŠ Kidričevo	4	2	—	—	6	—	—	3	3	—	—	—
OŠ Videm pri Ptuju	3	2	—	—	5	—	1	2	1	—	1	—
OŠ Podlehnik	2	—	—	—	2	—	—	1	1	—	—	—
OŠ Hajdina	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
OŠ Majšperk	6	1	—	—	7	—	3	3	1	—	—	—
OŠ Cirkulane	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
OŠ Desternik	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
OŠ Gorišnica	2	2	—	—	4	—	—	4	—	—	—	—
OŠ Dornava	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
OŠ Markovci	4	1	—	—	5	—	3	2	—	—	—	—
OŠ Makole	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
Skupaj	52	14	—	—	66	1	16	37	8	2	2	—

b) pedagoška smer:

Šola	Uspeh v osnovni šoli					Uspeh v gimnaziji						
	odl.	pdb.	db.	zad.	sk.	odl.	pdb.	db.	zad.	1 nz.	2 nz.	3 nz.
OŠ Tone Žnidarič Ptuj	—	4	—	—	4	—	—	2	2	—	—	—
OŠ Franca Osojnika Ptuj	2	—	1	—	3	—	—	2	1	—	—	—
OŠ Ivan Spolenjak Ptuj	2	—	—	—	2	—	1	—	1	—	—	—
OŠ Videm pri Ptuju	1	1	—	—	2	—	1	—	1	—	—	—
OŠ Žetale	3	—	—	—	3	—	1	2	—	—	—	—
OŠ Miklavž	3	—	—	—	3	—	2	1	—	—	—	—
OŠ Hajdina	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
OŠ Kidričevo	1	2	—	—	3	—	—	2	1	—	—	—
OŠ Dornava	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
OŠ Markovci	1	—	1	—	2	—	—	2	—	—	—	—
OŠ Gorišnica	2	4	—	—	6	—	1	4	1	—	—	—
OŠ Ormož	4	—	—	—	4	—	1	3	—	—	—	—
OŠ Tomaž	—	2	—	—	2	—	—	1	1	—	—	—
OŠ Juršinci	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
OŠ Majšperk	1	3	—	—	4	—	—	—	3	—	—	1
Skupaj	21	18	2	—	41	—	7	21	12	—	—	1

B) ŠOLSKO LETO 1975/76
a) splošna smer:

Šola	Uspeh v osnovni šoli					Uspeh v gimnaziji						
	odl.	pdb.	db.	zad.	sk.	odl.	pdb.	db.	zad.	1 nz.	2 nz.	3 nz.
OŠ Franca Osojnika Ptuj	11	4	—	—	15	1	6	7	1	—	—	—
OŠ I. Spolenjak Ptuj	6	—	—	—	6	2	—	4	—	—	—	—
OŠ Tone Žnidarič Ptuj	17	4	3	—	24	1	7	8	3	2	1	2
OŠ Kidričevo	2	2	—	—	4	—	—	4	—	—	—	—
OŠ Podlehnik	2	—	—	—	2	—	1	1	—	—	—	—
OŠ Hajdina	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
OŠ Majšperk	8	—	—	—	8	—	3	4	1	—	—	—
OŠ Cirkulane	1	3	—	—	4	1	—	3	—	—	—	—
OŠ Desternik	2	—	—	—	2	—	1	1	—	—	—	—
OŠ Gorišnica	2	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—
OŠ Juršinci	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
OŠ Videm pri Ptuj	3	1	—	—	4	—	—	4	—	—	—	—
OŠ Središče ob Dravi	2	1	—	—	3	—	2	1	—	—	—	—
OŠ Velika Nedelja	3	—	—	—	3	1	—	2	—	—	—	—
OŠ Markovci	2	—	—	—	2	—	1	1	—	—	—	—
OŠ Miklavž	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
Skupaj	64	15	3	—	82	6	23	43	5	2	1	2

b) pedagoška smer:

Šola	Uspeh v osnovni šoli					Uspeh v gimnaziji						
	odl.	pdb.	db.	zad.	sk.	odl.	pdb.	db.	zad.	1 nz.	2 nz.	3 nz.
OŠ Tone Žnidarič Ptuj	4	4	3	—	11	1	—	5	2	2	1	—
OŠ Franca Osojnika Ptuj	3	7	—	—	10	—	—	7	2	1	—	—
OŠ I. Spolenjak Ptuj	—	2	—	—	2	—	—	2	—	—	—	—
OŠ Cirkulane	—	5	—	—	5	—	—	3	2	—	—	—
OŠ Kidričevo	—	3	—	—	3	—	—	3	—	—	—	—
OŠ Ormož	6	3	—	—	9	—	1	7	1	—	—	—
OŠ Velika Nedelja	2	—	—	—	2	—	—	1	1	—	—	—
OŠ Miklavž	3	—	—	—	3	1	1	1	—	—	—	—
OŠ Majšperk	5	1	—	—	6	—	—	4	1	1	—	—
OŠ Središče ob Dravi	—	2	—	—	2	—	—	1	1	—	—	—
OŠ Bučkovci	1	1	—	—	2	—	1	—	—	—	—	1
OŠ Dornava	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
OŠ Gorišnica	1	2	—	—	3	—	—	3	—	—	—	—
OŠ Juršinci	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
OŠ Leskovec	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
OŠ Gornja Voča	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—
OŠ Desternik	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
OŠ Podlehnik	—	3	—	—	3	—	—	—	2	1	—	—
OŠ Videm pri Ptuj	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
OŠ Tujina	—	—	—	—	3	—	1	—	2	—	—	—
Skupaj	30	34	3	—	70	2	5	40	15	5	1	2

SEZNAM DIJAKOV, VPISANIH V 1. RAZRED GIMNAZIJE

1. V ŠOLSLEM LETU 1974/75

a) Splošna smer:

1. Blaž Melanija
2. Brglez Alenka
3. Brlek Olga
4. Cep Lidija
5. Cvetko Erika
6. Dobnik Marina
7. Dobrijevič Helena
8. Drevenšek Franc
9. Drevenšek Marinka
10. Fakin Milan
11. Femec Lidija
12. Flajs Slavko
13. Fras Terezija
14. Golob Irena
15. Golubov Veselin
16. Gorjup Samo
17. Habjanič Brigita
18. Hlupič Anton
19. Horvat Ivan
20. Horvat Marija
21. Jager Ernest
22. Jeza Marija
23. Jurič Neža
24. Kavčič Vladimir
25. Kilibarda Aleksander
26. Klarič Bojan
27. Kmetec Danica
28. Kmetec Milica
29. Korpar Nevenka
30. Kostanjevec Rado
31. Krajnc Roman
32. Kreft Jelka
33. Kuharič Anton
34. Lah Albin
35. Levanič Janko
36. Meznarič Marija
37. Mohorko Ivan
38. Novak Boris
39. Peternel Ksenija
40. Plohl Nataša
41. Požgan Sonja
42. Rotar Zdenka
43. Simonič Alenka
44. Skaza Štefana
45. Sok Alojz
46. Stanković Milan
47. Steinberger Alojzija
48. Stelec Marjan
49. Strojnik Metka
50. Suhadolnik Agata

51. Šprah Danica
52. Štumberger Terezija
53. Težak Oliver
54. Tominc Dajana
55. Tominšek Franc
56. Topolovec Nada
57. Toš Andrej
58. Učakar Bojan
59. Vedlin Tatjana
60. Vidovič Edvard
61. Vidovič Jožef
62. Vinkovič Stanislav
63. Voljč Igor
64. Vrečko Eva
65. Zajšek Milan
66. Zagoršek Fanika
67. Zelenik Marica
68. Zorko Katarina
69. Žuran Danica

b) Pedagoška smer:

1. Arnuš Darko
2. Banko Ivan
3. Branda Terezija
4. Drevenšek Anica
5. Drevenšek Franc
6. Fajfar Franc
7. Firbas Vilma
8. Goričan Marija
9. Hanžel Majda
10. Hodžar Darja
11. Ivanuš Milena
12. Kelemina Angela
13. Kidrič Franc
14. Kolar Irena
15. Kopusar Ivica
16. Krajnc Vera
17. Leben Slava
18. Letič Rozalija
19. Lončarič Danica
20. Mar Tatjana
21. Matjašič Olga
22. Merc Marjetka
23. Meznarič Irena
24. Murad Milena
25. Muršec Danilo
26. Pislak Marjana
27. Pivec Dragica
28. Planinc Majda
29. Pluško Alojz
30. Poplatnik Milena
31. Rajh Dragica
32. Raušl Terezija
33. Reberc Majda
34. Rižnar Jožef

35. Rudolf Lidija
36. Sakelšek Dragica
37. Skledar Janko
38. Skurjeni Drago
39. Sluga Nada
40. Solina Danilo
41. Solina Janez
42. Šuen Jožica
43. Varju Rebeka
44. Vaupotič Daniel
45. Vidovič Viktor
46. Vilčnik Marica
47. Veršič Darinka
48. Zorec Majda
49. Žnidarič Danica

2. V ŠOLSLEM LETU 1975/76

a) Splošna smer:

1. Alič Vida
2. Ambrožič Leopold
3. Auer Benjamin
4. Bedenik Majda
5. Belšak Zdenko
6. Bernhard Zdenko
7. Bežjak Jožica
8. Blagovič Cvetlana
9. Cerovič Vilko
10. Cvetko Dušan
11. Černezel Jelka
12. Dangubič Zvezdana
13. Flegar Branko
14. Fridl Majda
15. Gabrovec Ivan
16. Gajšek Zdenka
17. Gašljevič Zdenka
18. Habjanič Tomaž
19. Hodnik Andreja
20. Hljevec Ivan
21. Jerenc Vili
22. Jurič Zlatko
23. Kaučič Marta
24. Klarič Andreja
25. Klemenčič Zdenka
26. Knehtl Miran
27. Kodrič Slavica
28. Komel Karmen
29. Kopitar Mojca
30. Kosi Janja
31. Kosi Stanislava
32. Kozel Edvard
33. Kozoderc Daniel
34. Krajnc Frančiška

35. Krajnc Ludvik
36. Krajnik Karin
37. Krivec Milica
38. Kukovec Silva
39. Kumer Lidija
40. Lubaj Dušan
41. Lah Ivica
42. Lašič Slavica
43. Majcen Viktor
44. Majnik Urška
45. Marinković Zarko
46. Megla Anica
47. Merc Bronislava
48. Mesarič Andrej
49. Meško Ivan
50. Milošič Marija
51. Mlinarič Marjan
52. Munda Silvo
53. Murko Tatjana
54. Pen Matjaž
55. Perkovič Ernestina
56. Petek Metka
57. Petek Milica
58. Pišek Branka
59. Pišek Karmen
60. Polič Darja
61. Požlep Matjaž
62. Pukšič Jelka
63. Rober Marjan
64. Roškar Zdravko
65. Sagadin Milena
66. Savurdžić Vesna
67. Skočir Matjaž
68. Slanič Aleksander
69. Šek Irena
70. Šešerko Ivica
71. Šömen Jernej
72. Šošterič Borut
73. Šprah Aleš
74. Tement Ivan
75. Tepeš Neli
76. Terbuc Martin
77. Tetičkovič Ksenija

78. Tominc Vitoslava
79. Toš Hermina
80. Učakar Jelka
81. Veršič Jožica
82. Vrečko Ina
83. Vršec Igor
84. Zamuda Stanko
85. Zemljarič Marjan
86. Zorko Željko
87. Žargi Marjan

b) Pedagoška smer:

1. Bednjički Anica
2. Cafuta Ivan
3. Cafuta Jelka
4. Čuš Jožica
5. Dvoršek Jelka
6. Eigner Andreja
7. Emeršič Zdenka
8. Gaberc Smilja
9. Ferik Alenka
10. Fideršek Jožica
11. Habjanič Danica
12. Hebar Vlado
13. Horvat Danilo
14. Hriberšek Majda
15. Janžekovič Lidija
16. Jus Irena
17. Kačičnik Mišo
18. Koren Branko
19. Krajnc Bojana
20. Krajnc Nada
21. Krajnc Vida
22. Kralj Darinka
23. Kroflič Metka
24. Kukovec Metka
25. Kunstek Majda
26. Kureti Milena
27. Kurež Majda
28. Lah Anton

29. Lah Majda
30. Lašič Nataša
31. Letonja Maja
32. Lukman Brigita
33. Masten Ksenija
34. Mlakar Zdenka
35. Munda Marija
36. Petek Irena
37. Pintarič Majda
38. Pišek Silva
39. Pižmoht Nelka
40. Plohl Danica
41. Plohl Marija
42. Podgoršek Dragica
43. Polanec Andrej
44. Pukšič Ivanka
45. Rajh Bojan
46. Rajh Minka
47. Ratek Marija
48. Rokavec Dragica
49. Rozman Roman
50. Samastur Gregor
51. Serdinšek Marija
52. Simonič Vladimir
53. Sitar Vladimir
54. Skaza Jožef
55. Skaza Slavica
56. Šic Irena
57. Skok Irena
58. Tominc Dragan
59. Toš Irena
60. Vaupotič Silva
61. Vaupotič Stanislav
62. Vidovič Marija
63. Vrbnjak Jožica
64. Zadravec Helena
65. Zadravec Jožef
66. Zakelšek Sonja
67. Zavec Irena
68. Zavec Stanko
69. Žagar Iztok
70. Žumbar Anton
71. Žuman Irma

SEZNAM DIJAKOV IN NJIHOV USPEH

a) ob koncu šolskega leta 1974/75

---

1. a RAZRED

Razrednik: Helena Podgoršek

Izdelali so:

z odličnim uspehom:

1. Habjanič Brigita

s prav dobrim uspehom:

2. Brglez Alenka
3. Strojnik Metka
4. Suhadolnik Agata
5. Toš Andrej
6. Učakar Bojan
7. Zorko Katarina

z dobrim uspehom:

8. Cep Lidija
9. Cvetko Erika
10. Femec Lidija
11. Flajs Slavko
12. Fras Cvetka
13. Golubov Veselin
14. Jurič Neža
15. Kostanjevec Rado
16. Kreft Jelka
17. Peternel Ksenija
18. Plohl Nataša
19. Skaza Stefana
20. Svenšek Mira
21. Šprah Danica
22. Vrečko Eva
23. Zagoršek Frančiška
24. Zajšek Milan

z zadostnim uspehom:

25. Blaž Melanija
26. Dobrijevič Helena
27. Drevenšek Franc
28. Hlupič Anton
29. Horvat Anton
30. Korpar Nevenka
31. Krajnc Roman
32. Merc Alfred
33. Novak Boris
34. Težak Oliver
35. Vidovič Edvard
36. Voljč Igor

Ni izdelal:

37. Vidovič Jože
-

1.b RAZRED

Razrednik: Metka Puklavec

Izdelali so:

z odličnim uspehom:

nihče

s prav dobrim uspehom:

1. Dobnik Marina
2. Drevenšek Marinka
3. Golob Irena
4. Gorjup Samo
5. Horvat Marija
6. Klarič Bojan
7. Kmetec Danica
8. Kmetec Milica
9. Robar Zdenka
10. Štumberger Terezija
11. Topolovec Nada

z dobrim uspehom:

12. Brlek Olga
13. Falkin Milan
14. Frajnkovič Boris
15. Jager Ernest
16. Jeza Marija
17. Kavčič Vladimir
18. Kilibanda Aleksander
19. Lajh Albin
20. Levanič Janko
21. Meznarič Marija
22. Požgan Sonja
23. Simonič Alenka
24. Sok Alojz
25. Steinberger Alojzija
26. Strelec Marjan
27. Tominc Dajana
28. Vinkovič Stanislav
29. Vedlin Tatjana
30. Žuran Danica

z zadostnim uspehom:

31. Horvat Ivan
32. Mohorko Ivan
33. Sedlašek Irena
34. Stankovič Milan

Ni izdelala:

35. Pivec Dragica

Med šolskim letom izstopila:

36. Zelenik Marija
-

---

1. c RAZRED

(pedagoška smer)

Razrednik: Zlatko Žerak

Izdelali so:

z odličnim uspehom:

nihče

s prav dobrim uspehom:

1. Goričan Marija
2. Kidrič Franc
3. Perc Slavica
4. Zorec Majda

z dobrim uspehom:

5. Branda Terezija
6. Kolar Irena
7. Kopusar Ivica
8. Lončarič Danica
9. Mar Tatjana
10. Matjašič Olga
11. Muršec Danilo
12. Varju Rebeka
13. Letič Rozalija

z zadostnim uspehom:

14. Drevenšek Ana
15. Krajnc Vera
16. Merc Marjetka
17. Solina Janez

Niso izdelale:

18. Rajh Dragica
19. Sakelšek Dragica
20. Žnidarič Danica

Med šolskim letom izstopili:

21. Kelemina Angela
22. Vilčnik Marija

---

1. d RAZRED

(pedagoška smer)

Razrednik: Jovo Tarbuk

Izdelali so:

z odličnim uspehom:

nihče

s prav dobrim uspehom:

1. Fajfar Franc
2. Hanžel Majda
3. Ivanuš Milena

z dobrim uspehom:

4. Arnuš Darko
5. Belšak Ana
6. Hodžar Darja
7. Murad Milena
8. Pluško Alojz
9. Poplatnik Milena
10. Reberc Majda
11. Rudolf Lidija
12. Vidovič Viktor

z zadostnim uspehom:

13. Banko Ivan
14. Meznarič Irena
15. Ošljaj Dunja
16. Pislak Marjana
17. Planinc Majda
18. Raušl Terezija
19. Skurjeni Drago
20. Solina Danilo
21. Sluga Nada

Ni izdelala:

22. Vrabič Majda

Med šolskim letom izstopila:

23. Rojko Milan
24. Skledar Janko

---

2. a RAZRED

Razrednik: Ljubica Šuligoj

Izdelali so:

z odličnim uspehom:

nihče

s prav dobrim uspehom:

1. Herceg Palmira
2. Rajh Majda
3. Rozman Bojana

z dobrim uspehom:

4. Gnilšek Izidor
5. Korošec Jelka
6. Kravos Matej
7. Ledinek Maja
8. Maltar Dušan
9. Mlakar Zvezdana
10. Mramor Vlasta
11. Nadelsberger Vitoslava
12. Širec Majda
13. Trop Mirjam
14. Vaupotič Marija
15. Vinkler Boris
16. Zorec Zvezdana

z zadostnim uspehom:

17. Arnečič Silvester
18. Butolen Jelka
19. Ketiš Igor
20. Krajnc Niko
21. Lejko Borut
22. Mlač Aleš
23. Samojlenko Davorin
24. Senčar Emil
25. Tomanič Saša
26. Voda Aleksander

Nista izdelala:

27. Meško Lidija
28. Šoškič Nenad

---

2. b RAZRED

Razrednik: Emilija Mesojedec-Erlih
Renata Bratušek

Izdelali so:

z odličnim uspehom:

1. Čuhalev Igor

s prav dobrim uspehom:

2. Fridl Sonja
3. Irgl Marina
4. Lončar Miran

z dobrim uspehom:

5. Arnuš Olga
6. Dešnik Vesna
7. Emeršič Marija
8. Gajšek Irena
9. Habjanič Marija
10. Kafel Darko
11. Kolarič Branko
12. Korošec Albert
13. Korpar Lidija
14. Kostanjevec Vitomir
15. Plohl Vlado
16. Sajko Andrej
17. Stojnšek Blanka
18. Šorli Srečko
19. Vršič Sonja

z zadostnim uspehom:

20. Goričan Danilo
21. Koštomaj Brigita
22. Sajko Iztok
23. Sitar Marjeta
24. Tement Zdenka
25. Zorec Lilijana

Ni izdelal:

26. Klajnšek Danilo

Med šolskim letom izstopila:

27. Levanič Marjeta

---

2. c RAZRED

Razrednik: Anica Kvas-Predikaka

Izdelali so:

z odličnim uspehom:

1. Wieser Sonja

s prav dobrim uspehom:

2. Veronek Zlatka

z dobrim uspehom:

3. Cvetko Zdenka
4. Drozg Zvonka
5. Furman Helena
6. Ivanuša Alojzija
7. Letonja Dragica
8. Makovečki Niko
9. Razboršek Milena
10. Tomše Irena
11. Vršič Konrad
12. Vtičar Jelena
13. Žlahtič Anka

z zadostnim uspehom:

14. Feguš Srečko
15. Lašič Marija
16. Likavec Ernest
17. Lubaj Bojan
18. Mlakar Vinko
19. Ploh Stanislav
20. Rozman Eleonida
21. Samobor Igor
22. Šegula Danica
23. Širovnik Cvetka

Niso izdelale:

24. Bezjak Ivanka
25. Grabar Andreja
26. Masten Marta
27. Mlinarič Marta

---

2. d RAZRED

(pedagoška smer)

Razrednik: Boris Korenjak

Izdelali so:

z odličnim uspehom:

1. Kokol Vlasta

s prav dobrim uspehom:

nihče

z dobrim uspehom:

2. Belšak Milena
3. Kancler Branko
4. Križan Breda
5. Lončarič Anica
7. Pavlinič Dragica
6. Omulec Lilijana
8. Ranfl Slavica
9. Turk Marija

z zadostnim uspehom:

10. Bezjak Jelka
11. Ekart Vanda
12. Firbas Darinka
13. Irgl Olga
14. Jagarinec Viktor
15. Klajnšek Irena
16. Klemenčič Silvestra
17. Miško Drago
18. Pravdič Roman
19. Svenšek Frančiška

Niso izdelali:

20. Belšak Marija
21. Krajnc Ivanka
22. Solovjev Aleksander

---

2. e RAZRED

(pedagoška smer)

Razrednik: Branko Tonejc

Izdelali so:

z odličnim uspehom:

1. Ivanuša Marija
2. Pislak Silva

s prav dobrim uspehom:

3. Kekec Terezija

z dobrim uspehom:

4. Brmež Zlatka
5. Kidrič Marija
6. Kunst Ivanka
7. Podgorelec Mira
8. Sabath Bojan
9. Sagadin Romana
10. Zupanič Nada

z zadostnim uspehom:

11. Anželec Majda
12. Filipič Peter
13. Kolarič Marjetka
14. Kočevar Jasna
15. Purg Sonja
16. Stropnik Feliks
17. Šprah Marta
18. Vidovič Milena
19. Vodušek Branko

Niso izdelale:

20. Krajnc Anica
21. Rodošek Brigita
22. Roškar Majda
23. Šmigoc Silva

---

3. a RAZRED

Razrednik: Jasna Regent

Izdelali so:

z odličnim uspehom:

nihče

s prav dobrim uspehom:

1. Cetl Zdenka
2. Jeza Jožica
3. Pišek Zdenka
4. Suhadolnik Marjeta
5. Vlašič Valerija

z dobrim uspehom:

6. Andrič Miranda
7. Barič Liljana
8. Cafuta Miran
9. Klemenčič Branko
10. Kosenburger Zdenka
11. Krainz Vesna
12. Nahberger Vida
13. Osenjak Stanko
14. Petek Janko
15. Sotler Matjaž
16. Šömen Andrej
17. Veber Lidija
18. Volgemut Tanja
19. Voljč Branko

z zadostnim uspehom:

20. Berden Martin
21. Brenkovič Janez
22. Drevenšek Miran
23. Gunžer Dunja
24. Krajnc Darko
25. Lepšina Renata
26. Medved Zdenko
27. Rihtar Boštjan
28. Rodošek Danica

3. b RAZRED

Razrednik: Ivan Žmavc

Izdelali so:

z odličnim uspehom:

1. Zidarič Tatjana

s prav dobrim uspehom:

2. Mihelič Milica
3. Mir Marija
4. Zupanič Alojzija

z dobrim uspehom:

5. Feguš Tatjana
6. Kopše Ana
7. Kumer Milan
8. Leskovar Marjan
9. Starček Danilo
10. Škrjanec Jožef
11. Tement Roman

z zadostnim uspehom:

12. Bračič Maks
13. Dolšak Milka
14. Kolarič Danica
15. Majhen Marija
16. Toplak Cvetka
17. Žnidarič Mirjana

Niso izdelali:

18. Babič Josip
19. Began Branka
20. Murko Milena
21. Verk Darija
22. Žmauc Bojan

3. c RAZRED

(pedagoška smer)

Razrednik: Matilda Hlupič

Izdelali so:

z odličnim uspehom:

1. Hanžel Marijana

s prav dobrim uspehom:

2. Bene Erika
3. Forštnarič Majda
4. Mlinarič Dragica
5. Murko Majda
6. Petek Irena

z dobrim uspehom:

7. Brumen Marija
8. Črešnik Silva
9. Gajšt Zdenka
10. Kodrič Majda
11. Medved Anica
12. Medved Jožica
13. Ojsteršek Jelka
14. Pintar Terezija
15. Planinc Silva
16. Potočnik Zdenka
17. Šček Tanja
18. Visenjak Slavko
19. Vrbančič Ivanka

z zadostnim uspehom:

20. Drevenšek Marija
21. Hvalec Nevenka
22. Krajnc Silva
23. Murko Nada
24. Pečnik Majda
25. Podgoršek Danilo
26. Vindiš Zlatka
27. Zadravec Jožefa

Nista izdelali:

28. Zadravec Ana
29. Zidarič Bojana

4. a RAZRED

Razrednik: Drago Šuligoj

Izdelali so:

z odličnim uspehom:

1. Krajnc Nada
2. Šmigoc Jože

s prav dobrim uspehom:

3. Levičnik Brigita
4. Ljubec Lidija
5. Murko Franc

z dobrim uspehom:

6. Butolen Tatjana
7. Fideršek Jožica
8. Horvat Marija
9. Kmetec Martin
10. Korošec Rafael
11. Kosi Martina
12. Mesarič Renata
13. Pulko Irena
14. Škrjanec Srečko
15. Štelcer Rudolf
16. Terbuc Bojan
17. Vaupotič Danica

z zadostnim uspehom:

18. Horvat Frančiška
19. Horvat Miran
20. Krajnc Božena
21. Sorec Tamara
22. Sršen Štefica
23. Toth Irena

4. a razred v šol. l. 1974/75

4. b razred

Razrednik: Anton Zorec

Izdelali so:

z odličnim uspehom:
nihče

s prav dobrim uspehom:

1. Kumer Ivica

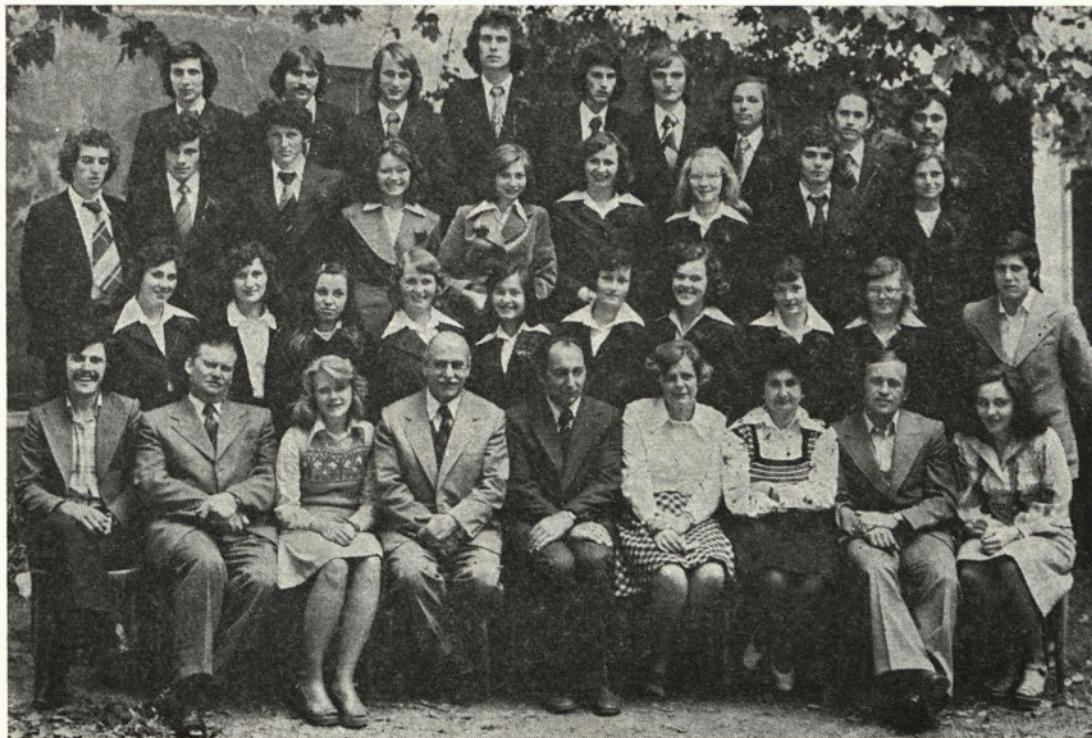
z dobrim uspehom:

2. Borko Lidija
3. Cajnko Jožef
4. Dolšak Marjeta
5. Fakin Marija
6. Hojnik Ciril
7. Janžekovič Beno
8. Kekec Branko
9. Kocen Zlatko
10. Kolarič Marjetka
11. Majcen Marjan
12. Milošič Franc
13. Mlakar Bojan
14. Pšajd Andreja
15. Skoliber Marija
16. Širec Anton
17. Vičar Minka
18. Žgeč Darinka

z zadostnim uspehom:

19. Hebar Milan
20. Jesih Boris
21. Jeza Terezija
22. Korpar Mira
23. Maček Jožica
24. Šijanec Andrej
25. Topolovec Miran
26. Trstenjak Franc
27. Trstenjak Olga
28. Vičar Zorka

4. b razred v šol. l. 1974/75

4. c razred

Razrednik: Milan Cimerman

Izdelali so:

z odličnim uspehom:

nihče

s prav dobrim uspehom:

1. Brlek Marta
2. Cizerl Franc
3. Ketiš Boris
4. Klasinc Lidija
5. Sok Zlatko

z dobrim uspehom:

6. Cajnkar Valentina
7. Čeh Silva
8. Geč Miran
9. Gorišek Vitoslava
10. Kelenc Janez
11. Kovačič Janja
12. Mrgole Tjaša
13. Peček Tomaž
14. Roškar Branko
15. Solina Črtomir
16. Vajs Anton
17. Vrtič Milan
18. Zdešar Anton

z zadostnim uspehom:

19. Bezjak Cvetka
20. Blagovič Vlado
21. Solina Igor

4. c razred v šol. l. 1974/75

---

b) ob koncu šolskega leta 1975/76

(1. a razred)

Razrednik: Milan Cimerman

Izdelali so:

z odličnim uspehom:

1. Alič Vida
2. Pen Matjaž

s prav dobrim uspehom:

3. Gabrovec Ivan
4. Klarič Andreja
5. Kozel Edvard
6. Merc Bronislava
7. Pišek Karmen
8. Polič Darja
9. Požlep Matjaž
10. Savurdžić Vesna
11. Šešerko Ivanka
12. Šömen Jernej
13. Učakar Jelka

z dobrim uspehom:

14. Auer Benjamin
15. Flegar Branko
16. Fridl Majda
17. Habjanič Tomaž
18. Jerenec Vili
19. Klemenčič Zdenka
20. Komel Karmen
21. Kosi Stanislava
22. Kozoderc Daniel
23. Mesarič Andrej
24. Murko Marina
25. Murko Tatjana
26. Skočir Matjaž
27. Šošterič Borut
28. Tement Ivan
29. Tetičkovič Ksenija
30. Vidovič Jožef
31. Vrečko Ina

z zadostnim uspehom:

32. Zorko Željko

Ni izdelala:

33. Dangubič Zvezdana
-

1. b razred

Razrednik: Drago Šuligoj

Izdelali so:

z odličnim uspehom:

1. Meško Ivan
2. Petek Metka
3. Toš Hermína

s prav dobrim uspehom:

4. Bezjak Jožica
5. Černezel Jelka
6. Gajšek Zdenka
7. Kumer Lidija
8. Pukšič Jelka
9. Roškar Zdravko
10. Terbuc Martin
11. Veršič Jožica

z dobrim uspehom:

12. Ambrožič Leopold
13. Bernhard Zdenko
14. Cerović Vilko
15. Hodnik Andreja
16. Jurič Zlatko
17. Kodrič Slavica
18. Kosi Janja
19. Krajnc Frančiška
20. Lah Ivica
21. Majcen Viktor
22. Mlinarič Marjan
23. Perkovič Ernestina
24. Pišek Branka
25. Tominc Vitoslava
26. Zamuda Stanko

z zadostnim uspehom:

27. Krivec Milica
28. Slanič Aleksander

Ni izdelal:

29. Šprah Aleš
-

---

1. c razred

Razrednik: Boris Korenjak

Izdelali so:

z odličnim uspehom:

1. Milošič Marija

s prav dobrim uspehom:

2. Lašič Slavica
3. Majnik Urška
4. Marković Žarko
5. Munda Silva
6. Sagadin Milena

z dobrim uspehom:

7. Belšak Zdenko
8. Blagovič Cvetlana
9. Cvetko Dušan
10. Gašljevič Zdenka
11. Kaučič Marta
12. Krajnik Karin
13. Kukovec Silva
14. Lubaj Dušan
15. Megla Ana
16. Petek Milan
17. Rober Marjan
18. Vršec Igor
19. Zemljarič Marijan
20. Žargi Marjan
21. Žuran Anton

z zadostnim uspehom:

22. Bedenik Majda
23. Knehtl Miran
24. Kopitar Mojca
25. Tepeš Neli

Ni izdelal:

26. Krajnc Ludvik

Med šolskim letom izstopil::

27. Iljevec Ivan
28. Šek Irena
29. Unuk Franc

---

1. d razred

(pedagoška smer)

Razrednik: Branka Bezeljak-Glazer

Izdelali so:

z odličnim uspehom:

1. Toš Irena

s prav dobrim uspehom:

2. Habjanič Danica
3. Rajh Bojan
4. Zdravec Jože

z dobrim uspehom:

5. Dvoršek Jelka
6. Eigner Andreja
7. Gaberc Smilja
8. Hebar Vlado
9. Hriberšek Majda
10. Jus Irena
11. Lah Anton
12. Lašič Nataša
13. Masten Ksenija
14. Mlakar Zdenka
15. Pišek Silva
16. Podgoršek Dragica
17. Rajh Marija
18. Rokavec Dragica
19. Skok Irena
20. Šic Irena

z zadostnim uspehom:

21. Cafuta Ivan
22. Krajnc Vida
23. Letonja Majda
24. Petek Irena
25. Plohl Marija
26. Polanec Andrej
27. Rajh Dragica
28. Rozman Romana
29. Serdinšek Marija
30. Vidovič Marija
31. Žagar Iztok

Niso izdelali:

32. Ferik Alenka
33. Horvat Daniilo
34. Krajnc Nada
35. Kurež Majda

Med šolskim letom izstopila:

36. Fideršek Jožica
-

1. e razred
(pedagoška smer)

Razrednik: Milan Potočnik

Izdelali so:

z odličnim uspehom:

1. Ratek Marija

s prav dobrim uspehom:

2. Gregurec Nada
3. Munda Marija

z dobrim uspehom:

4. Cafuta Jelka
5. Emeršič Zdenka
6. Kačičnik Mišo
7. Koren Branko
8. Krajnc Bojana
9. Kroflič Metka
10. Kukovec Metka
11. Kureti Milena
12. Lukman Brigita
13. Pintarič Majda
14. Pižmoht Nelka
15. Pukšič Ivanka
16. Simonič Vladimira
17. Sitar Vladimir
18. Skaza Jožef
19. Skaza Slavica
20. Tominc Dragan
21. Vaupotič Silva
22. Zadravec Helena
23. Zakešek Sonja

24. Zavec Irena
25. Zavec Stanko
26. Žuman Irma
27. Žumbar Anton

z zadostnim uspehom:

28. Čuš Jožica
29. Kralj Darinka
30. Lah Majda
31. Ploh Danica
32. Vrbnjak Jožica

Niso izdelali:

33. Bednjički Anica
34. Kunštek Maja
35. Samastur Gregor

Med šolskim letom izstopila:

36. Janžekovič Lidija

2. a razred

Razrednik: Helena Podgoršek

Izdelali so:

z odličnim uspehom:

1. Habjanič Brigita

s prav dobrim uspehom:

2. Suhadolnik Agata
3. Šoškić Nenad
4. Zorko Katarina

z dobrim uspehom:

5. Blaž Melanija
6. Brglez Alenka
7. Dobrijević Helena
8. Flajs Alojz
9. Golubov Veselin
10. Jurič Neža
11. Kostanjevec Rado
12. Kreft Jelka
13. Meško Lidija
14. Peternel Ksenija
15. Strojnik Metka
16. Učakar Bojan
17. Vidovič Edvard
18. Vrečko Eva
19. Zajšek Milan

z zadostnim uspehom:

20. Cep Lidija
21. Cvetko Erika
22. Drevenšek Franc
23. Femec Lidija
24. Fras Terezija
25. Korpar Nevenka
26. Krajnc Roman
27. Merc Alfred
28. Plohl Nataša
29. Skaza Štefana
30. Svenšek Mira
31. Šprah Danica
32. Zagoršek Frančiška

Niso izdelali:

33. Hlupič Anton
34. Horvat Anton
35. Novak Boris
36. Težak Oliver
37. Voljč Igor

---

2. b razred

Razrednik: Metka Puklavec

Izdelali so:

z odličnim uspehom:

nihče

s prav dobrim uspehom:

1. Horvat Marija
2. Klarič Bojan
3. Robar Zdenka
4. Štumberger Terezija
5. Topolovec Nada

z dobrim uspehom:

6. Drevenšek Marinka
7. Fakin Milan
8. Golob Irena
9. Gorjup Samo
10. Jeza Marija
11. Kavčič Vladimir
12. Kilibarda Aleksander
13. Kmetec Danica
14. Kmetec Milica
15. Lajh Albin
16. Levanič Janko
17. Masten Marta
18. Meznarič Marija
19. Požgan Sonja
20. Sarič Goran
21. Simonič Alenka
22. Sok Alojz
23. Steinberger Alojzija
24. Strelec Marjan

25. Tominc Dajana
26. Vinkovič Stanislav
27. Vedlin Tatjana
28. Žuran Danica

z zadostnim uspehom:

29. Brlek Olga
30. Frajnkovič Boris
31. Jager Ernest
32. Klajnshek Danilo
33. Mohorko Ivan
34. Stankovič Milan

Nista izdelala:

35. Horvat Ivan
36. Sedlašek Irena

Med šolskim letom izstopila:

37. Grabar Andreja
-

2. c razred

Razrednik: Zlatko Žerak

Izdelali so:

z odličnim uspehom:

nihče

s prav dobrim uspehom:

1. Perc Slavica
2. Zorec Majda

z dobrim uspehom:

3. Goričan Marija
4. Kidrič Franc
5. Kolar Irena
6. Lončarič Danica
7. Matjašič Olga
8. Slanič Smiljan
9. Varju Rebeka

z zadostnim uspehom:

10. Belšak Marija
11. Branda Terezija
12. Drevenšek Anica
13. Kopusar Ivica
14. Krajnc Anica
15. Mar Tatjana
16. Merc Marjetka
17. Muršec Danilo
18. Solina Janez
19. Solovjev Aleksander

Nista izdelala:

20. Krajnc Vera
  21. Vaupotič Daniel
-

---

2. d razred

(pedagoška smer)

Razrednik: Jovo Tarbuk

Izdelali so:

z odličnim uspehom:

nihče

s prav dobrim uspehom:

1. Hanžel Majda
2. Ivanuš Milena
3. Pluško Alojz

z dobrim uspehom:

4. Fajfar Franc
5. Hodžar Darja
6. Murad Milena
7. Poplatnik Milena
8. Rodošek Brigita
9. Vidovič Viktor

z zadostnim uspehom:

10. Arnuš Darko
11. Banko Ivan
12. Belšak Ana
13. Meznarič Irena
14. Ošljaj Dunja
15. Pislak Marjana
16. Raušl Terezija
17. Reberc Majda
18. Roškar Majda
19. Rudolf Lidija
20. Skurjeni Drago
21. Solina Danilo
22. Sluga Nada

Ni izdelala:

23. Planinc Majda

---

3. a razred

Razrednik: Ljubica Šuligoj

Izdelali so:

z odličnim uspehom:

nihče

s prav dobrim uspehom:

1. Herceg Palmira
2. Rozman Bojana

z dobrim uspehom:

3. Korošec Jelka
4. Kravos Matej
5. Ledinek Maja
6. Maltar Dušan
7. Mlakar Zvezdana
8. Mramor Vlasta
9. Nadelsberger Vitoslava
10. Rajh Majda
11. Širec Majda
12. Tomanič Saša
13. Trop Mirjam
14. Vaupotič Marija
15. Vinkler Boris
16. Zorec Zvezdana

z zadostnim uspehom:

17. Arnečič Silvester
18. Butolen Jelka
19. Gnilšek Izidor
20. Ketiš Igor
21. Krajnc Niko
22. Lejko Borut
23. Mlač Aleš
24. Samojlenko Davorin
25. Senčar Emil
26. Voda Aleksander

---

3. b razred

Razrednik: Emilija Mesojedec-Erlih

Izdelali so:

z odličnim uspehom:

1. Čuhalev Igor

s prav dobrim uspehom:

2. Fridl Sonja
3. Habjanič Marija
4. Irgl Marina
5. Lončar Miran
6. Vršič Sonja

z dobrim uspehom:

7. Arnuš Olga
8. Dešnik Vesna
9. Gajšek Irena
10. Kolarič Branko
11. Korošec Albert
12. Korpar Lidija
13. Kostanjevec Vitomir
14. Koštomaj Brigita
15. Lončarič Majda
16. Plohl Vlado
17. Stojnšek Blanka

z zadostnim uspehom:

18. Babič Josip
19. Emeršič Marija
20. Goričan Danilo
21. Kafel Darko
22. Sajko Andrej
23. Sajko Iztok
24. Šorli Srečko
25. Tement Zdenka
26. Zorec Lilijana

Ni izdelala:

27. Sitar Marjeta

---

3. c razred

Razrednik: Anica Kvas-Predikaka

Izdelali so:

z odličnim uspehom:

nihče

s prav dobrim uspehom:

1. Makovecki Niko
2. Veronek Zlatka
3. Wieser Sonja

z dobrim uspehom:

4. Drozg Zvonka
5. Furman Helena
6. Ivanuša Alojzija
7. Lašič Marija
8. Ploh Stanislav
9. Razboršek Milena
10. Samobor Igor
11. Šegula Danica
12. Tomše Irena
13. Vršič Konrad
14. Žlahtič Anka
15. Žmauc Bojan

z zadostnim uspehom:

16. Began Branka
17. Cvetko Zdenka
18. Feguš Srečko
19. Letonja Dragica
20. Likavec Ernest
21. Lubaj Bojan
22. Mlakar Vinko
23. Murko Milena
24. Širovnik Cvetka
25. Verk Darija

Nista izdelali:

26. Rozman Eleonida
27. Vtičar Jelka

---

3. d razred

(pedagoška smer)

Razrednik: Anton Zorec

Izdelali so:

z odličnim uspehom:

1. Kokol Vlasta

s prav dobrim uspehom:

2. Križan Breda
3. Turk Marija

z dobrim uspehom:

4. Irgl Olga
5. Kancler Branko
6. Lončarič Anica
7. Omulec Lilijana
8. Pavlinič Dragica
9. Ranfl Slavica

z zadostnim uspehom:

10. Belšak Milena
11. Bezjak Jelka
12. Ekart Vanda
13. Firbas Darinka
14. Jagarinec Viktor
15. Klemenčič Silvestra
16. Pravdič Roman
17. Svenšek Frančiška

Nista izdelala:

18. Klajnšek Irena
19. Miško Drago

---

3. e razred

(pedagoška smer)

Razrednik: Branko Tonejc

Izdelali so:

z odličnim uspehom:

1. Ivanuša Marija
2. Pislak Silva

s prav dobrim uspehom:

3. Kekec Terezija
4. Kidrič Marija

z dobrim uspehom:

5. Anžec Majda
6. Kolarič Marjetka
7. Kunst Ivanka
8. Podgorelec Mira
9. Sabath Bojan
10. Sagadin Romana
11. Stropnik Feliks
12. Vidovič Milena
13. Vodusek Branko
14. Zupanič Nada

z zadostnim uspehom:

15. Brmež Zlatka
16. Filipič Peter
17. Kočever Jasna
18. Šprah Marta
19. Zadravec Anica
20. Zidarič Bojana

Ni izdelala:

21. Purg Sonja

4. a razred

Razrednik: Jasna Regent

Izdelali so:

z odličnim uspehom:

nihče

s prav dobrim uspehom:

1. Jeza Jožica

z dobrim uspehom:

2. Andrič Miranda
3. Berden Martin
4. Gunžer Dunja
5. Krajnc Vesna
6. Lepšina Renata
7. Medved Zdenko
8. Nahberger Vida
9. Osenjak Stanko
10. Petek Janko
11. Sotler Matjaž
12. Suhadolnik Marjeta
13. Šömen Andrej
14. Volgemut Tanja
15. Voljč Branko

z zadostnim uspehom:

16. Barić Liljana
17. Brenkovič Janez
18. Cafuta Miran
19. Klemenčič Branko
20. Rodošek Danica
21. Veber Lidija

Izključen:

22. Krajnc Darko

4. a razred v šol. l. 1975/76

4. b razred

Razrednik: Ivan Žmavc

Izdelali so:

z odličnim uspehom:

1. Zidarič Tatjana

s prav dobrim uspehom:

2. Cetl Zdenka
3. Pišek Zdenka
4. Vlašič Valerija

z dobrim uspehom:

5. Kosenburger Zdenka
6. Kumer Milan
7. Leskovar Marjan
8. Mihelič Milica
9. Mir Marija
10. Starček Danilo
11. Škrjanec Jožef
12. Tement Roman
13. Zupanič Alojzija

z zadostnim uspehom:

14. Bračič Maks
15. Dolšak Milka
16. Drevenšek Miran
17. Feguš Tatjana
18. Kolarič Danica
19. Kopše Ana
20. Majhen Marija
21. Rihtar Boštjan
22. Toplak Cvetka
23. Žnidarič Mirjana

4. b razred v šol. l. 1975/76

4. c razred

Razrednik: Matilda Hlupič

(pedagoška smer)

Izdelali so:

z odličnim uspehom:

1. Hanžel Marijana

s prav dobrim uspehom :

2. Bene Erika
3. Mlinarič Dragica
4. Petek Irena

z dobrim uspehom:

5. Forštnarič Majda
6. Gajšt Zdenka
7. Medved Ana
8. Medved Jožica
9. Murko Majda
10. Ojsteršek Jelka
11. Pintar Terezija
12. Potočnik Zdenka
13. Šček Tatjana
14. Visenjak Slavko
15. Zadavec Jožefa

z zadostnim uspehom:

16. Brumen Marija
17. Črešnik Silva
18. Drevenšek Marija
19. Hvalec Nevenka
20. Kodrič Majda
21. Krajnc Silva
22. Planinc Silva
23. Podgoršek Danilo
24. Vindiš Zlatka
25. Vrbančič Ivanka
26. Sedlašek Majda

Ni izdelala:

27. Murko Nada

4. c razred v šol. l. 1975/76

NAGRAJENI IN POHVALJENI DIJAKI

Ob koncu šolskega leta 1974/75 in 1975/76 so prejeli knjižne nagrade ali pa bili pohvaljeni za lep učni uspeh, aktivno delo v šolskih organizacijah, društvih in krožkih naslednji dijaki:

ŠOLSKO LETO 1974/75

a) Nagrajeni:	b) Pohvaljeni:
1. a Habjanič Brigita	—
1. b Topolovec Nada	Klarič Bojan Gorjup Samo Dobnik Marina
1. c Zorec Majda	Perc Slavica Matjašič Olga
1. d —	Fajfar Franc Hanžel Majda Murad Milena Pluško Alojz
2. a —	Herceg Palmira Rajh Majda Rozman Bojana Irgl Marina
2. b Čuhalev Igor Lončar Miran	
2. c Wieser Sonja	Veronek Zlatka
2. d Kokol Vlasta	—
2. e Pislak Silva	Ivanuša Marija Kekec Terezija
3. a Vlašič Valerija	Voljč Branko Jeza Jožica Pišek Zdenka
3. b Zidarič Tatjana	Zupanič Alojzija Mihelič Milica Mir Marija
3. c Hanžel Marijana	—
4. a Šmíogoc Jože Krajnc Nada Ljubec Lidija Fideršek Jožica	Butolen Tatjana Pulko Irena Škrjanec Srečko Korošec Rafael
4. b —	Borko Lidija Janžekovič Beno Jesih Boris Kumer Ivica Maček Jožica Majcen Marjan Mlakar Bojan Topolovec Miran Vičar Minka Vičar Zorka
4. c Brlek Marta	Cizerl Franc Geč Miran Ketiš Boris Peček Tomaž Roškar Branko Sok Zlatko Solina Črtomir Solina Igor

ŠOLSKO LETO 1975/76

a) Nagrajeni:	b) Pohvaljeni:
1. a Alič Vida Pen Matjaž	Kozel Edvard Merc Bronislava
1. b Bezjak Jožica Petek Metka Meško Ivan	Toš Hermina
1. c Milošič Marija	—
1. d Toš Irena	Rajh Bojan Hadjanič Danica Zadravec Jože
2. a Habjanič Brigita	—
2. b —	Horvat Marija Klarič Bojan Robar Zdenka Štumberger Terezija Topolovec Nada
2. c Zorec Majda	Perc Slavica
2. d —	Hanžel Majda Ivanuš Milena Pluško Alojz
3. a Herceg Palmira	—
3. b Čuhalev Igor Lončar Miran	Irgl Marina Kolarič Branko
3. c —	Veronek Zlatka Wieser Sonja Makovecki Niko
3. d —	Kokol Vlasta Križan Breda
3. e Ivanuša Marija Pislak Silva	Kekec Terezija Kidrič Marija
4. a Voljč Branko	Cafuta Miran Klemenčič Branko Krajnc Vesna Medved Zdenko Sotler Matjaž
4. b Zidarič Tatjana Mir Marija Vlašič Valerija	Bračič Maks Tement Roman Vlašič Valerija Žnidarič Mirjana
4. c Hanžel Marijana	Petek Irena Planinc Silva

DIJAKI PO SOCIALNEM SESTAVU IN DOMICILU

A) V ŠOLSLEM LETU 1974/75

1. po socialnem sestavu:

Nekvalificirani delavci	26
Kvalificirani delavci	112
Uslužbenci	111
Uslužbenci z visoko izobrazbo	40
Visoko kvalificirani delavci	21
Kmetje	62
Obrtniki	5
Svobodni poklici	3
Upokojenci	17
Skupaj	397

2. po domicilu:

Občina Ptuj — mesto	130
Občina Ptuj — okolica	200
Občina Ormož	59
Občina Slovenska Bistrica	3
Občina Ljubljana	1
Občina Ljutomer	1
Občina Šmarje	1
Občina Radgona	1
Druge republike	1
Skupaj	397

3. drugi podatki:

a) dijaki vozači:

— s kolesom	27
— z avtobusom	204
— z vlakom	22
Skupaj	253

b) dijaki štipendisti:

RIS	115
TIS	15
SO Ptuj	33
SO Ormož	5
Ostali	7
Skupaj	175

c) dijaki zdomcev

14

B) V ŠOLSLEM LETU 1975/76

1. po socialnem sestavu:

Nekvalificirani delavci	32
Kvalificirani delavci	124
Uslužbenci	127
Uslužbenci z visoko izobrazbo	54
Visoko kvalificirani delavci	31
Kmetje	74
Obrtniki	8
Svobodni poklici	2
Upokojenci	20
Skupaj	472

2. po domicilu:

Občina Ptuj — mesto	158
Občina Ptuj — okolica	242
Občina Ormož	63
Občina Slovenska Bistrica	2
Občina Lenart	1
Občina Ljutomer	1
Občina Šmarje	1
Občina Ljubljana	1
Občina Ajdovščina	1
Druge republike	2
Skupaj	472

3. drugi podatki:

a) dijaki vozači:

— s kolesom	39
— z avtobusom	203
— z vlakom	30
Skupaj	272

b) dijaki štipendisti:

RIS	142
TIS	31
SO Ptuj	96
SO Ormož	10
Ostali	6
Skupaj	285

c) dijaki zdomcev

16

ZAKLJUČNI IZPITI

v junijskem roku 1975

I. Člani izpitnega odbora:

Rudolf Čeh, ravnatelj — predsednik, izpraševalec za francoski jezik;

Drago Šuligoj, profesor — podpredsednik, izpraševalec za slovenski jezik;

Milan Čimerman, profesor — tajnik;

Anton Zorec, inženir — tajnik; izpraševalec za fiziko;

Alojz Gojčič, profesor — izpraševalec za filozofijo;

Matilda Hlupič, profesorica — izpraševalka za slovenski jezik;

Boris Korenjak, predm. učitelj — izpraševalec za osnove umetnostne vzgoje, glasbeni del;

Anica Kvas-Predikaka, predm. učiteljica — izpraševalka za geografijo;

Albin Lugarič, profesor — izpraševalec za osnove umetnostne vzgoje, likovni del;

Arnold Paulinič, profesor — izpraševalec za nemški jezik;

Helena Podgoršek, profesorica — izpraševalka za angleški jezik;

Metka Puklavac, dipl. ing. — izpraševalka za kemijo;

Jasna Regent, profesorica — izpraševalka za francoski jezik;

Ljubica Šuligoj, profesorica — izpraševalka za novejšo zgodovino narodov Jugoslavije;

Jovo Tarbuk, dipl. sociolog — izpraševalec za sociologijo in družbeno-politično ureditev SFRJ;

Branko Tonejc, predm. učitelj — drugi korektor za matematiko;

Anton Velikonja, profesor — izpraševalec za psihologijo;

Zlatko Žerak, profesor — izpraševalec za biologijo;

Ivan Žmavc, profesor — izpraševalec za matematiko;

K zaključnemu izpitu se je prijavilo 65 kandidatov. Izpit so opravljali kandidati v dneh od 18. do 24. junija.

II. Pisne naloge:

1. Slovenski jezik:

a) Zgodovina je dolg seznam tragičnih napak in zgrešenih ocen malega števila ljudi, katerih posledice ponavadi plačuje veliko ljudi (Churchill) (Predlagateljica teme in drugi korektor Ljubica Šuligoj)

b) Hrana — osnovna človekova potreba (Predlagateljica teme in drugi korektor Anica Kvas-Predikaka)

c) Slovenski pesniki in pisatelji so svojemu narodu kazali preteklost, svoj čas in pot v prihodnost (Predlagateljica teme Matilda Hlupič.)

Prva korektorja slovenskih nalog Matilda Hlupič in Drago Šuligoj.

2. Tuji jeziki:

a) Angleški jezik:

Slovniški test, razumevanje neznanega teksta in prost spis:

— Portrait of a Person I Know well

— What do we Want our Town to be Like

— A Heroic Chapter from the Yugoslav History
Predlagateljica nalog in prvi korektor Helena Podgoršek, drugi korektor Arnold Paulinič.

b) Nemški jezik:

Slovniški test, razumevanje neznanega teksta in prost spis:

— Vom Triglav bis zur blauen Adria

— Dreißigjähriger Aufbau unseres neuen Staates

— Vom Mühlrad zum Atomkraftwerk

Predlagatelj nalog in prvi korektor Arnold Paulinič, drugi korektor Helena Podgoršek.

c) Francoski jezik:

Slovniški test, razumevanje neznanega teksta in prost spis:

— Un héros légendaire de non pays

— Mes impressions sur un livre français

— Je pense souvent à mon enfance

Predlagatelj nalog in prvi korektor Jasna Regent, drugi korektor Rudolf Čeh

3. Matematika

Izbrana skupina nalog:

1. Vrednosti neodvisne spremenljivke x , kjer zavzame funkcija $f(x) = 24x^5 - 135x^4 + 280x^3 - 270x^2 + 120x - 10$ ekstrem, so prvi trije členi naraščajočega geometričnega zaporedja. Koliko členov tega zaporedja da vsoto 2047,5?

2. Kroglji s polmerom $R = 4\sqrt{3}$ cm je včrtana pravilna šesterostrana piramida, katere osnovna ploskev je od središča krogle oddaljena za $d = 2\sqrt{3}$ cm. Izračunaj P in V piramide!

3. Nekdo vloži v začetku leta 3500 din, nato pa ob koncu leta 3-krat zaporedoma še po 2000 din. Po koliko din bo lahko dvigal ob koncu vsakega leta, če želi ves denar dvigniti v petih enakih obrokih in če začne dvigati ob koncu 6. leta? Hranilnica obrestuje hranilne vloge po 7 %.

4. Načrtaj graf funkcije $Y = \frac{x^3 - 2x^2 + x}{(x + 1)^3}$

ter izračunaj ploščino med obema ničloma!

Predlagatelj nalog in prvi korektor Ivan Žmavc, drugi korektor Branko Tonejc.

III. Kot drugi predmet s klavzurno nalogo so si kandidati izbrali:

a) angleški jezik	18 kandidatov
b) nemški jezik	29 kandidatov
c) francoski jezik	3 kandidati
d) matematiko	13 kandidatov

IV. Kot četrti predmet so si kandidati izbrali:

a) filozofijo	38 kandidatov
b) sociologijo	9 kandidatov
c) psihologijo	8 kandidatov
d) biologijo	5 kandidatov
e) francoski jezik	1 kandidat
f) zgodovino	1 kandidat
g) umet. vzgojo — glasbo	1 kandidat

V. Uspeh kandidatov pri zaključnem izpitu:

4. a razred:	Uspeh:
1. Butolen Tatjana	zadosten
2. Fideršek Jožica	dober
3. Horvat Frančiška	popr. izpit iz slov. jez.
4. Horvat Marija	dober
5. Horvat Miran	zadosten
6. Kmetec Martin	dober
7. Korošec Rafael	dober
8. Kosi Martina	zadosten
9. Krajnc Božena	popr. izpit iz slov. jez.
10. Krajnc Nada	odličen (oproščena zaklj. izpita)
11. Levičnik Brigita	dober
12. Ljubec Lidija	prav dober
13. Mesarič Renata	dober
14. Murko Franc	popr. izpit iz novejšeg. narodov Jugoslavije
15. Pulko Irena	zadosten
16. Sorec Tamara	zadosten
17. Škrjanec Srečko	zadosten
18. Šmigoc Jože	odličen (oproščen zaklj. izpita)
19. Štelcer Rudolf	dober
20. Terbut Bojan	dober
21. Toth Irena	popr. izpit iz angl. jez.
22. Vaupotič Danica	popr. izpit iz novejšeg. narodov Jugoslavije

4. b razred:	Uspeh:
23. Borko Lidija	dober
24. Cajnko Jožef	dober
25. Dolšak Marjeta	dober
26. Fakin Marija	dober
27. Hebar Milan	zadosten
28. Hojnik Ciril	zadosten
29. Janžekovič Beno	dober
30. Jesih Boris	zadosten
31. Kekec Branko	zadosten
32. Kocen Branko	dober
33. Kolarič Marjeta	dober
34. Korpar Mira	zadosten
35. Kumer Ivica	prav dober
36. Maček Jožica	zadosten
37. Majcen Marjan	dober
38. Milošič Franc	dober
39. Mlakar Bojan	prav dober
40. Pšajd Andreja	dober
41. Skoliber Marija	dober
42. Šijanc Andrej	dober
43. Širec Anton	zadosten
44. Topolovec Miran	popr. izpit iz matemat.
45. Žgeč Darinka	dober

4. c razred	Uspeh:
46. Blagovič Vlado	zadosten
47. Brlek Marta	prav dober
48. Cajnkar Valentina	dober
49. Cizerl Franc	prav dober
50. Čeh Silva	zadosten
51. Geč Miran	dober
52. Gorišek Vitoslava	zadosten
53. Kelenc Janez	zadosten
54. Klasinc Lidija	prav dober
55. Ketiš Boris	prav dober
56. Kovačič Janja	prav dober
57. Mrgole Tjaša	popr. izpit iz franc. jez.
58. Peček Tomaž	dober
59. Roškar Zdravko	dober
60. Sok Zlatko	dober
61. Solina Črtomir	zadosten
62. Solina Igor	popr. izpit iz nem. jez.
63. Vajs Anton	prav dober
64. Vrtič Milan	dober
65. Zdešar Anton	zadosten

Tako je opravilo zaključni izpit:

z odličnim uspehom	1 m + 1 ž = 2 kandidata
s prav dobrim usp.	4 m + 5 ž = 9 kandidatov
z dobrim uspehom	15 m + 12 ž = 27 kandidatov
z zadostnim usp.	11 m + 8 ž = 19 kandidatov
nezadostni	3 m + 5 ž = 8 kandidatov
S k u p a j	34 m + 31 ž = 65 kandidatov

Maturanti gimnazije v šol. l. 1974/75

V jesenskem roku 1975

I. Člani izpitnega odbora:

Kot v junijskem roku.

K zaključnemu izpitu se je prijavilo 15 kandidatov; od teh je imelo 8 kandidatov popravni izpit. Izpit so opravljali kandidati v dneh od 15. do 18. septembra.

II. Pisne naloge:

1. Slovenski jezik

a) Tradicija in industrializacija (Predlagatelj teme in drugi korektor Jovo Tarbuk)

b) Proizvodnja električne energije je gospodarska panoga posebnega pomena (Predlagatelj teme in drugi korektor Anton Zorec)

c) Igra — ogledalo naše preteklosti (Predlagatelj teme Drago Šuligoj)

Prva korektorja vseh slovenskih nalog Matilda Hlupič in Drago Šuligoj)

2. Tuji jeziki:

a) Angleški jezik:

Slovniški test, razumevanje neznanega teksta in prost spis:

- My Selfportrait
- The Hardy Women in the Past and Today
- Man and Beauty

Predlagateljica nalog in prvi korektor Helena Podgoršek, drugi korektor Arnold Paulinič.

b) Nemški jezik:

Slovniški test, razumevanje neznanega teksta in prost spis:

- An der Pforte des öffentlichen Lebens
- Mein Lebenslauf
- Was mir das Buch erzählt

Predlagatelj nalog in prvi korektor Arnold Paulinič, drugi korektor Helena Podgoršek.

c) Francoski jezik:

Slovniški test, tekst razumevanja in prost spis:

- Les beautés de mon pays
- Je me vois ainsi
- Mon temps libre

Predlagateljica nalog in prvi korektor Jasna Regent, drugi korektor Rudolf Čeh.

3. Matematika

1. Dani sta funkciji

$$y = x^2 - 2x + 3 \text{ in } y = -x + 1$$

a) nariši obe funkciji v istem koordinatnem sistemu

b) določi ploščino lika, ki ga oklepata premica in parabola

c) premico zavrti okrog osi x in izračunaj volumen nastale vrtenine na intervalu $(-2, 0)$

d) določi razdaljo koordinatnega izhodišča od premice

e) v kateri točki parabole je njena tangenta vzporedna premici $3y - 6x + 1 = 0$

2. Dan je raznostraničen trikotnik s stranicami: $a = 16$ cm, $b = 25$ cm, $c = 39$ cm

a) izračunaj ploščino trikotnika, polmer vrčtanega in očrtanega kroga

b) pokaži, da velja
$$\frac{1}{9} = \frac{1}{Va} + \frac{1}{Vb} + \frac{1}{Vc}$$

3. Tri števila tvorijo geometrično zaporedje z vsoto 6. Če drugo število povečamo za 9, dobimo aritmetično zaporedje. Poišči obe zaporedji, nato pa zapiši kvadratno funkcijo, ki gre skozi točke, ki imajo za abscise člene aritmetičnega zaporedja, za ordinate pa člene geometričnega zaporedja!

Predlagatelj nalog in prvi korektor Ivan Žmavc, drugi korektor Branko Tonejc.

III. Kot drugi predmet s klavzurno nalogo so si kandidati izbrali:

a) angleški jezik	1 kandidat
b) nemški jezik	4 kandidati
c) matematiko	2 kandidata

IV. Kot četrti predmet so si kandidati izbrali:

a) sociologijo	1 kandidat
b) filozofijo	2 kandidata
c) psihologijo	1 kandidat
d) biologijo	3 kandidati

V. Uspeh kandidatov pri zaključnem izpitu:

4. a razred:	Uspeh:
1. Horvat Frančiška	zadosten (opravljala popr. izpit)
2. Krajnc Božena	zadosten (opravljala popr. izpit)
3. Murko Franc	prav dober (opravljal popr. izpit)
4. Sršen Štefica	zadosten (opravljala popr. izpit)
5. Toth Irena	zadosten (opravljala popr. izpit)
6. Vaupotič Danica	zadosten (opravljala popr. izpit)

4. b razred:	Uspeh:
7. Jeza Terezija	zadosten
8. Topolovec Miran	zadosten (opravljal popr. izpit)
9. Trstenjak Franc	popr. izpit iz filozofije
10. Trstenjak Olga	zadosten
11. Vičar Minka	dober
12. Vičar Zorka	zadosten

4. c razred:	Uspeh:
13. Bezjak Cvetka	odklonjena
14. Mrgole Tjaša	zadosten (opravljala popr. izpit)
15. Solina Igor	zadosten (opravljal popr. izpit)

V oktobrskem roku 1975

I. Člani izpitnega odbora:

Kot v junijskem roku.

K zaključnemu izpitu sta se prijavila 2 kandidata, od teh je imel 1 kandidat popravni izpit. Izpit sta kandidata opravljala 20. in 21. oktobra.

II. Pisne naloge:

- Slovenski jezik:
  - Jugoslavija je prižgala plamenico bratstva že v mračnih dneh Evrope
  - Slovenci po svetu
  - Prešeren in Cankar — dva velikana slovenske književnosti in glasnika naših dni

Predlagatelj tem Drago Šuligoj in hkrati prvi korektor.

2. Matematika:

1. Dokaži, da sta korena enačbe

$$\frac{1}{x+a} + \frac{1}{x+b} = \frac{1}{c}, \quad c \neq 0 \text{ realna korena, če so}$$

a, b, c realna števila!

2. Dana je funkcija
$$y = \frac{x^2 - 4}{x + 1}$$

- načrtaj funkcijo!
- določi enačbo tangente, ki se krivulje dotika v točki $T_0(2, y_0)$!
- izračunaj ploščino lika, ki ga krivulja oklepa s koordinatama na intervalu $(0, 2)$!

3. Razreši trikotnik s podatki

$$a = 23,92 \text{ cm}$$

$$b = 16,86 \text{ cm}$$

$$\gamma = 65^\circ 12'!$$

Predlagatelj nalog in prvi korektor Ivan Žmavc.

III. Kot drugi predmet si je kandidata izbrala matematiko.

IV. Kot četrti predmet pa si je izbrala psihologijo.

V. Uspeh pri zaključnem izpitu:

4. b razred: Uspeh:
1. Trstenjak Franc zadosten
(opravljal popr. izpit)
4. c razred
2. Bezjak Cvetka zadosten

V junijskem roku 1976

I. Člani izpitnega odbora:

Rudolf Čeh, ravnatelj — predsednik in izpraševalec za francoski jezik;

Matilda Hlupič, profesorica — podpredsednica in izpraševalka za slovenski jezik;

Branko Tonejc, predmetni učitelj — tajnik;

Jasna Regent, profesorica — zapisnikar in izpraševalka za francoski jezik;

Alojz Gojčič, profesor — izpraševalec za filozofijo;

Jožica Korpar, profesorica — izpraševalka za psihologijo in pedagogiko;

Anica Kvas-Predikaka, predm. učiteljica — izpraševalka za geografijo;

Emilija Mesojedec-Erljeh, profesorica — izpraševalka za nemški jezik;

Helena Podgoršek, profesorica — izpraševalka za angleški jezik;

Metka Puklavec — dipl. ing. — izpraševalka za kemijo;

Ljubica Šuligoj, profesorica — izpraševalka za novejšo zgodovino narodov Jugoslavije;

Drago Šuligoj, profesor — izpraševalec za slovenski jezik;

Jovo Tarbuk, dipl. sociolog — izpraševalec za družbeno-politično ureditev SFRJ in sociologijo;

Anton Zorec, ing. — izpraševalec za fiziko;

Ivan Zmavc, profesor — izpraševalec za matematiko.

K zaključnemu izpitu v junijskem roku se je prijavilo 62 kandidatov. Zaključnega izpita sta bila oproščena 2 dijaka, ker sta izdelala 4. razred z odličnim uspehom.

Izpit so opravljali kandidati od 17. do 23. junija.

II. Pisne naloge:

1. Slovenski jezik

a) Domovina, pogledal(a) sem ti v obraz in zdaj je moje srce bolno po tebi.

(Predlagatelj teme in drugi korektor Ljubica Šuligoj)

b) Proizvodnja električne energije je gospodarska panoga posebnega pomena

(Predlagatelj teme in drugi korektor Anton Zorec).

c) »Mogočen plamen iz davnine šviga, vekove preletel je koprne...«

(Predlagateljica teme Matilda Hlupič)

Prva korektorja vseh slovenskih nalog Matilda Hlupič in Drago Šuligoj.

2. Tuji jeziki:

a) Angleški jezik:

Slovniški test, razumevanje neznanega teksta in prost spis:

— The Automobile Age

— Spare Time Activities

— Working Woman

Predlagateljica nalog in prvi korektor Helena Podgoršek, drugi korektor Renata Bratušek.

b) Nemški jezik:

Razumevanje neznanega teksta, slovniški test in prost spis:

— Unser letzter Klassenausflug

— Vor der Entscheidung

— Das Jahr der Olympischen Spiele

Predlagateljica nalog in prvi korektor Emilija Mesojedec-Erljeh, drugi korektor Helena Podgoršek.

3. Matematika

1. Dana je kvadratna enačba

$$2x^2 + 2x + \cos \delta = 0$$

a) Določi interval, na katerem se nahaja δ , ko je rešitev kompleksna!

b) Določi δ iz pogoja $\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} = \frac{4}{\sqrt{3}}$ in pokaži,

da je v tem primeru $x_1^2 + x_2^2 < 1,9!$

2. Vsota prvih treh členov geometričnega zaporedja je 26. Če te tri člene po vrsti povečamo za 1, 6 in 3, dobimo aritmetično zaporedje. Določi obe zaporedji in zapiši člene še v dvojiškem sistemu!

3. Polkrogu s polmerom $2\sqrt{3}$ vrtaj enakokraki trapez z ostrim kotom 60° . Kraka podaljšaj do skupnega sečišča!

4. Dana je funkcija $f(x) = \frac{2x^2 + 3x - 2}{x^2 - x - 2}$

a) Določi ničle in pole!

b) Prouči funkcijo glede ekstremov, naraščanja in padanja!

c) Načrtaj graf funkcije!

d) Določi enačbi tangente in normale na krivuljo v skrajni levi ničli!

Predlagatelj nalog in prvi korektor Ivan Zmavc, drugi korektor Branko Tonejc.

III. Kot drugi predmet s klavzurno nalogo so si kandidati izbrali:

a) angleški jezik 27 kandidatov

b) nemški jezik 21 kandidatov

c) matematiko 12 kandidatov

IV. Kot četrti predmet so si kandidati izbrali:

a) filozofijo	33 kandidatov
b) sociologijo	6 kandidatov
c) fiziko	3 kandidati
d) psihologijo	1 kandidat
e) kemijo	1 kandidat
f) angleški jezik	1 kandidat
g) pedagogiko	15 kandidatov

V. Uspeh kandidatov pri zaključnem izpitu:

4. a razred:	Uspeh:
1. Andrič Miranda	dober
2. Barič Liljana	zadosten
3. Berden Martin	zadosten
4. Brenkovič Janez	popr. izpit iz filozofije
5. Cafuta Miran	zadosten
6. Gunžer Dunja	dober
7. Jeza Jožefa	prav dober
8. Klemenčič Branko	dober
9. Krajnc Vesna	zadosten
10. Lepšina Renata	dober
11. Medved Zdenko	dober
12. Nahberger Vida	zadosten
13. Osenjak Stanislav	dober
14. Petek Janko	dober
15. Rodošek Danica	zadosten
16. Sotler Matjaž	zadosten
17. Suhadolnik Marjeta	prav dober
18. Šömen Andrej	zadosten
19. Veber Lidija	popr. izpit iz slov. jez.
20. Volgemut Tanja	prav dober
21. Voljč Branko	dober

4. b razred:	Uspeh:
22. Bračič Maks	zadosten
23. Cetl Zdenka	dober
24. Dolšak Ljudmila	popr. izpit iz slov. jez.
25. Feguš Tatjana	popr. izpit iz angl. jez.
26. Kopše Ana	zadosten
27. Kosenburger Zdenka	zadosten
28. Kumer Milan	prav dober
29. Leskovar Marjan	zadosten
30. Mir Marija	popr. izpit iz nem. jez.
31. Mihelič Milica	zadosten
32. Pišek Zdenka	dober
33. Rihtar Boštjan	popr. izpit iz angl. jez.
34. Starček Danilo	popr. izpit iz matemat.
35. Škrjanec Jožef	prav dober
36. Tement Roman	dober
37. Toplak Cvetka	popr. izpit iz nem. jez.
38. Vlašič Valerija	prav dober

39. Zidarič Tatjana	odličen (oproščena zaklj. izpita)
40. Zupanič Alojzija	dober

4. c razred:	Uspeh:
41. Bene Erika	dober
42. Brumen Marija	odklonjena
43. Črešnik Silva	popr. izpit iz angl. jez.
44. Forštnarič Majda	zadosten
45. Gajšt Zdenka	odklonjena
46. Hanžel Marijana	odličen (oproščena zaključnega izpita)
47. Hvalec Nevenka	odklonjena
48. Kodrič Majda	popr. izpit iz novejše zg. narodov Jugoslavije
49. Medved Ana	dober
50. Medved Jožica	zadosten
51. Mlinarič Dragica	dober
52. Murko Majda	zadosten
53. Ojsteršek Jelka	odklonjena
54. Petek Irena	dober
55. Pintar Terezija	dober
56. Planinc Silva	odklonjena
57. Potočnik Zdenka	zadosten
58. Sedlašek Majda	zadosten
59. Šček Tatjana	popr. izpit iz novejše zg. narodov Jugoslavije
60. Visenjak Slavko	zadosten
61. Vrbančič Ivanka	popr. izpit iz slov. jez.
62. Zdravec Jožefa	popr. izpit iz slov. jez.

Tako je zaključni izpit opravilo:

z odličnim uspehom	0 m + 2 ž = 2 kandidata
s prav dobrim usp.	2 m + 4 ž = 6 kandidatov
z dobrim uspehom	6 m + 11 ž = 17 kandidatov
z zadostnim uspehom	7 m + 12 ž = 19 kandidatov
popr. izpit je imelo	3 m + 10 ž = 13 kandidatov
odklonjeni	0 m + 5 ž = 5 kandidatov

V jesenskem roku 1976

I. Člani izpitnega odbora:

Kot v junijskem roku.
K zaključnemu izpitu se je prijavilo 25 kandidatov, od tega je imelo 13 kandidatov popravni izpit.
Izpit so kandidati opravljali od 15. do 18. septembra.

II. Pisne naloge:

1. Slovenski jezik:

a) Korak, ki smo ga zastavili v NOB in revoluciji, je usmerjen v našo samoupravno socialistično skupnost (Predlagateljica teme in drugi korektor Ljubica Šuligoj)

b) Boljše ceste — hitrejši razvoj gospodarstva (Predlagateljica teme in drugi korektor Anica Kvas-Predikaka)

c) Veliki ljudje krepijo ponos in zavest naroda. da pripada svetu (Predlagateljica teme in drugi korektor Metka Puklavc)

2. Tuji jeziki:

a) Angleški jezik:

Slovniški test, razumevanje neznanega teksta in prost spis:

— My Childhood

— A Thing of Beauty is a Joy for ever

— Social Changes in our Country since the last War

Predlagateljica nalog in prvi korektor Helena Podgoršek, drugi korektor Renata Bratušek.

b) Nemški jezik:

Tekst razumevanja, slovniški test in prost spis:

— Mein Lebenslauf

— Eine Reise

— Das Erdbeben

Predlagateljica nalog in prvi korektor Emilija Mesojedec-Erljih, drugi korektor Helena Podgoršek.

3. Matematika:

1. Dani sta enačbi $4mx + (2m + 1)y + 14 = 0$ in $(4m + 5)x - (8m - 1)y + 21 = 0$

a) Določi m tako, da se bosta premici sekali na ordinatni osi!

b) Izračunaj ploščino trikotnika, ki ga premici oklepata z abscisno osjo!

c) Določi kvadratno funkcijo, ki gre skozi oglišča trikotnika!

d) Izračunaj ploščino lika, ki ga parabola oklepa z abscisno osjo!

2. V polinomu $p(x) = 5x^3 + ax^2 + bx + c$ določimo parametre a, b, c ter konstanto k tako, da bo $p(x) + k(x - 1)$, $p'(x) + (x^2 - 1)$ $p''(x) > 0$ za vsak x! Dobljene vrednosti za a, b, c vstavi v polinom in dokaži, da je ta polinom deljiv s polinomom $x - 1$!

3. Dan je trikotnik s stranicami $a = 8$ cm, $b = 5$ cm, $c = 7$ cm. Izračunaj ploščino trikotnika in kot γ !

4. Načrtaj graf funkcije $y = \frac{x^2 + 2x - 8}{x^2 - 6x + 5}$

5. Dano je zaporedje $a_n = \frac{1}{(3n - 2)(3n + 1)}$

a) Izračunaj limito tega zaporedja!

b) Koliko členov tega zaporedja leži izven okolice Σ limite, če je

$$\Sigma = \frac{1}{1720} ?$$

Predlagatelj nalog in prvi korektor Ivan Žmavc, drugi korektor Branko Tonejc.

III. Kot drugi predmet s klavzurno nalogo so si kandidati izbrali:

a) angleški jezik	4 kandidati
b) nemški jezik	5 kandidatov
c) matematiko	3 kandidati

IV. Kot četrty predmet so si kandidati izbrali:

a) filozofijo	4 kandidati
b) sociologijo	2 kandidata
c) kemijo	1 kandidat
d) pedagogiko	5 kandidatov

V. Uspeh kandidatov pri zaključnem izpitu:

4. a razred:	Uspeh:
1. Brenkovič Janez	zadosten (opravljal popr. izpit)
2. Veber Lidija	dober (opravljala popr. izpit)

4. b razred:	Uspeh:
3. Dolšak Ljudmila	zadosten (opravljala popr. izpit)
4. Drevenšek Miran	zadosten
5. Feguš Tatjana	dober (opravljala popr. izpit)
6. Kolarič Danica	odklonjena
7. Majhen Marija	odklonjena
8. Mir Marija	dober (opravljala popr. izpit)
9. Rihtar Boštjan	zadosten (opravljal popr. izpit)
10. Starček Danilo	zadosten (opravljal popr. izpit)
11. Toplak Cvetka	zadosten (opravljala popr. izpit)

4. c razred:	Uspeh:
12. Brumen Marija	zadosten
13. Črešnik Silva	dober (opravljala popr. izpit)
14. Drevenšek Marija	odklonjena
15. Gajšt Zdenka	zadosten
16. Hvalec Nevenka	popr. izpit iz slov. jez.
17. Kodrič Majda	zadosten (opravljala popr. izpit)

18. Krajnc Silva	zadosten
19. Ojsteršek Jelka	zadosten
20. Planinc Silva	zadosten
21. Podgoršek Danilo	popr. izpit iz slov. jez.
22. Šček Tatjana	zadosten (opravljala popr. izpit)
23. Vindiš Zlatka	popr. izpit iz slov. jez.
24. Vrbančič Ivanka	zadosten (opravljala popr. izpit)
25. Zadavec Jožefa	zadosten (opravljala popr. izpit)

V oktobrskem roku 1976

I. Člani izpitnega odbora:

Kot v junijskem in septembrskem roku.

K zaključnemu izpitu se je prijavilo 7 kandidatov, od tega so imeli 3 kandidati popravni izpit. Izpit so opravljali kandidati od 11. do 13. oktobra.

II. Pisne naloge:

1. Slovenski jezik

a) Preteklost pred 35 leti je napovedovala našo stvarnost (Predlagateljica teme in drugi korektor Ljubica Šuligoj)

b) Zemlja se je stresla (Predlagateljica teme in drugi korektor Anica Kvas-Predikaka)

c) Kmečki človek v naši prozi (Predlagatelj teme Drago Šuligoj)

Prva korektorja vseh slovenskih nalog Matilda Hlupič in Drago Šuligoj.

2. Tuji jeziki:

a) Nemški jezik:

Tekst razumevanja, slovniški test in prost spis:

— Mein Geburtsort

— Meine Freunde

— Die Adria — Anziehungspunkt vieler Touristen

Predlagateljica nalog in prvi korektor Emilija Mesojedec-Erlih, drugi korektor Helena Podgoršek.

3. Matematika:

1. Dana sta polinoma

$$p_1(x) = 2x^3 + 2x^2 - 32x - 32$$

$$p_2(x) = (x - 3)^2 - (x - 5)^2$$

$$a) \text{ Okrajšaj ulomek } f(x) = \frac{p_1(x)}{p_2(x)}$$

in načrtaj funkcijo $f(x)$!

b) Določi enačbi tangente v ničlah funkcije $f(x)$ ter izrazi kot med obema tangentama s funkcijo arcus!

2. Faktoriziraj — pretvori na produkt

$$\frac{\cos 3x + \cos x + \cos 2x}{2 \sin x - \sqrt{3}}$$

3. Vsota treh členov aritmetičnega zaporedja je enaka ekstremni vrednosti funkcije

$f(x) = -x^2 + 10x + 5$. Če drugi člen tega zaporedja zmanjšamo za 2, dobimo geometrično zaporedje. Kako se glasita zaporedji?

4. Izračunaj ploščino paralelograma, ki ga okle-

pata vektorja $\vec{a} = (2, 1, 1)$ in $\vec{b} = (1, 2, 0)$

Predlagatelj nalog in prvi korektor Ivan Žmavc, drugi korektor Branko Tonejc.

III. Kot drugi predmet s klavzurno nalogo so si kandidati izbrali:

a) nemški jezik	1 kandidat
b) matematiko	3 kandidati

IV. Kot četrti predmet so si kandidati izbrali:

a) filozofijo	1 kandidat
b) sociologijo	2 kandidata
c) biologijo	1 kandidat

V. Uspeh kandidatov pri zaključnem izpitu:

4. b razred:	Uspeh:
1. Kolarič Danica	zadosten
2. Majhen Marija	zadosten
3. Žnidarič Mirjana	zadosten

4. c razred:	Uspeh:
4. Drevenšek Marija	zadosten
5. Hvalec Nevenka	zadosten
6. Podgoršek Danilo	zadosten
7. Vindiš Zlatka	zadosten

Končni uspeh po vseh treh izpitnih rokih:

odličen uspeh	0 m + 2 ž = 2 kandidata
prav dober uspeh	2 m + 4 ž = 6 kandidatov
dober uspeh	10 m + 11 ž = 21 kandidatov
zadosten uspeh	23 m + 18 ž = 41 kandidatov
Skupaj izdelalo	35 m + 35 ž = 70 kandidatov

IZBIRA ŠTUDIJA ABITURIENTOV GIMNAZIJE PO ANKETI

a) za šolsko leto 1974/75

4. a razred

1. Butolen Tatjana	filozofska fakulteta (slavistika)
2. Fideršek Jožica	akademija za likovno umetnost (slikarstvo)
3. Horvat Marija	šola za višje medicinske sestre
4. Kmetec Martin	teološka fakulteta
5. Korošec Rafael	medicinska fakulteta (splošna)
6. Kosi Martina	fakulteta za politične vede (sociologija)
7. Krajnc Nada	filozofska fakulteta (angleški in nemški jezik)
8. Levičnik Brigita	FNT (matematika, fizika)
9. Murko Franc	teološka fakulteta
10. Pulko Irena	šola za višje medicinske sestre
11. Sršen Štefica	šola za višje medicinske sestre
12. Šmigoc Jože	filozofska fakulteta (angleški in francoski jezik)
13. Štelcer Rudolf	medicinska fakulteta (splošna)
14. Terbuč Bojan	filozofska fakulteta (zgodovina, zemljepis)
15. Toth Irena	biotehnična fakulteta (biologija)
16. Vaupotič Danica	šola za višje medicinske delavce (rentgenologija)
17. Horvat Franciška	VEKŠ
18. Krajnc Božena	višja pravna šola
19. Ljubec Lidija	PA
20. Mesarič Renata	višja gradbena šola
21. Sorec Tamara	PA
22. Škrjanec Srečko	višja gradbena šola
23. Horvat Miran	VEKŠ

4. b razred:

1. Maček Jožica	šola za višje zdravstvene delavce
2. Janžekovič Beno	višja zdravstvena šola
3. Kecec Branko	višja zdravstvena šola
4. Vičar Minka	biologija
5. Vičar Zorka	stomatologija
6. Kolarič Marjeta	arhitektura
7. Širec Anton	FNT (tekstilna)
8. Majcen Marjan	gozdarstvo
9. Topolovec Miran	muzikologija
10. Mlakar Bojan	arhitektura
11. Kocen Zlatko	medicina
12. Milošič Franc	novinarstvo
13. Jesih Boris	politologija
14. Žgeč Darinka	filozofska fakulteta (germanistika)
15. Borko Lidija	VEKŠ
16. Cajnko Jože	PA
17. Dolšak Marjeta	VEKŠ
18. Fakin Marija	VEKŠ
19. Hebar Milan	višja pravna šola
20. Hojnik Ciril	višja tehnična šola
21. Jeza Terezija	višja pravna šola
22. Korpar Mira	PA
23. Kumer Ivica	višja pravna šola
24. Pšajd Andreja	PA
25. Skoliber Marija	PA
26. Trstenjak Franc	višja agronomska šola
27. Šijanec Andrej	višja tehnična šola
28. Trstenjak Olga	višja agronomska šola

4. c razred:

1. Blagovič Vlado	višja šola za zdravstvene delavce (rentgenologija)
2. Brlek Marta	medicinska fakulteta
3. Cajnkar Valentina	višja šola za zdravstvene delavce (rentgenologija)
4. Čizerl Franc	medicinska fakulteta (stomatologija)
5. Čeh Silva	FSPN (novinarstvo)
6. Geč Miran	pravna fakulteta
7. Kelenc Janez	FSPN (sociologija)
8. Ketiš Boris	FAGG (arhitektura)
9. Klasinc Lidija	filozofska fakulteta (slovenski in nemški jezik)
10. Kovačič Janja	višja šola za socialne delavce
11. Mrgole Tjaša	FSPN (politologija)
12. Peček Tomaž	biotehnična fakulteta (gozdarstvo)
13. Roškar Branko	fakulteta za strojništvo
14. Sok Zlatko	medicinska fakulteta (stomatologija)
15. Solina Igor	visoka šola za telesno kulturo
16. Solina Črtomir	FNT (geologija)
17. Vrtič Milan	biotehnična fakulteta (agronomija)
18. Bezjak Cvetka	PA
19. Gorišek Vitoslava	VEKŠ
20. Vajs Anton	višja pravna šola
21. Zdešar Anton	višja pravna šola

b) za šolsko leto 1975/76

4. a razred:

1. Andrič Miranda	filozofska fakulteta (jeziki, umet. vzgoja ali medicina oz. pravo)
2. Barič Liljana	sociologija ali kostumografija
3. Berden Martin	VEKŠ ali pravo
4. Brenkovič Janez	pravo ali kemija
5. Cafuta Miran	veterina
6. Gunžer Dunja	akademija za igralsko umetnost ali višja pravna šola
7. Jeza Jožica	VEKŠ
8. Klemenčič Branko	pravo
9. Krajnc Vesna	FSPN
10. Lepšina Renata	PA (razredni pouk)
11. Medved Zdenko	VEKŠ
12. Nahberger Vida	živilska tehnologija
13. Osenjak Stanko	VEKŠ
14. Petek Janko	VEKŠ ali pravo
15. Rodošek Danica	gradbeništvo
16. Suhadolnik Marjeta	jeziki ali umetnostna zgodovina
17. Šömen Andrej	pravo
18. Sotler Matjaž	VEKŠ
19. Veber Lidija	gradbeništvo
20. Volgemut Tanja	biotehnična fakulteta
21. Voljč Branko	VEKŠ

4. b razred:

1. Bračič Maks	tehnična fakulteta (elektro)
2. Cetl Zdenka	višja šola za socialne delavce ali višja šola za zdravstvene delavce
3. Dolšak Milka	višja šola za zdravstvene delavce
4. Drevenšek Miran	PA (zgodovina, zemljepis)
5. Feguš Tatjana	višja šola za zdravstvene delavce
6. Kolarič Danica	višja pravna šola

7. Kopše Anica	višja šola za zdravstvene delavce
8. Kosenburger Zdenka	VEKŠ
9. Kumer Milan	fakulteta za pol. vede, sociologijo in novinarstvo
10. Leskovar Marjan	strojna fakulteta
11. Majhen Marija	višja pravna šola
12. Mihelič Milica	PA
13. Mir Marija	filozofska fakulteta
14. Pišek Zdenka	fakulteta za naravoslovje in tehnologijo
15. Rihtar Boštjan	PA (likovni pouk)
16. Starček Danilo	fakulteta za naravoslovje in tehnologijo
17. Škrjanec Jože	medicinska fakulteta
18. Tement Roman	višja pravna šola
19. Toplak Cvetka	višja pravna šola
20. Vlašič Valerija	VEKŠ
21. Zidarič Tatjana	farmacija
22. Zupanič Alojzija	FSPN
23. Žnidarič Mirjana	se ni opredelila

4. c razred: (pedagoški oddelek)

1. Bene Erika	sociologija ali psihologija
2. Brumen Marija	razredni pouk ali biologija-kemija
3. Črešnik Silva	slovenščina-srbohrvaščina ali slovenščina-angleščina
4. Drevenšek Marija	razredni pouk
5. Forstnarič Majda	slovenščina-srbohrvaščina ali nemščina-srbohrvaščina
6. Gajšt Zdenka	razredni pouk ali filozofija-zgodovina
7. Hanžel Marijana	nemščina-srbohrvaščina ali višja turistična šola
8. Hvalec Nevenka	slovenščina-srbohrvaščina ali razredni pouk
9. Kodrič Majda	nemščina-srbohrvaščina ali slovenščina-srbohrvaščina
10. Krajnc Silva	slovenščina-srbohrvaščina ali knjižničarstvo
11. Medved Anica	razredni pouk ali slovenščina-nemščina
12. Medved Jožica	pravo ali slovenščina-nemščina
13. Mlinarič Dragica	slovenščina-srbohrvaščina ali glasbena vzgoja
14. Murko Majda	VEKŠ ali razredni pouk
15. Murko Nada	kemija-biologija ali razredni pouk
16. Ojsteršek Jelka	slovenščina-srbohrvaščina ali razredni pouk
17. Petek Irena	slovenščina-nemščina ali telesna vzgoja
18. Planinc Silva	slovenščina-nemščina ali telesna vzgoja
19. Pintar Terezija	matematika-fizika ali razredni pouk
20. Podgoršek Danilo	biologija-kemija ali geologija
21. Potočnik Zdenka	matematika-fizika ali nemščina-slovenščina
22. Šček Tanja	nemščina-filozofija ali politologija
23. Vindiš Zlatka	razredni pouk ali slovenščina-srbohrvaščina
24. Visenjak Slavko	biologija-kemija ali geologija
25. Vrbančič Ivanka	razredni pouk ali slovenščina-nemščina
26. Zadravec Jožefa	VEKŠ ali nemščina-telesna vzgoja
27. Sedlašek Majda	zdravstvena šola ali pravo

O p o m b a : Podatki v tej anketi danes več ne odgovarjajo dejanskemu stanju, saj so se mnogi dijaki po zaključnem izpitu odločili za povsem drugi študij. Kažejo pa, kakšno željo so gojili glede nadaljnega študija v zadnjih mesecih, ko so še obiskovali našo šolo.

KAZALO

Rudolf Čeh: Uvodna beseda	5
Tito mladim	9
Lidija Korpar: »Ponosna je lahko vsaka dežela, ki ima takšno mladino, kot je naša« (Tito)	11
Ljubica Šuligoj: Ob štiridesetletnici KPS	13
dr. Jože Potrč: Kako sem postal komunist	19
dr. Jože Potrč: O našem boju za socialistično etiko (izvlečki iz članka)	22
Janko Liška: Neizpolnjena zamisel	26
dr. Marja Boršnik: Nekaj spominov na Jožeta Potrča	28
Alojz Gojčič: dr. Franju Žgeču	33
Vida Rojic: Po deseti obletnici smrti Dušana Kvedra Tomaža	38
Nekaj utrinkov iz življenja na ptujski gimnaziji v dneh pred Hitlerjevim napadom na Jugoslavijo	43
Alojz Gojčič: Nepozaben bo ostal 21. november 1976	47
France Onič: Pesmi	55
In memoriam	57
Milan Cimerman: Telesna kultura v Sloveniji na novih temeljih	69
Herbert Sorec: Naš obrambni dan	72
Vtisi s potovanja po moji lepi domovini (Marina Irgl, 3. b)	74
Znanost in mladi	76
Majda Zorec: Keltske najdbe na ptujskem področju	78
Delovna skupnost gimnazije v šol. letu 1974/75 in 1975/76	81
Personalne spremembe in bolezenski dopusti	90
Predmetnik v petdnevnem delovnem tednu	92
Kronika	94
Šolske organizacije, društva in krožki	104
Knjižnica in strokovne zbirke	112
Primerjava učnega uspeha dijakov v prvih razredih ob koncu pouka z učnim uspehom v 8. razredu osnovne šole	114
Seznam dijakov, vpisanih v 1. razred gimnazije	116
Seznam dijakov in njihov uspeh	118
Nagrajeni in pohvaljeni dijaki	137
Statistika učnih uspehov v šolskem letu 1974/75 in 1975/76	138
Dijaki po socialnem sestavu in domicilu	140
Zaključni izpiti	141
Izbira študija abiturientov gimnazije po anketi	149

KAZALO

70. IN 71. IZVESTJE
GIMNAZIJE DUŠANA KVEDRA
V PTUJU

UREDIL

UREDNIŠKI ODBOR

GLAVNI UREDNIK

DRAGO ŠULIGOJ

OPREMIL

ALBIN LUGARIČ

IZDALA IN ZALOŽILA
GIMNAZIJA DUŠANA KVEDRA
V PTUJU

NATISNILA

PTUJSKA TISKARNA

V 700 IZVODIH

PTUJ 1977

IZBIRA-PTUJ

p. o.

TRGOVSKO PODJETJE NA VELIKO
IN MALO

vas vabi
v svoje poslovne enote,
kjer boste vedno solidno postreženi
z blagom vseh vrst
po konkurenčnih cenah

TOVARNA GOSPODINJSKE OPREME

n. sol. o.

VELENJE

pojem garancije in kvalitete

KMETIJSKI KOMBINAT PTUJ

s temeljnimi organizacijami združenega
dela in obrati:

Farma prašičev

Gozdarstvo

Gradbeni remont

Kletarstvo »Slovenske gorice«

Kmetijstvo

Kooperacija

Mizarstvo in žaga

Mlekarna

Tehnoservis

Tovarna močnih krmil

Trgovina

Haloški biser

Petovia

Gostilna Breg

Gostinsko turistični center

Merkur, Beograd

priporoča svoje izdelke in usluge, zlasti pa vloženo
povrtnino in pijače PETOVIA, kvalitetna štajerska vina
zaščitnih znamk ter kvalitetne in poceni gostinske usluge.

Prepričajte se!

TOVARNA OBLAČIL NOVO MESTO

TOZD DELTA PTUJ

TOZD LOČNA NOVO MESTO

TOZD LIBNA KRŠKO

TOZD TIP - TOP LJUBLJANA z obratom Idrija

TOZD TEMENICA TREBNJE

priporoča svoje izdelke — vse vrste moških srajc iz standardnega programa
in programa TIP - TON!

KOMUNALNO PODJETJE PTUJ

TOZD KOMUNALNI SERVISI

TOZD VODOVOD IN KANALIZACIJA

TOZD CESTE

TOZD AVTOPARK

IN DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

opravlja vse vrste vrtnarskih uslug,
vodovodne in instalacijske storitve,
asfaltiranje cest,
tovorne in avtobusne prevoze.

Poslužujte se naših rednih in posebnih voženj z avtobusi.

Se priporočamo!

Mercator

PANONIJA PTUJ

p. o.

**TRGOVSKO PODJETJE NA VELIKO
IN MALO**

Pojem velike izbire ...
solidna in strokovna postrežba ...
ter zmerne cene —
to je odlika trgovin
in skladišč

MERCATOR — PANONIJE

V vaše osebno zadovoljstvo kupujte pri nas ...
pričakujemo vas ...

**KREDITNA BANKA MARIBOR
S PODRUŽNICO PTUJ**

HIŠA ZAUPANJA

**PEKARNE - MLIN
» VINKO REŠ «**

Se priporočajo
s svojimi
kvalitetnimi
izdelki!

**Mercator
D. O. ZARJA ORMOŽ**

vam nudi nakup trgovskega blaga,
kakor tudi gostinske usluge
v svojih poslovalnicah na območju
občin: Ormož, Ljutomer, Varaždin,
Ivanec, Novi Marof in Ludbreg.

**TOVARNA GLINICE
IN ALUMINIJA
„Boris Kidrič“
KIDRIČEVO**

PROIZVAJAMO:

- surovi aluminij v valjarniških formatih in ingotih,
- kalcinirano glinico Al_2O_3
- aluminijske legure

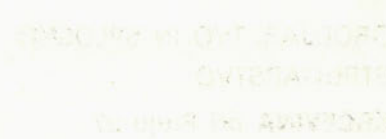

Tovarna avtoopreme, gumijevih izdelkov, servisi, o. sol. o.

s svojimi TOZD:

- Avtooprema — TAP,
- Precizna mehanika,
- Orodjarna,
- Gumarna,
- Kovinska obdelava,
- Orodna centrala,
- AKG - Sigma,
- Servisi.

Naš proizvodni program: oljni hladilniki, guma, metalni proizvodi, zavorni agregati za tovorna vozila, oprema kabine, varnostni pasovi in oprema za avtobuse.

Opravljamo servise na vseh tovornih in osebnih vozilih, tehnične preglede in remonte na tovornih in osebnih vozilih.

Cestno podjetje
Maribor
TOZD vzdrževanje
Ptuj, n. sol. o.

vzdržuje in izvaja vsa dela na cestogradnjah

TRGOVSKO PODJETJE
NA DEBELO IN DROBNO

Merkur
PTUJ

Gomilšek Ivan

ORODJARSTVO IN SPLOŠNO
STRUGARSTVO

KRČEVINA pri Ptuju 27

se priporoča

s svojimi solidnimi in hitrimi uslugami
pri izdelavi kovinskih orodij in ostalih
struženih kovinskih izdelkov.

GIP GRADIS

TOZD
GRADNJE. PTUJ

se priporoča z vsemi
gradbenimi uslugami

„DleSkar“

SLIKARSKO-PLESKARSKO
IN ANTIKOROZIJSKO
PODJETJE, p. o.
PTUJ,
Ulica heroja Lacka 5

NUDIMO:

- antikorozijsko zaščito vseh vrst konstrukcij in opreme
- zaščito betonskih in lesenih površin
- kompresorske storitve
- slikarsko-pleskarske in črkoslikarske usluge
- polaganje tapet vseh vrst.

KLEPARSTVO — ŠMIGOC ALOJZ PTUJ

se priporoča s svojimi storitvami

INDUSTRIJSKO
MONTAŽNO
PODJETJE
LJUBLJANA

TOZD
ELEKTROKOVINAR
PTUJ, n. sol. o.

Zadružni trg 11
poštni predal 17
telefon (062) 77-051
telegram IMP-Ptuj

mesokombinat perutnina·ptuj

TOZD: Perutninske farme
Mesna industrija
Tovarna krmil
PP Commerce
Servis
Obrat za kooperacijc
Skupne službe

spcializirano podjetje za proizvodnjo in predelavo
perutninskega in ostalih vrst mesa.—

Se priporoča!

PODJETJE ZA STROJNO ZEMELJSKA DELA IN PREVOZNIŠTVO

AGROTRANSPORT PTUJ

62250 Ptuj, Rajšpova 18
telefoni: 77-921, 77-438
telex: 33145
žiro rač. 52400-601-10201
Predstavništvo:
Beograd, Durmitorska 4
telefon: 658-152, 658-746

DEJAVNOSTI:

- tuzemski in mednarodni transport blaga
- zemeljska dela z buldožerji in nakladači
- specialni prevozi strojev in opreme

se priporoča!

TOVARNA PLASTIČNIH IN OPTIČNIH IZDELKOV
»JOŽE KERENČIČ« ORMOŽ
ORMOŽ, Kolodvorska 7

PROIZVAJA:

brizgane izdelke iz plastičnih mas ter pihano embalažo za potrebe kooperacije in široko potrošnjo.

Prav tako proizvaja optične izdelke »OPTYL«, in sicer korekcijske okvire in sončna očala.

Naši optični izdelki so izdelani iz posebnih epoksidnih smol, zaradi česar so izredno lahki, odlikujejo pa se tudi po modernem designu.

TOZD GRADBENIŠTVO

DRAVA PTUJ n. sol. o.

Osojnikova 9

Gradimo vse vrste objektov

združena gradbena podjetja
giposs

gradbeno podjetje

stavbar maribor n. sol. o.

62000 maribor, industrijska 13

OGRAD

industrijsko gradbeno podjetje
Ormož, kolodvorska 7

V ekonomski enoti Opekarna izdelujemo vse vrste zidnih opek po sodobnem, avtomatiziranem postopku.

V ekonomski enoti Gradbeništvo gradimo objekte za trg in za znane investitorje.

TOVARNA PLETILNIH IN OPTIČNIH IZDELKOV
JOSEF KEBENČIČ
DROBNA PLETILNARNA

PROIZVODNO PODJETJE

»Olga Meglič«

PTUJ

Vošnjakova ulica 6, tel. 062 77002, 77352

Se priporoča!

PROIZVODNE DEJAVNOSTI:

- pletarstvo
- kovinska

Domoznanski oddelek

KNJIŽNICA IVANA POTRČA PTUJ

IZVESTJE
1974/1976

13855/1974/1976

050 . 8

0216095,70/71

COBISS ◉